

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter ändras. Enligt propositionen ändras bestämmelserna om producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker och anknytande stöd samt bestämmelserna om stöd för biodling så att de motsvarar den lagstiftning om Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik som gäller under den nya finansieringsperioden. I lagen ändras också de bestämmelser om påföljder och återkrav i fråga om nämnda stöd som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning och som det i fortsättningen ska föreskrivas närmare om nationellt.

Till lagen fogas bestämmelser om elektronisk ansökan om stöd. I lagen görs till följd av Europeiska unionens reviderade lagstiftning också ändringar som närmast är av teknisk art, och bestämmelserna moderniseras till vissa delar så att de motsvarar nuläget. Vidare beaktas i lagen ändringar som följer av Livsmedelsverkets nya namn.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för år 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	5
2 EU-rättsaktens syften och huvudsakliga innehåll	8
2.1 Målsättning.....	8
2.1.1 Förordningen om strategiska planer.....	8
2.1.2 Förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen och den horisontella förordningen.....	10
2.2 Förslagets huvudsakliga innehåll	11
2.2.1 Förordningen om strategiska planer.....	11
2.2.1.1 Sektorn för frukt och grönsaker	11
2.2.1.2 Biodlingssektorn	13
2.2.1.3 Stöd till andra produktionssektorer	14
2.2.1.4 Delegerade akter och genomförandeakter.....	15
2.2.2 Förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen.....	16
2.2.3 Den horisontella förordningen	18
2.2.4 Nationell rörelsefrihet	20
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	21
3.1 Gällande praxis och bedömning av den	21
3.2 Nuläget för lagstiftningen och bedömning av nuläget	21
3.2.1 Producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker samt stöd till producentorganisationer.....	22
3.2.2 Stöd för biodling	26
3.2.3 Bestämmelser om den horisontella förordningen.....	29
3.2.4 Bestämmelser om förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen	31
3.2.5 De övriga ändringarna i propositionen.....	32
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	34
4.1 De viktigaste förslagen.....	34
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	36
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	36
4.2.1.1 Stöd till producentorganisationer	36
4.2.1.2 Stöd för biodling	36
4.2.1.3 De övriga ändringarna i propositionen.....	37
4.2.2 Konsekvenser för företagen	37
4.2.2.1 Sektorn för frukt och grönsaker	37
4.2.2.2 Biodlingssektorn	38
4.2.2.3 De övriga ändringarna i propositionen.....	39
4.2.3 Konsekvenser för myndigheterna	40
4.2.4 Miljökonsekvenser och andra samhälleliga konsekvenser.....	40
4.2.4.1 Miljökonsekvenser inom sektorn för frukt och grönsaker	40
4.2.4.2 Miljökonsekvenser inom biodlingssektorn	41
4.2.4.3 Övriga samhälleliga konsekvenser.....	41

5 Alternativa handlingsvägar	42
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	42
5.2 Åtgärder som planeras eller genomförs av andra medlemsstater	43
5.2.1 Sektorn för frukt och grönsaker	43
5.2.2 Biodlingssektorn	44
6 Remissvar	45
7 Specialmotivering	48
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	75
9 Ikraftträdande	75
10 Verkställighet och uppföljning	75
11 Förhållande till andra propositioner	77
11.1 Samband med andra propositioner	77
11.2 Förhållande till budgetpropositionen	77
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	78
LAGFÖRSLAG	86
Lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter	86
BILAGA	115
PARALLELLTEXT	115
Lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter	115

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Europaparlamentets och Europeiska rådets förordningar om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken publicerades i december 2021. Reformen genomförs genom tre förordningar av Europaparlamentet och Rådet:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R2115> om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordning (EU) nr 1305/2013 och förordning (EU) nr 1307/2013, nedan *förordningen om strategiska planer*;

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R2116> om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013, nedan *den horisontella förordningen*;

3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2117 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R2117>, om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter, samt (EU) nr 228/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden, nedan *förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen*.

Reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) gav Europeiska unionens medlemsstater bättre möjligheter att utarbeta ett stödsystem som lämpar sig för förhållandena i respektive stat. Dessutom föll stödsystemets genomförande, utbetalningen av stöd, övervakningen och resultatuppföljningen i högre grad på medlemsstaternas ansvar. Genom reformen luckrades EU-lagstiftningen upp, och ansvaret för genomförandet överfördes på medlemsstaterna.

Varje medlemsstat lämnade före utgången av 2021 till kommissionen en nationell strategisk plan https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-strategic-plans_en för att uppnå de centrala politiska målen. Den ovannämnda planen godkändes vid statsrådets sammanträde den 16 december 2021.

Kommissionen godkände den 31 augusti 2022 Finlands strategiska plan genom kommissionens genomförandebeslut om godkännande av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för perioden 2023–2027 i fråga om unionsstöd som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (CCI: 2023FI06AFSP001). https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans/ap-proved-csp_en

Länk till stragiplanen:

<https://mmm.fi/documents/1410837/12210688/Suomen+viimeistelty+CAP-suunnitelma+2023-2027.pdf/667bf7ab-8af6-0afa-8c8e-ef5022178292/Suomen+viimeistelty+CAP-suunnitelma+2023-2027.pdf?t=1658396108940>

Bestämmelserna om vissa stödformer, som tidigare ingick i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 992/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, nedan *marknadsordningsförordningen*, överfördes till förordningen om strategiska planer. Av dessa stödformer används i Finland stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker (stöd till producentorganisationer) och stöd till sektorn för biodlingsprodukter (stöd för biodling).

I propositionen föreslås att lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter, nedan *marknadsordningslagen*, ska ändras. Bestämmelserna om producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker och det stöd som gäller dessa samt bestämmelserna om stöd för biodling i marknadsordningslagen ska ändras så att de överensstämmer med lagstiftningen om EU:s gemensamma jordbrukspolitik under den nya finansieringsperioden. Genom den föreslagna lagstiftningen genomförs Finlands strategiska plan inom den gemensamma jordbrukspolitiken, nedan *planen*, när det gäller stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker och stöd för biodling. Det föreslås också att de bestämmelser om påföljder och återkrav i anslutning till de nämnda stöden som förutsätts enligt EU-lagstiftningen ska ändras så att bestämmelserna på nationell nivå i fortsättningen är mer detaljerade. Till lagen fogas bestämmelser om elektronisk stödansökan. Även de ändringar som följer av den ändrade EU-lagstiftningen införs i lagen, och dessutom uppdateras bestämmelserna till vissa delar så att de motsvarar nuläget.

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Europeiska kommissionen offentliggjorde i november 2017 ett meddelande om framtiden för den gemensamma jordbrukspolitiken https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/future-of-cap/future_of_food_and_farming_communicat, och jordbruks- och fiskerådet diskuterade meddelandet vid sitt möte i december samma år.

Europeiska kommissionen lade fram sina förslag till förordningar om en reform av den gemensamma jordbrukspolitiken i juni 2018. Förslagen grundade sig på kommissionens meddelande om framtiden för livsmedel och jordbruk, där utveckling av en intelligentare och mer kriställig jordbrukssektor, förstärkning av miljö- och klimatåtgärder som främjar EU:s miljö- och klimatmål samt en starkare socioekonomisk status för landsbygden fastställs som målsättningar för den framtida gemensamma jordbrukspolitiken.

Den gemensamma jordbrukspolitiken budgetram för de kommande sju åren ingick i kommissionens förslag till förordning och meddelande från maj 2018: ”En modern budget för ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum. Flerårig budgetram 2021-2027” https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/IP_18_3570.

I kommissionens förslag om en reform av jordbrukspolitiken ingick totalt tre förslag till Europaparlamentets och rådets förordningar om olika delområden av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Kommissionens förslag gällande en reform av den gemensamma jordbrukspolitiken var:

- 1) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0392> om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013;
- 2) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0393>
- 3) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter, (EU) nr 228/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden och (EU) nr 229/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för de mindre Egeiska öarna <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0394> I förslagen ingick även en konsekvensanalys som bilaga (enbart på engelska) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52018SC0301>.

Finlands ståndpunkter i fråga om förslagen till förordningar beskrivs i statsrådets skrivelse av den 9 augusti 2018 (U 73/2018 rd) https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopivaasia/Sivut/U_73+2018.aspx, samt i en kompletterande U-skrivelse av den 11 juli 2019 (UK 5/2019 rd), en kompletterande U-skrivelse av den 28 februari 2020 (UK 4/2020 rd), en kompletterande U-skrivelse av den 2 oktober 2020 (UK 30/2020 rd) och en kompletterande U-skrivelse av den 7 maj 2021 (UK 7/2021 rd).

I riksdagen behandlades ärendet i flera etapper i stora utskottet, jord- och skogsbruksutskottet, miljöutskottet och finansutskottet samt i finansutskottets jordbrukssektion. Under förhandlingarna behandlades ärendet upprepade gånger även i EU-ministerutskottet och i EU-beredningssektionerna.

I juni 2021 uppnåddes politisk enighet om de grundläggande förordningarna om en reform av den gemensamma jordbrukspolitiken. Finland understödde den politiska enigheten vid jordbruks- och fiskerådets möte i juni 2021 och godkände förordningstexterna i specialkommittén för jordbruk i juli 2021. Förordningen om strategiska planer, den horisontella förordningen och förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen offentliggjordes den 2 december 2021.

För genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordningar gavs kommissionen befogenhet att anta delegerade förordningar på lägre nivå och genomförandeförordningar. De mest relevanta av dessa, med tanke på propositionen, är:

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 av den 7 december 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för

vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC), nedan *delegerad förordning som kompletterar förordningen om strategiska planer*;

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127 av den 7 december 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 med bestämmelser om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, avslutande av räkenskaper, säkerheter och användning av euron, nedan *förordning om utbetalande organ*;

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/128 av den 21 december 2021 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet, nedan *förordning om ekonomisk förvaltning*.

Beredningen av propositionen

I beredningen av planen var målet att engagera intressentgrupperna på bred front. Reformen började beredas på nationell nivå 2018. Utarbetandet av planen samordnades av en strategigrupp, som leddes av jord- och skogsbruksministern. Strategigruppen bestod av representanter från olika ministerier och från de viktigaste intressentgrupperna. Strategigruppen styrde beredningen av planen.

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte i september 2018 fyra arbetsgrupper för beredningen av planen: 1) utveckling av jordbruksproduktionen, 2) utvecklingsinsatser på landsbygden, 3) beredning av marknadsåtgärder och 4) förvaltningsmodell. Vidare samordnades beredningen av planen för Åland i en separat arbetsgrupp i samarbete med Ålands landskapsförvaltning. Arbetsgrupperna beredde förslag till åtgärder som ska vidtas inom den egna sektorn och hur de ska förvaltas. Arbetsgrupperna bestod av tjänstemän från jord- och skogsbruksministeriet och andra ministerier samt representanter för Livsmedelsverket, regionförvaltningsverket och sektorspecifika intressentgrupper. Förslaget till ändring av marknadsordningslagen har behandlats i beredningsarbetsgruppen för marknadsåtgärder.

I beredningen av de åtgärder för biodlingssektorn som ska ingå i planen har man samarbetat med organisationer inom biodlingssektorn på det sätt som förutsätts i artikel 55 i förordningen om strategiska planer.

Utöver arbetsgruppernas möten ordnades från slutet av 2018 till början av 2020 workshoppar och diskussionsmöten för beredningen av planen. I samband med dessa samlades bland annat information om i vilka avseenden den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken och landsbygdsutvecklingen har varit framgångsrik och på vilka punkter den har misslyckats, och dessutom sammanställdes behov och idéer om vilka åtgärder som kan vidtas för att målen för den gemensamma jordbrukspolitiken ska uppnås under den finansieringsperiod som börjar 2021. Mer information om workshopparna: Arbetsgrupper och [workshoppar](#) - Jord- och skogsbruksministeriet.

Dessutom har jord- och skogsbruksministeriet ordnat flera webinarier och samråd, vidtagit olika kommunikationsåtgärder, deltagit i olika evenemang och organiserat olika tillställningar, där aktörer från många olika orter i Finland har kunnat delta och sätta sig in i beredningen av planen.

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte den 9 mars 2020 för beredning av regeringens proposition ett lagstiftningsprojekt (MMM026:00/2020) <https://mmm.fi/hanke2?tunnus=MMM026:00/2020> i syfte att bereda lagstiftningen om en marknadsordning för jordbruksprodukter för finansieringsperioden 2021—2027.

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

Under beredningsarbetets gång har lagförslaget behandlats i strategigruppen för beredning av reformen av Europeiska Unionens jordbruks- och landsbygds politik och i arbetsgruppen för beredning av marknadsutvecklingsåtgärder. Dessa arbetsgrupper har tillsatts av jord- och skogsbruksministeriet. Arbetsgrupperna består av många representanter för förvaltningen och intressentgrupperna.

2 EU-rättsaktens syften och huvudsakliga innehåll

2.1 Målsättning

2.1.1 Förordningen om strategiska planer

Förordningen om strategiska planer innehåller allmänna och särskilda bestämmelser om användning av Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling för att uppfylla målsättningarna för den GJP och de anknytande indikatorerna. Enligt artikel 5 gäller följande allmänna mål för förordningen:

- a) främja en smart, konkurrenskraftig, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor som säkerställer livsmedelstryggheten på lång sikt,
- b) stödja och stärka miljöskyddet, inbegripet biologisk mångfald, och klimatåtgärder och bidra till uppnåendet av unionens miljö- och klimatrelaterade mål, bland annat dess åtaganden inom ramen för Parisavtalet,
- c) förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden.

De system enligt marknadsordningsförordningen som gäller stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker, stöd för biodling, stöd för sektorn för olivolja och bordsoliver, stöd för vinsektorn och stöd för humlesektorn, överförs till förordningen om strategiska planer. Som en ny åtgärd ges medlemsstaterna möjlighet att stödja producentorganisationers verksamhet inom andra produktionssektorer.

Medlemsstaterna ska göra upp en nationell plan, som inkluderar direkta jordbruksstöd, utvecklingsåtgärder för landsbygden och åtgärder inom vissa sektorer, och som kommissionen bedömer och godkänner. Planen påminner till sin struktur om de gällande utvecklingsprogrammen för landsbygden. Planen ska omfatta åtgärder som ska finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling för att uppnå de specifika mål som avses i artikel 6 i förslaget till förordning. Dessa specifika mål är följande:

- a) att stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukssektorns motståndskraft i unionen för att förbättra den långsiktiga livsmedelstryggheten och biologiska mångfalden inom jordbruket samt säkerställa den ekonomiska hållbarheten i unionens jordbruksproduktion,
- b) att öka marknadsorienteringen och gårdarnas konkurrenskraft, på såväl kort som lång sikt, med ett större fokus på forskning, teknik och digitalisering,

- c) att förbättra jordbrukarnas position i värdekedjan,
- d) att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar, inbegripet genom att minska utsläppen av växthusgaser och öka koldioxidbindningen, samt främja hållbar energi,
- e) att främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft, bland annat genom att minska beroendet av kemikalier,
- f) att bidra till att få stopp på förlusten av biologisk mångfald och vända trenden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap,
- g) att locka och understödja unga jordbrukare och nya jordbrukare och underlätta hållbar affärsutveckling i landsbygdsområden,
- h) att främja sysselsättning, tillväxt, jämställdhet, inbegripet kvinnors deltagande i jordbruket, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet den cirkulära bioekonomin och hållbart skogsbruk,
- i) att se till att unionens jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet högkvalitativa, säkra och näringsrika livsmedel som producerats på ett hållbart sätt, minskning av matavfall samt bättre djurskydd och bekämpning av antimikrobiell resistens.

Planen ska bygga på en nationell analys av styrkor, svagheter, möjligheter och hot och den definition av de nationella behoven och åtgärderna som har gjorts utifrån analysen. I förordningen om strategiska planer används termen interventionstyp, som i praktiken innebär åtgärder som är föremål för stöd. I denna proposition syftar termen åtgärd på ordet interventionstyp. Likaså, avvikande från definitionen i artikel 3.3 i förordningen om strategiska planer, kallas interventioner i propositionen för åtgärder. De nationella målsättningarna för de åtgärder som medlemsstaten har valt ska fastställas med utnyttjande av EU:s gemensamma resultatindikatorer. Måluppfyllelsen ska utvärderas på grundval av gemensamma indikatorer för output, resultat, effekt och kontext. EU-rättsakter på lägre nivå och tillämpningsanvisningar har antagits om indikatorerna och uppföljningsinformationen. Enligt artikel 111 andra stycket i förordningen om strategiska planer ska resultatindikatorn undantagsvis inte tillämpas i fråga om flera åtgärder inom biodlingssektorn.

I artikel 46 i förordningen om strategiska planer anges en uppsättning mål, bland vilka medlemsländerna ska välja sina egna mål inom sektorn för frukt och grönsaker. Målen anknyter till de ovannämnda specifika målen enligt artikel 6 i förordningen om strategiska planer som gäller planen som helhet.

Målen inom sektorn för frukt och grönsaker är följande:

- a) planera och organisera produktionen, anpassa produktionen till efterfrågan, särskilt vad gäller kvalitet och kvantitet, optimera produktionskostnaderna och avkastningen på investeringarna samt stabilisera producentpriserna,
- b) koncentration av utbudet och utsläppande av produkterna på marknaden, bland annat genom direktmarknadsföring,
- c) förbättra konkurrenskraften på medellång och lång sikt, särskilt genom modernisering,

d) forskning om och utveckling av hållbara produktionsmetoder, inbegripet motståndskraft mot skadegörare, motståndskraft mot djursjukdomar och begränsning av och anpassning till klimatförändringar, innovativa metoder och produktionsteknik som stärker den ekonomiska konkurrenskraften och marknadsutvecklingen,

e) främja, utveckla och genomföra följande: i) produktionsmetoder och produktionsteknik som tar hänsyn till miljön, ii) produktionspraxis som är motståndskraftig mot skadegörare och sjukdomar, iii) djurhälso- och djurskyddsstandarder som går utöver minimikraven i unionsrätten och nationell rätt, iv) minskning av avfall och miljövänlig användning och hantering av biprodukter, inbegripet återanvändning och tillvaratagande av dessa, v) skydd och förstärkning av den biologiska mångfalden och hållbart nyttjande av naturresurser särskilt för att skydda vatten, mark och luft,

f) bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar,

g) främja produkters kommersiella värde och kvalitet, bland annat genom att förbättra produktkvaliteten och utveckla produkter som har skyddad ursprungsbeteckning eller skyddad geografisk beteckning eller som omfattas av sådana unionskvalitetssystem eller nationella kvalitetssystem som erkänns av medlemsstaterna,

h) främja och marknadsföra produkter,

i) öka konsumtionen av produkter inom sektorn för frukt och grönsaker, i färsk eller bearbetad form,

j) krisförebyggande och riskhantering som syftar till att undvika samt hantera störningar på marknaderna inom den relevanta sektorn,

k) förbättra anställningsvillkoren och genomdriva arbetsgivarskyldigheter och krav för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i enlighet med direktiven 89/391/EEG, 2009/104/EG och (EU) 2019/1152.

Enligt artikel 55.1 i förordningen om strategiska planer ska medlemsländerna för biodlingssektorn i sina planer välja minst ett av de relevanta specifika mål enligt artikel 6 i förordningen om strategiska planer som nämns ovan.

2.1.2 Förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen och den horisontella förordningen

Genom ändringarna i marknadsordningsförordningen kopplas förordningen i fråga närmare till de allmänna målen i strategin för den gemensamma jordbrukspolitiken. Ambitionen med det nya stödsystemet är att ta större hänsyn till lokala villkor och behov och jordbruksverksamhetens särskilda karaktär, som är ett resultat av jordbrukets sociala struktur och av strukturella och naturliga skillnader mellan de olika jordbruksregionerna. När de produktionssektorsvisa stöden inkluderas i en större helhet kan stöden skräddarsys så att de så mycket som möjligt bidrar till att unionens mål uppnås.

I syfte att uppnå unionens miljömål utvidgas producent- och branschorganisationernas verksamhetsmöjligheter genom åtgärder som främjar miljön och den cirkulära ekonomin.

I den horisontella förordningen finns bestämmelser om finansieringen, förvaltningen och övervakningen av den gemensamma jordbrukspolitiken. I förordningen föreskrivs bland annat om

förvaltnings- och övervakningssystem som medlemsstaterna ska upprätta samt om förfaranden för revision och godkännande av konton och förfaranden för kontroll av överensstämmelse.

2.2 Förslagets huvudsakliga innehåll

2.2.1 Förordningen om strategiska planer

I avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer föreskrivs om åtgärder som ska riktas till vissa branscher. Enligt artikel 43.1 ska åtgärderna inom sektorn för frukt och grönsaker vara obligatoriska för medlemsstater med producentorganisationer inom denna sektor som erkänns enligt marknadsordningsförordningen. Enligt artikel 43.2 ska åtgärderna inom biodlingssektorn vara obligatoriska för varje medlemsstat.

I artikel 44 i förordningen om strategiska planer konstateras att inom sektorn för frukt och grönsaker och biodlingssektorn får stödet utformas på något av följande sätt: ersättning av faktiskt uppkomna stödberättigande kostnader för en stödmottagare, enhetskostnader, klumpsummor eller schablonfinansiering. I artikel 44.2 definieras hur beloppen för stödformerna ska fastställas.

2.2.1.1 Sektorn för frukt och grönsaker

I fortsättningen ska ingen sådan nationell ram och nationell strategi för verksamhetsprogram som anges i artikel 36 i den gällande marknadsordningsförordningen fastställas, utan behoven och åtgärderna inom sektorn för frukt och grönsaker ska beskrivas i planen.

De i artikel 46 i förordningen om strategiska planer angivna målen för sektorn för frukt och grönsaker presenteras ovan i avsnitt 2.1.1. Enligt artikel 47.1 i förordningen om strategiska planer ska medlemsstaterna för vart och ett av de mål som väljs bland dem som anges i artikel 46 a—i och k i sina planer välja en eller flera av de åtgärder som nämns i artikel 47.1. Enligt artikel 47.2 i förordningen om strategiska planer ska medlemsstaterna när det gäller det mål som anges i artikel 46 j i sina planer välja en eller flera av de åtgärder som nämns i artikel 47.2.

De åtgärder enligt artikel 47.1 i förordningen om strategiska planer som gäller inom sektorn för frukt och grönsaker är följande:

- a) investeringar i materiella och immateriella tillgångar, forskning och experimentella och innovativa produktionsmetoder och andra åtgärder, inom områden som
- i) markvård, inbegripet åtgärder för att öka markens kolinnehåll och förbättra markstrukturen, och minskning av förorenande ämnen,
- ii) förbättrad vattenanvändning och sund vattenförvaltning, inbegripet vattenbesparing, skydd av vatten och dränering,
- iii) förhindrande av skador som orsakas av ogynnsamma väderförhållanden och främjad utveckling och användning av sorter och förvaltningsmetoder som är anpassade till förändrade klimatförhållanden,
- iv) ökade energibesparingar samt ökad energieffektivitet och användning av förnybar energi,
- v) ekologiska förpackningar, endast inom området forskning och experimentell produktion,
- vi) biosäkerhet, djurhälsa och djurskydd,

vii) minskade utsläpp och avfallsmängder, förbättrad användning av biprodukter, inbegripet återanvändning och tillvaratagande av dessa, samt avfallshantering,

viii) ökad motståndskraft mot skadegörare och minskade risker och effekter från användning av bekämpningsmedel, inbegripet genomförande av metoder för integrerat växtskydd,

ix) ökad motståndskraft mot djursjukdomar och minskad användning av veterinärmediciner, inbegripet antibiotika,

x) skapande och bevarande av livsmiljöer som gynnar den biologiska mångfalden,

xi) förbättrad produktkvalitet,

xii) förbättrade genetiska resurser,

xiii) förbättring av anställningsvillkoren och genomdrivande av arbetsgivar skyldigheter och krav för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen i enlighet med direktiven 89/391/EEG, 2009/104/EG och (EU) 2019/1152,

b) rådgivningstjänster och tekniskt bistånd, särskilt med avseende på hållbara metoder för bekämpning av skadegörare och sjukdomar, hållbar användning av växtskyddsmedel och produkter för djurskydd, anpassning till och begränsning av klimatförändringar, anställningsvillkor, arbetsgivar skyldigheter samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen,

c) utbildningsåtgärder, inbegripet handledning och utbyte av bästa praxis, särskilt med avseende på hållbara metoder för bekämpning av skadegörare och sjukdomar, hållbar användning av växtskyddsmedel och produkter för djurskydd, anpassning till och begränsning av klimatförändringar samt användning av organiserade handelsplattformar och råvarubörser på plats och terminsmarknader,

d) ekologisk eller integrerad produktion,

e) åtgärder för att öka hållbarheten och effektiviteten när det gäller transporter och lagring av produkter,

f) främjande, kommunikation och marknadsföring, inbegripet åtgärder och verksamhet som syftar till att höja konsumenternas medvetenhet om unionens kvalitetssystem och vikten av hälsosamma matvanor samt till diversifiering och konsolidering av marknaderna,

g) genomförande av unionens och medlemsstaternas kvalitetssystem,

h) genomförande av spårbarhets- och certifieringssystem, särskilt kontroll av kvaliteten på produkter som säljs till slutkonsumenter,

i) åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

De krisförebyggande åtgärder och riskhanteringsåtgärder enligt artikel 47.2 i förordningen om strategiska planer som gäller inom sektorn för frukt och grönsaker är följande:

a) inrättande av, tillförsel och förnyad tillförsel av medel till gemensamma fonder av producentorganisationer och av sammanslutningar av producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013 eller i enlighet med artikel 67.7 i den här förordningen,

- b) investeringar i materiella och immateriella tillgångar för en effektivare förvaltning av de volymer som släpps ut på marknaden, inbegripet för gemensam lagring,
- c) gemensam lagring av produkter som producerats av producentorganisationen eller av dess medlemmar, inbegripet när så krävs gemensam behandling för att underlätta sådan lagring,
- d) återplantering av fruktträdgårdar eller olivlundar om detta är nödvändigt efter obligatorisk röjning av hälsoskäl eller växtskyddsskäl på uppmaning av medlemsstatens behöriga myndighet eller för anpassning till klimatförändringar,
- e) återställande av djurbesättningar efter nödslakt som föranletts av hälsoskäl eller efter förluster till följd av naturkatastrofer,
- f) tillbakadragande från marknaden för gratisutdelning eller annat ändamål, när så krävs även behandling för att underlätta ett sådant tillbakadragande,
- g) grön skörd, vilket innebär fullständig skörd i ett visst område av omogna och oavsättbara produkter som inte har skadats före den gröna skörden, vare sig på grund av väderförhållanden eller sjukdom eller på annat sätt,
- h) obärgad skörd, vilket innebär avbrytande av pågående produktionscykel i det berörda området, om produkten är välutvecklad och av sund, god och marknadsmässig kvalitet, undantaget produkter som förstörts genom väderförhållanden eller sjukdom,
- i) skörde- och produktionsförsäkring som bidrar till att trygga producenternas intäkter vid förluster förorsakade av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden, sjukdomar eller angrepp av skadegörare, samtidigt som det säkerställs att stödmottagarna vidtar nödvändiga riskförebyggande åtgärder,
- j) handledning till andra producentorganisationer och sammanslutningar av producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013 eller i enlighet med artikel 67.7 i den här förordningen, eller till enskilda producenter,
- k) genomförande och förvaltning av tredjeländers sanitära och fytosanitära krav på unionens territorium för att underlätta tillträde till tredjelandsmarknader,
- l) kommunikationsåtgärder i syfte att öka medvetenheten och informera konsumenterna.

I artikel 48 i förordningen om strategiska planer föreskrivs om planering, rapportering och godkännande av operativa program inom sektorn för frukt och grönsaker. Artikel 50 i förordningen om strategiska planer innehåller bestämmelser om operativa program för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. I artikel 51 föreskrivs om driftsfonder för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker, och i artikel 52 föreskrivs om ekonomiskt stöd från unionen till sektorn för frukt och grönsaker. Bestämmelser om de ovannämnda frågorna har tidigare funnits i marknadsordningsförordningen.

2.2.1.2 Biodlingssektorn

Enligt den reviderade EU-lagstiftningen ska inget sådant nationellt treårigt biodlingsprogram som avses i artikel 55 i den gällande marknadsordningsförordningen upprättas för biodlingssektorn, utan behoven och åtgärderna inom biodlingssektorn ska beskrivas i medlemsländernas planer. Enligt artikel 54 i förordningen om strategiska planer ska medlemsstaterna i sina planer

eftersträva minst ett av de relevanta specifika mål som anges i artikel 6 inom biodlingssektorn. Medlemsstaterna ska för varje valt specifikt mål välja en eller flera av de åtgärder inom biodlingssektorn som anges i artikel 55.1 i förordningen. Åtgärderna i förordningen om strategiska planer motsvarar huvudsakligen det som tidigare föreskrevs om åtgärder inom biodlingssektorn i artikel 55 i marknadsordningsförordningen.

I förordningen om strategiska planer har åtgärderna ändrats så att artikel 55.1 a i förordningen förutom bestämmelser om tekniskt bistånd för biodlare och biodlarorganisationer nu även innehåller separata bestämmelser om utbildning, information och utbyte av bästa praxis, inbegripet genom nätverk. I en ny punkt 1 b i artikel 55 nämns investeringar i materiella och immateriella tillgångar samt andra åtgärder. Bekämpning av skadedjur och sjukdomar som drabbar bisamhällen, särskilt varroasjukan (i), och rationalisering vid flyttning av bisamhällen (iv) ingick tidigare också i de åtgärder som föreskrevs i marknadsordningsförordningen. Bland åtgärderna för förstärkning av bisamhällena i unionen (iii) nämns nu även biförädling. Som en helt ny åtgärd anges förhindrande av skador som orsakas av ogynnsamma väderförhållanden och främjande av utveckling och användning av förvaltningsmetoder som är anpassade till förändrade klimatförhållanden (ii).

I marknadsordningsförordningen föreskrevs även om åtgärder till stöd för laboratorier som utför analyser av biodlingsprodukter. I fråga om dessa åtgärder omfattar artikel 55.1 c i förordningen om strategiska planer nu även analyser av förluster av bin eller produktivitetsminskning samt ämnen som kan vara giftiga för bin. Som en ny åtgärd i förordningen om strategiska planer anges i artikel 55 1 d åtgärder för att bevara eller öka det befintliga antalet bisamhällen i unionen, inbegripet biförädling.

De i artikel 55.1 e i förordningen om strategiska planer angivna åtgärderna för samarbete med specialiserade organ för genomförande av forskningsprogram om biodling och biodlingsprodukter motsvarar innehållet i motsvarande åtgärd enligt den gällande marknadsordningsförordningen. Åtgärderna för marknadsövervakning har i artikel 55.1 f kompletterats så att de även omfattar främjande, kommunikation och marknadsföring, inbegripet marknadsövervakningsåtgärder och verksamhet som särskilt syftar till att höja konsumenternas medvetenhet om biodlingsprodukters kvalitet. I marknadsordningsförordningen föreskrevs tidigare om en åtgärd som handlade om att förbättra produkternas kvalitet för att förbättra deras marknadsvärde. Under den nya finansieringsperioden föreskrivs det om den nämnda åtgärden i artikel 55.1 g, där formuleringen har ändrats till åtgärder för att höja produktkvaliteten.

Stöd till producentorganisationer enligt artikel 67 i förordningen om strategiska planer betalas inte inom sådana branscher för vilka särskilda stödåtgärder har fastställts i avdelning III kapitel III i nämnda förordning. Således kan stöd till producentorganisationer för producenter av biodlingsprodukter endast betalas för sådana åtgärder som avses i artikel 55 i förordningen om strategiska planer.

2.2.1.3 Stöd till andra produktionssektorer

Förordningen om strategiska planer gör det möjligt att på EU-nivå genomföra åtgärder förutom inom biodlingssektorn och sektorn för frukt och grönsaker även inom vinsektorn, sektorn för olivolja och bordsoliver samt humlesektorn. Dessutom kan sektorspecifika åtgärder enligt artikel 67 i förordningen införas även inom andra sektorer inom jordbruksproduktion. Inom andra sektorer kan stöd betalas till erkända producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer eller under vissa villkor till andra samarbetsgrupper av producenter som har en plan på att bli erkänd som producentorganisation. Ett villkor för att stöd ska utbetalas är att det finns ett operativt program som godkänts av myndigheterna.

Om medlemsstaterna inför åtgärder inom andra sektorer i sina planer ska motsvarande finansiella anslag dras av från tilldelningarna för direktstöd i den berörda medlemsstaten, så att ekonomisk neutralitet bibehålls. Stöd som kan motsvara 50—60 procent av de faktiska kostnaderna ska betalas till driftsfonder som inrättats av förmånstagarna. Stödet kan dock inte överstiga 6 procent av värdet på stödtagarens saluförda produktion.

2.2.1.4 Delegerade akter och genomförandeakter

Enligt artikel 45 i förordningen om strategiska planer har kommissionen getts befogenhet att anta delegerade akter om ytterligare krav som kompletterar de krav som i avdelning III kapitel III fastställs för vissa branscher.

Enligt artikel 56 i förordningen om strategiska planer kan kommissionen anta delegerade akter avseende medlemslänarnas skyldighet att varje år meddela kommissionen antalet bikupor i deras territorium, definitionen av bikupa och metoder för beräkning av antalet bikupor samt unionsbidraget till utgifterna i samband med genomförandet av en åtgärd inom biodlingssektorn.

Den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskriver om de ytterligare krav för vilka befogenheter har getts i artiklarna 45 och 56 i den ovan nämnda planförordningen. I artikel 11 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskrivs om villkoren för investeringar i materiella eller immateriella tillgångar. Artikel 12 i den förordningen innehåller bestämmelser om de villkor som gäller i fråga om miljö- och klimatmål. I artikel 13 föreskrivs om handledningsrelaterade åtgärder inom sektorn för frukt och grönsaker. I artikel 14 föreskrivs om åtgärder avseende främjande, kommunikation och marknadsföring inom sektorn för frukt och grönsaker. I artikel 18 föreskrivs om åtgärder i anslutning till skörde- och produktionsförsäkring, och i artikel 20 finns bestämmelser om åtgärder som rör gemensam lagring inom sektorn för frukt och grönsaker.

Om medlemsstaterna i sina planer inkluderar investeringar i materiella eller immateriella tillgångar inom sektorn för frukt och grönsaker eller biodlingssektorn ska de enligt artikel 11 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskriva om att de materiella och immateriella tillgångar som förvärvats ska användas av stödmottagaren i enlighet med deras karaktär, mål och avsedda användning. Dessutom ska de materiella och immateriella tillgångar som förvärvats kvarstå i stödmottagarens ägo och besittning antingen fram till utgången av avskrivningsperioden eller under en period på minst fem år. Medlemsstaten ska fastställa denna period med beaktande av tillgångarnas karaktär. Medlemsstaterna får dock fastställa en kortare period under vilken tillgången ska kvarstå i stödmottagarens ägo och besittning, men denna period får inte vara kortare än tre år, i syfte att bevara investeringar eller arbetstillfällen som skapats av mikroföretag samt små och medelstora företag. Investeringarna ska göras i stödmottagarens lokaler eller i producentorganisationens producentmedlemmars lokaler. Inom biodlingssektorn får emellertid medlemsstaterna också i sina planer inkludera investeringar i materiella tillgångar som gjorts utanför stödmottagarens lokaler. Tidigare har det inte funnits mer detaljerad EU-reglering om investeringar inom biodlingssektorn.

I artikel 21 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskrivs om stödformer som utbetalas och artikel 22 innehåller bestämmelser om de typer av utgifter som åtgärderna omfattar. I artikel 22.1 föreskrivs om stödberättigande i fråga om mervärdesskatt. Det har tidigare föreskrivits på EU-nivå om stödberättigande i fråga om mervärdesskatt inom sektorn för frukt och grönsaker, men inte inom biodlingssektorn. I artikel 22.2 anges vilka typer av utgifter som inte är stödberättigande, och de specificeras noggrannare i en förteckning i bilaga II till förordningen. I artikel 22.3 konstateras att de typer av utgifter

som förtecknas i bilaga III till förordningen ska betraktas som stödberättigande av medlemsstaterna, men att medlemsstaterna får betrakta även andra typer av utgifter som stödberättigande i sina planer, förutsatt att de inte förtecknas i bilaga II. Förteckningar av motsvarande typ har tidigare ingått i EU-rättsakter som gäller sektorn för frukt och grönsaker men inte biodlingssektorn.

I artikel 23 i förordningen om strategiska planer föreskrivs om stödberättigande i fråga om administrativa kostnader och personalkostnader. Personalkostnader och administrativa kostnader som uppstår för i artikeln angivna stödmottagare och aktörer ska betraktas som stödberättigande om de uppstår i samband med förberedelse, genomförande eller uppföljning av en viss åtgärd som får stöd. Beloppet av administrativa kostnader har begränsats till fyra procent av kostnaderna för åtgärden. Medlemsstaterna kan i sina planer föreskriva en schablonsats för personalkostnader och administrativa kostnader inom sektorn för frukt och grönsaker. Villkoren för stödberättigande i fråga om administrativa kostnader och personalkostnader har även preciserats i bilaga III till förordningen. Frågan om administrativa kostnaders och personalkostnaders stödberättigande karaktär avviker således till dessa delar från den nedannämnda principen som anges i artikel 22 i den horisontella förordningen.

I artikel 30 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskrivs om värdet av saluförd produktion för nyligen erkända organisationer eller grupper och i artikel 31 föreskrivs om beräkningsgrunden för värdet av den saluförda produktionen. Artikel 32 i den förordningen innehåller bestämmelser om en referensperiod och ett tak för ekonomiskt stöd från unionen. Bestämmelser om de ovannämnda frågorna har tidigare funnits i en delegerad förordning om sektorn för frukt och grönsaker, (EU) 2017/891. I artiklarna preciseras reglerna om beräkning av värdet av den saluförda produktionen från nyligen erkända organisationer eller grupper.

I artiklarna 36—38 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskrivs om definitionen av bikupa, metoden för beräkning av antalet bikupor och rapportering av antalet bikupor till kommissionen. Enligt artikel 39 i förordningen är det lägsta unionsbidraget till utgifter i samband med genomförandet av åtgärder inom biodlingssektorn 30 procent. Tidigare har EU:s bidrag varit 50 procent av de kostnader som uppstått, och nu kan det beroende på den nationella finansieringens storlek vara 30–50 procent.

2.2.2 Förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen

Genom förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen ändrades förordningarna (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter, samt (EU) nr 228/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden. Den ändring som är mest relevant med tanke på propositionen är ändringen av marknadsordningsförordningen, som utreds närmare i detta sammanhang.

De ändringar som gäller den samlade marknadsordningen är inte lika betydande som ändringarna i de övriga sektorerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken. I motsats till ändringarna i de andra sektorerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken föreslås det i fråga om marknadsordningen inte att den gällande grundförordningen ska upphävas och en ny förordning antas, utan att den gällande förordningen ska ändras.

Enligt vad som angetts ovan överförs stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker från marknadsordningsförordningen till förordningen om strategiska planer. Bestämmelserna om erkännande av producentorganisationer kommer även framöver att finnas i marknadsordningsförordningen.

Enligt artikel 214 a i marknadsordningsförordningen får Finland under vissa förutsättningar med kommissionens tillstånd lämna nationellt stöd i Södra Finland fram till 2022. Lämnan­de av detta nationella stöd är alltså tillåtet under perioden 2023—2027.

Den förteckning över mål för producentorganisationer som fastställs i artikel 152 i marknadsordningsförordningen ändrades så att medlemsstaterna ska erkänna organisationer som eftersträvar mål rörande hantering och tillvaratagande av biprodukter, kvarvarande flöden och avfall, framför allt för att skydda miljön och stärka cirkulariteten, samt producentorganisationer som eftersträvar mål rörande förvaltningen av gemensamma fonder.

Artikel 153 i marknadsordningsförordningen ändrades så att det är möjligt för producentmedlemmar att på ett demokratiskt sätt granska producentorganisationens räkenskaper och budgetar. En producentorganisation får dessutom i sina stadgar tillåta att producentmedlemmarna har direktkontakt med köparna, förutsatt att sådan direktkontakt inte äventyrar producentorganisationens funktion i fråga om koncentration av utbudet och utsläppande av produkter på marknaden och under förutsättning att producentorganisationen fortsätter att ensam besluta om de väsentliga inslagen i försäljningar. Även i förutsättningarna för erkännande av sektorsspecifika organisationer ska vissa ändringar göras.

Artiklarna 148 och 168 i marknadsordningsförordningen ändras så att det i avtalsvillkoren görs möjligt att i ett skriftligt avtal eller anbud om leveranser av jordbruksprodukter som ingått med ett bearbetningsföretag eller en distributör fastställa prissättningsvillkor, som kan inkludera objektiva indikatorer, index och beräkningsmetoder. Medlemsstaterna ska dessutom ha möjlighet att ange frivilliga indikatorer som avtalsparterna får använda på grundval av tillgänglig objektiv marknadsinformation och tillgängliga objektiva marknadsstudier.

Artikel 172 a i förordningen ändras så att producenterna får större möjligheter att ingå avtal om värdefördelning med aktörer inom livsmedelskedjan. Värdefördelningsklausuler inom livsmedelskedjan är av intresse, inte bara i avtal mellan producenter och första köpare utan också där de kan göra det möjligt för jordbrukare att delta i prisutvecklingen i senare led av kedjan. Det bör därför vara möjligt för jordbrukare och deras sammanslutningar att enas om sådana klausuler med aktörer i senare led än de första köparna.

I marknadsordningsförordningen införs en artikel 210 a, enligt vilken artikel 101.1 i EUF-fördraget inte ska tillämpas på avtal, beslut och samordnade förfaranden som antas av producenter av jordbruksprodukter som rör produktion av eller handel med jordbruksprodukter och som syftar till en högre hållbarhetsstandard än den som föreskrivs i unionsrätt eller nationell rätt, förutsatt att dessa avtal, beslut och samordnade förfaranden endast innebär begränsningar av konkurrensen som är nödvändiga för att uppnå den standarden. Kommissionen ska utfärda riktlinjer för aktörer rörande villkoren för tillämpningen av denna artikel senast den 8 december 2023.

I marknadsordningsförordningen införs en ny artikel 222 a, där det föreskrivs om unionens marknadsobservatorier. Unionens marknadsobservatorier ska ge tillgång till de statistiska data och den information som krävs för övervakningen av marknadsutvecklingen och av risk för marknadsstörningar.

Interventionsåtgärderna rörande lagring enligt den samlade marknadsordningen bibehålls oförändrade i marknadsordningsförordningen, med undantag av vissa obetydliga ändringar, såsom de förlängda årliga perioderna för offentlig intervention när det gäller spannmål, ris, smör och skummjölkspulver som omfattas av en intervention. Vidare har medlemsstaternas rapporteringsskyldighet gentemot kommissionen utvidgats till att gälla kontrolluppgifter om produkter som utesluts ur en offentlig intervention.

Artiklar som hänför sig till kvotsystemet inom sockerbranschen och inte har tillämpats efter den 30 september 2017, när kvotsystemet avslutades, har tagits bort ur marknadsordningsförordningen. Bestämmelserna om referenspriset på socker, branschavtalen och möjligheten att tillfälligt slopa tullarna för melass ska bli kvar. Punkterna om bidrag för export har tagits bort från marknadsordningsförordningen. Förslaget bygger på det beslut som medlemsstaterna i WTO fattade den 1 december 2015.

Marknadsordningsförordningens bestämmelser om ordningen med tillstånd för plantering av vinstockar och vinstockarnas geografiska beteckningar har ändrats. För att möta konsumenternas ökande efterfrågan ska klassen vinprodukter även omfatta vin som avalkoholiserats helt eller delvis samt en beskrivning av processerna för avalkoholisering. För att tillhandahålla konsumenterna bättre information ska de obligatoriska uppgifterna om vin som framställs av druvor inkludera en näringsdeklaration och en ingrediensförteckning. För att säkerställa att vinsektorn omfattar alla viner ska de produkter inom vinsektorn som omfattas av marknadsordningsförordningen även inkludera vin som innehåller mindre än 0,5 volymprocent alkohol. Till marknadsordningsförordningen har fogats bestämmelser om kontroller rörande ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar och traditionella uttryck i fråga om vin, som tidigare ingick i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008, vilken upphävs i och med den nya horisontella förordningen. Medlemsstaterna ska, på grundval av en riskanalys, utföra kontroller och tillämpa administrativa sanktioner i förekommande fall. I marknadsordningsförordningen har lagts till en artikel 90 a, enligt vilken medlemsstaterna ska kontrollera att produkter som saknar de obligatoriska påskrifterna inte släpps ut på marknaden eller dras bort från marknaden.

Förordningen (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter ändras till vissa delar. Till förordningen har fogats en ny artikel 6 a, enligt vilken de obligatoriska påskrifterna i fråga om aromatiserade vinprodukter ska inkludera en näringsdeklaration och en ingrediensförteckning. Artiklarna om geografiska beteckningar i den förordningen överfördes till förordning (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel.

2.2.3 Den horisontella förordningen

I den horisontella förordningen finns bestämmelser om finansieringen, förvaltningen och övervakningen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Förordningen bibehålls till många delar oförändrad. Nedan redogörs för de bestämmelser i den horisontella förordningen som är av betydelse för propositionen.

I artikel 3 i förordningen föreskrivs om fall där force majeure och exceptionella omständigheter får godkännas vid finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken. I artikel 8 föreskrivs om behörig myndighet, medan bestämmelser om utbetalande organ och attesterande organ finns i artikel 9 respektive artikel 12.

Enligt artikel 22 i förordningen ska utgifter för administrativa kostnader och personalkostnader som medlemsstaterna och mottagare av stöd från EGFJ betalar inte bäras av EGFJ. Enligt artikel 36 i den horisontella förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att utgifter som finansieras inom ramen för EGFJ eller Ejflu inte finansieras från någon annan post i unionens budget. I artikel 37 i den förordningen konstateras att sådana utgifter som avses i förordningen om strategiska planer får finansieras av unionen endast om det finns en motsvarande rapporterad output.

Artikel 44 i förordningen gäller utbetalningar till stödmottagare. Enligt artikel 44.4 ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter med avseende på att ändra den horisontella förordningen genom att lägga till regler som gör det möjligt för medlemsstaterna att betala ut förskott vad gäller de åtgärder inom vissa sektorer som avses i förordningen om strategiska planer och vad gäller åtgärder som reglerar eller stöder jordbruksmarknader i enlighet med vad som anges i marknadsordningsförordningen. Vidare ges kommissionen enligt artikel 44.5 befogenhet att anta delegerade akter om särskilda villkor för utbetalning av förskott. Artikel 44.5 ska kompletteras med en delegerad akt, som EU-organen behandlar för närvarande. Enligt det ovan nämnda förslaget till förordning får medlemsstaterna betala ut förskott för operativa program inom sektorn för frukt och grönsaker och för åtgärder inom biodlingssektorn, stöd till utdelning i skolan samt åtgärder som reglerar eller stöder jordbruksmarknaden. Närmare bestämmelser om förskott och säkerheter som ställs för förskott finns i förordningen om utbetalande organ.

I artikel 51 i den horisontella förordningen föreskrivs om hur handlingar ska bevaras och ställas till kommissionens förfogande. Kommissionen får anta genomförandeakter om förvaringen av handlingar.

I artikel 56 i den horisontella förordningen föreskrivs om indrivning som ska följa av brister i efterlevnaden av stödvillkoren. Enligt artikel 56.1 ska belopp som medlemsstaterna driver in till följd av oriktigheter och andra fall där stödmottagare brister i efterlevnaden av villkoren för de åtgärder som avses i planen och den ränta som de ger upphov till betalas till det utbetalande organet.

Enligt artikel 59.1 ska medlemsstaterna, samtidigt som de tillämpliga styrningssystemen respekteras, anta alla de lagar och andra författningar samt vidta de andra åtgärder som behövs för att säkerställa ett effektivt skydd av unionens ekonomiska intressen. Det gäller i synnerhet att kontrollera att de insatser som finansieras är lagliga och korrekta på stödmottagarnivå, säkerställa effektivt skydd mot bedrägerier, förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter och bedrägerier, tillämpa sanktioner i enlighet med unionsrätten eller nationell rätt och väcka talan, om så behövs, samt driva in felaktiga utbetalningar samt ränta, och väcka tala om så behövs.

Enligt artikel 59.5 första stycket i förordningen ska medlemsstaterna vidta lämpliga försiktighetsåtgärder som säkerställer att sanktionerna är proportionella och avpassas med hänsyn till den upptäckta bristande efterlevnadens allvar, omfattning, varaktighet eller upprepning. I artikel 59.5 andra stycket fastställs när inga sanktioner ska tillämpas. Vidare konstateras i artikel 59.5 tredje stycket att stödmottagaren ska behålla rätten att få stöd, om den bristande efterlevnaden av villkoren för beviljande av stöd beror på force majeure eller exceptionella omständigheter i enlighet med artikel 3.

I artikel 60.1 föreskrivs om regler om kontroller som ska utföras. Enligt artikel 60.1 ska de förvaltnings- och kontrollsystem som medlemsstaterna inrättar inbegripa systematiska kontroller som bland annat inriktas på de områden där risken för fel är störst. Medlemsstaterna ska säkerställa att den kontrollnivå som krävs för en effektiv hantering av riskerna för unionens ekonomiska intressen införs. Den berörda myndigheten ska göra stickprov från hela underlaget av sökande som, i förekommande fall, utgörs av ett slumpmässigt urval och ett riskbaserat urval.

I artikel 61 föreskrivs om bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling. Om den bristande efterlevnaden rör unionsregler eller nationella regler om offentlig upphandling ska medlemsstaterna säkerställa att den del av stödet som inte ska betalas ut eller som ska dras in fastställs på grundval av hur allvarlig den bristande efterlevnaden är och i enlighet med proportionalitetsprincipen. Medlemsstaterna ska säkerställa att transaktionens laglighet och korrekthet bara påverkas upp till den del av stödet som inte ska betalas ut eller som ska dras in.

I artikel 62 föreskrivs om en bestämmelse om kringgående. Utan att det påverkar tillämpningen av specifika bestämmelser i unionsrätten ska medlemsstaterna vidta effektiva och proportionella åtgärder för att undvika att bestämmelser i unionsrätten kringgås och särskilt säkerställa att inga förmåner som föreskrivs i jordbrukslagstiftning beviljas en fysisk eller juridisk person för vilken det konstaterats att de förutsättningar som krävs för att få sådana förmåner har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den lagstiftningen.

Enligt artikel 81 ska kommissionens tjänstemän i enlighet med relevant nationell rätt ha tillgång till samtliga handlingar som utarbetats, antingen inför eller som resultat av den granskning som organiserats, och till de data som samlats in, inbegripet data som lagras i databehandlingssystem. Här avses granskning av affärshandlingar i fråga om vissa marknadsordningar.

Enligt artikel 11 i den horisontella förordningen kan kommissionen anta delegerade akter och genomförandakter om utbetalande organ. Akter på lägre nivå som antagits av kommissionen och som är av betydelse för propositionen är förordningen om utbetalande organ och budgetförordningen. I förordningen om utbetalande organ föreskrivs bland annat om utbetalande organ och deras uppgifter samt om villkoren för godkännande av utbetalande organ. Förordningen innehåller också bestämmelser om säkerheter. Budgetförordningen innehåller regler om utfärdande, granskning och återkallande av ackrediteringen av utbetalande organ, de attesterande organens verksamhet, de betalningar som utförs av utbetalande organ, utgiftsdeklarationerna till kommissionen, finansieringen och räkenskaperna i anslutning till offentlig lagring, tillgången till handlingar, återkrav av belopp som betalats utan grund genom kvittering, utställande och frigörande av säkerhet och säkerhetens form, granskning av företags affärshandlingar samt formen och tidtabellen för publicering av uppgifter om stödmottagare.

2.2.4 Nationell rörelsefrihet

I regel finns det i praktiken inte särskilt mycket nationell rörelsefrihet i de ovannämnda EU-rättsakterna. Det är obligatoriskt för Finland att genomföra stödsystemet inom sektorn för frukt och grönsaker och inom biodlingssektorn, men Finland kan för genomförandet av stödsystemet i sin plan ta in de mål och åtgärder ur förordningen om strategiska planer som möter de nationella behoven.

Artikel 67 i förordningen om strategiska planer gör det i praktiken möjligt att införa sektorsspecifika stödåtgärder i fråga om samtliga jordbruksprodukter. Målen och åtgärderna är huvudsakligen desamma som inom sektorn för frukt och grönsaker, men stödet lösgörs från medlemsstaternas anslag för direktstöd enligt bilaga V till förordningen om strategiska planer.

EU-rättsakterna på lägre nivå ger i viss mån rörelsefrihet när det gäller att fastställa villkoren för stödberättigande i stödsystemet. Inom biodlingssektorn ger den nya EU-rättsakten rörelsefrihet i fråga om den nationella finansieringsandelen. På motsvarande sätt är det möjligt att i fråga om stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker bevilja nationell tilläggsfinansiering, om de förutsättningar som nämns i artikel 53 i förordningen om strategiska planer uppfylls. Här avses i praktiken de regioner i medlemsstaterna där andelen organiserade producenter ligger betydligt under unionsgenomsnittet.

I marknadsordningsförordningen är den nationella rörelsefriheten synnerligen begränsad, eftersom bestämmelserna huvudsakligen är direkt tillämplig EU-lagstiftning.

I den horisontella förordningen finns bestämmelser om finansieringen, förvaltningen och övervakningen av den gemensamma jordbrukspolitiken. I förordningen föreskrivs bland annat om förvaltnings- och övervakningssystem som medlemsstaterna ska upprätta samt om förfaranden för kontroll av överensstämmelse. I praktiken ålägger den horisontella förordningen medlemsstaterna att stifta lagar om de ovan nämnda frågorna. Dessa medger en viss rörelsefrihet i det nationella genomförandet.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

3.1 Gällande praxis och bedömning av den

Stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker grundar sig i nuläget på den nationella strategin, och stödet för biodling grundar sig på det nationella treåriga biodlingsprogrammet som godkänts av kommissionen. Den nationella strategin och biodlingsprogrammet har utarbetats av jord- och skogsbruksministeriet. I Finland har biodlingsprogrammet genomförts av den riksomfattande biodlingsorganisationen, Finlands Biodlares Förbund SML rf. År 2022 fanns det fyra producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker i Finland, och tre av dessa har ett gällande operativt program som utgör grund för utbetalning av stöd. Det finns inga godkända producentorganisationer inom biodlingssektorn i Finland. I kapitel 4.2 nedan redogörs närmare för organisationerna inom biodlingssektorn och för storleken på stödet för biodling och stödet till producentorganisationer. I de tidigare förarbetena till marknadsordningslagen och lagen om ändring av marknadsordningslagen beskrivs praxisen inom sektorn för frukt och grönsaker och biodlingssektorn i detalj. Som exempel kan nämnas RP 131/2012 rd och RP 142/2015 rd. Inga större förändringar har skett i praxisen inom de ovan nämnda sektorerna.

Inom de övriga sektorerna har producenterna redan tidigare kunnat ansöka om att bli godkända producentorganisationer, men något sådant stöd som skulle motsvara det stöd som betalas till producenter inom sektorn för frukt och grönsaker har inte tillämpats. Producenterna har uppmuntrats till att samarbeta med hjälp av landsbygdsfinansieringen. Förutom producentorganisationerna inom sektorn för frukt och grönsaker finns det i Finland även fyra godkända producentorganisationer inom andra sektorer. Två av dessa är producenter av lammkött och de två andra är ägg- och potatisproducenter. Husdjursproducenterna har huvudsakligen organiserat sig i andelslag, men dessa har inte ansökt om att bli beviljade statusen godkänd producentorganisation.

3.2 Nuläget för lagstiftningen och bedömning av nuläget

Bestämmelser om det nationella genomförandet av marknadsordningsförordningen finns i marknadsordningslagen. Med stöd av marknadsordningslagen har nio förordningar av statsrådet och två förordningar av jord- och skogsbruksministeriet utfärdats. Statsrådet har utfärdat följande förordningar med stöd av marknadsordningslagen: statsrådets förordning om stöd till utdelning i skolan av mjölkprodukter, frukt och grönsaker läsåret 2021—2022 (482/2021), statsrådets förordning om stöd för biodling (754/2019), statsrådets förordning om klassificering av slaktkroppar (458/2018), statsrådets förordning om anmälningar som gäller prisrapporter för vissa jordbruksprodukter (669/2017), statsrådets förordning om producentorganisationer (668/2017), statsrådets förordning om stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker (667/2017), statsrådets förordning om handelsnormer (1332/2015), statsrådets förordning om ytterligare tillfälliga undantagsåtgärder till stöd för producenter av viss frukt och

vissa grönsaker (1331/2015) samt statsrådets förordning om kostnader i samband med interventionslagring av produkter och om kontroll av tillverkare (853/2013). Jord- och skogsbruksministeriet har utfärdat följande förordningar med stöd av marknadsordningslagen: jord- och skogsbruksministeriets förordning om tiden för anmälan av uppgifter om privat lagring (863/2013) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om klassificering av slaktkroppar (796/2018).

3.2.1 Producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker samt stöd till producentorganisationer

De ändringar som gjorts i förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen och som gäller producentorganisationernas mål och regler medför i praktiken endast obetydliga ändringar i marknadsordningslagens bestämmelser om producentorganisationer eller branschorganisationer.

Efter reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken kommer en betydande del av EU-rättsakterna på lägre nivå inte att tillämpas på de nya operativa programmen inom sektorn för frukt och grönsaker under den nya finansieringsperioden. Till den del det inte längre föreskrivs om dessa frågor i EU-lagstiftningen ska det till behövliga delar föreskrivas om dem i den nationella lagstiftningen.

Tidigare har det föreskrivits om stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker i följande EU-förordningar på lägre nivå:

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/892 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker, nedan *genomförandeförordningen om sektorn för frukt och grönsaker*,

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011, nedan *den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker*.

Genomförandeförordningen om sektorn för frukt och grönsaker tillämpas inte på de nya operativa programmen under den nya finansieringsperioden. Vidare tillämpas varken artiklarna 22—67 i eller bilagorna II, III och IV till den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker. En del av bestämmelserna i förordningarna i fråga flyttas till den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer, och en del av bestämmelserna kräver till vissa delar nationell lagstiftning.

Bestämmelser om de operativa programmen inom sektorn för frukt och grönsaker finns i artikel 33 i den gällande marknadsordningsförordningen, och bestämmelser om nationell ram och nationell strategi för operativt program finns i artikel 36. I fortsättningen kommer det att föreskrivas om de operativa programmen i artikel 50 i förordningen om strategiska planer.

I 3 a kap. i marknadsordningslagen föreskrivs det om producentorganisationer och branschorganisationer. Ändringen av marknadsordningsförordningen medför endast obetydliga ändringar i marknadsordningslagens bestämmelser om producentorganisationer eller branschorganisat-

ioner. I propositionen ska bestämmelserna dock till vissa delar uppdateras så att de överensstämmer med nuläget. De ovannämnda ändringarna i marknadsordningslagen gäller 12 a §, 12 e §, 12 f § och 12 g §.

I lagens 12 a § ska namnet på den behöriga myndigheten ändras. Lagens 12 g §, som gäller producentorganisationer inom nöt- och kalvköttssektorn och sektorn för jordbruksgrödor, är onödig och ska upphävas, eftersom de separata EU-bestämmelser som nämns i paragrafen inte längre tillämpas.

I 12 e § i den gällande lagen föreskrivs om direktförsäljning inom sektorn för frukt och grönsaker. Paragrafen ska ändras så att den förutom egentlig direktförsäljning också omfattar annan saluföring av produkter utanför en producentorganisation. Bestämmelser om dessa frågor, i fråga om vilka medlemsstaterna har utrymme för egen bedömning, finns i artikel 12 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker.

I lagens 12 f § föreskrivs om de krav som ställs på verksamheten vid producentorganisationer inom mjölksektorn. Det föreslås att paragrafen ska ändras till en allmän bestämmelse om lämnande av uppgifter om producentorganisationers verksamhet. Paragrafen ska ändras så att den i stället för mjölksektorn omfattar producentorganisationerna inom samtliga produktsektorer.

I 4 kap. i marknadsordningslagen föreskrivs om stödsystemet. Bestämmelser om stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker finns i 4 kap. 17—25 §. Bestämmelser om stöd för biodling finns i 4 kap. 26—28 §.

I 17 § föreskrivs om en nationell strategi för sektorn för frukt och grönsaker. Enligt denna paragraf ska jord- och skogsbruksministeriet utarbeta den nationella strategi för åtgärder på frukt- och grönsaksmarknaden som avses i marknadsordningsförordningen. Under den nya finansieringsperioden ska ingen strategi utarbetas, och därför är det i fortsättningen inte nödvändigt att föreskriva om detta.

I 18 § föreskrivs om de allmänna villkoren för stödet till producentorganisationer. Det föreslås att paragrafen ska kompletteras med ett krav på att stödmottagaren ska uppfylla förutsättningarna för godkännande av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. Det är fråga om ett nationellt preciseringsbehov. Paragrafen har i nuvarande praxis tolkats på motsvarande sätt, eftersom ett villkor för beviljande av stöd till en producentorganisation är att det är fråga om en godkänd producentorganisation.

I 19 § föreskrivs det om ett operativt program för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. Enligt 19 § godkänner Livsmedelsverket på ansökan ett operativt program utarbetat av en sådan producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stöd, om det operativa programmet uppfyller de krav som anges i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker och i denna paragraf. Det är nödvändigt att göra vissa tekniska ändringar i paragrafen, och även statsrådets bemyndigande att utfärda förordning behöver ändras till vissa delar på grund av den reviderade EU-lagstiftningen.

I 20 § föreskrivs det om stödberättigande åtgärder av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. I paragrafen anges i fråga om vilka åtgärder stöd kan beviljas för ersättande av kostnader för genomförande. I nuläget handlar det om följande åtgärder:

- 1) produktionsplanering,
- 2) förbättring eller bevarande av produktkvaliteten,

- 3) säljfrämjande,
- 4) forskning eller experimentell produktion,
- 5) utbildning eller främjande av tillgången till rådgivningstjänster,
- 6) skördeförsäkring som hänför sig till krisförebyggande och krishantering i fråga om marknaden,
- 7) miljöinsatser.

Närmare bestämmelser om de ovannämnda åtgärderna har utfärdats genom förordning av statsrådet.

Under den nya finansieringsperioden kan stöd till producentorganisationer beviljas för att ersätta kostnader för åtgärder som avses i artikel 47.1 a—i och artikel 47.2 b och i i förordningen om strategiska planer och som ingår i ett godkänt operativt program. I kapitel 2.2 ovan redogörs det närmare för dessa åtgärder.

I 21 § föreskrivs det om stödberättigande miljöinsatser av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. Enligt denna paragraf kan stöd till producentorganisationer beviljas producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker för att ersätta extra kostnader eller kompensera inkomstbortfall som genomförandet av miljöinsatser som ingår i ett operativt program föranleder, om åtgärden gäller

- 1) minskad klimatförändring,
- 2) naturskydd och biologisk mångfald,
- 3) främjande av miljö, hälsa eller livskvalitet,
- 4) skydd av naturresurser,
- 5) behandling av avfall, eller
- 6) utbildning eller rådgivning med anknytning till miljöinsatser.

Närmare bestämmelser om de ovan avsedda stödberättigande miljöinsatserna har utfärdats genom förordning av statsrådet.

Under den nya finansieringsperioden ska bestämmelsen utöver miljöinsatser även omfatta klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser enligt EU:s lagstiftning. Stöd till producentorganisationer kan enligt paragrafen i fortsättningen beviljas producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker för att ersätta kostnader för genomförandet av miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som ingår i ett operativt program, om insatsen gäller åtgärder som anknyter till de mål som anges i artikel 46 d—f i förordningen om strategiska planer. I kapitel 2.2 ovan redogörs närmare för dessa stödinsatser och de mål som gäller för dem.

Under den nya finansieringsperioden föreskrivs det i artikel 50 i förordningen om strategiska planer om operativa program och om de minsta andelar av utgifter som gäller i anslutning till dessa. Enligt den gällande 20 § ska en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker genomföra åtminstone två miljöinsatser som avses i 1 mom. eller använda åtminstone tio

procent av utgifterna inom det operativa programmet till dem. Det finns inget behov av att såsom i den gällande paragrafen på lagnivå föreskriva om ett minimiantal miljöinsatser eller en minimiandel av utgifterna som ska användas till miljöinsatser. Framöver ska det föreskrivas om motsvarande frågor genom förordning av statsrådet, om EU-lagstiftningen kräver mer detaljerade bestämmelser.

I 22 § föreskrivs om stödberättigande för kostnader inom stödet till producentorganisationer och stödets maximibelopp. Enligt denna paragraf kan stödet till producentorganisationer ersätta sådana behövliga skäliga kostnader för genomförande av åtgärder och insatser som har uppkommit efter det att ett godkänt operativt program börjat genomföras. Närmare bestämmelser om de stödberättigande kostnaderna har utfärdats genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer och om förutsättningarna för att höja maximibeloppet fanns tidigare i artikel 34 i marknadsordningsförordningen och i artiklarna 30 och 31 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker. Motsvarande bestämmelser finns i artikel 52 i den gällande förordningen om strategiska planer. I den föreslagna bestämmelsen beaktas de krav som följer av den ändrade EU-lagstiftningen så att närmare bestämmelser om maximibeloppet av stödet och om höjning av det utfärdas genom förordning av statsrådet.

Till lagen ska fogas en ny 22 a §, om finansiering för en driftsfond som en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker har inrättat samt driftsfondens verksamhet, och en ny 22 b §, om godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker. I dessa paragrafer beaktas frågor som det tidigare föreskrevs om i EU-lagstiftningen.

I 23 § föreskrivs det om en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker. Enligt denna paragraf ska producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker årligen till Livsmedelsverket anmäla en uppskattning av driftsfondens storlek under det följande året för genomförande av det operativa programmet. Bestämmelser om innehållet i och tidsfristerna för anmälan finns i EU:s gällande lagstiftning om frukt och grönsaker. Framöver ska det föreskrivas om motsvarande frågor på nationell nivå genom en förordning av statsrådet. Paragrafen behöver ändras så att den beaktar frågor som det tidigare föreskrevs om i EU-lagstiftningen.

I 24 § föreskrivs om uppgifter som ska lämnas vid ansökan om stöd till producentorganisationer. Enligt denna paragraf ska det i samband med ansökan om stöd till producentorganisationer redogöras för de genomförda åtgärderna och insatserna samt för kostnaderna för dem. Paragrafen innehåller också en hänvisning till EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker, där det föreskrivs närmare om ansökan om och utbetalning av stödet. Paragrafen behöver ändras så att den beaktar frågor som det tidigare föreskrevs om i EU-lagstiftningen. Under den kommande finansieringsperioden ska det föreskrivas på nationell nivå om ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd till producentorganisationer. Närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning utfärdas framöver genom förordning av statsrådet.

I 25 § föreskrivs om ändringar av producentorganisationens operativa program. Detaljerade bestämmelser om godtagbara ändringar av producentorganisationens operativa program och driftsfond finns i EU:s gällande lagstiftning om frukt och grönsaker. Under den nya finansieringsperioden ska närmare bestämmelser om detta utfärdas på nationell nivå. I bestämmelsen

beaktas frågor som det tidigare föreskrevs om i EU-lagstiftningen. Bestämmelsen om bemyndigande utvidgas så att den framöver förutom tidsfristen för ansökan även omfattar godtagbara ändringar.

3.2.2 Stöd för biodling

Inom biodlingssektorn har det under den pågående programperioden funnits relativt knappt om EU-lagstiftning på lägre nivå. Dessa förordningar förblir helt eller delvis i kraft och de tillämpas på åtgärder som inletts tidigare. De tillämpas inte på nya projekt inom biodlingssektorn. En del av bestämmelserna i förordningarna i fråga flyttas till den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer, och en del av bestämmelserna kräver till vissa delar nationell lagstiftning.

Tidigare har det föreskrivits om stöd för biodling i följande EU-förordningar på lägre nivå:

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1366 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller stöd inom biodlingssektorn, *nedan den delegerade förordningen om biodlingssektorn*,

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1368 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller stöd till biodlingssektorn, *nedan genomförandeförordningen om biodlingssektorn*.

I den delegerade förordningen om biodlingssektorn föreskrivs om definitionen av bikupa, hur antalet bikupor ska fastställas och hur antalet ska meddelas till kommissionen. Dessa bestämmelser flyttas under den nya programperioden till den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer. Artikel 5 i den delegerade förordningen om biodlingssektorn innehåller ett förbud mot dubbelfinansiering. Under den nya finansieringsperioden föreskrivs det om detta på EU-nivå endast i artikel 36 i den horisontella förordningen. Det föreslås att marknadsordningslagen framöver ska innehålla ett förbud mot att bevilja det stöd som avses i lagen för en åtgärd som redan är föremål för annat EU-stöd.

I artikel 2 i genomförandeförordningen för biodlingssektorn föreskrivs om begreppet biodlingsår och i artikel 4 föreskrivs om biodlingsprogrammets innehåll. Under den nya finansieringsperioden finns inga motsvarande EU-bestämmelser. I 26 § i marknadsordningslagen föreskrivs om biodlingsprogram och åtgärder som berättigar till stöd för biodling. Eftersom den reviderade EU-lagstiftningen inte kräver att medlemsstaterna ska utarbeta ett nationellt biodlingsprogram är det inte nödvändigt att föreskriva om detta i lag. Det föreslås att en bestämmelse som möjliggör ändring av en plan som anknyter till ansökan om stöd för biodling ska fogas till lagen. Under den tidigare finansieringsperioden fanns det inga nationella bestämmelser om detta.

I nuläget föreskrivs det i artikel 55 i marknadsordningsförordningen om de åtgärder för vilka biodlingsstöd kan beviljas. Följande åtgärder har fått ingå i biodlingsprogrammen:

- a) tekniskt stöd till biodlare och biodlarorganisationer,
- b) bekämpning av angrepp på bibestånd och sjukdomar som drabbar bibestånd, särskilt varroasjukan,
- c) rationalisering vid flyttning av bisamhällen,

- d) åtgärder till stöd för laboratorier som utför analyser av biodlingsprodukter för att hjälpa biodlarna att saluföra och öka värdet av sina produkter,
- e) stödåtgärder för ökningen av bibestånden i unionen,
- f) samarbete med specialiserade organ för genomförandet av programmen för tillämpad forskning om biodling och biodlingsprodukter,
- g) övervakning av marknaden,
- h) förbättring av produktkvaliteten för ett bättre utnyttjande av produkternas marknadspotential.

De ovannämnda åtgärderna är stödberättigande enligt 26 § i den gällande marknadsordningslagen, och närmare bestämmelser om dem har utfärdats genom förordning av statsrådet. Under den nya finansieringsperioden har ett specifikt mål satts upp för biodlingssektorn i den nationella planen i enlighet med artikel 6.1 b i förordningen om strategiska planer, nämligen att öka marknadsorienteringen och gårdarnas konkurrenskraft. Det föreslås att den ovannämnda paragrafen ska ändras så att de åtgärder som avses i artikel 55.1 a, b i och iv samt artikel 55.1 c—f berättigar till stöd för biodling under den nya finansieringsperioden. Under den nya finansieringsperioden ska närmare bestämmelser om stödberättigande åtgärder utfärdas på motsvarande sätt som i nuläget genom förordning av statsrådet.

Artikel 55.1 a i förordningen om strategiska planer gäller rådgivningstjänster, tekniskt bistånd, utbildning, information och utbyte av bästa praxis för biodlare och biodlarorganisationer. De åtgärder som anges i artikel 55.1 b omfattar investeringar i materiella eller immateriella tillgångar samt andra åtgärder. Bland de åtgärder som nämns i artikel 55.1 b har följande valts till stödberättigande åtgärder i planen: bekämpning av skadedjur och sjukdomar som drabbar bisamhällen (i) samt rationalisering vid flyttning av bisamhällen (iv). Artikel 55.1 c gäller åtgärder till stöd för laboratorier som utför analyser av biodlingsprodukter, förluster av bin eller produktivitetsminskning samt ämnen som kan vara giftiga för bin. Artikel 55.1 d gäller åtgärder för att bevara eller öka det befintliga antalet bisamhällen i unionen, inbegripet biförädling. Artikel 55.1 e gäller samarbete med specialiserade organ för genomförande av forskningsprogram om biodling och biodlingsprodukter, och artikel 55.1 f gäller främjande, kommunikation och marknadsföring.

I 27 § i marknadsordningslagen föreskrivs det att stöd för biodling kan beviljas registrerade föreningar och andelslag som företräder biodlingssektorn och förbinder sig att vidta alla stödberättigande åtgärder inom biodlingsprogrammet. I EU-lagstiftningen definieras inte stödmottagarna inom biodlingssektorn i någon större detalj. Den ovannämnda bestämmelsen ska ändras så att stöd kan beviljas registrerade sammanslutningar som företräder biodlingssektorn. Detta innebär att även aktiebolag kan vara stödmottagare. I den gällande paragrafen föreskrivs det att stöd kan sökas av flera stödberättigade aktörer gemensamt. Vidare föreskrivs det om ett överföringsförfarande enligt 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen. De nämnda förfarandena gör det möjligt för till exempel laboratorier och forskningsinstitut att delta i ett projekt. I propositionen föreslås inga större ändringar i de ovannämnda förfarandena.

I den gällande bestämmelsen förutsätts att stödmottagaren ska vidta alla åtgärder som ingår i det nationella biodlingsprogrammet. Detta har i praktiken lett till att det har funnits endast en sökande och en stödmottagare till stödet, eftersom inga gemensamma ansökningar har lämnats. I lagförslaget förutsätts inte längre att stödmottagaren ska vidta alla stödberättigande åtgärder. Eftersom det kan finnas flera sökande och finansieringsbehovet för de projekt som de sökande

föreslår kan överstiga de till buds stående medlen, föreslås det att en ny 27 a § fogas till lagen, där det föreskrivs om urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling samt för åtgärder.

I artikel 7 i genomförandeförordningen om biodlingssektorn föreskrivs det på allmän nivå om stödberättigande utgifter. Vidare fastställs en tidsfrist för medlemsstaternas utbetalningar till stödmottagarna för de åtgärder som genomförs under ett biodlingsår. Under den nya finansieringsperioden föreskrivs det om stödberättigande utgifter i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer och i dess bilagor. I 28 § i den gällande marknadsordningslagen föreskrivs det om godtagbara kostnader i samband med stöd för biodling samt om stödets maximibelopp. Kostnader som berättigar till stöd för biodling är enligt den paragrafen de behövliga och skäliga kostnaderna för genomförande av stödberättigande åtgärder. Närmare bestämmelser om godtagbara kostnader har utfärdats genom förordning av statsrådet. I den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskrivs det om vissa villkor för stödberättigande inom biodlingssektorn. I den förordningen anges vissa krav för stödberättigande, som ska ingå i nationell lagstiftning eller som kan preciseras genom definitioner på nationell nivå. Sådana behov av nationell översyn finns i synnerhet i fråga om investeringar som görs i materiella eller immateriella tillgångar. Marknadsordningslagen gör det i nuläget möjligt att utfärda närmare bestämmelser om godtagbara kostnader genom förordning av statsrådet, och därför föreslås inga ändringar i lagen till denna del.

Bestämmelser om finansieringen av biodlingsprogram finns i artikel 55 i marknadsordningsförordningen. Under den nya finansieringsperioden föreskrivs det om finansieringen i artikel 55 i förordningen om strategiska planer och i artikel 39 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer. Enligt artikel 55.4 i förordningen om strategiska planer ska medlemsstaterna tillhandahålla åtminstone samma mängd finansiering för åtgärder inom biodlingssektorn som det ekonomiska bistånd från unionen som unionen använder för att stödja åtgärder inom biodlingssektorn. Under den nya finansieringsperioden föreskrivs det i artikel 39 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer att det lägsta unionsbidraget till utgifter i samband med genomförandet av åtgärder inom biodlingssektorn är 30 procent. Således kan nationella åtgärder finansieras med en finansieringsandel på 50—70 procent då EU:s maximianslag i euro bevaras på den nivå som anges i förordningen om strategiska planer. Det föreslås att till 28 § ska fogas en bestämmelse om att närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och höjning av det får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Marknadsordningslagens 29 § innehåller bestämmelser om ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd. Till dessa delar fogas till lagen preciserande bestämmelser om att det till ansökan ska fogas en redogörelse för förutsättningarna för beviljande av stöd samt om ansökningstider och tidsfrister för genomförandet av åtgärder.

Det föreslås att till lagen ska fogas en ny 29 a §, där det föreskrivs om ändring av en plan som anknyter till ansökan om stöd för biodling. Bestämmelsen behövs för att möjliggöra ändringar som sker under genomförandet av en plan som omspannar flera år.

Det föreslås att till lagen ska fogas en ny 29 b §, där det föreskrivs om uppföljningsuppgifter om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling. Den föreslagna paragrafen behövs för den uppföljning av stöden och bedömning av deras genomslag som förutsätts i EU-rättsakten.

3.2.3 Bestämmelser om den horisontella förordningen

I 4 § i marknadsordningslagen föreskrivs det om behörig myndighet och utbetalande organ. I lagens 60 och 91 a § föreskrivs det om det attesterande organet och dess uppgifter. I artikel 8 i den horisontella förordningen föreskrivs om behörig myndighet, medan bestämmelser om utbetalande organ och attesterande organ finns i artikel 9 respektive artikel 12. Det föreslås att en ny lag om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, nedan *förvaltningslagen*, ska stiftas under den nya finansieringsperioden. I lagen i fråga föreskrivs bland annat om de myndigheter och organ som avses i EU-lagstiftningen. Följaktligen föreslås det att hänvisningar till förvaltningslagen ska tas in i 4, 60 och 91 a §.

Bestämmelser om förbud mot dubbelfinansiering finns i nuläget i EU-rättsakter på lägre nivå som gäller stöd till producentorganisationer och stöd för biodling. Dessa rättsakter tillämpas inte under den nya finansieringsperioden. I artikel 36 i den horisontella förordningen föreskrivs det om förbud mot dubbelfinansiering. Artikel 62 i den förordningen innehåller en bestämmelse om kringgående och artikel 61 en bestämmelse om bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling. Dessa frågor kräver bestämmelser på nationell nivå för att de mål som satts upp för medlemsstaterna i den horisontella förordningen ska uppfyllas. Det föreslås att bestämmelser om de frågor som det föreskrivs om i artiklarna i fråga ska finnas i lagens 37 a, 37 b och 37 c §.

Under den tidigare finansieringsperioden föreskrevs det i EU-lagstiftningen om övervakning, återkrav och sanktioner i fråga om stöd till producentorganisationer och delvis i fråga om stöd för biodling. I fortsättningen tillämpas inte dessa bestämmelser. Under den nya finansieringsperioden finns det bestämmelser om systemen för övervakning, återkrav och sanktioner i fråga om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling med motsvarande innehåll i den horisontella förordningen, men inte längre detaljerade bestämmelser på lägre nivå i EU-lagstiftningen. Således föreslås det i propositionen att det ska föreskrivas om de ovannämnda frågorna på nationell nivå till den del EU-lagstiftningen kräver mer detaljerade bestämmelser.

I artikel 60 i den horisontella förordningen föreskrivs det om regler om kontroller som ska utföras. Där förpliktas medlemsstaterna bland annat till att utföra kontroller, säkerställa en tillräckligt hög kontrollnivå och göra stickprov från hela underlaget av sökande. I den gällande lagens 49 § föreskrivs det om allmän styrning, val av kontrollobjekt, allmänna kontrollförfaranden och rapportering om kontroller. Vidare föreskrivs det i 50 § om granskning av ansökningar och anmälningar samt i 55 § om kontroll och inspektion i fråga om sökande av stöd och stödtagare. Till skillnad från nuläget föreslås det att en bestämmelse om bemyndigande ska fogas till 49 §, med stöd av vilken bestämmelser om de nämnda omständigheterna vid behov får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelsen om bemyndigande gör det möjligt att beakta eventuella ändringar i EU-rättsakter, som förutsätter en precisering av den nationella lagstiftningen.

I 63 § föreskrivs det om jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets och kontrollmyndigheternas rätt att få information. Lagens 65 § innehåller bestämmelser om myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter. Det föreslås att bestämmelserna om myndighetens rätt att få och lämna ut information ska ändras. Ändringarna hänför sig delvis till de skyldigheter som medlemsstaterna enligt den horisontella förordningen har. I artikel 59 i den horisontella förordningen föreskrivs det bland annat om medlemsstaternas skyldighet att anta alla de lagar och andra författningar samt vidta de andra åtgärder som behövs för att skydda unionens ekonomiska intressen. I artikel 62 i den horisontella förordningen åläggs medlemsstaterna att vidta effektiva och proportionella åtgärder för att undvika att bestämmelser i unionsrätten kringgås. Enligt artikel 62 är medlemsstaterna skyldiga att säkerställa att inga förmåner beviljas, om de

förutsättningar som krävs för att få sådana förmåner har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den lagstiftningen. Enligt artikel 50 i den horisontella förordningen ska medlemsstaterna låta kommissionen ta del av alla uppgifter som behövs för att Europeiska garantifonden för jordbruket ska fungera väl, och vidta alla lämpliga åtgärder för att underlätta de kontroller som kommissionen anser vara lämpliga inom ramen för förvaltningen av unionsfinansieringen.

Genom propositionen får myndigheterna trots sekretessbestämmelserna rätt att av Skatteförvaltningen i anslutning till skatter och av andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag i anslutning till lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter avgiftsfritt få uppgifter om hur sökande fullgjort registrerings-, rapporterings- och betalningsåtaganden samt om sökandenas verksamhet, ekonomi och kopplingar. Behöriga myndigheter kan med stöd av den föreslagna bestämmelsen som en del av processen för övervakning av beviljandet, utbetalningen och användningen av stöd utreda hur stödsökande har fullgjort sina offentliga åtaganden.

I 65 § ska den nya lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021) beaktas. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021) tillämpas på utlämnandet till andra myndigheter eller till EU:s institutioner av uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och i denna lag avsedda myndigheter som svarar för kontrollen har fått vid verkställigheten av denna lag. Den föreslagna paragrafen uppfyller de ovannämnda skyldigheter som medlemsstaterna har enligt den horisontella förordningen.

I 73 § föreskrivs om utbetalning av stöd i förskott eller i flera poster. Paragrafen innehåller en hänvisning till EU-lagstiftningen. Bestämmelser om utbetalning av stöd till producentorganisationer i förskott finns i nuläget i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker, som inte tillämpas under den nya finansieringsperioden. I artikel 44 i den horisontella förordningen föreskrivs det om utbetalningar till stödmottagare och om förskott som ingår i dessa. Enligt artikel 44.4 får kommissionen anta delegerade akter med avseende på att ändra artikeln genom att lägga till regler som gör det möjligt för medlemsstaterna att betala ut förskott i fråga om vissa stödsystem samt regler om särskilda förutsättningar för utbetalning av förskott. Den föreslagna paragrafen innehåller en hänvisning till EU-lagstiftningen vad gäller förutsättningarna för förskottsutbetalning av stöd och ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Med tanke på den bemyndigandebestämmelse som nämns i artikel 44 i den horisontella förordningen är det nödvändigt att ta in ett bemyndigande att utfärda förordning i den nationella lagstiftningen för att eventuella mer detaljerade nya EU-bestämmelser ska kunna beaktas.

I 74 § föreskrivs om återkrav av stöd. Paragrafen innehåller en hänvisning till EU-lagstiftningen. När det gäller stöd för biodling innehåller paragrafen en hänvisning till statsunderstödslagen. I den föreslagna 74 § bevaras i första hand en hänvisning till EU:s marknadsordningslagstiftning, eftersom bestämmelser om återkrav i fråga om vissa stödsystem finns i EU-rättsakter på lägre nivå. De EU-rättsakter på lägre nivå som föreskriver om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling tillämpas inte längre under den nya finansieringsperioden, varför nationella bestämmelser om återkrav behövs. Enligt artikel 59 i den horisontella förordningen ska medlemsstaterna anta alla de lagar och andra författningar som behövs för att driva in felaktiga utbetalningar samt ränta. Det föreslås att paragrafen ska innehålla bestämmelser om återkrav samt upphörande med utbetalningen av stöd. Paragrafen ska föreskriva om situationer där utbetalningen av stöd ska upphöra och stöd ska återkrävas. Detta är nödvändigt för fullgörandet av den skyldighet som anges i den horisontella förordningen och för att stöd ska kunna återkrävas och utbetalningen av stöd ska kunna avbrytas. I fråga om stöd för biodling slopas hänvisningen

till statsunderstödslagen, eftersom den föreslagna paragrafen även omfattar återkrav av stöd för biodling.

I 75 § föreskrivs det om påförande av påföljdsavgift. Paragrafen innehåller en hänvisning till EU-lagstiftningen. I den föreslagna paragrafen bevaras i första hand en hänvisning till EU:s marknadsordningslagstiftning. De EU-rättsakter på lägre nivå som gäller villkoren för och påförandet av påföljdsavgift i fråga om stöd för producentorganisationer och stöd för biodling tillämpas inte under den nya finansieringsperioden. Enligt artikel 59 i den horisontella förordningen ska medlemsstaterna anta alla lagar och andra författningar som behövs, vilket också handlar om att tillämpa sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande i enlighet med unionsrätten eller, om detta inte är möjligt, nationell rätt. För att den skyldighet som anges i artikeln ska uppfyllas måste närmare bestämmelser om påföljdssystemet utfärdas på nationell nivå. I den föreslagna paragrafen fastställs i vilka situationer påföljdsavgift kan påföras och till vilket belopp. I paragrafen beaktas i enlighet med artikel 59.5 att påföljdsavgifterna är proportionella och avpassas med hänsyn till den upptäckta bristande efterlevnadens allvar, omfattning, varaktighet eller upprepning. I paragrafen beaktas även sådana situationer enligt artikel 59.5 i den horisontella förordningen i vilka sanktioner inte ska tillämpas.

3.2.4 Bestämmelser om förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen

Genom propositionen genomförs de ändringar som gjorts i EU:s marknadsordningsförordning. Artiklar som hänför sig till kvotsystemet inom sockerbranschen och inte har tillämpats efter den 30 september 2017, när kvotsystemet avslutades, har tagits bort ur marknadsordningsförordningen. Bestämmelserna om referenspriset på socker, branschavtalen och möjligheten att tillfälligt slopa tullarna för melass ska bli kvar. Bestämmelserna om bidrag för export har tagits bort från marknadsordningsförordningen. Enligt propositionen ska de ovannämnda bestämmelserna slopas till den del det i fortsättningen inte finns EU-bestämmelser om dem.

I marknadsordningsförordningen har lagts till en artikel 90 a, enligt vilken medlemsstaterna ska kontrollera att vinprodukter som saknar de obligatoriska påskrifterna inte släpps ut på marknaden eller dras bort från marknaden. De gällande bestämmelserna i marknadsordningslagen omfattar denna typ av myndighetsförfaranden.

I kontrollen av handelsnormer ska de nya obligatoriska påskrifterna på vinprodukter, dvs. en näringsdeklaration och en ingrediensförteckning, beaktas. Detta gäller såväl viner med låg alkoholhalt som alkoholfria viner.

I artiklarna 148 och 168 i marknadsordningsförordningen föreskrivs om medlemsstaternas rätt att kräva att skriftliga avtal ska tillämpas i handel med jordbruksprodukter där en producent är part. Bestämmelser om detta finns i den gällande livsmedelsmarknadslagen (1121/2018). Artiklarna i fråga ändrades i samband med reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken så att olika typer av index kan användas vid prissättningen. De nya bestämmelserna är direkt tillämplig EU-lagstiftning. I de nya bestämmelserna konstateras att medlemsstaterna får fastställa olika indikatorer som kan användas. De ovannämnda artiklarna verkar inte förutsätta någon nationell lagstiftning.

Genom förordningen ändras även artikel 172 a, som gäller producenternas möjligheter att ingå avtal om värdefördelning. Artikelns tillämpningsområde utvidgas så att det även omfattar aktörer inom vidareförädling. Den ovannämnda bestämmelsen är direkt tillämplig EU-lagstiftning som hör till avtalsparternas prövningsrätt och förutsätter inga ändringar i marknadsordningslagen.

Till marknadsordningsförordningen har fogats en ny artikel 210 a, där det föreskrivs om hållbarhetsfrämjande vertikala initiativ och deras konkurrensrättsliga godtagbarhet. Det är fråga om en direkt tillämplig bestämmelse i EU-lagstiftningen. När det gäller de konkurrensrättsliga undantag som fastställs i marknadsordningsförordningen har behörigheten enligt vedertagen praxis hört till konkurrensmyndigheterna. Detta ska i enlighet med nuläget beaktas i en bestämmelse i marknadsordningslagen som gäller lagens förhållande till övrig lagstiftning.

I marknadsordningsförordningen infördes en ny artikel 222 a, där det föreskrivs om unionens marknadsobservatorier. Enligt denna artikel ska kommissionen inrätta unionens marknadsobservatorier för att öka insynen i livsmedelsförsörjningskedjan, ge ekonomiska aktörer och offentliga myndigheter möjlighet att göra välgrundade val och underlätta övervakningen av marknadsutvecklingen och av hot om marknadsstörningar. Kommissionen får besluta för vilka jordbrukssektorer unionens marknadsobservatorier ska inrättas. Unionens marknadsobservatorier ska ge tillgång till de statistiska data och den information som krävs för övervakningen av marknadsutvecklingen och av risk för marknadsstörningar. särskilt

- a) produktion, utbud och lager,
- b) priser, kostnader och, i möjligaste mån, vinstmarginaler på samtliga nivåer i livsmedelskedjan,
- c) prognoser om marknadsutvecklingen på kort och medellång sikt,
- d) import och export av jordbruksprodukter, i synnerhet vad gäller utnyttjandet av tullkvoter för import av jordbruksprodukter till unionen.

Enligt den ovannämnda artikeln ska medlemsstaterna samla in den ovan avsedda informationen och överlämna den till kommissionen. Artikeln kan anses vara relevant med tanke på prisrapportsystemet enligt marknadsordningslagen, som det redogörs närmare för nedan i kapitel 3.2.5.

Genom förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen ändras även förordning (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel. Ändringarna i förordningen om kvalitetssystem kräver inga ändringar i den gällande nationella lagstiftningen. Bestämmelser om tillsynen över namnskyddade produkter, tillsynsmyndigheterna och det nationella ansökningsförfarandet finns i den gällande livsmedelslagen (297/2021). Begreppet namnskyddad produkt definieras i 5 § 2 mom. 32 punkten i livsmedelslagen, och i 54 § i den lagen föreskrivs det om registrering av namnskyddade produkter och anmälan av tillverkning.

De ändringar som gjorts i förordningen (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter kräver inga ändringar i den nationella lagstiftningen.

3.2.5 De övriga ändringarna i propositionen

I marknadsordningslagen behövs också vissa ändringar som är oberoende av ändringarna i EU-lagstiftningen. Till exempel de bestämmelser i vilka det hänvisas till Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket ska uppdateras så att bestämmelserna överensstämmer med nuläget. Samtidigt uppdateras även bestämmelserna om behöriga myndigheter i marknadsordningslagen. Även vissa tekniska ändringar ska göras i lagen, såsom uppdateringar av bestämmelser och laghänvisningar i dessa.

I 33—36 § föreskrivs det om stöd till utdelning i skolan. Bestämmelserna om stöd till utdelning i skolor ska ändras till den del att stöd kan sökas även av en anknuten enhet som handlar på myndighetens vägnar och svarar för upphandlingen av produkterna i fråga. Exempel på sådana anknutna enheter är kommunalt ägda matservicebolag. I bestämmelsen beaktas att kommunerna ofta har bolagiserat sin matservice, varvid de kommunala matservicebolagen direkt kan söka stöd. Ändringen behövs eftersom majoriteten av stödmottagarna inom systemet för utdelning i skolan är kommuner, som i allt högre grad har bolagiserat sin matservice. Stödmottagarna har i sin respons till Livsmedelsverket uppgett att det skulle vara enklare för kommunerna att ansöka om stöd till utdelning i skolan om stödet kan sökas direkt av den anknutna enheten till kommunen. Ändringen minskar stödmottagarnas administrativa börda i de fall där den praktiska information som behövs för ansökan om stöd finns i den anknutna enheten. Detta förenklar systemet för ansökan om stöd i kommunerna.

I 41—44 § föreskrivs det om prisrapporter. Paragraferna om prisrapporter ska uppdateras så att de bättre motsvarar de bestämmelser om anmälan av uppgifter som förutsätts i EU:s gällande marknadsordningslagstiftning. Till lagen fogas en bestämmelse enligt vilken skyldigheten att anmäla uppgifter även inkluderar övriga aktörer om vilka uppgifter ska meddelas enligt EU:s marknadsordningslagstiftning. Bestämmelsen är nödvändig till exempel i situationer där EU-lagstiftningen ändras i snabb takt och förutsätter att medlemsstaterna ska anmäla nya uppgifter. Vidare anses bestämmelsen vara nödvändig för att den skyldighet som har ålagts medlemsstaterna i den nya artikeln 222 a i marknadsordningsförordningen ska uppfyllas. Enligt den ovan nämnda artikeln ska medlemsstaterna samla in den information som kommissionen kräver och överlämna den till kommissionen.

I 46 § föreskrivs det om kraven på branschavtal för sockerbetor. I paragrafen görs en sådan ändring i förfarandet för godkännande av minimiinhåll för branschavtal för sockerbetor som krävs enligt artikel 125 i marknadsordningsförordningen. Enligt den artikeln ska branschavtalen uppfylla de köpevillkor som fastställs i förordningen i fråga. Enligt den föreslagna bestämmelsen träder ett branschavtal i kraft först efter att Livsmedelsverket genom sitt beslut har godkänt att avtalet uppfyller de krav på minimiinhåll för branschavtal som avses i paragrafen.

I 46 b § föreskrivs det om behörig myndighet i fråga om ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna. I 58 b § föreskrivs det om Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna. Genom propositionen ändras myndigheternas uppgifter när det gäller kontroller, inspektioner och granskningar av produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt understiger en viss volymprocent och behandlingen av anmälningar som hänför sig till dessa produkter. Genom propositionen överförs kontrollerna av produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt understiger 2,8 volymprocent, och behandlingen av anmälningar som hänför sig till dessa produkter, från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Livsmedelsverket. Ändringen är i fråga om dessa myndigheter förenlig med gällande praxis inom livsmedelslagstiftningen.

I 46 e § föreskrivs det om anmälan av uppgifter om produkter inom vinsektorn. Med stöd av den gällande EU-lagstiftningen är Finland inte längre skyldig att anmäla lager av vinprodukter, eftersom Finland inte för något register över vingårdar. För att underlätta insamlingen av marknadsinformation krävs anmälningar av lager och produktion i praktiken endast av de stora vinproducentländerna. Det föreslås därför att bestämmelsen i fråga upphävs, eftersom den är onödig.

Den gällande marknadsordningslagen innehåller inga bestämmelser om elektronisk ansökan. Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) tillämpas som allmän lag på ansökan om stöd som omfattas av marknadsordningslagen, vilket har möjliggjort

ett elektroniskt ansökningssystem. Det föreslås att en ny 70 a § om elektronisk ansökan ska fogas till lagen. Enligt bestämmelsen kan det förutsättas att elektronisk ansökan är det enda alternativet för ansökan om stöd. Bestämmelsen är nödvändig, eftersom den utgör ett undantag från lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Elektronisk ansökan har tillämpats delvis under den gällande lagen. Medan den gällande lagen varit i kraft och under EU:s pågående finansieringsperiod har så gott som alla ansökningar om stöd till utdelning i skolan, närmare 93 procent, lämnats elektroniskt (läget i februari 2022). Av de 1 977 ansökningar som lämnats in hade endast 143 gjorts på en pappersblankett. Av allt stöd som utbetalats utgjorde andelen stöd som söktes med pappersblanketter endast 1 procent. I förhållande till beloppet av det stöd som utbetalas orsakar behandlingen av pappersblanketter en betydande administrativ börda.

I nuläget finns det i fråga om andra marknadsordningsrelaterade stöd, såsom stöd till utdelning i skolan, ingen elektronisk tjänst via vilken stöd kan sökas. Medan den gällande lagen varit i kraft och under den pågående finansieringsperioden har en del av de stödsökande emellertid skickat sin ansökan per e-post.

Antalet stödsökande och ansökningar varierar beroende på vilken typ av stödsystem och ansökan det är fråga om. Nuförtiden inlämnas i genomsnitt 10 ansökningar om stöd för biodling per år. Antalet ansökningar som gäller stöd till producentorganisationer varierar också från cirka 5 till 10 ansökningar per år beroende på typen av ansökan.

Stödsystemet för privat lagring används enligt marknadsläget och kan i fråga om vissa produkter förbli oanvänt i flera år. Marknadsläget kan dock förändras snabbt, och därmed kan stödansökningar börja strömma in snabbt, t.o.m. med en veckas varsel. År 2020 lämnades exempelvis 15 ansökningar om lagring av ost och smör. Systemet med interventionslager används endast när marknadsläget kräver det. År 2018 gjordes 46 köpeanbud om lagrat mjölkpulver, och följande år 29 köpeanbud.

När det gäller marknadsordningsrelaterade stöd är de sökande i regel företag, kommuner, föreningar eller andra sammanslutningar, dvs. i praktiken oftast juridiska personer. Anbud på interventionslager av spannmål kan också lämnas av gårdar, vilket innebär att kunderna också kan vara enskilda näringsidkare. Skyldigheten att använda elektroniska tjänster gäller således i huvudsak juridiska personer, men också i liten utsträckning fysiska personer som utövar näringsverksamhet. Skyldigheten gäller ansvariga personer i föreningar, kommuner, företag eller andra sammanslutningar samt fysiska personer som utövar näringsverksamhet och som kan anses ha tillräckliga tekniska färdigheter och tillräcklig teknisk förmåga att använda elektroniska tjänster. Den föreslagna paragrafen ska innehålla ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet föreskriva om stöd som ska omfattas av skyldigheten att lämna elektronisk ansökan. Det finns redan ett informationssystem för stöd till utdelning i skolan, och bemyndigandet ska i första hand användas till det. I fråga om de övriga stödsystemen är informationssystemen under beredning, och gällande dem utfärdas bestämmelser om elektronisk ansökan genom förordning av statsrådet allteftersom informationssystemen färdigställs.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

De bestämmelser om stöd inom sektorn för frukt och grönsaker och stöd för biodling som överförs från marknadsordningsförordningen till förordningen om strategiska planer ska ändras så att de överensstämmer med lagstiftningen om EU:s gemensamma jordbrukspolitik under den

nya finansieringsperioden. Det är obligatoriskt för Finland att genomföra dessa stödsystem. Genom propositionen genomförs Finlands plan när det gäller stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker och stöd för biodling. Till den del det inte längre föreskrivs om genomförandet av dessa stödsystem i EU-lagstiftningen ska det till behövliga delar föreskrivas om dem i den nationella lagstiftningen. Grunden till innehållet i lagförslaget och bestämmelsernas specialvillkor utgörs förutom av EU-lagstiftningen även av innehållet i Finlands plan och de riktlinjer och anteckningar som gjorts i den.

De ändringar som gjorts i förordningen om ändring av marknadsordningsförordningen och som gäller producentorganisationerna medför i praktiken endast obetydliga ändringar i marknadsordningslagens bestämmelser om producentorganisationer eller branschorganisationer och godkännandet av dessa.

I propositionen föreslås att stöd till producentorganisationer och stöd för biodling kan beviljas för ersättande av kostnader för genomförande av vissa åtgärder. Framöver förutsätts inte att mottagare av stöd för biodling ska genomföra alla stödberättigande åtgärder. Av denna anledning förväntas antalet inlämnade stödansökningar överstiga de anslag som finns att tillgå. Följaktligen föreskrivs det i propositionen om urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling och för stödinsatser.

EU-rättsakterna på lägre nivå medger i viss mån rörelsefrihet när det gäller att fastställa villkoren för stödberättigande i stödsystemen. Närmare bestämmelser om dessa villkor ska utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med nuläget. När det gäller stöd till producentorganisationer och stöd för biodling medger de nya EU-bestämmelserna rörelsefrihet i fråga om andelen nationell finansiering. I propositionen föreslås ingen nationell tilläggsfinansiering.

EU-bestämmelserna gör det i praktiken möjligt att införa sektorsspecifika stödinsatser i fråga om samtliga jordbruksprodukter. Målen och åtgärderna i fråga om dessa är huvudsakligen desamma som inom sektorn för frukt och grönsaker. Dessa stödinsatser ska ha finansierats direkt ur anslagen för direkta stöd. Det föreslås inte att de ovannämnda stödinsatserna ska tas i bruk genom propositionen.

Det föreslås också att de bestämmelser om övervakning, återkrav och påföljder i anslutning till stöden till producentorganisationer och stöden för biodling som förutsätts enligt den horisontella förordningen ska ändras så att bestämmelserna på nationell nivå i fortsättningen är mer detaljerade. Vidare ska vissa andra bestämmelser som föranleds av den horisontella förordningen fogas till lagen. I fråga om dessa bestämmelser är den nationella rörelsefriheten mycket begränsad.

Även de ändringar som följer av den ändrade EU-lagstiftningen ska införas i lagen, och dessutom ska bestämmelserna till vissa delar uppdateras så att de motsvarar nuläget. Till dessa delar ska till exempel bestämmelserna om prisrapportssystemet ändras i lagen.

I marknadsordningslagen behövs också vissa ändringar som är oberoende av ändringarna i EU-lagstiftningen. Till exempel de bestämmelser i vilka det hänvisas till Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket ska uppdateras så att bestämmelserna överensstämmer med nuläget. Samtidigt uppdateras även bestämmelserna om behöriga myndigheter i marknadsordningslagen. Även tekniska ändringar ska göras i lagen, såsom uppdateringar av bestämmelser och laghänvisningar. Det föreslås att lagen ska ändras till de delar den gäller dem som söker och får stöd för utdelning till skolan, krav på branschavtal för sockerbetor och myndighetsuppgifter i anslutning till kraven på saluföring av vinprodukter. Vidare ska bestämmelser om elektronisk ansökan fogas till lagen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

I strategiplanen redogörs för hur reformen av jordbrukspolitiken som helhet påverkar Finland och vilka val som har gjorts utifrån behovsanalyserna. I planen beskrivs också närmare vilka effekter de åtgärder som ingår i denna regeringsproposition har.

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

4.2.1.1 Stöd till producentorganisationer

Stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker är ett stödsystem som finansieras helt och hållet av EU. När det gäller stöd till producentorganisationer får nationell tilläggsfinansiering beviljas, om andelen organiserade producenter i en medlemsstatsregion ligger betydligt under unionsgenomsnittet. Bestämmelser om detta finns i artikel 53 i förordningen om strategiska planer. Det föreslås inte att nationell tilläggsfinansiering ska tas i bruk genom propositionen.

År 2020 utbetalades cirka 3,5 miljoner euro i stöd på grundval av producentorganisationernas operativa program. Stödet till producentorganisationer kan utgöra högst 4,1 procent av värdet av producentorganisationernas saluförda produktion. År 2020 uppgick värdet av producentorganisationernas saluförda produktion till cirka 100 miljoner euro. Värdet av den saluförda produktionen uppskattas öka måttligt under den kommande finansieringsperioden.

Stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker uppskattas behöva finansieras med 4—5 miljoner euro per år under momentet 30.20.46 (av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan) under åren 2023—2027. Det ytterligare anslag som eventuellt kommer att behövas år 2023 täcks med det anslag i momentet som överförts från år 2022. Eventuella ändringar i anslaget bedöms årligen och görs vid behov genom normala beslut om anslagsramarna och budgeten för statsfinanserna. Inkomsterna i anslutning till utgifterna enligt moment 30.20.46 har antecknats under moment 12.30.01 (Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket).

4.2.1.2 Stöd för biodling

Stödet för biodling är ett stödsystem som delvis finansieras av EU. I nuläget uppgår EU:s finansieringsandel till 50 procent.

I statsbudgeten för finansieringsperioden 2014—2020 hade 205 000—280 000 euro per år reserverats för stöd för biodling.

På förslag av kommissionen höjdes unionens andel av finansieringen för medlemsstaternas åtgärder inom biodlingssektorn till 60 miljoner euro per år för perioden 2021—2027. Tilläggsfinansieringen började tillämpas från och med 2021. För övergångsperioden mellan finansieringsperioderna antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 om fastställande av vissa övergångsbestämmelser för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) under åren 2021 och 2022 och om ändring av förordningarna (EU) nr 1305/2013, (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 1307/2013 vad gäller resurser och tillämpning under åren 2021 och 2022 och förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller resurser och fördelningen av sådant stöd under åren 2021 och 2022. De nationella biodlingsprogram som normalt skulle ha upphört i slutet av biodlingsåret den 31 juli 2022 förlängdes fram till den 31 december 2022. För denna förlängda period användes anslag som allokaterats till medlemsstaterna för budgetåret 2023.

Under finansieringsperioden 2021—2027 uppgår Finlands andel av EU:s stöd för biodlingssektorn till 196 182 euro per EU-budgetår. Höjningen gjordes redan för biodlingsåren 2021 och 2022 genom kommissionens genomförandebeslut (2021/974) av den 9 juni 2021. Av EU-anslagen för budgetår 2023 har Finland reserverat 44 150 euro för utgifterna för den förlängda perioden under 2022.

På grund av EU:s övergångsbestämmelser höjdes det nationella stödbeloppet för stöd för biodling så att det motsvarar det EU-stödbelopp som fastställts i EU:s budgetram redan i statsrådets ramar för åren 2022—2025. Således höjdes anslaget för stöd för biodling under moment 30.20.46 i budgeten med 120 000 euro, som till hälften bestod av EU-finansiering. Totalt uppgår anslaget för stöd för biodling under den löpande finansieringsperioden till 400 000 euro på årsnivå. Inkomsterna i anslutning till utgifterna enligt moment 30.20.46 har antecknats under moment 12.30.01 (Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket).

4.2.1.3 De övriga ändringarna i propositionen

Genom propositionen ändras myndigheternas uppgifter när det gäller kontroller, inspektioner och granskningar av produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt understiger en viss volymprocent. Genom propositionen överförs kontrollerna av produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt understiger 2,8 volymprocent, och behandlingen av anmälningar som hänför sig till dessa produkter, från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården till Livsmedelsverket. Inga konsekvenser för budgeten antas följa av detta.

Den gällande marknadsordningslagen innehåller inga bestämmelser om elektronisk ansökan. Det föreslås att bestämmelser om detta ska fogas till lagen. Enligt bestämmelserna kan det genom förordning av statsrådet föreskrivas att elektronisk ansökan är det enda alternativet för ansökan om stöd. Inga konsekvenser för budgeten antas följa av detta, eftersom informations-systemsprojekten har finansierats med tidigare beviljade anslag.

De övriga ändringarna i propositionen förväntas inte påverka budgeten.

4.2.2 Konsekvenser för företagen

4.2.2.1 Sektorn för frukt och grönsaker

När det gäller stöd till producentorganisationer förutsätts att stödmottagaren är en producentorganisation som har ett gällande operativt program. År 2021 fanns det fyra producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker i Finland, och tre av dessa hade ett gällande operativt program. År 2014 var situationen till denna del densamma i fråga om producentorganisationerna inom sektorn för frukt och grönsaker. Inga större förändringar antas ske i antalet producentorganisationer under den nya finansieringsperioden. De ovannämnda producentorganisationernas sammanlagda odlingsareal uppgick år 2020 till 1 653 hektar. År 2014 var odlingsarealen 1 478 hektar. Arealen har således ökat något under föregående finansieringsperiod.

År 2020 utbetalades på grundval av kostnaderna för de operativa programmen sammanlagt 3 504 869 euro i stöd till producentorganisationernas operativa program. Värdet av producentorganisationernas saluförda produktion uppgick 2020 till totalt 100 208 391 euro. År 2014 uppgick värdet av den saluförda produktionen till totalt 63 251 104 euro. Värdet av producentorganisationernas saluförda produktion har ökat avsevärt under föregående finansieringsperiod, trots att antalet producentorganisationer har bibehållits oförändrat. År 2020 uppgick det totala värdet av företagens saluförda produktion inom sektorn för frukt och grönsaker i Finland till 566 410 000 euro, och år 2014 var motsvarande värde 424 870 000 euro. Således utgjorde värdet

av producentorganisationernas saluförda produktion inom sektorn för frukt och grönsaker år 2020 cirka 18 procent av värdet av den saluförda produktionen för samtliga företag inom sektorn för frukt och grönsaker. Under den föregående finansieringsperioden minskade antalet medlemmar i producentorganisationerna från cirka 250 till cirka 200 producenter samtidigt som värdet av den saluförda produktionen ökade. Det minskade antalet producenter beräknas motsvara den allmänna strukturförändringen inom jordbruket.

Stödet inverkar på företagets lönsamhet. Producentorganisationerna har ansetts ha en bättre förhandlingsposition jämfört med små aktörer, eftersom producentorganisationerna har klarat av att säkerställa produkternas avsättning via centralaffärerna. Således kan åtgärder som har samband med stöd till producentorganisationer anses främja dels målet att anpassa produktionen så att den möter efterfrågan när det gäller produkternas kvantitet och kvalitet, dels utvecklingen av producentorganisationernas konkurrenskraft och effektiviseringen av deras verksamhet.

När det gäller producentorganisationernas åtgärder utbetalades år 2020 mest stöd för kvalitetsutvecklingsåtgärder, åtgärder som förbättrar produkters kommersiella värde och produktionsplanering. I fråga om miljöskyddsåtgärder utbetalades mest stöd för åtgärder som är mer omfattande än de allmänna principerna för integrerat växtskydd, användning av biologisk bekämpning i växthus som alternativ till konventionella bekämpningsmetoder, preciserad vattenanvändning, återvinning och tillvaratagande av näringsämnen samt främjande av avfallsbehandling och avfallsåtervinning. Under föregående finansieringsperiod har producentorganisationerna inte ansökt om stöd för krisåtgärder.

När det gäller stödet till producentorganisationerna leder propositionen inte till några större förändringar jämfört med nuläget. Inför den nya finansieringsperioden föreslås huvudsakligen samma stödåtgärder som under föregående finansieringsperiod. Den största förändringen jämfört med föregående finansieringsperiod när det gäller stödet till producentorganisationer var att stödsystemet överfördes från marknadsordningsförordningen till den nationella planen enligt förordningen om strategiska planer. Denna ändring uppskattas inte få några större konsekvenser för stödmottagarna.

4.2.2.2 Biodlingssektorn

Antalet biodlare och bisamhällen i Finland är litet jämfört med EU-nivå. EU delar ut anslag för biodlingssektorn i proportion till antalet bisamhällen i respektive medlemsland. Nedan i avsnitt 5.2 redogörs närmare för hur stödet fördelas mellan medlemsländerna. År 2016 fanns det cirka 64 000 bisamhällen i Finland. År 2021 var antalet bisamhällen cirka 85 500. Antalet bisamhällen förväntas fortsätta att öka något under nästa finansieringsperiod.

Av organisationerna inom biodlingssektorn i Finland verkar Finlands Biodlares Förbund r.f. på riksnivå. Förbundet har 33 regionala medlemsorganisationer, och även några specialföreningar är medlemmar i förbundet. År 2021 hade förbundet via sina medlemsföreningar sammanlagt 2 555 medlemmar. På Åland verkar en särskild organisation inom biodlingssektorn, Ålands biodlarförening r.f., som har cirka 110 medlemmar. Ett typiskt fenomen inom biodlingssektorn är att en stor del av biodlarna är amatörer. I Finland uppskattas de oorganiserade biodlarna utgöra cirka 15 procent av alla aktörer inom sektorn.

Eftersom biodlarna i Finland kan beviljas både nationellt stöd per bisamhälle och investeringsstöd är avsikten inte att stöd för biodling ska betalas direkt till biodlarna i Finland utan till en sammanslutning som representerar dem. Detta anses vara ändamålsenligt med tanke på att den totala finansiering som unionen betalar ut är relativt låg och med avseende på de övriga stöd som betalas ut inom biodlingssektorn. Till denna del föreslås inga ändringar i nuläget.

Det föreslås att biodlingsstöd i enlighet med nuläget fortsättningsvis ska beviljas endast till organisationer som representerar biodlingssektorn. Genom propositionen ändras dock definitionen av stödsökande så att mottagaren av stödet kan vara en registrerad sammanslutning. På så sätt kan den sökande också vara ett aktiebolag. Detta gör det framöver möjligt till exempel för producentorganisationer i aktiebolagsform att söka stöd.

I och med att de sökande inte längre förutsätts vidta alla de åtgärder som anges i planen för biodlingssektorn förväntas antalet sökande öka något. Följaktligen föreskrivs det i propositionen om urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling och för stödinsatser. Målet är dock att bibehålla stödets effekt i förhållande till stödmottagarna så att stödet inte splittras i alltför små delar. Eftersom finansieringen av stöd för biodling har ökat, liksom det förklarats ovan, antas effekten av stödet för den enskilda stödmottagaren inte bli för liten med tanke på utvecklingen av biodlingssektorn.

Stöd för biodling ska i enlighet med nuläget beviljas även för forsknings- och utvecklingsverksamhet, och ett centralt mål med stödet är att förbättra produktiviteten och konkurrenskraften. Insatser som förbättrar lönsamheten antas i synnerhet vara rådgivning och utbildning, rationalisering vid flyttning av bisamhällen, forskning samt åtgärder för främjande. Stödet för biodling kan anses ha karaktären av utvecklingsstöd, och dess effekter för enskilda biodlare kan anses vara indirekta. De föreslagna åtgärderna antas främja en mångsidig utveckling av biodlingssektorn.

När det gäller stödet för biodling leder propositionen inte till några större förändringar i nuläget. Inför den nya finansieringsperioden föreslås huvudsakligen samma stödåtgärder som under föregående finansieringsperiod. Av central betydelse med tanke på propositionen är att stödsystemet överförs från marknadsordningsförordningen till den nationella planen enligt förordningen om strategiska planer. Denna ändring uppskattas inte få några större konsekvenser för stödmottagarna.

4.2.2.3 De övriga ändringarna i propositionen

De företag som berörs av marknadsordningen är i regel företag inom livsmedelsbranschen. När det gäller marknadsordningsrelaterade stöd är de sökande i regel företag, kommuner, föreningar eller andra sammanslutningar, dvs. i praktiken oftast juridiska personer. Anbud på interventionslager av spannmål kan också lämnas av gårdar, vilket innebär att kunderna också kan vara enskilda näringsidkare.

Bestämmelserna om stöd till utdelning i skolor ska ändras till den del att stöd kan sökas även av en anknuten enhet som handlar på myndighetens vägnar och svarar för upphandlingen av produkterna i fråga. Som exempel kan nämnas kommunalt ägda matservicebolag. Ändringen minskar stödmottagarnas administrativa börda i de fall där den praktiska information som behövs för ansökan om stöd finns i den anknutna enheten. Ändringen förenklar systemet för ansökan om stöd i kommunerna.

Bestämmelserna om prisrapporter ska uppdateras så att de bättre motsvarar de bestämmelser om anmälan av uppgifter som förutsätts i EU:s gällande marknadsordningslagstiftning. Till lagen fogas en bestämmelse enligt vilken skyldigheten att anmäla uppgifter även inkluderar övriga aktörer om vilka uppgifter ska meddelas enligt EU:s marknadsordningslagstiftning. Konsekvenserna av prisrapporterna för företagen har uppskattats gälla de administrativa kostnader som följer av skyldigheten att anmäla olika uppgifter. Utgångsläget för anmälningsskyldigheten är nuläget. Följaktligen får propositionen i regel inga konsekvenser med avseende på nuläget. I syfte att minimera den administrativa börda som prisrapporterna medför ska skyldigheten att

lämna eventuella uppgifter enligt nuläget gälla endast om myndigheten inte kan få uppgifterna från andra källor.

Den gällande marknadsordningslagen innehåller inga bestämmelser om elektronisk ansökan. Det föreslås att det till lagen ska fogas bestämmelser enligt vilka det genom förordning av statsrådet kan bestämmas att elektronisk ansökan är det enda alternativet för ansökan om stöd. Skyldigheten att använda elektroniska tjänster gäller således i huvudsak juridiska personer, men också i liten utsträckning fysiska personer som utövar näringsverksamhet. I avsnitt 3 ovan redogörs mer specifikt för vilka konsekvenser systemet med elektronisk anmälan får för företagen. Övergången till ett elektroniskt ansökningsförfarande kan medföra förändrade verksamhetssätt för vissa aktörer. Systemet med elektronisk ansökan antas emellertid förenkla ansökningsförfarandet i och med att användbarheten och tillgängligheten förbättras.

De övriga ändringarna i propositionen förväntas inte påverka företagen.

4.2.3 Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen har inga direkta konsekvenser för statsbudgeten. Livsmedelsverket är i enlighet med nuläget behörig myndighet när det gäller genomförandet av stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker och stödet för biodling. De förslag som gäller sektorn för frukt och grönsaker eller biodlingssektorn bedöms inte få betydande konsekvenser för myndigheternas verksamhet jämfört med nuläget.

Det föreslagna elektroniska ansökningsförfarandet förväntas minska Livsmedelsverkets administrativa börda. Genom propositionen ändras också myndigheternas uppgifter när det gäller kontroller, inspektioner och granskningar av produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt understiger en viss volymprocent och behandlingen av anmälningar som hänför sig till dessa produkter. Ändringen är i fråga om dessa myndigheter förenlig med gällande praxis inom livsmedelslagstiftningen.

De föreslagna ändringarna bedöms med hänseende till de uppgifter som hör till respektive myndighet vara så ringa att de inte antas påverka myndighetens resursbehov. Propositionen anses således inte ha några konsekvenser för de offentliga finanserna. Till övriga delar antas propositionen inte få betydande konsekvenser för myndigheternas verksamhet.

4.2.4 Miljökonsekvenser och andra samhällseliga konsekvenser

4.2.4.1 Miljökonsekvenser inom sektorn för frukt och grönsaker

Enligt artikel 50 i förordningen om strategiska planer ska minst 15 procent av de utgifter som ingår i det operativa programmet användas till miljö- och klimatåtgärder. Det operativa programmet ska enligt artikel 50 innehålla minst tre olika miljö- och klimatåtgärder. Under den föregående finansieringsperioden förutsattes det i EU-lagstiftningen att andelen miljöåtgärder i det operativa programmet skulle vara minst 10 procent eller alternativt att minst två miljöåtgärder skulle ingå i det operativa programmet.

Till artikel 50 i förordningen om strategiska planer har fogats en ny bestämmelse om att minst två procent av utgifterna i det operativa programmet ska hänföra sig till forskning om och utveckling av hållbara produktionsmetoder, inbegripet motståndskraft mot skadegörare, motståndskraft mot djursjukdomar och begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt innovativa metoder och produktionsteknik som stärker den ekonomiska konkurrenskraften och

marknadsutvecklingen. Ingen motsvarande bestämmelse fanns under den föregående finansieringsperioden.

De ovannämnda ändringarna som föranleds av EU-lagstiftningen är direkt tillämplig rätt i EU. Till denna del ökar andelen miljö- och klimatåtgärder och den finansiering som används för dessa under den nya finansieringsperioden. Detta bedöms leda till positiva miljökonsekvenser. Till övriga delar medför propositionen inga nämnvärda förändringar i systemet med stöd till producentorganisationer jämfört med nuläget.

4.2.4.2 Miljökonsekvenser inom biodlingssektorn

Den nationella strategi för pollinerare som färdigställdes år 2022 innehåller förutom åtgärder som gäller vilda pollinerare även åtgärder för biodlare. Strategin betonar vikten av pollinering som utförs av pollinerare, dvs. pollinerings tjänster, såväl för naturen och ekosystemen som för livsmedelsproduktionen och människans välbefinnande. Odlade bin kan inte helt och hållet ersätta de pollinerings tjänster som erbjuds av vilda pollinerare, men odlade pollinerare kompletterar ändå på ett betydande sätt den naturliga pollineringen i synnerhet i fruktträdgårdar och på bärgårdar och är därmed en viktig del av åtgärderna för att trygga pollinerings tjänsterna. Målet med strategin för pollinerare är också att stödja tillgången till och en hållbar användning av odlade pollinerare.

De föreslagna åtgärderna i fråga om stödet för biodling bedöms stödja temaområdet för säker användning av odlade pollinerare inom strategin för pollinerare. Rationalisering vid flyttning av bisamhällen, som i propositionen ingår bland åtgärderna för stöd för biodling, har en koppling till pollinerings tjänster för odlingsväxter. Dessa har speciellt stor betydelse i södra Finland och på Åland, där det bedrivs fruktproduktion som i hög grad är beroende av pollinerings tjänster. Andra odlingsväxter som gynnas av insektspollinering är ryps, raps, klöver, bovete, kummin samt bondeböna, jordgubbar, vinbär och hallon.

Vissa åtgärder som räknas upp i propositionen kan ha samband med att utveckla hållbara produktionssätt och främja insektspollinering och ett säkert genomförande av detta. Exempel på sådana åtgärder är samarbete med forskningsprogram, bekämpning av skadedjur och sjukdomar som drabbar bisamhällen, stöd för laboratorier samt rådgivning, information och utbildning.

Stödet för biodling bedöms ha positiva effekter på miljön genom att det stöder tillgången till och en hållbar användning av odlade pollinerare. Biodling anses också vara en betydande tilläggssinkomstkälla med tanke på landsbygdens livskraft. Stödet för biodling, i kombination med de övriga stöden som riktar sig till denna sektor, gör det möjligt att utveckla verksamheten inom biodlingssektorn.

4.2.4.3 Övriga samhällsliga konsekvenser

De ändringar i marknadsordningslagen som följer av ändringarna i EU-lagstiftningen handlar om att genomföra den gemensamma jordbrukspolitik. Propositionen gäller huvudsakligen sammanslutningar inom livsmedelssektorn och har således inga direkta konsekvenser för de grundläggande fri- och rättigheterna. Jämlikhetsrelaterade frågor i anslutning till elektronisk ansökan har utretts i närmare detalj i det avsnitt som gäller propositionens förhållande till grundlagen. Propositionen anses inte ha några sociala konsekvenser eller konsekvenser för hushållens eller medborgarnas ställning, barnen, jämställdheten eller arbetslivet.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

För att genomföra marknadsordningen inom den gemensamma jordbrukspolitiken är det viktigt att lagen stiftas. EU-lagstiftningen medger inte mycket nationell rörelsefrihet i genomförandet. Genom propositionen genomförs Finlands plan för stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker och stöd för biodling. Till den del det inte föreskrivs om genomförandet av dessa stödsystem i EU-lagstiftningen ska det till behövliga delar föreskrivas om genomförandet i den nationella lagstiftningen.

Myndigheternas uppgifter och de villkor som gäller för stödmottagare är frågor som ska regleras i lag. Stödsystemens strukturer fastställs i EU-lagstiftningen. I beredningen av regeringspropositionen har man strävat efter att undvika överlappande bestämmelser i EU-lagstiftningen och lagen. När man beaktar vilka frågor som det ska föreskrivas om på lagnivå finns det dessutom i praktiken inga andra handlingsvägar än att uppdatera marknadsordningslagen till den del ändringarna i EU-lagstiftningen kräver detta.

Den viktigaste ändringen med tanke på propositionen är att EU-rättsgrunden flyttas från marknadsordningsförordningen till den nationella planen enligt förordningen om strategiska planer. De ovannämnda stödsystemens grundläggande struktur förändras emellertid inte trots denna ändring. I praktiken finns det nationell rörelsefrihet i fråga om valet av stödåtgärder och till vissa delar i fråga om den nationella finansieringen. Till dessa delar föreslås inga betydande ändringar i systemen jämfört med nuläget. Genom propositionen ändras de villkor som gäller mottagarna av stöd för biodling samtidigt som det föreskrivs om urvalskriterier för stödmottagarna och för projekt som gäller åtgärder som dessa föreslår. Ett alternativ skulle ha varit att bevara ett system som motsvarar nuläget, där stödmottagaren ska genomföra samtliga stödbemyndigande åtgärder som helhet.

När det gäller stöd till producentorganisationer och stöd för biodling medger de nya EU-bestämmelserna rörelsefrihet i fråga om andelen nationell finansiering. I Finland utbetalas i nuläget nationellt stöd inom sektorn för frukt och grönsaker samt inom biodlingssektorn. Dessa stödformer är inom sektorn för frukt och grönsaker stöd för växthusproduktion i södra Finland och nordligt stöd för växthusproduktion. Inom biodlingssektorn utbetalas nationellt stöd per bisamhälle samt investeringsstöd till biodlarna. Av denna anledning anses det vara ändamålsenligt att stödet för biodling på samma sätt som i nuläget riktas till organisationer som representerar biodlingssektorn. Eftersom de ovannämnda nationella stödsystemen redan används i Finland har det inte ansetts vara nödvändigt att föreslå någon nationell tilläggsfinansiering till stödet till producentorganisationer och stödet för biodling.

Enligt propositionen föreslås inget stöd till producentorganisationer inom andra branscher. Producentorganisationer ska grundas på producenternas initiativ, och trots råd och uppmuntran från förvaltningens sida har inga producentorganisationer grundats. Ett stödbelopp som lösgjorts från de direkta stöden skulle således ha riskerat att förbli oanvänt, i synnerhet då den produktionssektor som ska stödjas, målen och åtgärderna samt stödbeloppen ska fastställas i samband med att den nationella planen utarbetas. Det har uppskattats att värdet av den saluförda produktionen för befintliga producentorganisationer inom andra sektorer än sektorn för frukt och grönsaker skulle bli så obetydligt att stödbeloppet blir synnerligen lågt i deras fall. Ett ändamålsenligt sätt att ordna stödet till producentorganisationer inom andra produktionssektorer har ansetts vara via landsbygdsfinansieringen.

I regel finns det i praktiken inte särskilt mycket nationell rörelsefrihet i de ovannämnda EU-rättsakterna. Det är obligatoriskt för Finland att genomföra stödsystemen inom sektorn för frukt och grönsaker och inom biodlingssektorn, men Finland kan för genomförandet av stödsystemen i sin nationella plan ta in de mål och åtgärder ur förordningen om strategiska planer som möter de nationella behoven. Till dessa delar ansågs det vara ändamålsenligt att bevara de åtgärder som tillämpas i nuläget så oförändrade som möjligt under den nya finansieringsperioden.

Ett alternativ till stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker när det gäller de föreslagna åtgärderna skulle ha varit att begränsa antalet stödinsatser. Om avsevärt färre åtgärder skulle ha valts hade det sannolikt lett till att åtgärderna inom sektorn för frukt och grönsaker inte längre intresserar dem som söker stöd. Om fler stödinsatser skulle ha tagits i bruk hade det sannolikt inte medfört något mervärde för producentorganisationerna. Producentorganisationerna inom sektorn för frukt och grönsaker har huvudsakligen varit nöjda med de åtgärder som hittills har använts. De åtgärder som föreslås i propositionen motsvarar i regel de åtgärder som redan används och som har bedömts möta producentorganisationernas behov bäst.

Ett alternativ till de föreslagna åtgärderna när det gäller stöd som beviljas inom biodlingssektorn skulle ha varit att begränsa antalet åtgärder. Då skulle en större andel av finansieringen ha kunnat styras till stödbjekten i fråga. Det samråd som ordnats om förslaget till en nationell plan ger vid handen att behovet av åtgärder inom biodlingssektorn är omfattande. Åtgärder av motsvarande omfattning har genomförts även under den löpande programperioden i det nationella biodlingsprogrammet.

Ett annat alternativ skulle ha varit att differentiera stödmottagarna åtgärdsvis. Det låga totala beloppet av EU-stöd talade inte för alternativet att sprida stödsystemet utanför sammanslutningarna inom biodlingssektorn. Sammanslutningarna inom biodlingssektorn kan redan med stöd av de gällande bestämmelserna samarbeta till exempel med forskningsinstitut och laboratorieföretag. En aktör som är berättigad till stöd kan använda en annan offentligrättslig eller privaträttslig sammanslutning till hjälp i genomförandet av åtgärderna. Till denna del motsvarar propositionen nuläget.

5.2 Åtgärder som planeras eller genomförs av andra medlemsstater

Jord- och skogsbruksministeriet genomförde i januari 2022 en enkät där EU:s medlemsländer tillfrågades vilka åtgärder de planerar att ta i bruk inom biodlingssektorn och sektorn för frukt och grönsaker. Vidare frågades till vem medlemsländerna kommer att rikta stödet för biodling. Vid tidpunkten för enkäten höll medlemsstaterna fortfarande på att bereda sina nationella planer och sin lagstiftning, och svaren återspeglar således läget vid tidpunkten för enkäten.

5.2.1 Sektorn för frukt och grönsaker

Inom sektorn för frukt och grönsaker besvarades enkäten av 15 medlemsländer. Svaren visar att antalet åtgärder som medlemsländerna planerar att ta i bruk varierar stort. Estland kommer inte alls att ta i bruk stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. I Estland är det ovannämnda stödet inte obligatoriskt enligt EU-lagstiftningen, eftersom det under den tidigare finansieringsperioden inte har funnits några producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker i Estland. Till exempel Spanien kommer däremot att ta i bruk samtliga 21 åtgärder enligt förordningen om strategiska planer.

De andra medlemsländerna som besvarade enkäten har tagit i bruk 5—16 åtgärder. Ungern planerar att ta i bruk 16 åtgärder medan Tyskland kommer att ta i bruk 6 åtgärder. Irland tar i bruk endast en åtgärd, och på lokal nivå är det möjligt att välja även andra åtgärder. Sammanlagt 14

medlemsländer som besvarade enkäten planerar att ta i bruk åtgärden investeringar i materiella eller immateriella tillgångar, forskning och experimentella och innovativa produktionsmetoder och andra åtgärder. Av alla medlemsländer som besvarade enkäten kommer 13 att ta i bruk den åtgärd som gäller främjande, kommunikation och marknadsföring. Totalt 10 medlemsländer svarade att de planerar att ta i bruk den åtgärd som gäller skörde- och produktionsförsäkring.

I praktiken beror de stödinsatser som medlemsländerna väljer i hög grad på till exempel vad producentorganisationerna inom sektorn för frukt och grönsaker i landet i fråga producerar. I fråga om de stödinsatser som medlemsstaterna har valt kan det konstateras att vissa grundläggande insatser har valts av majoriteten av medlemsstaterna. Däremot kan man se en större variation i fråga om vissa stödinsatser. Som exempel kan nämnas återplantering av fruktträdgårdar efter obligatorisk röjning eller grön skörd och åtgärder som kan likställas vid obärgad skörd.

5.2.2 Biodlingssektorn

Totalt 20 medlemsländer svarade på frågorna om biodlingssektorn. Svaren ger vid handen att de övriga medlemsländerna planerar att ta i bruk åtgärder inom biodlingssektorn på relativt bred front. De medlemsländer som besvarade enkäten kommer att ta i bruk mellan en och sju åtgärder inom biodlingssektorn av alla de sju åtgärder som anges i förordningen om strategiska planer. De flesta medlemsländer har valt ut fem eller sex åtgärder. Till exempel Irland planerar att ta i bruk endast en åtgärd. Spanien, Tyskland och Sverige har för avsikt att ta i bruk samtliga sju åtgärder. Danmark och Estland planerar att genomföra fem olika åtgärder.

Alla andra medlemsländer förutom Irland kommer att ta i bruk den åtgärd som gäller rådgivningstjänster, tekniskt bistånd, utbildning, information och utbyte av bästa praxis för biodlare och biodlarorganisationer.

Utifrån de svar som inkommit kan det konstateras att stödmottagarna varierar mellan de olika åtgärderna i många medlemsländer. I en del åtgärder kan stödmottagarna vara biodlare och i andra åtgärder kan stödmottagarna vara organisationer inom biodlingssektorn. I omkring hälften av de medlemsländer som besvarade enkäten kan även forskningsorganisationer eller universitet vara stödmottagare i fråga om vissa åtgärder. Vissa medlemsländer godkänner också laboratorier, honungsförpackare och honungshandlare som stödmottagare i fråga om vissa åtgärder. I Sverige kan stödmottagarna vara myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, övriga organisationer och företag. Sverige har inte för avsikt att stödja enskilda biodlare, utan alla åtgärder ska vara till allmän nytta för biodlingssektorn.

Estland, Lettland och Portugal kommer endast att bevilja stöd till organisationer inom biodlingssektorn. I Portugal består stödmottagarna i praktiken av godkända producentorganisationer inom biodlingssektorn och branschorganisationer inom biodlingssektorn. I regionen Vallonien i Belgien ska åtgärderna genomföras via offentlig upphandling.

Under nästa finansieringsperiod har medlemsländernas årliga andel av EU-finansieringen fastställts för hela finansieringsperioden i bilaga X till förordningen om strategiska planer. Det anslag som allokaterats till stödinsatser inom biodlingssektorn under finansieringsperioden 2020—2027 uppgår på EU-nivå till sammanlagt 60 miljoner euro per budgetår. Spanien står för den största andelen av detta, cirka 9,6 miljoner euro. Av de övriga största stödmottagarna står Frankrike, Grekland, Rumänien, Italien och Polen för en andel på mer än 5 miljoner euro av anslaget.

6 Remissvar

Lagförslaget har funnits till påseende på jord- och skogsbruksministeriets webbsidor. Bestämmelserna i lagförslaget har behandlats i beredningsarbetsgruppen för marknadsåtgärder före remissbehandlingen. Den 14 juni 2022 anordnades ett gemensamt samråd för intressentgrupperna om CAP-lagförslagen, där även detta lagförslag behandlades. Samma dag anordnades också ett separat samråd för organisationerna inom biodlingssektorn, där de bestämmelser i lagförslaget som gäller biodlingssektorn behandlades.

Yttrande om lagförslaget har begärts av följande aktörer: justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, NTM-centralerna, Konkurrens- och konsumentverket, Naturresursinstitutet, Livsmedelsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Finlands miljöcentral, Tullen, Ålands landskapsregering, Laboratoriet för alkoholkontroll, Andelslaget Närpes Grönsaker, Livsmedelsindustriförbundet r.f., Hunajayhtymä Oy, Handelsträdgårdsförbundet r.f., Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, Kommunförbundet, Finlands färförening r.f., Leppävirran Marja Osuuskunta, Finska Köttbranschens Förbund r.f., Förbundet för ekologisk odling r.f., Finlands naturskyddsförbund, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Bryggeri- och läskedrycksindustriförbundet r.f., Pellervon taloustutkimus PTT, Pihvikarjankasvattajien liitto - Biffdjuruppfödarnas förbund ry, Puutarhaliitto - Trädgårdsförbundet ry, Finlands Dagligvaruhandel r.f. PTY, Sucros Oy, Förening för Finlands Alkoholdryckhandel r.f., Finlands Biodlares Förbund r.f., Suomen Siipikarjaliitto - Finlands Fjäderfäförbund ry, Suomen sikayrittäjät ry, Suomen Tumman mehiläisen hoitajat ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC, Vihannes-Laitila Oy, Ålands Trädgårdshall Andelslag, Vilja-alan yhteistyöryhmä ry VYR, WWF Finland och Ålands biodlarförening r.f.

Finlands miljöcentral gav inget yttrande om lagförslaget. Suomen Tumman mehiläisen hoitajat ry konstaterade att föreningen inte har något att anmärka om lagförslaget. Följande remissinstanser lämnade ett yttrande: justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, Konkurrens- och konsumentverket, Naturresursinstitutet, Livsmedelsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi, Kommunförbundet, Pellervon taloustutkimus PTT, Finlands Dagligvaruhandel r.f. PTY, Finlands Biodlares Förbund r.f., Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC (två yttranden). Producentorganisationen Suomen Lammasosuuskunta, producentorganisationen Lounais-Suomen Lampurit ry och Finlands färförening gav ett gemensamt yttrande. Dessutom lämnade också de aktörer som genomför projektet Luomutetaan ruokapalvelut ett yttrande, dvs. Pro Luomu ry, Savon koulutuskuntayhtymä/EkoCentria och Yrkeshögskolan Savonia.

Ett sammandrag har gjorts över yttrandena. Sammandraget finns på följande webbplats [CAP27 - Marknadsordning - Maa- ja metsätalousministeriö \(mmm.fi\)](#)

Allmänt taget understödde remissinstanserna reformen av lagstiftningen, och de understödde också de flesta ändringsförslagen. Till exempel den nya bestämmelsen om elektronisk ansökan samt uppdateringen av myndighetsuppgifterna i fråga om viner med låg alkoholhalt vann särskilt stort understöd.

Finansministeriet konstaterar i sitt utlåtande att det stödsystem som avses i propositionen och de ändringar som föreslås i denna ska genomföras inom ramen för planerna för de offentliga finanserna och de anslag och antal årsverken som slagits fast i statsbudgeterna.

Den i 12 f § angivna skyldigheten att lämna uppgifter, inklusive motivering, preciserades utifrån justitieministeriets yttrande. Innehållet i bestämmelsen om myndigheternas rätt att få information i 63 § i lagförslaget ändrades, och motiveringen preciserades. Utifrån samma yttrande kompletterades också motiveringen till 75 §.

I justitieministeriets yttrande fästes till vissa delar vikt vid bemyndiganden att utfärda förordningar och föreskrifter. Utifrån justitieministeriets yttrande preciserades grundbestämmelsen om bemyndigande att utfärda förordning i 12 e §, och även i 49 § preciserades bemyndigandet att utfärda förordning. Utgående från yttrandet preciserades bemyndigandet att utfärda föreskrifter enligt 22 b §, och motiveringen specificerades. Justitieministeriet poängterade i sitt yttrande att förslaget att ändra bemyndiganden att utfärda förordning till bemyndiganden att utfärda föreskrifter samt förslaget att föreskriva om nya bemyndiganden att utfärda föreskrifter måste kunna motiveras på det sätt som förutsätts i 80 § 2 mom. i grundlagen. Till dessa delar specificerades motiveringen med avseende på 22 b § 2 mom., 24 § 4 mom., 29 § 4 mom. och 70 a § 3 mom., och dessutom preciserades motiveringen till lagstiftningsordningen i propositionen.

Undervisnings- och kulturministeriet fäste i sitt yttrande vikt vid terminologin i bestämmelserna om stöd till utdelning i skolan. Utifrån detta yttrande preciserades terminologin i 33 a § och 34 § samt motiveringarna till dessa paragrafer. Efter remissbehandlingen preciserades lagens 33 a §. I paragrafen hänvisas det i fråga om stödberättigande produkter till 33 §, där det finns närmare bestämmelser om stödberättigande produkter och kraven på dessa.

Förslaget att ändra bestämmelsen om godkännande av sökande i fråga om stöd till utdelning i skolan vann stort understöd (34 §). Kommunförbundet, Finlands Dagligvaruhandel r.f. (PTY) och de aktörer som genomför projektet Luomutetaan understödde i sitt yttrande en reform enligt 34 §, där det konstateras att en anknuten enhet som handlar på myndigheternas vägnar och svarar för upphandlingen av produkterna kan ansöka om stöd. Samtidigt konstaterade PTY och aktörerna bakom projektet Luomutetaan också att alla andra aktörer utanför kommunen som producerar matjänster för den offentliga sektorn alltså faller utanför reformen.

I 34 § i förslaget föreskrivs det om godkännande av sökande i fråga om stöd till utdelning i skolan. I paragrafen har bestämmelserna i artikel 5 i EU:s delegerade förordning (EU) 2017/40 beaktats. Ett förslag där även andra privata matserviceproducenter ska godkännas skulle innebära att aktörerna i fråga måste uppfylla betydande tilläggskrav enligt EU-bestämmelserna. Remissinstanserna anser att den ändring som nu föreslås kommer att förenkla stödansökningsprocessen inom kommunerna.

Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi understöder i princip den reglering av myndigheternas rätt att få information som enligt förslaget ska fogas till lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter. Utredningsenheten föreslår dock i sitt yttrande att ett alternativ bör övervägas, nämligen att föreskriva om sådana begränsningar av rätten till stöd som anknyter till bekämpningen av svart ekonomi på samma sätt som i den övriga lagstiftningen. Vidare föreslår utredningsenheten att det till lagen om enheten för utredning av grå ekonomi ska fogas en bestämmelse om syftet med den ovannämnda bestämmelsen i detta lagförslag eller att en hänvisning till statsunderstödslagen ska tas in i den föreslagna lagen. Det föreslås att en bestämmelse om syftet ska fogas till den ovannämnda lagen enligt vad som föreslagits. Vidare preciserades motiveringen och bestämmelsen enligt förslaget.

Konkurrens- och konsumentverket understöder förslaget att den sektorsspecifika bestämmelsen 12 f § ska ändras till en allmän bestämmelse samt att bemyndigandet av statsrådet att utfärda förordningar ska preciseras. Konkurrens- och konsumentverket konstaterade dock i sitt yttrande

att bestämmelsen behöver preciseras. Konkurrens- och konsumentverket föreslog tillsammans med arbets- och näringsministeriet i sitt yttrande att det i fråga om skyldigheten att lämna uppgifter bör övervägas huruvida det vore ändamålsenligt att uppgifter om avtalsförhandlingar med producentorganisationer inom mjölksektorn ska lämnas till såväl Livsmedelsverket som Konkurrens- och konsumentverket.

Ovannämnda artikel 149 i marknadsordningsförordningen är direkt tillämplig EU-rätt. Enligt den ska uppgifterna i fråga lämnas till den behöriga myndigheten, som i Finland enligt nuvarande praxis är Livsmedelsverket. Paragrafen och motiveringen till denna preciseras till övriga delar.

I vissa yttranden påpekades det att stödet till producentorganisationer är viktigt även för andra produktionssektorer än sektorn för frukt och grönsaker. I detta avseende hänvisades det bland annat till att stödet till producentorganisationer endast används inom sektorn för frukt och grönsaker. Miljöministeriet lyfter i sitt yttrande bland annat fram de positiva miljöeffekterna av de ändringar som nu har gjorts i lagförslagen, men konstaterar samtidigt att motsvarande miljöeffekter uteblir till den del de ovannämnda stödsystemen saknas inom andra sektorer. I en del av yttrandena konstateras det också att man i samband med mellangranskningen av den nationella planen bör överväga alternativet att stödja producentorganisationernas verksamhet inom andra sektorer.

Grunden till innehållet i lagförslaget och bestämmelsernas specialvillkor utgörs förutom av EU-lagstiftningen även av innehållet i Finlands plan och de riktlinjer och anteckningar som gjorts i den. Det nämnda förslaget till plan godkändes vid statsrådets sammanträde den 16 december 2021. Inrättandet av producentorganisationer inom andra produktionssektorer och annat samarbete mellan producenter ska stödjas genom åtgärder för utveckling av landsbygden.

Livsmedelsverket framförde i sitt yttrande att bland annat några tekniska detaljer i motiveringen till vissa paragrafer bör övervägas. Livsmedelsverket poängterade att de paragrafer i lagförslaget som gäller kontroller, inspektioner och granskningar bör vara exakt formulerade. Livsmedelsverket begärde i sitt yttrande att en precisering av paragrafen om påföljdsavgift bör övervägas (75 §). Till denna del konstateras att paragraferna om kontroller, inspektioner och granskningar är exakt formulerade i lagförslaget. I paragrafen om påföljder har målet varit att beakta bestämmelserna i EU:s horisontella förordning så exakt och entydigt som möjligt. Livsmedelsverket understödde i sitt yttrande bestämmelsen om elektronisk ansökan och de nya bestämmelserna om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling.

Finlands Biodlares Förbund framförde i sitt yttrande endast ett förslag i anslutning till urvalskriterierna för mottagare av stöd för biodling (27 a §), enligt vilket en sökande av stöd för biodling bör representera ett betydande antal aktörer inom biodlingssektorn som verkar på ett omfattande geografiskt område i Finland. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC) konstaterade i anslutning till de nämnda urvalskriterierna bland annat att deras effekter bör gynna inte bara biodlingssektorn också jordbrukssektorn och dess aktörer.

Till denna del konstateras att de föreslagna åtgärdernas effektivitet i fråga om biodlingssektorn och aktörerna inom den anges som urvalskriterium i den föreslagna paragrafen. I specialmotiveringen har det beaktats att åtgärderna ska gagna biodlingssektorn och aktörerna inom den i vid bemärkelse. Det har ändå inte ansetts vara ändamålsenligt att begränsa urvalet så att åtgärderna kan genomföras endast inom ett vidsträckt geografiskt område. Enligt specialmotiveringen ska det vid bedömningen av projektets beskaffenhet beaktas till exempel att projektet uppfyller de mål och åtgärder som beskrivs i den nationella planen. Vidare betraktas det som ändamålsenligt att som urvalsgrund fastställa att de åtgärder som föreslås i projektet ska gagna

biodlingssektorn och aktörerna inom den, eftersom syftet med stödet är att främja biodlingssektorn.

Finlands Biodlares Förbund och Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund framförde i sina yttranden liknande åsikter om att uppgifter och resultat som förvärvats med hjälp av stöd för biodling bör vara offentliga. Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund förde i sitt yttrande fram kommentarer om bland annat målen för den kommande CAP-stödperioden för biodlingssektorn, fördelningen av stöd per bisamhälle, dubbelfinansiering, definitionen av stödsökande och stödmottagare, projektens längd, ändringar av planen, förskottsutbetalningar, den praktiska bedömningen av urvalskriterier och samarbetet med intressentgrupper.

De ovannämnda kommentarerna kräver inga ändringar i propositionen. Eftersom det är fråga om projekt som finansieras med offentliga medel och målet är att gynna hela biodlingssektorn, ska projektinformation och projektresultat offentliggöras till ändamålsenliga delar. Målsättningarna för stödet för biodling har fastställts i den nationella planen. Bestämmelser om stöd som utbetalas per bisamhälle finns i övrig lagstiftning. Propositionen innehåller detaljerade bestämmelser om dubbelfinansiering, stödsökande och ändring av planen. Enligt propositionen har statsrådet befogenhet att utfärda förordningar om projektens längd och om förskottsutbetalningar. Urvalskriterierna utreds i detalj i motiveringen till propositionen. Livsmedelsverket och ministeriet kommer även framöver att samarbeta tätt med intressentgrupperna. Projektbesluten anknyter dock till myndighetsuppgifter.

7 Specialmotivering

I den gällande marknadsordningslagen finns det flera bestämmelser där det sägs att Landsbygdsverket eller Livsmedelssäkerhetsverket är behörig myndighet. Dessa myndigheter har gått samman till Livsmedelsverket. Därför bör i lagen göras ett flertal tekniska ändringar som hänför sig till myndighetsnamnet. På grund av detta bör ändringar göras i rubriken för 4 §, 4 § 1 mom., det inledande stycket i 5 §, 5 § 3 punkten, 6 § 2 mom., 8 § 1—3 mom., 9 § 1 och 2 mom., 10 § 2 mom., 11 § 1 mom., 12 § 1 och 3 mom., 12 a § 1 och 2 mom., 12 f §, 18 § 1 punkten, det inledande stycket i 19 § 1 mom., 19 § 2 mom., 23 § 1 mom., 24 §, 25 § 1 och 2 mom., 29 § 1 och 3 mom., 30 § 4 mom., 31 § 1 mom., 32 §, det inledande stycket i 33 c § 1 mom., 33 c § 1 mom. 4 punkten, 34 § 1—3 mom., 35 § 1 mom. 3 punkten, 36 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom., 40 § 1—3 mom., 46 § 1 mom., 46 b § 4 mom., 46 d § 1 mom., 47 § 2 och 3 mom., 48 § 1—3 mom., 49 § 1 mom., 50 §, 51 § 1 mom., 52 § 1 och 2 mom., 53 § 1 och 3 mom., 55 § 1 och 2 mom., det inledande stycket i 56 § 1 mom., 56 § 3 och 4 mom., rubriken för 58 d §, det inledande stycket i 58 d § 1 mom., 58 d § 2—4 mom., det inledande stycket i 58 e §, 59 § 2 och 3 mom., rubriken för 63 §, 63 § 1 och 2 mom., 64 § 1 och 2 mom., 65 §, 70 § 2 och 3 mom., 74 § 1 mom., 75 §, 77 §, 79 §, 85 a §, 86 d § 3 mom. och 89 § 1—3 mom. Eftersom det är fråga om tekniska ändringar som följer av myndighetsnamnet motiveras de inte desto mer nedan. I det följande framläggs specialmotiveringen till den del det inte är fråga om ovannämnda ändring.

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det överensstämmer med den reviderade EU-lagstiftningen. Den allmänna hänvisningen till en samlad marknadsordning ersätts med hänvisningar till den EU-förordning där den samlade marknadsordningen regleras. Till momentet fogas en definition av nämnda förordning som för närvarande anges i 2 § marknadsordningslagen. Ändringen är teknisk. Samtidigt definieras en ny rättsakt som antagits i samband med EU:s jordbrukspolitiska reform, det vill säga förordningen om strategiska planer. I momentet beaktas dessutom de stödinsatser inom vissa sektorer som i samband med den jord-

brukspolitiska reformen överförs från marknadsordningen till avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer och som det även i fortsättningen ska föreskrivas om i marknadsordningslagen. Till sitt sakinnehåll motsvarar lagens tillämpningsområde nuläget. Enligt förslaget ska 2 mom. förbli oförändrat.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. Det föreslås att hänvisningarna i 1 mom. 1 och 4 punkten uppdateras så att de överensstämmer med nuläget. Bestämmelsen i 2 mom. ändras så att de tillägg till och ändringar av marknadsordningsförordningen som har gjorts blir beaktade. I fortsättningen omfattar hänvisningen också artikel 210a som fogats till marknadsordningsförordningen och där det föreskrivs om godtagbarheten för vertikala initiativ för hållbarhet ur ett konkurrensrättsligt perspektiv. Det är fråga om en direkt tillämplig bestämmelse i EU:s lagstiftning. I fråga om konkurrensrättsliga undantag som föreskrivs i marknadsordningsförordningen har av hävd konkurrensmyndigheterna varit behöriga, något som beaktas i momentet som föreslås bli ändrat så att det överensstämmer med nuläget.

3 §. Definitioner. Definitionerna i paragrafen ändras så att de motsvarar nuläget. Den horisontella förordning som nämns i 1 punkten i gällande lag har upphävts och ersatts med en ny, vilket beaktas i punkten. Definitionen av den gamla marknadsordningsförordningen i 2 punkten förblir oförändrad. Den behövs alltså, eftersom sådana förordningar som kommissionen antagit med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen fortfarande gäller, i synnerhet sådana som anknyter till handelsnormer. Till definitionen av EU:s marknadsordningslagstiftning i 3 punkten fogas de bestämmelser om åtgärder inom vissa sektorer som överförs till förordningen om strategiska planer. I punkten föreslås det bli hänvisat till avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer. I den i 4 punkten ingående definitionen av EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter stryks som obehövlig hänvisningen till den horisontella förordningens allmänna bestämmelser om administrativa påföljder som riktas till medlemsstaterna. Bestämmelser som hänför sig till detta finns i gällande marknadsordningslag. Definitionen i 5 punkten av EU:s lagstiftning om import- och exportlicenser flyttas till 10 §, eftersom den används bara i nämnda paragraf. De till exportbidrag anknyttande definitionerna i 6, 7, 8, 8 a och 9 punkten upphävs som obehövligen, eftersom EU:s lagstiftning om exportbidrag har upphävts. Definitionen av begreppet producent i 10 punkten uppdateras så att den motsvarar gällande EU-lagstiftning. Eftersom de nuvarande definitionerna i 5—9 punkten inte längre behövs flyttas 10 punkten så att den utgör 5 punkten. Också numreringen av de följande punkterna ändras av samma orsak.

Definitionen av stöd till producentorganisationer, som finns i den nuvarande 11 punkten, föreslås bli uppdaterad så att den motsvarar EU:s gällande lagstiftning. I fortsättningen utgör den 6 punkten. Definitionen av EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker, som finns i den nuvarande 12 punkten, föreslås bli uppdaterad så att den motsvarar EU:s gällande lagstiftning. I fortsättningen utgör den 7 punkten. I en ny delegerad förordning som kompletterar förordningen om strategiska planer finns vissa bestämmelser som tillämpas på stöd till producentorganisationer. Hänvisningen i definitionen till lagstiftning som EU antagit täcker de bestämmelser som avses i förordningen i fråga. I fortsättningen bör det föreskrivas nationellt om de till tillsynen relaterade bestämmelser i kommissionens genomförandeförordning som det för närvarande hänvisas till i punkten. Dessa bestämmelser ingår i den lag som föreslås bli ändrad. Definitionen av stöd för biodling, som finns i den nuvarande 13 punkten, föreslås bli uppdaterad så att den motsvarar EU:s nuvarande lagstiftning. I fortsättningen utgör den 8 punkten.

Definitionerna i det som nu är 14 punkten (stöd för privat lagring), 16 punkten (stöd till utdelning i skolan), 17 punkten (EU:s lagstiftning om utdelning i skolan) och 19 punkten (EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar) förblir oförändrade. De numreras på nytt och blir

9—12 punkten. Definitionen av EU:s lagstiftning om sockerproduktion, som finns i den nuvarande 20 punkten, föreslås bli upphävd som obehövlig till följd av ändringar i EU-lagstiftningen. Definitionen av den delegerade förordningen om utbetalande organ, som finns i den nuvarande 21 punkten, föreslås bli upphävd som obehövlig. Definitionen har använts bara i den gällande 47 §, där det i fortsättningen hänvisas till en annan EU-rättsakt. Definitionen av EU:s lagstiftning om handelsnormer, som finns i den nuvarande 22 punkten, föreslås bli ändrad så att den motsvarar nuläget. Numera föreskrivs det i artiklarna 90a och 116a i marknadsordningsförordningen om de kontroller som avses i artiklarna 59, 89 och 90 i den tidigare gällande horisontella förordningen och som det hänvisas till i punkten. I fortsättningen finns definitionen i 13 punkten. Definitionen av förordningen om utbetalande organ, som finns i den nuvarande 23 punkten, föreslås bli upphävd som obehövlig. I fortsättningen uppdateras den gällande förordningen om utbetalande organ i 47 § och 64 § så att den motsvarar EU:s gällande lagstiftning. I stället för namnet förordningen om utbetalande organ används i de nämnda artiklarna namnet förordningen om ekonomisk förvaltning, vilket motsvarar definitionen i andra jordbruksförvaltningslagar. Definitionerna av produktsektorer i nuvarande 24—26 punkten föreslås bli oförändrade. I fortsättningen utgör de 14—16 punkten. Definitionen av produkter inom vinsektorn, som finns i den nuvarande 27 punkten, föreslås bli uppdaterad så att den motsvarar EU:s gällande lagstiftning. I fortsättningen utgör den 17 punkten. Definitionerna av produktsektorer i nuvarande 28—33 punkten föreslås bli oförändrade. I fortsättningen utgör de 18—23 punkten. Definitionen av EU:s interventionslagstiftning, som finns i den nuvarande 34 punkten, föreslås bli uppdaterad så att den motsvarar EU:s gällande lagstiftning. I fortsättningen utgör den 24 punkten. Definitionen av begreppet störningar på marknaden, som finns i den nuvarande 35 punkten, motsvarar nuläget. I fortsättningen utgör den 25 punkten.

4 §. Livsmedelsverkets allmänna behörighet och den myndighet som avses i EU:s lagstiftning. Myndighetsnamnet uppdateras i paragrafrubriken och 1 mom. Paragrafrubriken preciseras tekniskt. I 1 mom. beaktas, på ett sätt som motsvarar ändringen av lagens tillämpningsområde, vissa uppgifter som överförts från marknadsordningen till den nationella planen. I 2 mom. föreslås en hänvisning till lagen om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, nedan *planförvaltningslagen*. Ett förslag till ovannämnda lag ingår i regeringens proposition med förslag till lag om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, vilken kommer att föreläggas riksdagen under höstsessionen 2022. I planförvaltningslagen föreslås samlade bestämmelser om sådant som hänför sig till utarbetande, genomförande, utvärdering och uppföljning av Finlands strategiska GJP-plan för perioden 2023—2027 och om rapportering som hänför sig till den samt bland annat om anknytande myndighetsuppgifter. I 3 kap. i nämnda lag föreskrivs om myndigheter och organ som avses i EU:s lagstiftning.

5 §. Val av interventionslager. I det inledande stycket och i 3 punkten görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

6 §. Fullmakt för aktörer som lämnar in erbjudanden eller anbud i fråga om spannmålsprodukter. I 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

8 §. Betalning av produkter och ersättande av kostnader som hänför sig till interventionslagring. I 1—3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

9 §. Krav på tillverkning av produkter för lagring. I 1 och 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

10 §. Import- och exportlicenser. Det föreslås att innehållet i definitionen av EU:s lagstiftning om import- och exportlicenser flyttas från 3 §, vilken gäller definitioner, till 1 mom. eftersom

det inte används i några andra bestämmelser i lagen. Dessutom preciseras definitionen i ovan nämnda moment. Bestämmelsen i 2 mom. om bemyndigande att meddela föreskrifter preciseras genom att också uppgifter i licensansökningarna nämns i den. Även myndighetsnamnet uppdateras så att det överensstämmer med nuläget. Ändringarna är tekniska.

11 §. *Intyg som krävs vid import av produkter inom sektorn för hampa.* I 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

12 §. *Särskilda krav vid import av vissa hampfrön.* I 1 och 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

12 a §. *Gemensamma bestämmelser om godkännande av producent- och branschorganisationer.* I 1 och 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

12 e §. *Saluföring av produkter utanför en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker.* Paragrafrubriken och paragrafen föreslås bli ändrade så att de utöver egentlig direktförsäljning täcker också annan saluföring av produkter utanför producentorganisationen. Bestämmelser om omständigheter där medlemsstaterna har prövningsrätt finns i artikel 12 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011, nedan *den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker*.

I artikel 12.1 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker föreskrivs att det under vissa omständigheter är tillåtet för producentmedlemmarna att a) sälja sina produkter direkt på eller utanför sina anläggningar till konsumenter för deras personliga bruk, b) själva eller genom förmedling av en annan producentorganisation som utsetts av deras egen organisation, saluföra produkter som utgör en marginell kvantitet i förhållande till den produktionsvolym av de berörda produkterna som den egna organisationen kan saluföra, c) själva eller via en annan producentorganisation som utsetts av deras egen organisation, saluföra produkter vars egenskaper är sådana att den egna organisationen normalt inte handlar med dem, eller produkter som en producentmedlem endast tillverkat i en så begränsad volym eller till ett så begränsat värde att den egna organisationen normalt inte handlar med dem. I artikel 12.2 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker föreskrivs det att den procentandel av produktionen som en producentmedlem saluför utanför producentorganisationen inte får överstiga 25 procent av volymen eller värdet av producentmedlemmens saluförda produktion, utom i vissa undantagsfall.

Till paragrafen fogas ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning utfärda närmare bestämmelser om produkter som den godtagbara försäljningen får omfatta och om deras kvantitet. I marknadsordningslagen föreskrivs det för närvarande att en andel på högst 25 procent av produkterna får säljas direkt till konsumenter. I fortsättningen föreskrivs det om motsvarande saker genom förordning av statsrådet. Med produkter som försäljningen får omfatta avses med artikel 12 i ovan nämnda delegerade förordning förenliga bestämmelser om produkter som får säljas; vid behov får bestämmelserna i fråga preciseras genom förordning av statsrådet under den kommande finansieringsperioden.

12 f §. *Anmälan om uppgifter om producentorganisationens verksamhet.* Paragrafen föreslås bli ändrad så att den täcker producentorganisationer inom alla produktsektorer, inte bara inom

mjölksektorn. Enligt paragrafen ska godkända producentorganisationer lämna Livsmedelsverket uppgifter om antalet medlemmar och värdet av den saluförda produktionen samt andra motsvarande uppgifter om sin verksamhet, om EU:s marknadsordningslagstiftning kräver det. I den föreslagna paragrafen beaktas bland annat den förutsättning som nämns i artikel 149.2 f i marknadsordningsförordningen, enligt vilken den i artikel 149 avsedda volymen av obehandlad mjölk ska anmälas till den behöriga myndigheten i medlemsstaten. Paragrafen är formulerad så att om EU-lagstiftningen framöver kräver att även producentorganisationer inom andra sektorer ska lämna de uppgifter som krävs enligt marknadsordningslagstiftningen, ska dessa lämnas till Livsmedelsverket. Den ovannämnda artikeln är direkt tillämplig rätt i EU. De nämnda uppgifterna ska med stöd av artikeln lämnas till den behöriga myndigheten i medlemsstaten, som i Finland är Livsmedelsverket. Till denna del motsvarar paragrafen nuläget. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas och om tidpunkten för lämnande av dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Med stöd av bestämmelsen kan det till exempel förutsättas uppgifter som anknyter till uppfyllandet av förutsättningarna för godkännande eller uppgifter av årsberättelsetyp om den godkända producentorganisationens verksamhet eller uppgifter som EU-kommissionen förutsätter av de nationella myndigheterna.

12 g §. *Producentorganisationer inom nöt- och kalvköttssektorn och sektorn för jordbruksgrödor.* Paragrafen föreslås bli upphävd, eftersom den bakomliggande bestämmelsen i marknadsordningsförordningen har upphävts. Ändringen är teknisk.

13 §. *Förhandsanmälan om ansökan om exportbidrag samt hur exportbidragsprodukter ska läggas fram.* **14 §.** *Exportdeklaration och ansökan om exportbidrag i fråga om exportbidragsprodukter.* **15 §.** *Godkännande av övervakningsorgan samt övervakningsorganens verksamhet.* **16 §.** *Godkännande av proviantlager samt proviantlagrens verksamhet.* Paragraferna föreslås bli upphävd som obehövliga, eftersom de anknyter till exportbidrag och eftersom marknadsordningsförordningens bestämmelser om exportbidrag har upphävts.

17 §. *Nationell strategi för sektorn för frukt och grönsaker.* Paragrafen föreslås bli upphävd som obehövlig, eftersom marknadsordningsförordningens bestämmelse om en nationell strategi inte kommer att tillämpas under den kommande finansieringsperioden.

18 §. *Allmänna villkor för stödet till producentorganisationer.* I 1 punkten görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. Till paragrafen fogas en ny 4 punkt, enligt vilken stödmottagaren ska uppfylla förutsättningarna för godkännande av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. Bestämmelser om förutsättningar för godkännande av producentorganisationer finns i 12 b §. Ändringen är en precisering av tekniskt slag, eftersom det redan har varit ett villkor för stödet till producentorganisationer att endast godkända producentorganisationer kan vara stödmottagare.

19 §. *Operativa program för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker.* En teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet föreslås i det inledande stycket i 1 mom. samt i 2 mom. I paragrafen stryks hänvisningarna till EU-lagstiftningen i den mån denna inte längre innehåller bestämmelser om de berörda sakerna. Samtidigt kompletteras paragrafen till den del det i fortsättningen ska föreskrivas nationellt om sakerna.

Det gäller till exempel att nationellt föreskriva mer detaljerat än nu om den tidpunkt då det operativa programmet (tidigare benämning: verksamhetsprogrammet) ska börja genomföras. Tidigare föreskrevs det om tidsfristerna för ansökan om godkännande av verksamhetsprogrammet direkt i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. I artikel 6 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/892 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets

förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker, nedan *genomförandeförordningen om sektorn för frukt och grönsaker*, föreskrevs det om en tidsfrist för inlämnande av verksamhetsprogram, och i artikel 7 i förordningen föreskrevs det om genomförandeperioder för verksamhetsprogram. I artikel 33 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker föreskrevs det om tidsfrister för godkännande av verksamhetsprogram.

Det föreslås att 3 mom., som innehåller ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet, ändras så att det täcker också bestämmelser om det operativa programmets innehåll och om tidsfristerna för framläggande av programmet. Det behöver nationellt föreskrivas närmare om dessa saker, eftersom EU-bestämmelser om dem inte kommer att tillämpas under den kommande finansieringsperioden. Genom förordning av statsrådet får det föreskrivas till exempel om den tidpunkt då det operativa programmet ska börja genomföras och om när producentorganisationen ska lägga fram programmet för Livsmedelsverket.

20 §. Stödberättigande åtgärder av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. I paragrafen föreslås det bli föreskrivet om åtgärder för vilka stöd till producentorganisationer kan beviljas. Stöd till producentorganisationer kan enligt 1 mom. beviljas för att ersätta kostnader för sådana åtgärder i ett godkänt operativt program som avses i artikel 47.1 a—i och artikel 47.2 b och i i förordningen om strategiska planer. I förordningen om strategiska planer används termen interventionstyp om stödberättigande åtgärder. Med interventionstyp avses i praktiken åtgärder som är föremål för stöd. I propositionen används termen åtgärd vid hänvisningar till ordet interventionstyp. I momentet hänvisas det dessutom informativt till direkt tillämplig EU-lagstiftning. Motsvarande hänvisning finns i nuläget i 3 mom.

De stödinsatser enligt artikel 47.1 i förordningen om strategiska planer som avses i 1 mom. är följande:

- a) investeringar i materiella och immateriella tillgångar, forskning och experimentella och innovativa produktionsmetoder och andra åtgärder,
- b) rådgivningstjänster och tekniskt bistånd, särskilt med avseende på hållbara metoder för bekämpning av skadegörare och sjukdomar, hållbar användning av växtskyddsmedel och produkter för djurskydd, anpassning till och begränsning av klimatförändringar, anställningsvillkor, arbetsgivarskyldigheter samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen,
- c) utbildningsåtgärder, inbegripet handledning och utbyte av bästa praxis, särskilt med avseende på hållbara metoder för bekämpning av skadegörare och sjukdomar, hållbar användning av växtskyddsmedel och produkter för djurskydd, anpassning till och begränsning av klimatförändringar samt användning av organiserade handelsplattformar och råvarubörser på plats och terminsmarknader,
- d) ekologisk eller integrerad produktion,
- e) åtgärder för att öka hållbarheten och effektiviteten när det gäller transporter och lagring av produkter.
- f) främjande, kommunikation och marknadsföring, inbegripet åtgärder och verksamhet som syftar till att höja konsumenternas medvetenhet om unionens kvalitetssystem och vikten av hälsosamma matvanor samt till diversifiering och konsolidering av marknaderna,
- g) genomförande av unionens och medlemsstaternas kvalitetssystem,

h) genomförande av spårbarhets- och certifieringssystem, särskilt kontroll av kvaliteten på produkter som säljs till slutkonsumenter,

i) åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

De stödinsatser enligt artikel 47.2 i förordningen om strategiska planer som avses i 1 mom. är följande:

b) investeringar i materiella och immateriella tillgångar för en effektivare förvaltning av de volymer som släpps ut på marknaden, inbegripet för gemensam lagring,

i) skörde- och produktionsförsäkring som bidrar till att trygga producenternas intäkter vid förluster förorsakade av naturkatastrofer, ogynnsamma väderförhållanden, sjukdomar eller angrepp av skadegörare, samtidigt som det säkerställs att stödmottagarna vidtar nödvändiga riskförebyggande åtgärder.

Bemyndigandebestämmelsen i 2 mom. ändras så att den uttrycks i ovillkorlig form. Ändringen är teknisk, eftersom det redan i nuläget föreskrivs närmare om saken genom förordning av statsrådet.

Det föreslås att 3 mom. upphävs. Den i momentet tidigare angivna hänvisningen till EU:s lagstiftning flyttas till 1 mom., och bestämmelsen om förbud mot att bevilja samma åtgärd annan offentlig finansiering flyttas till den nya 37 a §.

21 §. Stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker. I den föreslagna paragrafrubriken beaktas utöver miljöinsatser också klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som är förenliga med EU:s lagstiftning. I 1 mom. hänvisas det i fråga om stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser till bestämmelser i förordningen om strategiska planer. Enligt momentet kan stöd till producentorganisationer beviljas för att ersätta kostnader för genomförandet av ovan nämnda insatser som ingår i ett verksamhetsprogram. De insatser som avses i 1 mom. och som anknyter till mål som anges i artikel 46 d—f är följande:

d) forskning om och utveckling av hållbara produktionsmetoder, inbegripet motståndskraft mot skadegörare, motståndskraft mot djursjukdomar och begränsning av och anpassning till klimatförändringar, innovativa metoder och produktionsteknik som stärker den ekonomiska konkurrenskraften och marknadsutvecklingen,

e) främja, utveckla och genomföra

i) produktionsmetoder och produktionsteknik som tar hänsyn till miljön,

ii) produktionspraxis som är motståndskraftig mot skadegörare och sjukdomar,

iii) djurhälso- och djurskyddsstandarder som går utöver minimikraven i unionsrätten och nationell rätt,

iv) minskning av avfall och miljövänlig användning och hantering av biprodukter, inbegripet återanvändning och tillvaratagande av dessa,

v) skydd och förstärkning av den biologiska mångfalden och hållbart nyttjande av naturresurser för att särskilt skydda vatten, mark och luft.

f) bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

Närmare bestämmelser om insatser som är stödberättigande föreslås med stöd av 2 mom. bli utfärdade genom förordning av statsrådet, i likhet med nu. Genom förordning av statsrådet avses till exempel närmare bestämmelser om stödsatserna och villkoren för dem bli utfärdade. Bemyndigandebestämmelsen breddas så att den gäller även beloppet av stöd som beviljas för insatserna. Bemyndigandet avgränsas så att de gränser som anges i EU:s lagstiftning ska gälla.

Den nuvarande hänvisningen i 3 mom. till EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker föreslås bli flyttad till 1 mom. Framledes finns inte behov av den i momentet ingående bestämmelsen om ett visst minimiantal miljöinsatser eller om en minimiandel utgifter som ska användas till miljöinsatser. Bestämmelser om saker av motsvarande slag utfärdas i fortsättningen med stöd av bemyndigandebestämmelsen i 2 mom., om EU-rättsakterna förutsätter mer detaljerad reglering. I artikel 50 i förordningen om strategiska planer föreskrivs det om operativa program och om anknytande minimiutgifter. Vid behov får närmare bestämmelser om antalet insatser som förutsätts och om beloppet av stöd som kan beviljas för insatserna utfärdas med stöd av bemyndigandebestämmelsen i 2 mom.

22 §. Stödberättigande för kostnader inom stödet till producentorganisationer och stödets maximibelopp. Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar nuläget. Bestämmelserna i 2 och 3 mom. om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer sammanförs till 2 mom. och deras ordalydelse ändras, eftersom EU:s lagstiftning om saken har ändrats.

Tidigare föreskrivs det i artikel 34 i marknadsordningsförordningen och i artiklarna 30 och 31 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer och om förutsättningarna för att höja det. Numera finns bestämmelser om saken i artikel 52 i förordningen om strategiska planer. Bemyndigandebestämmelsen i 2 mom. föreslås bli ändrad så att den omfattar också närmare bestämmelser om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer och om höjning av det. Närmare bestämmelser får enligt förslaget utfärdas inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. I nuläget föreskrivs det genom förordning av statsrådet om uppfyllandet av en mindre än 20 procent stor marknadsandel som utgör ett villkor för höjning av maximibeloppet av stöd till producentorganisationer.

22 a §. Finansiering för en driftsfond som en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker har inrättat samt driftsfondens verksamhet. Till lagen fogas en ny 22 a §, där det föreslås bli föreskrivet om krav som hänför sig till finansieringen för en producentorganisations driftsfond och till driftsfondens verksamhet. Under den kommande finansieringsperioden tillämpas inga direkt tillämpliga EU-bestämmelser om dem, och det bör föreskrivas nationellt om motsvarande saker.

I artikel 32 i marknadsordningsförordningen föreskrivs det om driftsfonder och om ekonomiska bidrag (det vill säga finansieringsandelar) för dem. I artikel 25 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker föreskrevs det under den tidigare finansieringsperioden i detalj om finansiering av och krav på driftsfonder. Enligt artikel 25.1 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker ska producentorganisationen fastställa de ekonomiska bidragen till driftsfonder. Enligt artikel 25.2 ska alla producentmedlemmar ha möjlighet att dra nytta av driftsfonden och på demokratiska grunder delta i beslutsprocessen avseende användningen av producentorganisationens eller en sammanslutnings driftsfond samt av de ekonomiska bidragen till driftsfonden. I artikel 25.3 anges det att stadgarna för en producentorganisation ska uppta bestämmelser om hur de ekonomiska bidragen bestäms. I 1 och 2 mom. föreslås nationella bestämmelser om nämnda saker.

Med stöd av en bemyndigandebestämmelse som föreslås i 3 mom. får närmare bestämmelser om finansieringsandelarna, beslutsfattandet och fondanvändningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 b §. *Godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker.* Enligt förslaget fogas till lagen en ny 22 b §, där det föreskrivs om godkännande av en producentorganisations driftsfond.

Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen beslutar Livsmedelsverket på ansökan om godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker, om den uppfyller de krav som i EU:s marknadsordningslagstiftning och i denna lag ställs på driftsfondens storlek och andra omständigheter. Under den tidigare finansieringsperioden föreskrevs det om en driftsfond i EU:s marknadsordningsförordning och i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker. Under den nya finansieringsperioden föreskrivs det om ovan nämnda frågor i förordningen om strategiska planer och i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer, som är direkt tillämplig EU-lagstiftning. I artikel 51 i förordningen om strategiska planer föreskrivs om driftsfonder. I artikel 31 i den delegerade förordningen om komplettering av förordningen om strategiska planer föreskrivs om beräkningsgrunden för värdet av den saluförda produktionen och i artikel 32 föreskrivs om en referensperiod. I 22 a § i lagförslaget föreskrivs det om finansiering för en driftsfond som en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker har inrättat samt driftsfondens verksamhet. I 23 § föreskrivs det om anmälningar och bokföring som gäller en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker. I de ovannämnda EU-bestämmelserna och i lagförslaget föreskrivs närmare om de krav som gäller driftsfonder.

I 2 mom. föreslås det bli föreskrivet att en producentorganisation i sin ansökan om godkännande av driftsfonden ska lägga fram uppgifter om förutsättningarna för godkännande. Med hjälp av de uppgifter som framgår av ansökan kontrollerar Livsmedelsverket att driftsfonden uppfyller de krav som nämns i 1 mom. Med stöd av 2 mom. får Livsmedelsverket meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska läggas fram i ansökan. Bemyndigandet av Livsmedelsverket att meddela föreskrifter gäller detaljfrågor och fastställande av tekniska detaljer.

Med stöd av den föreslagna bemyndigandebestämmelsen i 3 mom. får det genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om en tidsfrist för ansökan om godkännande av en driftsfond och för tidpunkten då driftsfonden börjar genomföras samt för driftsfondens varaktighet.

23 §. *Anmälningar och bokföring som gäller en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker.* I 1 mom. görs tekniska ändringar som gäller myndighetsnamnet. Paragrafrubriken och 1 mom. föreslås bli ändrade så att den ändrade EU-lagstiftningen beaktas i dem. I artikel 26.1 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker föreskrevs det tidigare att det i en producentorganisations verksamhetsprogram ska meddelas preliminära belopp för unionens ekonomiska stöd och för producentorganisationens och dess medlemmars bidrag till driftsfonden för det påföljande året. I artikel 26.2 föreskrevs det mer detaljerat om beräkningen av den uppskattade storleken på driftsfonden. För närvarande föreskrivs det om grunderna för beräkning av den saluförda produktionens värde i artikel 31 i den delegerade förordning som kompletterar förordningen om strategiska planer. I fortsättningen ska det utfärdas nationella bestämmelser om anmälningar som avses i paragrafen och som rör driftsfonden. I 1 mom. stryks till denna del hänvisningarna till EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker, och det föreskrivs nationellt om saken.

I 2 mom. görs ändringar som följer av ändrade EU-bestämmelser. I direkt tillämplig EU-lagstiftning föreskrivs det inte längre om en tidsfrist för framläggande av anmälan. Därför bör det

nationellt föreskrivas om en tidsfrist för framläggande av anmälan. Enligt det föreslagna 2 mom. kan en tidsfrist för anmälan fastställas. Närmare bestämmelser om tidsfristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det som föreskrivs i 3 mom. överensstämmer med nuläget.

24 §. Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd till producentorganisationer. Paragrafrubriken föreslås bli ändrad så att paragrafen i fortsättningen täcker också bestämmelser om ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd till producentorganisationer. I paragrafen beaktas dessutom en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

I paragrafen stryks en föråldrad hänvisning till EU-lagstiftningen. Tidigare föreskrevs det i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker om ansökan om samt utbetalning av stöd. Eftersom EU-bestämmelser om saken inte kommer att tillämpas under den kommande finansieringsperioden, gäller det att föreskriva nationellt om de nämnda sakerna.

Enligt 1 mom. beslutar Livsmedelsverket på ansökan om beviljande av stöd till producentorganisationer och om beloppet av stöd till producentorganisationer som beviljas en sökande. Bestämmelsen är delvis informativ, eftersom det i beviljandet av stöd i sak ingår att det operativa programmet godkänns så som avses i 19 § och att den i 22 b § avsedda driftsfonden godkänns. I praktiken avgörs dessa i regel genom ett och samma beslut. En ansökan om stöd ska lämnas in inom utsatt tid. Till ansökan ska fogas redogörelser för förutsättningarna för beviljande av stödet. Redogörelserna omfattar de i 19—23 § avsedda förutsättningarna för beviljande av stöd, genomförandet av de åtgärder som stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att de föreslagna åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara. Därför behövs ovannämnda redogörelser för beviljande av stödet. Bestämmelsen föreslås bli preciserad, men i praktiken överensstämmer den med nuläget.

I 2 mom. föreskrivs det om en skyldighet för stödmottagaren att föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Enligt 3 mom. beslutar Livsmedelsverket på ansökan om utbetalning av stöd till producentorganisationer. Till ansökan ska fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för stödutbetalningen är att de föreslagna åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara. Därför behövs ovannämnda redogörelser för utbetalning av stödet.

Med stöd av den bemyndigandebestämmelse som föreslås i 4 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning. Enligt momentet får närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i ansökningarna och om de i 2 mom. avsedda uppgifter som ska dokumenteras utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket. Livsmedelsverkets befogenhet att meddela föreskrifter utökas så att den omfattar även uppgifter som ska dokumenteras. Bemyndigandet av Livsmedelsverket att meddela föreskrifter gäller detaljfrågor och fastställande av tekniska detaljer.

25 §. Ändringar av producentorganisationens operativa program och driftsfond. Paragrafrubriken föreslås bli ändrad så att den omfattar också producentorganisationens driftsfond. I 1 och 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. Paragrafbestämmelserna om förutsättningarna för ändringar av det operativa programmet och driftsfonden samt om anknytande tillvägagångssätt ändras, eftersom det under den nya finansieringsperioden inte föreskrivs om dem i EU:s lagstiftning. Tidigare föreskrevs det om ändringar av verksamhetsprogrammen

i artikel 34 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker. I 1 mom. stryks den föråldrade hänvisningen till EU:s lagstiftning. Bestämmelserna i 1 mom. ändras så att det nationellt föreskrivs om mer detaljerade förutsättningar för ändringar. Enligt det föreslagna 1 mom. får ett operativt program och en driftsfond ändras förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av det operativa programmets mål. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Enligt momentet får närmare bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring utfärdas genom förordning av statsrådet. I fråga om tidsfristen för ansökan överensstämmer bemyndigandebestämmelsen med nuläget, eftersom det redan nu föreskrivs om en tidsfrist för ansökan genom förordning av statsrådet.

I 2 mom. föreskrivs det om sådana ändringar av operativa program som kan göras utan Livsmedelsverkets förhandsgodkännande. En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker får enligt förslaget ändra sitt operativa program under genomförandeåret utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnåendet av det operativa programmets mål och om organisationen underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit. De ändringar som beskrivs i momentet är närmast tekniska.

26 §. Åtgärder som berättigar till stöd för biodling. I paragrafrubriken stryks hänvisningen till biodlingsprogram; enligt den reviderade EU-lagstiftningen utarbetas sådana inte numera. Av samma skäl upphävs 1 mom., som handlar om utarbetande av program, och 2 mom. flyttas till 1 mom. Hänvisningarna i det till EU:s lagstiftning uppdateras och ordalydelsen preciseras.

I 1 mom. föreskrivs det om åtgärder som är sådana att stöd för biodling kan beviljas för kostnaderna för genomförande av dem. Stödberättigande åtgärder är insatser som avses i artikel 55.1 a, b i och iv samt c–f i förordningen om strategiska planer. Enligt momentet utfärdas närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärderna och om kraven på dem genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bemyndigandebestämmelsen överensstämmer med nuläget, eftersom det genom förordning av statsrådet redan nu föreskrivs om stödberättigande insatser. Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd för biodling finns dessutom i EU:s marknadsordningslagstiftning.

Enligt 2 mom. kan det för åtgärdernas genomförande bestämmas en period som kan vara högst fem år. I paragrafen finns en bemyndigandebestämmelse. Enligt den får närmare bestämmelser om perioden utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §. Aktörer som kan ansöka om stöd för biodling. Paragrafrubriken ändras så att den överensstämmer med de nya bestämmelser som föreslås. I 1 mom. förutsätts det inte längre att stödmottagaren vidtar alla stödberättigande åtgärder. Enligt momentet ska stödmottagaren dock alltså företräda biodlingssektorn; till denna del överensstämmer det föreslagna momentet med nuläget. Bestämmelsen om de i momentet föreskrivna aktörer som har rätt till stödet ändras dessutom så att den i fortsättningen omfattar också andra registrerade sammanslutningar. Detta möjliggör i fortsättningen till exempel att producentorganisationer som har formen av aktieföretag kan vara stödsökande.

I 2 mom. preciseras att det i samband med stödansökan ska anges om det i 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivna förfarandet för överföring används. Detta behövs eftersom myndigheten i det skede då stödet beviljas behöver ha uppgift om huruvida förfarandet används och om vilka som anlitas som hjälp vid genomförandet av enskilda åtgärder.

27 a §. *Urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling samt för föreslagna åtgärder.* Till lagen föreslås bli fogad en ny 27 a §, där det föreskrivs om urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling samt för åtgärder som stödmottagarna föreslår. Enligt 1 mom. beslutar Livsmedelsverket om valet av stödmottagare och föreslagna åtgärder samt om beloppet av stöd som beviljas en sökande. Stöd kan beviljas högst inom ramen för de medel som kan fördelas.

En stödsökande kan ansöka om stöd för en eller flera åtgärder. Därmed bör det vid valet av sökande och föreslagna åtgärder finnas kriterier utifrån vilka Livsmedelsverket kan besluta om stödmottagare och åtgärder som ska genomföras. De medel som kan fördelas bestäms inom ramen för anslag som EU har beviljat Finland.

I 2 mom. föreslås det bli föreskrivet att urvalskriterierna för stödmottagare och föreslagna åtgärder ska vara följande:

1) de i projektet föreslagna åtgärdernas effektivitet i fråga om biodlingssektorn och aktörerna inom den,

De föreslagna åtgärderna ska i vid bemärkelse gagna biodlingssektorn och dem som är verksamma inom den, med hänsyn till karaktären hos åtgärden i fråga. Åtgärderna ska föra branschen framåt som helhet betraktad. De åtgärder för vilka stöd kan beviljas är tänkta att också framgent främja biodlingssektorn, inte bara enskilda aktörer. Detta betraktelsesätt behövs i synnerhet när det gäller säljfrämjande åtgärder, där åtgärderna inte kan riktas enbart till ett enskilt företags säljfrämjande.

2) projektets beskaffenhet, genomförbarhet och kostnadseffektivitet,

Vid bedömning av projektets beskaffenhet ska det beaktas till exempel att projektet uppfyller mål och åtgärder som beskrivs i den nationella planen. Dessutom avses det bli beaktat att de föreslagna åtgärderna är konsekventa med avseende på de mål som ställts upp i projektet.

Projektet ska vara genomförbart. När genomförbarheten bedöms ska det till exempel undersökas om åtgärderna kan vara praktiskt genomförbara och om de går att genomföra med det stödbelopp som söks. Projektplanen ska ha beskrivits på en tillräckligt detaljerad nivå, så att det är möjligt att bedöma dess genomförbarhet.

Projektet ska också ha planerats kostnadseffektivt. Kostnadseffektiviteten bedöms också i förhållande till projektets effekter. I samband med den betraktelsen bedöms det i vilken utsträckning sökanden och åtgärderna företräder biodlingssektorn. Projektet ska ha planerats så att medlen går att utnyttja på bästa möjliga sätt och att de till buds stående medlen har kunnat ställas i proportion i åtgärderna.

3) stödsökandens kompetens och ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet.

Stödsökanden ska ha tillräcklig kompetens att genomföra projektet. Stödsökanden kan till exempel anställa arbetstagare för projektet, anlita sin egen personal för projektgenomförandet eller köpa tjänster. Det är meningen att kompetensen hos den personal som anlitas vid genomförandet ska bedömas till exempel utgående från utbildning och arbetserfarenhet. Även sökandens tidigare erfarenhet av projekt inom sektorn kan skärsåddas.

Stödsökanden ska ha ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet, eftersom stödsökanden får finansieringen på basis av faktiska uppkomna kostnader. Stödsökanden ska alltså ha

tillräckliga resurser för att först vidta åtgärderna på sin egen bekostnad, därefter kan ersättning för de stödberättigande kostnaderna sökas hos Livsmedelsverket.

Enligt 3 mom. kan åtgärder finansieras endast delvis, om kostnaderna för de åtgärder som föreslås överstiger de medel som finns att tillgå.

I en sådan situation kan som jämförelsekriterier användas till exempel de urvalskriterier som beskrivs i 2 mom. 1 och 2 punkten.

Med stöd av bemyndigandet i 4 mom. får närmare bestämmelser om urvalskriterierna och urvalsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §. Godtagbara kostnader i samband med stöd för biodling samt stödets maximibelopp. I 1 mom. görs en teknisk ändring beträffande författningshänvisningen. I övrigt överensstämmer 1 mom. med nuläget.

Det nuvarande 2 mom. flyttas i sak till 27 a § 1 mom. I det föreslagna nya 2 mom. föreskrivs det om den högsta nivån för den nationella finansieringen och om villkoren för att höja den. Närmare bestämmelser om dessa saker finns i artikel 55 i förordningen om strategiska planer, till vilken det hänvisas i momentet. Närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och om höjning av det får enligt förslaget utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

29 §. Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd för biodling. I 1 och 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

Bestämmelserna i 1 mom. ändras så att stödmottagaren till stödansökan dessutom ska foga en redogörelse för förutsättningarna för beviljande av stöd. Bestämmelsen behövs eftersom myndigheten i det skede då stöd beviljas utreder förutsättningarna för beviljande av stöd. I praktiken kontrolleras beträffande förutsättningarna för beviljande av stöd bland annat det i 27 § angivna kravet att stödmottagaren ska vara en organisation som företräder biodlingssektorn. I övrigt motsvarar momentet nuläget.

Bestämmelserna i 2 mom. överensstämmer med nuläget. Enligt förslaget ska 3 mom. preciseras så att en förutsättning för utbetalning av stöd också är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara och att åtgärderna har genomförts under en godkänd period. Det krav på en godkänd period som har ställts under den innevarande finansieringsperioden behöver preciseras nationellt, eftersom det tidigare har angetts i den tillämpliga EU-lagstiftningen. I praktiken ska medlemsstaten sköta utbetalningarna till stödmottagaren under en viss tid som är bunden till EU:s räkenskapsår. En tidsfrist för ansökan om utbetalning får bestämmas. I övrigt motsvarar 3 mom. nuläget.

Med stöd av det föreslagna bemyndigandet i 4 mom. utfärdas närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning genom förordning av statsrådet. Det i 4 mom. angivna bemyndigandet att utfärda närmare bestämmelser om de uppgifter ansökningarna ska innehålla och de uppgifter som ska dokumenteras ändras vad beträffar författningsnivån. Med stöd av det föreslagna bemyndigandet får de nämnda närmare bestämmelserna som är tekniska utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket. Bemyndigandet av Livsmedelsverket att meddela föreskrifter gäller detaljfrågor och fastställande av tekniska detaljer. I den gällande lagen används som författningsnivå i fråga om

det bemyndigande som fastställs i 24 § i motsvarande detaljfrågor ett bemyndigande av Landsbygdsverket att meddela föreskrifter. Det bemyndigande att meddela föreskrifter som nämns i momentet motsvarar också den föreslagna bestämmelsen i 24 §.

29 a § *Ändring av en plan som anknyter till stödet för biodling.* Till lagen föreslås bli fogad en ny 29 a §, där det föreskrivs om ändring av en projektplan som anknyter till stödet för biodling. I paragrafen finns närmare bestämmelser om under vilka förutsättningar projektinnehållet får ändras under projektiden efter att projektet har godkänts. I sak jämföras paragrafen med 25 §, som handlar om ändringar av producentorganisationens operativa program och om förutsättningarna för sådana ändringar.

Enligt 1 mom. får en stödmottagare ändra en projektplan som ligger till grund för ett projekt, förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av målen för projektet. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Med stöd av bemyndigandet i paragrafen får närmare bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 2 mom. föreslås det bli föreskrivet om projektändringar som får göras utan Livsmedelsverkets förhandsgodkännande. Enligt förslaget får stödmottagaren under genomförandeåret utan godkännande ändra den projektplan som ligger till grund för projektet, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnåendet av målen för projektet och om stödmottagaren underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit. De ändringar som beskrivs i paragrafen är närmast tekniska.

29 b §. *Uppföljningsuppgifter om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling.* Till lagen föreslås bli fogad en ny 29 b §, där det föreskrivs om lämnande av uppgifter om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling med avseende på uppföljningen. Enligt 1 mom. har Livsmedelsverket rätt att av mottagare av stöd till producentorganisationer och stöd för biodling få de utredningar och uppföljningsuppgifter som avses i artikel 7 i förordningen om strategiska planer och bilaga I till den och som behövs för stöduppföljningen och för bedömning av stödets effekter. I artikel 7 i förordningen om strategiska planer föreskrivs det om indikatorer som anknyter till stöden enligt förordningen om strategiska planer. Enligt artikeln ska förverkligandet av målen för stödsystemen utvärderas på grundval av de gemensamma indikatorer för output, resultat, effekt och kontext som anges i bilaga I till förordningen. Dessa är bland annat output-, resultat-, effekt- och kontextindikatorer.

I det föreslagna 2 mom. finns ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om utredningarnas och uppföljningsuppgifternas innehåll. Genom förordningen är det möjligt att vid behov precisera innehållet i indikatorerna enligt artikel 7 i förordningen om strategiska planer och lämnandet av uppgifter som anknyter till dem. Närmare bestämmelser om utredningarnas och uppföljningsuppgifternas innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §. *Krav på privat lagring.* I 4 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

31 §. *Anmälan och dokumentering av uppgifter om privat lagring.* I 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

32 §. *Avtal om privat lagring.* I paragrafen görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

33 a §. Målgruppen för stöd till utdelning i skolan. I 1 mom. preciseras målgrupperna för stöd till utdelning i skolan så att de bättre överensstämmer med den terminologi som nuförtiden används i bland annat lagen om småbarnspedagogik (540/2018) och lagen om grundläggande utbildning (628/1998). Det är fråga om terminologiska preciseringar av teknisk natur. I momentet föreslås dessutom en teknisk precisering enligt vilken de inrättningar som nämns i momentet ska vara offentliga eller erkända av myndigheterna. I gällande lagstiftning anges detta krav i 34 §. Genom denna tekniska ändring beaktas närmare artikel 22 i marknadsordningsförordningen, enligt vilken stödordningar för att förbättra utdelningen av jordbruksprodukter och barns matvanor riktar sig till barn som regelbundet går i en grundskola eller gymnasieskola eller på daghem, förskola eller andra fritidsaktiviteter som förvaltas eller har godkänts av behöriga myndigheter i medlemsstaterna. I momentet ingår i fråga om stödberättigande produkter en hänvisning till 33 §, där det anges att EU:s lagstiftning innehåller bestämmelser om stödberättigande produkter. I momentet preciseras dessutom att utdelningen ska ske på nämnda platser. I sak motsvarar bestämmelsens innehåll nuvarande praxis.

33 b §. Beloppet av stöd till utdelning i skolan samt stödperioden. Ordet 'studerande' föreslås bli fogat till 2 mom. i linje med motiveringen i 33 a §. Ändringen är teknisk, och i sak överensstämmer den med nuläget.

33 c §. Kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder för stöd till utdelning i skolan. I det inledande stycket i 1 mom. samt i 4 punkten görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

34 §. Godkännande av sökande av stöd till utdelning i skolan. I det inledande stycket i 1 mom. samt i 2 och 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

I 1 mom. preciseras sökandena av stöd till utdelning i skolan i överensstämmelse med nuvarande benämningar i linje med motiveringen till 33 a §. Sökandena konstateras i de punkter som föreslås bli fogade till 1 mom. I 1 mom. 1 punkten görs dessutom en terminologisk precisering i linje med den ovannämnda motiveringen till 33 a §. Till 1 mom. 1 punkten fogas också registrerade juridiska personer, eftersom stödsökandena i praktiken inte alltid är myndigheter. Enligt 2 punkten kan stöd sökas också av en anknuten enhet som handlar på myndighetens vägnar och svarar för upphandlingen av produkterna i fråga. Med det i punkten använda uttrycket anknuten enhet som svarar för upphandlingen avses till exempel ett matservicebolag i kommunal ägo. Genom bestämmelsen beaktas det att kommunerna ofta har bolagiserat sin matservice och att kommunala matservicebolag därmed kan ansöka om stöd direkt. Bestämmelserna i 2—4 § överensstämmer med nuläget.

35 §. Krav på godkända sökande av stöd till utdelning i skolan. I 1 och 3 punkten preciseras målgrupperna för stöd till utdelning i skolan i överensstämmelse med nuvarande benämningar i linje med motiveringen i 33 a §. I 3 punkten görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. I övrigt motsvarar paragrafen nuläget.

36 §. Krav på godkända leverantörer av produkter för utdelning i skolan. I 1 mom. 3 punkten och 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

37 a §. Förbud mot dubbelfinansiering. Till lagen föreslås bli fogad en ny 37 a §, där det föreskrivs om ett förbud mot dubbelfinansiering. Enligt paragrafen kan stöd som avses i marknadsordningslagen inte beviljas för en åtgärd som har beviljats annan offentlig finansiering, om det leder till dubbelfinansiering som avses i artikel 36 i den horisontella förordningen. Bestämmelsen grundar sig på den skyldighet som i artikel 36 i den horisontella förordningen åläggs med-

lemsstaterna. Enligt paragrafen kan stöd inte beviljas, om annan offentlig finansiering har beviljats för samma åtgärd. Paragrafen ger rätt att vidta behövliga återkravsåtgärder, om det efter att stöd har beviljats framgår att stödsökanden har fått stöd eller inte har anmält att den för samma åtgärd har ansökt om stöd också ur någon annan finansieringskälla än EGFJ.

37 b §. *Kringgående av bestämmelser om förutsättningarna för stöd.* Till lagen föreslås bli fogad en ny 37 b §, där det föreskrivs om kringgående av bestämmelser om förutsättningarna för stöd. Enligt paragrafen kan stöd som avses i marknadsordningslagen inte beviljas, om förutsättningarna för att bevilja det har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den berörda lagstiftningen, och arrangemangets uppenbara syfte har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att bereda sig orättmätig ekonomisk vinning. Bestämmelsen grundar sig på den skyldighet som åläggs medlemsstaterna i artikel 62 i den horisontella förordningen. Stöd kan därmed inte beviljas för en åtgärd, om det för erhållande av stödet till exempel har lagts fram oriktig information genom förfalskade dokument. Bestämmelsen berättigar också till att vidta behövliga återkravsåtgärder, om det efter att stöd har beviljats framgår att stödsökanden har gått till väga på ett sätt som beskrivs ovan.

37 c §. *Bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling.* Till lagen föreslås bli fogad en ny 37 c §, där det föreskrivs om bristande efterlevnad av lagstiftningen om offentlig upphandling. Enligt paragrafen betalas stöd inte ut eller upphör stödutbetalningen, och stöd som redan betalats ut återkrävs i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 61 i den horisontella förordningen när det gäller en upphandling som strider mot författningarna. Bestämmelsen grundar sig på den skyldighet som åläggs medlemsstaterna i artikel 61 i den horisontella förordningen.

40 §. *Godkännande av slaktkroppsklassificerare.* I 1—3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

41 §. *Skyldighet att meddela priser och anmäla andra uppgifter.* Till det inledande stycket i 1 mom. fogas en anmälningsskyldighet i fråga om andra omständigheter som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning. Detta behövs eftersom det i EU:s lagstiftning förutsätts att även andra uppgifter än de som för närvarande uppräknas i bestämmelsen lämnas. Exempel på sådana uppgifter är branschavtal, vars inlämning det föreskrivs om i punkt 2 E i bilaga III till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1307/2013 och (EU) nr 1308/2013 vad gäller anmälan till kommissionen av uppgifter och handlingar och om ändring och upphävande av vissa kommissionsförordningar (*förordningen om prisrapporter*). Till 1 mom. 5 punkten fogas de som är verk samma inom sektorn för oljeväxter och proteingrödor. Av dem förutsätts för närvarande uppgifter med stöd av nämnda förordning av kommissionen, och därmed överensstämmer saken i sak med nuläget.

Det föreslås att en ny 10 punkt fogas till paragrafen. Med stöd av punkten ska uppgifter anmälas också av övriga aktörer beträffande vilka det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att uppgifter om dem meddelas. Den skyldighet att anmäla uppgifter som anges i punkten begränsas av bestämmelserna i 1 mom. Dessutom kan skyldigheten att anmäla uppgifter gälla bara uppgifter som ska anmälas enligt vad som föreskrivs i EU-bestämmelser. I nuläget medför bestämmelsen inte att nya aktörer blir skyldiga att meddela uppgifter, men bestämmelsen behövs i situationer där EU:s rättsakter ändras i snabbt tempo och förutsätter av medlemsstaterna att nya uppgifter anmäls. I förordningen om prisrapporter definieras produktspecifikt till exempel vissa produktionsgränser där medlemsstatens anmälningsskyldighet aktualiseras. Om gränserna över skrids, kan den i punkten angivna anmälningsskyldigheten komma i fråga.

Det gäller också att bredda bemyndigandebestämmelsen i paragrafen för att det ska vara möjligt att säkerställa de nya skyldigheter att anmäla uppgifter till kommissionen som ingår i EU:s marknadsordningslagstiftning. I samband med reformen kompletterades marknadsordningsförordningen med en ny artikel 222a, där det föreskrivs om unionens marknadsobservatorier. Enligt artikeln inrättar kommissionen unionens marknadsobservatorier för att öka insynen i livsmedelsförsörjningskedjan, ge ekonomiska aktörer och offentliga myndigheter möjlighet att göra välgrundade val och underlätta övervakningen av marknadsutvecklingen och av hot om marknadsstörningar. Unionens marknadsobservatorier ska ge tillgång till de statistiska data och den information som krävs för övervakningen av marknadsutvecklingen och av hot om marknadsstörningar. Enligt artikeln ska medlemsstaterna samla in den information som avses i artikeln och överlämna den till kommissionen. Det är fråga särskilt om följande information:

- a) produktion, utbud och lager,
- b) priser, kostnader och, i möjligaste mån, vinstmarginaler på samtliga nivåer i livsmedelskedjan,
- c) prognoser om marknadsutvecklingen på kort och medellång sikt,
- d) import och export av jordbruksprodukter, i synnerhet vad gäller utnyttjandet av tullkvoter för import av jordbruksprodukter till unionen.

43 §. Registrering, användning och utlämnande av anmälda uppgifter samt offentlighet för dem. Det föreslås att 1 mom. preciseras så att det överensstämmer med gällande EU-lagstiftning. Momentet ändras så att anmälda uppgifter får användas bara på det sätt som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning. Den nuvarande avgränsningen, enligt vilken uppgifter får användas för fastställande av ett genomsnittligt pris inom en produktsektor på det sätt som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning, omspanner i nuläget inte alla uppgifter som förutsätts i förordningen om prisrapporter. Ett exempel på dem är de i förordningen om prisrapporter ingående uppgifterna om branschavtal, enligt motiveringen till 41 §.

46 §. Krav på branschavtal för sockerbetor. I 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. I den hänvisning till EU:s lagstiftning som finns i 1 mom. görs en teknisk ändring som följer av att definitionen i 3 § 20 punkten stryks. I artikel 125 i marknadsordningsförordningen föreskrivs det i överensstämmelse med nuläget om branschavtal som avses i momentet.

I EU-lagstiftningen finns det inte längre någon rättsgrund för att utse en sådan oavhängig expert som avses i 2 mom. Därför stryks de nämnda bestämmelserna som obehövlige. I 2 mom. föreskrivs det mer detaljerat om förfarandet för godkännande av minimiinhåll för branschavtal. Enligt artikel 125 i marknadsordningsförordningen ska branschavtalen uppfylla köpevillkoren i bilaga X till nämnda förordning. Artikel 125 är direkt tillämplig EU-lagstiftning, med stöd av vilken branschavtalen ska ha ett visst formbundet innehåll. Enligt 2 mom. träder ett branschavtal i kraft först efter att Livsmedelsverket genom sitt beslut har godkänt att avtalet uppfyller kraven på minimiinhåll för branschavtal. I praktiken kontrollerar Livsmedelsverket branschavtalet bara i fråga om minimiinhållet, och det är fråga om en åtgärd för säkerställande av de krav på avtalens uppfyllande av formbundenhet som ställs i marknadsordningsförordningen.

46 b §. Behörig myndighet i fråga om ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna. I 2 mom. ändras bestämmelserna om ansökningar och anmälningar som ska lämnas till behöriga myndigheter när det gäller produkter inom vinsektorn där alkoholhalten över-

stiger en viss gräns. Enligt det föreslagna momentet ska ansökan och anmälan lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när det gäller produkter inom vinsektorn vars alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent, om det inte är fråga om import eller införsel som avses i 1 mom. I fråga om produkter inom vinsektorn som understiger gränsen tillämpas 4 mom., varvid Livsmedelsverket är behörig myndighet. Ändringen motsvarar för de nämnda myndigheternas del nuvarande praxis i livsmedelslagstiftningen. Enligt 28 § 1 mom. i livsmedelslagen (297/2021) ska Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården planera, styra och genomföra tillsynen i fråga om drycker som innehåller mer än 2,8 volymprocent etylalkohol. I 3 mom. uppdateras benämningen den kommunala livsmedelstillsynsmyndigheten i överensstämmelse med nuläget. I 4 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

46 c §. *Godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som hänför sig till handelsnormerna.* I 1 mom. stryks den till tillstånd för packerier och tilldelning av koder anknyttande tekniska hänvisningen till lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010). I nuläget beviljas tillstånd och tilldelas en till tillståndet anknyttande kod utan särskild ansökan i samband med att livsmedelslokaler godkänns så som avses i livsmedelslagen. Eftersom hänvisningen i 1 mom. närmast är informativ föreskrivs det med stöd av 2 mom. i fortsättningen om saken genom förordning av statsrådet.

46 d §. *Anmälan av uppgifter om frukt och grönsaker.* I 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

46 e §. *Anmälan av uppgifter om produkter inom vinsektorn.* Paragrafen upphävs som obehövlig.

Med stöd av den nuvarande EU-lagstiftningen är Finland inte längre skyldigt att anmäla vinlagren, eftersom Finland inte för något register över vinodlingar. Numera föreskrivs det om saken i artikel 32 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/273 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller ordningen för tillstånd för plantering av vinstockar, vinodlingsregistret, följedokument och certifiering, register över mottagna och avsända leveranser, obligatoriska deklarationer, anmälningar och offentliggörande av anmäld information, komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller relevanta kontroller och sanktioner, ändring av kommissionens förordningar (EG) nr 555/2008, (EG) nr 606/2009 och (EG) nr 607/2009 och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 436/2009 och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/560. I praktiken krävs lager- och produktionsanmälningar med stöd av nämnda bestämmelser endast av stora vinproduktionsländer för att insamlingen av marknadsinformation ska underlättas.

46 g §. *Registrering, användning och utlämnande av uppgifter som hänför sig till saluföring.* Det föreslås att 4 mom. upphävs som obehövligt. Hänvisningen i momentet överensstämmer inte längre med nuläget. Enligt nuvarande praxis tilldelar Livsmedelsverket i samband med registrering som avses i lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021) utan särskild ansökan den producentkod för äggproducenter som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer och koden för anläggningar och kläckerier för kycklingar av fjäderfä. Eftersom hänvisningen i nämnda moment är närmast informativ, avses det med stöd av 46 c 2 § i fortsättningen bli föreskrivet om den genom förordning av statsrådet.

47 §. *Säkerhetens form, godkännande av borgensman och ställande av säkerhet.* I 1 mom. föreslås ett informativt tillägg enligt vilket momentet gäller ansökningar, erbjudanden eller anbud som hänför sig till ställande av säkerhet och ska lämnas till Livsmedelsverket. I en del av de

importtariffkvoter i samband med import av jordbruksprodukter som den gemensamma marknadsordningen omfattar (så kallade först till kvarn-kvoter) är Tullen behörig myndighet i enlighet med direkt tillämplig EU-lagstiftning, och Tullen förvaltar därmed också eventuella säkerheter som hänför sig till dem. Den bestämmelse som föreslås bli ändrad gäller således bara av Livsmedelsverket förvaldade arrangemang som är förenliga med den gemensamma marknadsordningen och där det förutsätts att säkerhet ställs.

Hänvisningarna i 1 och 3 mom. till EU:s lagstiftning uppdateras i överensstämmelse med nuläget. Eftersom definitionen i 3 mom. av den delegerade förordningen om utbetalande organ används bara i den paragraf som föreslås bli ändrad stryks definitionen i 3 §, och i detta moment hänvisas det mer generellt till EU-lagstiftning som antagits med stöd av den horisontella förordningen. Bestämmelser om säkerheter finns i fortsättningen i artikel 64 i den horisontella förordningen och i EU-lagstiftning som antagits med stöd av den. I övrigt överensstämmer paragrafen till sitt innehåll i sak med nuläget.

I 2 och 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

48 §. Belastning, frisläppande och förverkande av säkerhet. I 1 mom. görs ett informativt tillägg, som motsvarar vad som föreslås i 47 §, att momentet gäller ansökningar, erbjudanden eller anbud som hänför sig till ställande av säkerhet och ska lämnas till Livsmedelsverket. Momentets ordalydelse ändras i överensstämmelse med nuläget, där inget separat förvaltningsbeslut fattas om belastning av säkerheten. I 1—3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. I övrigt överensstämmer paragrafen till sitt innehåll i sak med nuläget.

49 §. Allmän styrning av kontroller, inspektioner och granskningar, val av kontrollobjekt, allmänna kontrollförfaranden och rapportering. I 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. Det föreslås att 1 mom. ändras så att Livsmedelsverket, inte jord- och skogsbruksministeriet, svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar av slaktkroppsklassificeringen och handelsnormerna. På så sätt motsvarar bestämmelsen bättre nuvarande praxis. Ändringen är motiverad också med avseende på Livsmedelsverkets allmänna behörighet, som det föreskrivs om i 4 §.

I artikel 60 i den horisontella förordningen föreskrivs det om regler om kontroller som ska utföras. Enligt artikel 60.1 första stycket ska de förvaltnings- och kontrollsystem som medlemsstaterna inrättar inbegripa systematiska kontroller som bland annat inriktas på de områden där risken för fel är störst. Enligt artikel 60.1 andra stycket ska medlemsstaterna säkerställa att den kontrollnivå som krävs för en effektiv hantering av riskerna för unionens ekonomiska intressen införs. Den berörda myndigheten ska göra stickprov från hela underlaget av sökande som, i förekommande fall, utgörs av ett slumpmässigt urval och ett riskbaserat urval.

Enligt 2 mom. beslutar den myndighet som utför kontroller, inspektioner och granskningar om antalet kontroller och väljer kontrollobjekten utifrån riskanalys eller slumpmässigt urval, om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning. Bestämmelsen motsvarar nuläget. Till 2 mom. fogas dock en bemyndigandebestämmelse enligt vilken närmare bestämmelser om de nämnda omständigheterna vid behov får utfärdas genom förordning av statsrådet. I princip ska bemyndigandebestämmelsen dock inte användas, utan kontrollmyndigheten bestämmer till exempel antalet kontroller och deras nivå enligt den horisontella förordningen i sin tillsynsstrategi och sin tillsynsplan med beaktande av krav som härrör från eventuell direkt tillämplig EU-lagstiftning. Bemyndigandebestämmelsen behövs emellertid till exempel i situationer där EU:s bestämmelser ändras i snabbt tempo och förutsätter nationell precisering genom

förordning av statsrådet. I nuläget finns det inte kännedom om sådana ändringar av EU:s rättsakter som nämns ovan. Med stöd av bemyndigandet avses det bli närmare föreskrivet om saker som närmast är förpliktande för tillsynsmyndigheterna.

50 §. Granskning av ansökningar och anmälningar. I paragrafen stryks bestämmelsen om exportbidrag som obehövlig. I paragrafen görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

51 §. Kontroller och inspektioner som hänför sig till lagring. I 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. I paragrafen görs en propositionsteknisk ändring genom vilken uppgifter som tidigare hörde till Landsbygdsverket och Livsmedelssäkerhetsverket sammanförs i en och samma bestämmelse.

52 §. Kontroll och inspektion av tillverkare av produkter för lagring. I 1 och 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

53 §. Kontroll av produkter som in- eller utlagras. I 1 och 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

54 §. Kontroller och granskningar vid import och export. I 1, 2 och 4 mom. stryks bestämmelser som hänför sig till exportbidrag som obehövlige, eftersom exportbidragsbestämmelserna har upphävts i marknadsordningsförordningen. I övrigt motsvarar paragrafen nuläget.

55 §. Kontroll och inspektion i fråga om stödsökande och stödmottagare. I 1 och 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. I 1 mom. stryks hänvisningen till EU-rättsakter samt den särskilda bestämmelsen om kontroll av stödet för biodling som obehövlig. Kontrollerna av stödet för biodling hör i enlighet med nuläget till paragrafens tillämpningsområde. Om det i EU-bestämmelserna mer detaljerat har förutsatts vissa kontrollförfaranden, iakttar kontrollmyndigheten direkt tillämplig EU-lagstiftning.

56 §. Kontroll och inspektion av godkända aktörer och aktörer som ger prisrapporter. I det inledande stycket i 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet, likaså i 3 och 4 mom.. Den nuvarande 1 mom. 1 punkten upphävs som obehövlig. De övervakningsorgan och proviantlager som avses i den hänför sig till exportbidrag, och i EU:s lagstiftning har bestämmelserna om exportbidrag upphävts. I den nuvarande 6 punkten görs en teknisk ändring som följer av att definitionerna har ändrats. Bestämmelser om innehållet i kontroller som avses i den finns i artikel 125 i marknadsordningsförordningen, särskilt i artikel 125.3.

57 §. Kontroll av produkternas användning och destination. I 1 mom. slopas hänvisningen till exportbidrag. I EU:s lagstiftning har bestämmelserna om exportbidrag upphävts.

58 b §. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna. Det föreslås att tillsynsmyndighetsuppgifterna i 1 mom. ändras i fråga om kontroll av produkter inom vinsektorn vars alkoholhalt överstiger en viss gräns. Sådana i paragrafen avsedda kontroller av produkter inom vinsektorn vars alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent ska i fortsättningen utföras av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, med undantag för kontroller och granskningar som avses i 58 a §. Framgent ska Livsmedelsverket med stöd av 58 d § kontrollera sådana produkter inom vinsektorn vars alkoholhalt understiger den nämnda gränsen. Ändringen motsvarar i enlighet med motiveringen till 46 b § nuläget för de nämnda myndigheternas vidkommande.

58 c §. Kommunernas kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna. Den kommunala livsmedelstillsynsmyndighetens namn som nämns i 1 mom. och

hänvisningen i 2 mom. till livsmedelslagen föreslås bli uppdaterade så att de motsvarar nuläget. Ändringen är teknisk.

58 d §. *Livsmedelsverkets kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna.* I paragrafrubriken och 1—4 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. Samtidigt stryks uppräknings- och granskningssuppgifter som det inte föreskrivs om i 58 a, 58 b eller 58 c § hör till Livsmedelsverket. Att uppräknings- och granskningssuppgifter stryks föranleder inte någon förändring i nuläget, med undantag för överföringen av kontrolluppgifter som hänför sig till de i 58 b § avsedda vinerna med låg alkoholhalt.

58 e §. *Anlitande av närings-, trafik- och miljöcentralen vid kontroller av handelsnormerna.* I paragrafens inledande stycke görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

58 f §. *Styrning, rapportering och avgifter samt användning av uppgifter i anslutning till kontroller av handelsnormerna.* De hänvisningar till livsmedelslagen som finns i paragrafen uppdateras i överensstämmelse med nuläget.

59 §. *Anlitande av privata aktörer vid kontroller.* I 2 och 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

60 §. *Kontroller och inspektioner som det attesterande organet utför.* I 1 mom. uppdateras hänvisningarna till det attesterande organet så att de motsvarar nuläget.

61 §. *Provtagning och undersökning av prov.* I 2 mom. uppdateras hänvisningen till livsmedelslagen så att den motsvarar nuläget.

63 §. *Jord- och skogsbruksministeriets, Livsmedelsverkets och kontrollmyndigheternas rätt att få information.* I paragrafrubriken och 1 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. Det nuvarande 2 mom. blir 3 mom. och i det beaktas en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

Ett nytt 2 mom. föreslås. Enligt momentet har de myndigheter som nämns i 1 mom. trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av de myndigheter som nämns i paragrafen få uppgifter om hur sökande fullgjort registrerings-, rapporterings- och betalningsåtaganden i anslutning till skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt om sökandenas verksamhet, ekonomi och kopplingar, om uppgifterna är nödvändiga för beviljande, utbetalning eller övervakning av stöd.

I lagen ingår också ett uttryckligt omnämnande av att uppgifterna ska lämnas utan ersättning. Av till exempel skattemyndigheten kan man begära uppgifter om huruvida ett företag vid tidpunkten för ansökan om eller utbetalning av understöd har skatter eller andra offentligrättsliga avgifter som förfallit till betalning. Dessutom kan uppgifter begäras av till exempel utsöknings-, tull- och polismyndigheterna. Olika myndighetsuppgifter kan även begäras med hjälp av fullgöranderapporter som utarbetas av Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi. En begäran om uppgifter ska alltid specificeras och uppgifternas användningsändamål anges. Uppgifter som fås på detta sätt får inte användas för något annat ändamål än det som anges i begäran. Bestämmelser om Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi och dess verksamhet finns i lagen om enheten för utredning av grå ekonomi.

Det är meningen att fullgöranderapporter som utarbetats av Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi ska användas i synnerhet för utredning av om stödmottagaren vid ansökan om stöd eller om stödutbetalning i väsentlig utsträckning har åsidosatt sin skyldighet att betala skatt eller andra offentligrättsliga avgifter. När det gäller till exempel stödet för biodling enligt 27 a § gäller det att kontrollera att sökanden har tillräckliga ekonomiska resurser att genomföra projektet och att gå till väga på det sätt som förutsatts i villkoren i stödbeslutet. Därför har de behöriga myndigheterna ett nödvändigt behov av att utreda sökandenas fullgörande av offentliga skyldigheter som ett led i processen för beviljande och utbetalning av stöd och för övervakning av stödanvändningen.

I 37 b §, som det ovan redogörs närmare för, föreskrivs det om kringgående av reglerna om förutsättningarna för stöd. Enligt bestämmelsen kan stöd som avses i marknadsordningslagen inte beviljas, om förutsättningarna för att bevilja det har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den berörda lagstiftningen, och arrangemangets uppenbara syfte har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att bereda sig orättmätig ekonomisk vinning. Nämda bestämmelse grundar sig på den skyldighet som medlemsstaterna åläggs i artikel 62 i den horisontella förordningen. I artikel 59 i den horisontella förordningen föreskrivs det om skydd av unionens gemensamma intressen. Enligt artikeln ska medlemsstaterna anta alla de lagar och andra författningar samt vidta de andra åtgärder som behövs för att säkerställa ett effektivt skydd av unionens ekonomiska intressen. Dessa bestämmelser ska bland annat handla om att

- a) kontrollera att de insatser som finansieras genom EGFJ är lagliga och korrekta,
- b) säkerställa effektivt skydd mot bedrägerier,
- c) förebygga, upptäcka och korrigera oriktigheter och bedrägerier.

Enligt artikel 59.2 ska medlemsstaterna inrätta effektiva förvaltnings- och kontrollsystem för att säkerställa att unionslagstiftningen om unionens interventioner efterlevs.

För kontroll av de skyldigheter som medlemsstaterna åläggs i den horisontella förordningen och som ovan presenteras mer ingående har de behöriga myndigheterna ett nödvändigt behov av att utreda sökandenas fullgörande av offentliga skyldigheter som ett led i beviljandet och utbetalningen av stöd eller övervakningen av stödanvändningen.

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och om stödjande av landsbygdens utveckling under finansieringsperioden 2023–2027 samt till vissa lagar som har samband med dem innehåller ett förslag till ändring av 6 § i lagen om enheten för utredning av grå ekonomi. I 1 mom. i den paragrafen föreskrivs det om för vilket syfte fullgöranderapporter kan användas. Genom det ovannämnda lagförslaget fogas till 6 § 1 mom. nya 31, 32 och 33 punkter. Med stöd av den sistnämnda punkten kan rapporterna användas till stöd för beviljandet, utbetalningen och övervakningen av stöd enligt marknadsordningslagen.

64 §. Rätt för myndigheter som styr kontrollerna och för myndigheter som avses i EU:s lagstiftning att utföra inspektioner och få information. I 1 och 2 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

65 §. Myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter. I den föreslagna paragrafen beaktas den nya lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021). Enligt förslaget tillämpas 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs på utlämnandet

till andra myndigheter eller till EU:s institutioner av uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och i denna lag avsedda myndigheter som svarar för kontrollen har fått vid verkställigheten av denna lag.

I 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs föreskrivs det om utlämnande av information till andra myndigheter och till internationella organ trots sekretessbestämmelserna. Enligt 1 mom. får trots sekretessbestämmelserna uppgifter som ingår i livsmedelsförvaltningens informationsresurs lämnas ut till en utländsk myndighet eller ett utländskt organ, om Europeiska unionens lagstiftning eller ett internationellt avtal som är bindande för Finland kräver det. Enligt 2 mom. får dessutom en myndighet som sköter förvaltningsuppgifter som avses i 1 § på eget initiativ trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådana uppgifter ur livsmedelsförvaltningens informationsresurs som är nödvändiga

- 1) för förundersökningsmyndigheter för att förebygga, avslöja eller utreda brott eller föra brott till åtalsprövning,
- 2) för en åklagare för skötseln av uppgifter som anges i 9 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019),
- 3) för centralen för utredning av penningtvätt för skötseln av uppgifter som anges i 2 § i lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017),
- 4) för Skatteförvaltningen för skötseln av uppgifter som anges i 2 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010),
- 5) för en arbetarskyddsmyndighet som avses i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) för lagstadgade tillsynsuppgifter som gäller arbetarskyddet.

I paragrafen föreslås det bli föreskrivet om rätten att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till myndigheter eller organ som avses i Europeiska unionens lagstiftning eller i ett internationellt avtal som är bindande för Finland, om bestämmelserna i fråga kräver det. I paragrafen föreslås också en bestämmelse om myndigheternas rätt att i vissa situationer på eget initiativ och trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter i livsmedelsförvaltningens informationsresurs till en annan myndighet. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på behovet att förbättra förutsättningarna för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet med hjälp av myndighetssamarbete och informationsutbyte. Uppnående av målet förutsätts i statsrådets principbeslut om en strategi för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet 2016–2020 (28.4.2016). Momentet möjliggör utlämnande av sådana uppgifter som är nödvändiga för förundersökningsmyndigheter, åklagare, centralen för utredning av penningtvätt, Skatteförvaltningen eller arbetarskyddsmyndigheten med avseende på de uppgifter som specificeras i momentet.

70 §. Formkrav på ansökningar och anmälningar. I 1 mom. stryks som obehövlig en bestämmelse som hänför sig till exportbidrag. I 2 och 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet. Bestämmelsen i 4 mom. motsvarar nuläget.

70 a §. Elektronisk ansökan. Till lagen föreslås bli fogad en ny 70 a §, i enlighet med vilken det kan förutsättas att stöd söks bara elektroniskt. Bestämmelsen omfattar ansökningar om både beviljande och utbetalning av stöd. Enligt 1 mom. ska stöd sökas elektroniskt i en nättjänst som byggts upp för ändamålet. Den nättjänst som används i samband med ansökan är en del av den

informationsresurs som avses i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs. Sökanden identifieras genom stark autentisering på det sätt som föreskrivs i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009).

Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) tillämpas på anhängiggörande och behandling av förvaltningsärenden, domstolsärenden, åtalsärenden och utsökningssärenden samt delgivning av beslut i nämnda ärenden. Utgångspunkten i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet är att också elektroniska dokument som sända till en myndighet uppfyller kravet på skriftlig form vid anhängiggörande och behandling av ärenden. Särskilda bestämmelser om möjligheten till elektronisk kommunikation behövs därmed inte. Om det inte avviks från lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, behövs inte hänvisningar till den.

I den föreslagna paragrafen är avsikten dock att avvika från lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet så att det kan förutsättas att ansökningar om stöd görs bara elektroniskt. Därför är det nödvändigt att i paragrafen föreskriva om elektronisk ansökan om stöd, eftersom det till denna del genom en särskild bestämmelse görs en avvikelse från den grundläggande utgångspunkten, som är att elektronisk ansökan om stöd är en möjlighet som är tillgänglig utöver inlämnande av ansökningar på papper och som det inte behöver föreskrivas särskilt om. Paragrafen innehåller däremot inte någon separat hänvisning till lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, vilken i egenskap av allmän lag ska tillämpas på elektronisk kommunikation.

I 1 mom. finns ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning. Med stöd av det avses det bli föreskrivet om stöd vilka elektronisk ansökan kan omfatta. Bemyndigandet avgränsas i och med att ansökan kan göras bara i enlighet med de förfaranden som nämns i paragrafen. I den föreslagna paragrafen är gränserna för elektronisk ansökan om stöd exakt angivna. Bemyndigandet kan tillämpas bara i fråga om system som det föreskrivs om i marknadsordningslagen. Sådana är stöd för privat lagring, interventionslagring, stöd till producentorganisationer, stöd för biodling och stöd till utdelning i skolan. I regel söks stöd som anknyter till marknadsordningen av företag, kommuner, föreningar eller andra sammanslutningar, oftast i praktiken alltså av juridiska personer. I fråga om interventionslagring av spannmål kan anbud lämnas också av gårdsbruksenheter, så även enskilda näringsidkare kan vara kunder. En mer ingående redogörelse för stödsökandena med anknytning till marknadsordningen finns i avsnitt 3 i propositionen, där nuläget och en bedömning av det behandlas. Med stöd av bemyndigandet i paragrafen är det möjligt att beakta tidtabellen för färdigställande av sådana informationssystemprojekt som hänför sig till den elektroniska ansökan inom ovannämnda stödsystem. Informationssystemen förbereds, och under de inkommande åren blir de stegvis redo att tas i drift. Genom förordning av statsrådet avses det bli föreskrivet om elektronisk ansökan, när informationssystemet för respektive stödsystem är färdigt. Informationssystemet för stöd till utdelning i skolan existerar redan, och i första etappen avses bemyndigandet bli tillämpat på det. För de övriga stödsystemens del pågår förberedelserna för informationssystemen. I enlighet med vad som anges ovan riktas stöden i anslutning till marknadsordningen i huvudsak till juridiska personer.

I 2 mom. föreslås det bli föreskrivet om undantag från elektronisk ansökan om stöd. Även om elektronisk ansökan om stöd är den huvudsakliga formen av ansökan, innebär momentet att man garderar sig mot situationer där det är motiverat att möjliggöra att stödansökan lämnas in på papper. I momentet bemyndigas Livsmedelsverket att meddela en föreskrift enligt vilken stöd i brådskande situationer ska sökas på något annat sätt än i det elektroniska systemet. Brådskande verkställighet av stödsystemet är förknippat med fall där det elektroniska systemet inte fungerar på grund av betydande tekniska problem och ett ansökningsförfarande där papper används bör verkställas snabbt.

I 3 mom. bemyndigas Livsmedelsverket att meddela närmare föreskrifter om handlingar som ska fogas till ansökan och om ansökningsförfarandena samt om det sätt på vilket planer och utredningar ska presenteras. Bemyndigandet av Livsmedelsverket att meddela föreskrifter gäller detaljfrågor och tekniska detaljer. I 4 mom. finns en teknisk begreppshänvisning. Enligt det föreslagna momentet ska vad som i paragrafen föreskrivs om stöd tillämpas också på ansökningar, erbjudanden och anbud som hänför sig till interventionslagring.

Beträffande de grundläggande förutsättningarna för elektronisk ansökan motsvarar paragrafen i sak de bestämmelser som i och med GJP-reformen införs inom andra sektorer av jordbrukslagstiftningen.

73 §. Utbetalning av stöd i förskott eller i flera poster. Det föreslås att den bestämmelse i 1 mom. som hänför sig till exportbidrag stryks som obehövlig. Momentets ordalydelse ändras så att bestämmelser om förutsättningarna för förskottsutbetalning av stöd finns i EU:s marknadsordningslagstiftning. Detta är konsekvent, eftersom utbetalning av förskott i princip ska basera sig på EU:s rättsakter. Till momentet fogas ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om förskottsutbetalning av stöd.

Hänvisningen i 2 mom. till EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker stryks, eftersom nämnda EU-lagstiftning inte längre innehåller bestämmelser om saken. Bestämmelserna i 2 och 3 mom. sammanställs i det föreslagna 2 mom., eftersom stödet till producentorganisationer under den kommande finansieringsperioden inte kommer att vara föremål för några särskilda bestämmelser om utbetalning i flera poster. Det finns inget behov av bestämmelsen i 3 mom. om stöd för biodling, eftersom det med stöd av 2 mom. i fortsättningen kommer att föreskrivas genom förordning om statsrådet om utbetalning i flera poster av stöd för biodling. Med stöd av det bemyndigande som föreslås i 2 mom. är det möjligt att föreskriva inte bara om utbetalningsposternas minimibelopp utan också om antalet poster och tidsfristerna för ansökningar. Under den kommande finansieringsperioden föreskrivs det inte om nämnda saker i EU:s rättsakter.

74 §. Upphörande med utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd. Till paragrafen fogas bestämmelser om upphörande med utbetalningen av stöd samt om återkrav av stöd. Bestämmelsen grundar sig på den skyldighet som medlemsstaterna åläggs i artikel 59 i den horisontella förordningen. Enligt artikel 59.1 e ska medlemsstaterna anta den lagstiftning som behövs och som handlar om att driva in felaktiga utbetalningar samt ränta. I paragrafen föreskrivs det i fortsättningen nationellt om att upphöra med utbetalningen av stöd och återkräva stöd som betalats felaktigt eller utan grund. Paragrafrubriken och bestämmelserna i paragrafen avses bli ändrade så att en formulering om upphörande med utbetalningen av stöd fogas till dem. Den föreslagna ändringen beskriver praxis entydigare än den term som nu finns i bestämmelsen och som enbart handlar om återkrav. I detta sammanhang stryks som obehövlig den hänvisning till statsunderstödslagen som nämns i 1 mom. i anslutning till stödet för biodling. I det nuvarande 2 mom. stryks likaså en hänvisning till exportbidrag som obehövlig. I det inledande stycket i 1 mom. avses det i första hand bli hänvisat till EU:s marknadsordningslagstiftning, där det till exempel beträffande stödet till utdelning i skolan föreskrivs om återkrav. Vad gäller stöd till producentorganisationer och stöd för biodling saknas EU-bestämmelser om motsvarande saker under den kommande finansieringsperioden. I 1 mom. 1—4 punkten föreslås en förteckning över situationer där utbetalningen av stöd ska upphöra och stöd ska återkrävas, när stöd har betalats ut felaktigt eller utan grund. Situationerna är följande:

- 1) förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av stödet har inte uppfyllts,
- 2) stöd villkoren har inte följts,

3) stödmottagaren har lämnat felaktig eller bristfällig information som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av stödet,

4) stödmottagaren försummar sin skyldighet enligt 62 § att bistå vid kontroll och inspektion.

Till 2 mom. fogas bestämmelser om en återkravssituation där stöd har beviljats flera stödmottagare gemensamt. Då svarar alla mottagare solidariskt för betalningen av stöd som återkrävs. I momentet ändras ordalydelsen så att ordet 'högst' ersätter 'understiger', som använts tidigare. Detta motsvarar nuvarande praxis i fråga om lagar inom andra sektorer inom jordbruksförvaltningen.

I sak motsvarar paragrafen huvudsakligen bestämmelser som införs inom andra sektorer av jordbrukslagstiftningen i samband med GJP-reformen.

75 §. Påföljdsavgift. I paragrafen stryks en hänvisning till exportbidrag som obehövlig. Till paragrafen fogas bestämmelser om påföljder i situationer som avses i artikel 59 i den horisontella förordningen. Enligt artikel 59.1 d ska medlemsstaterna utfärda författningar som behövs och som handlar om att tillämpa sanktioner som är effektiva, proportionella och avskräckande i enlighet med unionsrätten eller, om detta inte är möjligt, nationell rätt. I paragrafen föreskrivs i fortsättningen nationellt om ovannämnda påföljdssystem. Enligt artikel 59.5 ska medlemsstaterna vidta lämpliga försiktighetsåtgärder som säkerställer att de tillämpade sanktioner som avses i punkt 1 d är proportionella och avpassas med hänsyn till den upptäckta bristande efterlevnadens allvar, omfattning, varaktighet eller upprepning.

I artikel 59.5 i den horisontella förordningen föreskrivs det om situationer där påföljder inte kan påföras. Enligt punkten ska de bestämmelser som medlemsstaterna fastställer i synnerhet säkerställa att inga sanktioner tillämpas om a) den bristande efterlevnaden beror på force majeure eller exceptionella omständigheter i enlighet med artikel 3, b) den bristande efterlevnaden beror på fel från den behöriga myndighetens eller någon annan myndighets sida, och felet inte rimligen kunde ha upptäckts av den person som berörs av den administrativa sanktionen, c) den berörda personen på ett för den behöriga myndigheten tillfredsställande sätt kan visa att denne inte bär skulden för bristande efterlevnad av de skyldigheter som avses i punkt 1 i denna artikel, eller om den behöriga myndigheten på annat sätt övertygas om att den berörda personen inte bär skulden. I artikel 59.5 tredje stycket sägs dessutom att om den bristande efterlevnaden av villkoren för beviljande av stöd beror på force majeure eller exceptionella omständigheter i enlighet med artikel 3 ska stödmottagaren behålla rätten att få stöd.

Under den tidigare finansieringsperioden föreskrevs det i artikel 61 i den delegerade förordningen om sektorn för frukt och grönsaker om påföljder för icke stödberättigande belopp med anknytning till stödet till producentorganisationer. I praktiken blir en påföljd enligt artikeln tillämplig, om det belopp som skulle betalas ut till stödmottagaren om beloppet endast skulle baseras på ansökan överskrider med mer än tre procent det belopp som ska betalas ut till stödmottagaren efter en undersökning av om ansökan om utbetalning är berättigad. Enligt förordningen är påföljdsbeloppet lika med skillnaden mellan det ansökta och det stödberättigande beloppet. Enligt artikeln tillämpas påföljd emellertid inte, om producentorganisationen kan visa att den inte är ansvarig för att det icke-stödberättigande beloppet tagits med. I artikel 9 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1368 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller stöd till biodlingssektorn föreskrivs det om medel som betalats ut felaktigt och påföljder. I artikeln sägs det att i fall av bedrägerier eller allvarlig försummelse som stödmottagen är ansvarig för, ska stödmottagaren, utöver att betala tillbaka det felaktigt utbetalda beloppet som erhållits med ränta betala ett belopp som motsvarar skillnaden mellan det ursprungligen utbetalda beloppet och det belopp som stödmottagaren har

rätt till. Under den nya finansieringsperioden tillämpas nämnda EU-bestämmelser inte. I den föreslagna paragrafen beaktas det i ovannämnda EU-bestämmelser föreskrivna maximibeloppet av påföljd.

I den föreslagna paragrafen föreskrivs det om påföljdsavgift som ska påföras, om en stödsökande eller stödmottagare bryter mot eller försummar förutsättningarna för beviljande av stöd. I paragrafen beaktas de ovannämnda krav som härrör från artikel 59 i den horisontella förordningen samt de EU-bestämmelser om maximibelopp av påföljd i fråga om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling som gällde tidigare. Den föreslagna paragrafen avses bli tillämpad, om det i EU:s marknadsordningslagstiftning inte föreskrivs något annat om förutsättningarna för och påförande av påföljdsavgift. I exempelvis EU-bestämmelserna om stöd till utdelning i skolan föreskrivs det om påföljder. När det gäller stöd till producentorganisationer och stöd för biodling finns det inte EU-bestämmelser om motsvarande saker under den kommande finansieringsperioden. Enligt den föreslagna paragrafen påförs påföljdsavgift inte, om överträdelsen eller försummelsen är obetydlig. Den maximala påföljd som föreslås i paragrafen motsvarar de tidigare EU-bestämmelserna om stöd till producentorganisationer. Den maximala påföljden kan vara högst skillnaden mellan det ansökta stödet och det stöd som kan beviljas. När påföljden påförs beaktas överträdelsens eller försummelsens allvar och varaktighet. I sak avses med allvar och varaktighet de i den horisontella förordningen använda begreppen allvar, omfattning, varaktighet och upprepning. Påföljdsavgift påförs dock inte, om det är fråga om en grund som avses i artikel 59.5 i den horisontella förordningen.

För påföljdernas del gäller det att beakta bland annat bestämmelserna av straffkaraktär i marknadsordningslagen. I 87 § föreskrivs det om brott mot bestämmelserna om marknadsordningen för jordbruksprodukter. I paragrafen sägs det att den som uppsåtligen bryter mot den skyldighet att bistå vid kontroller och inspektioner som avses i 62 § 1 eller 2 mom. ska dömas till böter för brott mot bestämmelserna om marknadsordningen för jordbruksprodukter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Enligt 4 mom. får den inte dömas till straff som för samma gärning har påförts påföljdsavgift enligt 75 §. I strafflagen (39/1889) kriminaliseras ingivande av osant intyg till myndighet (16 kap. 8 §) och subventionsbedrägeri (29 kap. 5 §).

76 §. Ränta på stöd som återkrävs och på påföljdsavgift. Det föreslås att 2 mom., som hänför sig till exportbidrag, ska upphävas som obehövlig. I övrigt motsvarar paragrafen nuläget.

77 §. Rättelse. I paragrafen görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

78 §. Ränta på stöd. I 1 och 2 mom. föreslås det att en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen används i stället för en årlig ränta på sex procent. Efter ändringen är räntenivån enhetlig i förhållande till den i 76 § angivna räntan på stöd som återkrävs. Till sitt innehåll motsvarar bestämmelsen de bestämmelser som i samband med GJP-reformen införs inom andra sektorer av jordbrukslagstiftningen. I övrigt motsvarar paragrafen nuläget.

79 §. Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter. I paragrafen görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

85 a §. Administrativa tvångsmedel som anknyter till producent- och branschorganisationer. I paragrafen görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

86 d §. Kommunens beslut om användning av administrativa tvångsmedel. I 3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

89 §. *Särskilda förfaranden som anknyter till preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter samt statens ersättningsansvar.* I 1—3 mom. görs en teknisk ändring som gäller myndighetsnamnet.

91 a §. *Attesterande organ.* Hänvisningen till det attesterande organet uppdateras i överensstämmelse med nuläget.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I propositionen föreslås tekniska ändringar i vissa paragrafer med stöd av vilka förordningar av statsrådet får utfärdas. Sådana är 20 § 2 mom., 22 § 1 mom., 23 § 2 och 3 mom., 28 § 1 mom., 33 a §, 33 b § 2 mom., 40 § 2 mom., 52 § 2 mom. samt 59 § 2 och 3 mom. Tekniska ändringar föreslås också i 31 § 1 mom. och 68 § 3 mom., där det föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordningar av jord- och skogsbruksministeriet samt i 6 § 2 mom., 8 § 2 mom., 9 § 2 mom., 10 § 2 mom., 12 § 3 mom., 12 a § 2 mom., 19 § 2 mom., 23 § 1 mom., 34 § 3 mom., 48 § 3 mom., 70 § 3 mom. och 89 § 1 och 3 mom., där det föreskrivs om rätten för Livsmedelsverket att meddela närmare föreskrifter. Tekniska ändringar görs också i 57 § 1 mom., där det föreskrivs om rätten för Tullen att meddela närmare föreskrifter. I huvudsak föreslås i dessa bestämmelser inte ändringar som gäller bemyndigandets innehåll, utan ändringarna går ut på att uppdatera hänvisningar till EU:s lagstiftning som nämns i bestämmelserna eller uppdatera myndighetsnamn.

Egentliga substansändringar föreslås i 19 § 3 mom., 21 § 2 mom., 22 § 2 mom., 25 § 1 mom., 26 § 1 mom., 29 § 4 mom. och 73 § 2 mom., med stöd av vilka förordningar av statsrådet får utfärdas. Vidare föreslås i 12 e §, 12 f § 2 mom., 22 a § 3 mom., 22 b § 3 mom., 26 § 2 mom., 27 a § 4 mom., 28 § 2 mom., 29 a § 1 mom., 29 b § 2 mom., 49 § 2 mom., 70 a § 1 mom. och 73 § 1 mom. en ny bemyndigandebestämmelse med stöd av vilken närmare bestämmelser får utfärdas genom förordning av statsrådet. Ytterligare föreslås i 22 b § 2 mom., 24 § 4 mom., 29 § 4 mom. och 70 a § 3 mom. en ny bemyndigandebestämmelse med stöd av vilken Livsmedelsverket får meddela preciserande föreskrifter.

9 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

10 Verkställighet och uppföljning

Livsmedelsverket är behörig nationell myndighet vid genomförande av marknadsordningen, som ingår i EU:s gemensamma jordbrukspolitik, och avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer samt svarar för genomförandet av de till marknadsordningen och det nämnda kapitlet anknyttande åtgärder som den nationella myndigheten ska sköta. Planförvaltningslagen tillämpas inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde på utarbetandet, genomförandet, utvärderingen, uppföljningen av och rapporteringen om den nationella planen. Enligt 10 § i planförvaltningslagen är Livsmedelsverket den myndighet som svarar för verkställigheten och uppföljningen av och rapporteringen om planen samt för utbetalningen av medel och för en tillräcklig kontroll av medelsanvändningen.

I avdelning VII i förordningen om strategiska planer föreskrivs det i detalj om övervakning (det vill säga uppföljning), rapportering och utvärdering. I kapitel I i avdelningen föreskrivs det om fastställande av prestationsramen. Medlemsstaterna och kommissionen ska under delat ansvar fastställa en prestationsram. Prestationsramen ska göra det möjligt att övervaka, utvärdera och

rapportera prestationen när det gäller den strategiska GJP-planen under genomförandet. Prestationsramens mål ska vara att

a) bedöma den gemensamma jordbrukspolitikens konsekvenser, effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, samstämmighet och unionsmervärde,

b) övervaka framstegen mot uppfyllelsen av målen för de strategiska GJP-planerna,

c) bedöma konsekvenser, effektivitet, ändamålsenlighet, relevans och samstämmighet hos interventionerna inom ramen för de strategiska GJP-planerna,

d) stödja en gemensam läroprocess med avseende på övervakning och utvärdering.

I avdelning VII kapitel II i förordningen om strategiska planer föreskrivs det om årliga prestationsrapporter. I de årliga prestationsrapporterna ska det bland annat anges central kvalitativ och kvantitativ information om genomförandet av den strategiska GJP-planen med hänvisning till ekonomiska data samt output- och resultatindikatorer, inbegripet på regional nivå i förekommande fall.

I avdelning VII kapitel IV i förordningen om strategiska planer föreskrivs det om utvärdering av planen. I kapitel V i avdelningen föreskrivs det om kommissionens prestationsbedömning. Enligt artikel 124 i förordningen om strategiska planer ska varje medlemsstat inrätta en övervakningskommitté. Övervakningskommittén ska sammanträda minst en gång om året och granska alla frågor som påverkar den strategiska GJP-planens måluppfyllelse.

Avsikten är att det efter att lagarna om tillämpning av den gemensamma jordbrukspolitikens har trätt i kraft ska följas upp på olika sätt hur pass väl de fungerar. Olika utvärderingar som hänför sig till utvärderingen av genomförandet av den nationella planen tjänar också utvärderingen av hur pass välfungerande de lagar som stiftas är. När planen genomförs utarbetas en utvärderingsplan som omfattar hela finansieringsperioden och gäller varje specifikt mål. Vid utvärderingen granskas det hur de fastställda effektivitetsmålen uppfylls. I utvärderingsplanen beskrivs de tematiskt planerade utvärderingarna. Med stöd av förordningen om strategiska planer berättar varje medlemsland i sin årliga prestationsrapport om genomförandet av planen under det föregående räkenskapsåret. Kommissionen godkänner prestationsrapporterna. Vartannat år företas en prestationsöversyn på basis av hur resultatindikatorerna utfallit, och efter finansieringsperiodens slut görs en efterhandsutvärdering av planen.

Uppföljningen av stödet för biodling och stödet till producentorganisationer anknyter till den allmänna uppföljningen av den nationella planen. I artikel 7 i förordningen om strategiska planer föreskrivs det om indikatorer för de stöd som ingår i förordningen om strategiska planer. Enligt nämnda artikel ska målen för stödsystemen utvärderas på grundval av de gemensamma indikatorer för output, resultat, effekt och kontext som anges i bilaga I till förordningen. Sådana är bland annat outputindikatorer, resultatindikatorer, effektindikatorer och kontextindikatorer.

Avsikten är att de föreslagna bestämmelsernas funktionsduglighet ska följas vid jord- och skogsbruksministeriet via sedvanligt samarbete med myndigheter och andra intressentgrupper samt vid behov med hjälp av enkäter och utredningar.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

I samband med behandlingen av propositionen gäller det att beakta att det finns en koppling mellan denna proposition och andra propositioner som enligt vad som för tillfället är känt kommer att behandlas samtidigt i riksdagen. Kopplingen gäller de lagförslag som beskrivs nedan.

I 2 § i den föreslagna lagen föreskrivs det om förhållandet mellan den och annan lagstiftning. I 1 mom. 4 punkten i gällande lag hänvisas det till lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013). Laghänvisningen föreslås bli ändrad i överensstämmelse med nuläget. I fortsättningen hänvisas det i paragrafen till lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare. Förslaget angående nämnda lag ingår i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om vissa areal- och djurbaserade stöd, som kommer att överlämnas till riksdagen under höstsessionen 2022.

I 4 § i den föreslagna lagen hänvisas det till lagen om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Förslaget till planförvaltningslag ingår i regeringens proposition med förslag till lagar om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och om stödjande av landsbygdens utveckling under finansieringsperioden 2023—2027 samt till vissa lagar som har samband med dem. Propositionen kommer att överlämnas till riksdagen under höstsessionen 2022. I planförvaltningslagen finns samlade bestämmelser om utarbetandet, genomförandet, utvärderingen, uppföljningen av och rapporteringen om Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027, samt bland annat om anknytande myndighetsuppgifter. I 3 kap. i planförvaltningslagen föreslås bestämmelser om myndigheter och organ som avses i EU:s lagstiftning. Vidare innehåller den ovannämnda regeringspropositionen ett förslag till ändring av 6 § i lagen om enheten för utredning av grå ekonomi. Med stöd av det lagförslaget kan fullgöranderapporter användas till stöd för beviljandet, utbetalningen och övervakningen av stöd enligt marknadsordningslagen. Den ovannämnda bestämmelsen har samband med 62 § 2 mom. i detta lagförslag.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för år 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

Enligt uppskattning kommer det under åren 2023—2027 att behövas 400 000 euro årligen för utgifter för stöd för biodling under moment 30.20.46 (av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan). Detta har redan beaktats i nivån för ramarna för statsfinanserna förra momentets del.

Uppskattningsvis kommer det under åren 2023—2027 att behövas 4—5 miljoner euro årligen för stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker under moment 30.20.46. Den eventuella anslagsökning som behövs år 2023 täcks genom det anslag under momentet som överförs från år 2022. Eventuella anslagsändringar bedöms årligen och görs vid behov genom normala rambeslut för statsfinanserna och budgetbeslut. Stödet till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker helfinansieras av EU.

De inkomster som hänför sig till utgifterna under moment 30.20.46 finns under moment 12.30.01 (Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket).

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I propositionen föreslås ändringar i bestämmelserna om myndigheternas rätt att få information vad gäller uppgifter från Skatteförvaltningen (63 §), myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter (65 §) samt påföljdsavgift (75 §). I propositionen föreslås dessutom att det läggs till bestämmelser om elektronisk ansökan (70 a §). Vidare ingår i propositionen bestämmelser som innehåller normgivningsbemyndiganden. De föreslagna bestämmelserna är relevanta särskilt med avseende på grundlagens bestämmelser om utövning av offentlig makt (2 §), jämlikhet (6 §), den straffrättsliga legalitetsprincipen (8 §), skyddet för privatlivet (10 §), offentlighetsprincipen (12 §), garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning (21 §) samt utfärdande av förordningar och delegering av lagstiftningsbehörighet (80 §).

I övrigt görs i propositionen bara ändringar som är tekniska eller bedöms vara obetydliga när det gäller bestämmelser som bedöms ha betydelse från grundlagssynpunkt. Förhållandet mellan dessa bestämmelser och grundlagen har behandlats i regeringens proposition med förslag till lag om en marknadsordning för jordbruksprodukter (RP 131/2012 rd). Bestämmelserna i fråga har antagits med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 34/2012 rd).

Rätten för myndigheten att få information samt utlämnande av uppgifter

I propositionen föreslås att det läggs till en bestämmelse om myndigheternas rätt att få information vad gäller uppgifter från Skatteförvaltningen (63 § 2 mom.), och i propositionen föreslås att det ändras en bestämmelse om myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter (65 §). I specialmotiveringen redogörs det mer ingående för nämnda bestämmelser.

Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelser om myndigheternas rätt att få och skyldighet att lämna ut information trots sekretessplikten med avseende på skyddet för privatliv och personuppgifter i 10 § 1 mom. i grundlagen och noterat bland annat vad och vem rätten att få information gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut information kan gälla ”behövliga uppgifter” för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över vad uppgifterna ska innehålla. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att ”informationen är nödvändig” för ett visst syfte (GrUU 7/2019 rd).

Rätten att få information enligt det föreslagna 63 § 2 mom. är kopplad till nödvändighetskriteriet. I den föreslagna 65 § hänvisas det till 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs, där det föreskrivs om utlämnande trots sekretessbestämmelserna av uppgifter som ingår i livsmedelsförvaltningens informationsresurs till vissa myndigheter som bekämpar grå ekonomi och till myndigheter och organ som avses i Europeiska unionens lagstiftning eller ett internationellt avtal som är bindande för Finland när bestämmelserna i fråga kräver det. Den föreslagna bestämmelsen gäller rätten för myndigheter som avses i marknadsordningslagen att lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna. Rätten enligt den föreslagna 65 § att lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna har kopplats till nödvändighetskriteriet. Rätten för internationella myndigheter och organ att få information anknyter till principen att EU-rätten har företräde och till Finlands internationella förpliktelser, så på denna grund är utlämnandet av uppgifter till nämnda aktörer kopplat till nödvändighet. De föreslagna bestämmelserna om rätten att få information och om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter står således inte i strid med det integritetsskydd som fastställs i grundlagen.

Behandlingen av personuppgifter regleras i Europeiska unionen allmänna dataskyddsförordning (EU) 2016/679, nedan dataskyddsförordningen, som är direkt tillämplig lagstiftning. I artikel 6

i dataskyddsförordningen föreskrivs det om grunderna för behandling av personuppgifter. Enligt artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen får personuppgifter behandlas när behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Myndighetsutövningen grundar sig här på EU-lagstiftningen och på det lagförslag som har samband med dess genomförande. De uppgifter som rätten att få information gäller har specificerats i detalj i 63 § 2 mom. i lagförslaget, och gränserna för rätten att få information är därför tydliga. Av 63 § 2 mom. i lagförslaget framgår att syftet med behandlingen av personuppgifter är de i paragrafen angivna myndighetsuppgifterna som gäller beviljande och utbetalning av stöd samt övervakning av hur stöden används. Närmare bestämmelser om dessa uppgifter finns i det ovannämnda lagförslaget. När rätten att få information är kopplad till nödvändighetskriteriet anses det i propositionen att personuppgifternas användningssyfte och innehåll har specificerats tillräckligt noggrant. På grundval av det som anges ovan anses det föreslagna 63 § 2 mom. vara förenligt med grundlagsutskottets praxis.

Elektronisk ansökan

I lagförslaget föreslås att stödmottagare och myndigheter ska övergå till endast elektronisk kommunikation, och möjligheten att lämna in ansökan på papper i samband med att stöd och utbetalning söks slopas (70 a §). Grundlagsutskottet har bedömt elektroniska tjänster mot principerna om god förvaltning enligt 21 § i grundlagen och jämlikhet enligt 6 § i grundlagen. Grundlagsutskottet menar att det kan anses finnas sådana godtagbara grunder för att förutsätta elektronisk kommunikation som har samband med datasystemets elektroniska art och syftet med systemet. Skyldigheten att använda elektronisk kommunikation ska i främsta rummet gälla juridiska personer, inte enskilda personer.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande 32/2018 rd om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett bostadsdatasystem (RP 127/2018 rd) menat att det kan finnas ovannämnda grunder för att förutsätta elektronisk kommunikation. Relevant är enligt grundlagsutskottets utlåtande att skyldigheten till elektronisk kommunikation inte direkt gäller enskilda personer, utan skyldigheten i främsta rummet gäller juridiska personer. Indirekt gäller skyldigheten främst yrkesutövare och aktörer inom fastighetsbranschen som kan förutsättas ha tekniska färdigheter och tillräcklig förmåga för att hantera elektronisk kommunikation. Grundlagsutskottet ansåg inte att skyldigheten till elektronisk kommunikation med hänsyn till regleringskontexten eller objektet för regleringen och branschaktörernas kunskapsmässiga och färdighetsmässiga särdrag kan anses problematisk med avseende på jämlikhet, rättsskydd eller grunderna för god förvaltning.

Enligt grundlagsutskottets utlåtandep Praxis kan medborgare eller grupper av medborgare inte godtyckligt genom lag särbehandlas vare sig positivt eller negativt. Jämlikhetsaspekterna saknar inte betydelse när medborgarna ges fördelar eller rättigheter genom lag. Samtidigt är det utmärkande för lagstiftningen att den på grund av ett visst godtagbart samhälleligt intresse kan behandla människor olika bland annat för att främja faktisk jämlikhet (GrUU 4/2016 rd). Särbehandling är dock inte diskriminering, om behandlingen föranleds av lag eller har ett godtagbart syfte och medlen för att uppnå detta syfte är proportionerliga (t.ex. GrUU 31/2014 rd, GrUU 18/2006 rd, GrUU 46/2006 rd, GrUU 35/2010 rd, GrUU 2/2011 rd och GrUU 11/2012 rd).

I 3 kap. och specialmotiveringen redogörs det närmare för stödsystemen i marknadsordningen och för stödmottagarna. När det gäller stöd inom ramen för marknadsordningen är det i regel företag eller andra sammanslutningar, i praktiken alltså oftast juridiska personer, som är stödsökande. Inom vissa stödsystem kan nämnda stöd beviljas också enskilda näringsidkare. Skyldigheten att använda elektroniska tjänster gäller således i huvudsak juridiska personer, men i liten utsträckning också fysiska personer som bedriver näringsverksamhet. Skyldigheten gäller

ansvariga personer i föreningar, företag eller andra sammanslutningar samt fysiska personer som utövar näringsverksamhet och som kan anses ha tillräckliga tekniska färdigheter och tillräcklig teknisk förmåga att använda elektroniska tjänster.

Påföljdsavgift

I propositionen föreslås att det lagstiftas om grunderna för påföljdsavgift och att Livsmedelsverket beslutar om påförandet av påföljdsavgift (75 §). I enlighet med vad som i motiveringen till den föreslagna bestämmelsen klarläggs närmare grundar sig förslaget på den i artikel 59 i den horisontella förordningen angivna skyldigheten för medlemsstaterna att föreskriva närmare om påföljderna. Utgångspunkten i EU:s lagstiftning är därmed påföljdsavgifterna. Påföljdsbestämmelsen har ansetts vara behövlig för att det i EU:s lagstiftning angivna kravet att medlemsstaternas påföljdssystem ska vara effektivt, proportionellt och avskräckande kan säkerställas. Regleringsbehovet och den horisontella förordningen refereras mer ingående i motiveringen till 87 §.

De föreslagna bestämmelserna om påföljder är av betydelse för den i 8 § i grundlagen avsedda straffrättsliga legalitetsprincipen. Grundlagsutskottet har ansett att åläggande av administrativa påföljder av straffkaraktär inbegriper betydande utövning av offentlig makt (GrUU 49/2017 rd, GrUU 14/2013 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 55/2005 rd och GrUU 32/2005 rd). Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska bestämmelser om de allmänna grunderna för administrativa påföljder utfärdas genom lag, eftersom åläggande av dem innebär utövning av offentlig makt.

Ett vägande samhälleligt behov av administrativa sanktioner måste kunna påvisas, och grunden för inskränkningarna måste vara godtagbar inom systemet med de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 23/1997 rd). Kravet på proportionalitet förutsätter en avvägning av om det är nödvändigt att kriminalisera en handling för att skydda det bakomliggande rättsobjektet och av om samma syfte kan nås på något annat sätt som innebär ett mindre ingrepp i de grundläggande fri- och rättigheterna än kriminalisering. (GrUU 23/1997 rd). Grundlagsutskottet har av hävd framhållit att bestämmelserna om administrativa sanktioner ska uppfylla kravet på proportionalitet (GrUU 28/2014 rd och GrUU 15/2014 rd). Påföljden ska stå i rätt proportion till gärningens art eller skadliga effekter. I förslaget har man beaktat dessa omständigheter så att påföljdsavgiftens belopp bestäms i enlighet med hur allvarlig och varaktig överträdelsen eller försummelsen är.

Utgångspunkten för den administrativa påföljd som föreslås är den i den horisontella förordningen angivna skyldigheten för medlemsstaterna att nationellt föreskriva närmare om påföljder. Under den tidigare finansieringsperioden föreskrivs det i EU:s rättsakter i detalj om påföljder. Den föreslagna bestämmelsen kan anses vara nödvändig eftersom den nuvarande nationella lagstiftningen inte innehåller något tillräckligt förebyggande och effektivt påföljdssystem. På basis av dessa omständigheter har det ansetts att en grund som uppfyller grundlagens krav existerar i fråga om de föreslagna bestämmelserna om påföljder. I de föreslagna bestämmelserna om påföljder har i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen beaktats nivåerna för de administrativa påföljder som i dagsläget hänför sig till EU-reglering av motsvarande typ. Dessutom har det beaktats att de aktörer som de administrativa påföljderna riktas mot har faktiska förutsättningar att fullgöra de lagstadgade skyldigheter som sanktioneringen avser och att klara av påföljderna. Samtidigt bör påföljdsavgiften vara tillräckligt kännbar för den aktör som den gäller så att avgiften har en förebyggande effekt. Vad påföljdsavgiftens storlek beträffar beaktas också överträdelsens art, omfattning, grad av klandervärdhet och varaktighet.

I den föreslagna paragrafen beaktas kraven i artikel 59 i den horisontella förordningen, vilka klarläggs mer ingående i specialmotiveringen, och de tidigare gällande EU-bestämmelserna om

maximibelopp av påföljderna i fråga om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling. Den föreslagna paragrafen ska tillämpas, om det i EU:s marknadsordningslagstiftning inte föreskrivs något annat om förutsättningarna för och påförande av påföljdsavgift. I exempelvis EU-bestämmelserna om stöd till utdelning i skolan föreskrivs det om påföljder. Under den kommande finansieringsperioden finns det inte EU-bestämmelser om motsvarande saker i fråga om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling. Enligt den föreslagna bestämmelsen påförs ingen påföljd, om överträdelsen eller försummelsen är obetydlig. Det föreslagna maximibeloppet av påföljd motsvarar de EU-bestämmelser om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling som gällde tidigare. I den föreslagna bestämmelsen har man noggrant avgränsat påföljdens maximibelopp. Maximibeloppet kan vara högst skillnaden mellan det ansökta stödet och det stöd som kan beviljas. Påföljdsavgift påförs dock inte, om det i situationen är fråga om en i specialmotiveringen angiven grund som avses i artikel 59.5 i den horisontella förordningen. I propositionen föreslås en noga avgränsad bestämmelse om vilken praxis som kan föranleda påföljdsavgift. Ambitionen har också varit att entydigt föreskriva om beloppet av påföljdsavgift och om de grunder som inverkar på dess storlek. I lagförslaget anges de omständigheter som ska beaktas när avgiftens storlek bestäms.

Enligt grundlagsutskottets utlåtandep Praxis jämföras administrativa påföljder av straffkaraktär i sak med straffrättsliga påföljder (GrUU 61/2014 rd, GrUU 28/2014 rd, GrUU 14/2013 rd och GrUU 32/2005 rd). Även om kravet på exakthet enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen i 8 § i grundlagen inte som sådant gäller bestämmelserna om administrativa sanktioner, kan det allmänna kravet på exakthet ändå inte förbigås i ett sammanhang som detta (GrUU 9/2012 rd, GrUU 74/2002 rd, GrUU 57/2010 rd). När bestämmelser om sanktioner utfärdas ska det fästas särskild vikt vid avgränsningen av bestämmelserna samt rättsskyddet för dem som sanktionerna gäller (GrUU 49/2017 rd). Det ska av en lag uttryckligen framgå vilka gärningar i strid med lagstiftningen eller vilka försummelser av lagstiftningen som kan leda till en sanktion som påföljd. Gärningar och försummelser för vilka det kan utfärdas sanktioner ska dessutom beskrivas i lag för att kunna slås fast (GrUU 60/2010 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 11/2009 rd och GrUU 12/2006 rd). Det är särskilt viktigt att bestämmelserna är så utformade att åläggandet av sanktioner är tillräckligt förutsägbart för dem som regleringen gäller. Enligt grundlagsutskottets utlåtandep Praxis ska det lagstiftas exakt och tydligt om betalningsskyldigheten och grunderna för avgiftens storlek, lika väl som om den betalningsskyldiges rättsskydd och grunderna för att verkställa lagen (GrUU 9/2012 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 55/2005 rd och GrUU 32/2005 rd).

Med tanke på de administrativa sanktionerna är också garantierna för en rättvis rättegång enligt 21 § i grundlagen av betydelse, särskilt oskuldspresumtionen och rättssäkerheten. Det centrala innehållet i oskuldspresumtionen är att bevisbördan i brottmål alltid innehas av åklagaren och att den som är misstänkt inte behöver bevisa sin oskuld för att undgå straff. Bestämmelser om oskuldspresumtionen finns också i artikel 6 stycke 2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna samt i artikel 14 stycke 2 i FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter. Oskuldspresumtionen bör i princip iakttas också när en administrativ sanktion som kan jämföras med ett straffrättsligt straff åläggs. En administrativ sanktion ska uttryckligen gälla den som gör sig skyldig till en överträdelse, och myndigheten ska lägga fram tillräckliga bevis för att en påföljd ska kunna påföras. I propositionens bestämmelser har detta beaktats så att de är så entydiga som möjligt i fråga om innehållet och vilken aktör som svarar för efterlevnaden av dem.

Grundlagsutskottet har av hävd konstaterat att det anser att åläggande av en administrativ sanktion utifrån så kallat strikt objektiva ansvar och helt och hållet omvänd bevisbörda står i konflikt med den oskuldspresumtion som avses i 21 § i grundlagen (GrUU 2/2017 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 4/2004 rd, se även GrUU 15/2016 rd). För att bestämmelserna om administrativa

sanktioner ska vara godtagbara med avseende på den i 21 § i grundlagen tryggade oskuldspresumtionen bör bestämmelserna i princip utformas så att de inte endast grundar sig på strikt objektivt ansvar. I fråga om i synnerhet till sitt maximibelopp kännbara påföljdsavgifter eller sanktioner som i annat fall i betydande grad påverkar den rättsliga ställningen för den som är föremål för en sanktion förutsätter detta att det genom bestämmelser säkerställs att när ett förfarande för åläggande inleds eller påföljdens storlek bedöms ska utöver objektiva egenskaper också aktörens oaktsamhet och uppsåtlighet samt grunder som befriar aktören från ansvar beaktas. Det har i propositionen inte ansetts vara fråga om en situation där det föreligger grunder för bestämmelser som grundar sig på objektivt ansvar, utan bevisbördan innehas alltid av den myndighet som gör en framställning om att en påföljd ska åläggas.

I fråga om påföljder ska bestämmelserna av straffkaraktär i marknadsordningslagen beaktas. Om en gärning eller försummelse som avses i bestämmelserna om administrativa sanktioner kan uppfylla ett brottsrekvisit som föreskrivs i strafflagen eller någon annan lag, är regleringen av betydelse med avseende på det förbud mot dubbel straffbarhet som avses i artikel 4 i tilläggsprotokoll nr 7 till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna (GrUU 17/2013 rd). Förbudet mot dubbel straffbarhet omfattar även administrativa påföljder av straffkaraktär för en och samma gärning. I 87 § föreskrivs det om brott mot bestämmelserna om marknadsordningen för jordbruksprodukter. Enligt paragrafen ska den som uppsåtligen bryter mot den skyldighet att bistå vid kontroller och inspektioner som avses i 62 § 1 eller 2 mom. dömas till böter för brott mot bestämmelserna om marknadsordningen för jordbruksprodukter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Enligt 4 mom. får den inte dömas till straff som för samma gärning har påförts påföljdsavgift enligt 75 §.

Påförande av administrativa sanktioner utgör behandling av ett förvaltningsärende. Vid påförande av en administrativ påföljd iakttas således förvaltningslagen, som med avseende på grundlagens 21 § innehåller centrala och grundläggande bestämmelser om god förvaltning och förfarandebestämmelser som betonar föregripande rättsskydd. Administrativa sanktioner påförs genom förvaltningsmyndighetens beslut enligt det förfarande som anges i förvaltningslagen. Befogenheten att påföra sanktioner har entydigt getts Livsmedelsverket, som är den myndighet som ansvarar för övervakningen av stöd och som har de bästa förutsättningarna och den sakkunskap som krävs för att bedöma de omständigheter som ska ligga till grund för påförandet av sanktioner. Med beaktande av oskuldspresumtionen är en allmän utgångspunkt vid påförande av administrativa sanktioner att den behöriga myndigheten bär ansvaret för att överträdelsen eller försummelsen utreds tillräckligt och på behörigt sätt samt bevisas. Bestämmelser om myndighetens utredningsskyldighet finns i 31 § i förvaltningslagen.

Den gällande marknadsordningslagen innehåller andra relevanta bestämmelser om påföljdsavgifter. I 76 § i den lagen föreskrivs det närmare om ränta på påföljdsavgift. I 80 § föreskrivs det om tidpunkten för påföljdsavgift. I 86 § föreskrivs det om verkställighet av påföljdsavgift, medan 90 § innehåller bestämmelser om ändringssökande. Det föreslås att de ovannämnda bestämmelserna inte ska ändras genom lagförslaget.

På ovannämnda grunder anses den föreslagna 75 § vara förenlig med grundlagsutskottets praxis.

Bemyndigande att utfärda normer

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag utfärdas genom lag. I fråga om det föreslagna normgivningsbemyndigandet har kravet på exakta och noga avgränsade bestämmelser enligt 80 § i grundlagen beaktats. Kraven behandlas till exempel i utlåtande GrUU 1/2004 rd. Grundlagsutskottet har vid behandlingen av förslaget till lag om en

marknadsordning för jordbruksprodukter (GrUU 34/2012 rd) konstaterat att behörigheten för den som utfärdar förordning begränsas inte bara av bestämmelserna i lagförslaget utan också av unionens relativt detaljerade lagstiftning om marknadsordning för jordbruksprodukter, och att detta regelverk mot bakgrund av utskottets utlåtandepraxis (GrUU 37/2005 rd) bildar en helhet om vilken närmare bestämmelser kan utfärdas med stöd av bemyndiganden. Dessutom begränsas bemyndigandena i fråga om marknadsordningen av innehållet i EU-lagstiftningen.

I lagförslaget föreslås tekniska ändringar i vissa paragrafer, med stöd av vilka förordningar av statsrådet får utfärdas. Sådana är 20 § 2 mom., 22 § 1 mom., 23 § 2 och 3 mom., 28 § 1 mom., 33 a §, 33 b § 2 mom., 40 § 2 mom., 52 § 2 mom. samt 59 § 2 och 3 mom. Tekniska ändringar är det fråga om också i 31 § 1 mom., där det föreskrivs om ett bemyndigande att utfärda förordning av jord- och skogsbruksministeriet, samt i 6 § 2 mom., 8 § 2 mom., 9 § 2 mom., 10 § 2 mom., 12 § 3 mom., 12 a § 2 mom., 19 § 2 mom., 23 § 1 mom., 34 § 3 mom., 48 § 3 mom., 70 § 3 mom. och 89 § 1 och 3 mom., där det föreskrivs om rätt för Livsmedelsverket att meddela mer detaljerade föreskrifter. Likaså föreslås tekniska ändringar i 57 § 1 mom., där det föreskrivs om rätten för Tullen att utfärda närmare föreskrifter. I huvudsak föreslås i dessa bestämmelser inte ändringar som gäller bemyndigandets innehåll, utan ändringarna handlar om att uppdatera hänvisningar i bestämmelserna till EU:s lagstiftning eller myndighetsnamn. Alla dessa bestämmelser bortsett från 12 a § 2 mom., 33 a § och 33 b § 2 mom. har utfärdats med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 34/2012 rd). I fråga om förslagen till ändring av bestämmelser som utfärdats efter behandling i grundlagsutskottet är det i 12 a § 2 mom., 33 a § och 33 b § 2 mom. fråga om redan gällande reglering. Dessa paragrafer har senare ändrats till vissa delar, men inte i sak.

Egentliga substansändringar föreslås i 19 § 3 mom., 21 § 2 mom., 22 § 2 mom., 25 § 1 mom., 26 § 1 mom., 29 § 4 mom. och 73 § 2 mom. Deras tillämpningsområde begränsas av EU:s lagstiftning och av begränsningarna i nämnda paragrafer, som vid behov preciseras genom förordning. Dessutom föreslås i 12 e §, 12 f § 2 mom., 22 a § 3 mom., 22 b § 3 mom., 26 § 2 mom., 27 a § 4 mom., 28 § 2 mom., 29 a § 1 mom., 29 b § 2 mom., 49 § 2 mom., 70 a § 1 mom. och 73 § 1 mom. en ny bemyndigandebestämmelse med stöd av vilken närmare bestämmelser får utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom föreslås i 22 b § 2 mom., 24 § 4 mom., 29 § 4 mom. och 70 a § 3 mom. en ny bemyndigandebestämmelse med stöd av vilken Livsmedelsverket får meddela preciserande föreskrifter. Bemyndigandet begränsas av de avgränsningar som anges i momentet samt av EU:s lagstiftning till den del som klargörs mer ingående i specialmotivering till ovannämnda paragrafer.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan genom lag utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. I fråga om det föreslagna normgivningsbemyndigandet har kravet på exakta och noga avgränsade bestämmelser enligt 80 § i grundlagen beaktats. Kraven behandlas till exempel i utlåtande GrUU 1/2004 rd. Grundlagsutskottet har vid behandlingen av förslaget till lag om en marknadsordning för jordbruksprodukter (GrUU 34/2012 rd), vilken lag detta lagförslag gäller, konstaterat att behörigheten för den som utfärdar förordning begränsas inte bara av bestämmelserna i lagförslaget utan också av unionens relativt detaljerade lagstiftning om en marknadsordning för jordbruksprodukter, och att detta regelverk mot bakgrund av utskottets utlåtandepraxis (GrUU 37/2005 rd) bildar en helhet om vilken man kan utfärda närmare bestämmelser med stöd av bemyndiganden. Det till marknadsordningen anknyttande bemyndigandet att utfärda normer begränsas dessutom av innehållet i EU:s lagstiftning om saken.

Bestämmelser om delegering av lagstiftningsbehörighet till andra myndigheter än ministerier finns i 80 § 2 mom. i grundlagen. Enligt ovannämnda bestämmelse kan även en annan myndighet genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till

föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Tillämpningsområdet för ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat. Särskilda skäl att föreskriva om bemyndigande av en myndighet att meddela föreskrifter kan enligt förarbetena till grundlagen (RP 1/1998 rd, sid. 134/II) anses föreligga närmast när det är fråga om en sådan teknisk reglering av smärre detaljer som inte inbegriper prövningsrätt i någon större utsträckning. Enligt grundlagsutskottet föreligger särskilda skäl till exempel när det är fråga om en sådan teknisk reglering av smärre detaljer som inte inbegriper prövningsrätt i någon större utsträckning (GrUU 36/2021 rd).

När det gäller de ovannämnda bestämmelserna är det ändamålsenligt och motiverat att Livsmedelsverket bemyndigas att meddela föreskrifter. Bemyndigandet av Livsmedelsverket att meddela föreskrifter gäller detaljfrågor och fastställande av tekniska detaljer. Dessutom är det sakhelheter som ska regleras tydligt avgränsade. Det kan anses att det finns sådana särskilda skäl till den föreslagna bestämmelsen som har att göra med föremålet för regleringen.

Den behörighet att meddela föreskrifter som Livsmedelsverket ska ges enligt lagförslaget begränsar sig till frågor vars betydelse i sak inte kräver reglering genom lag eller förordning. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis framhållit att bestämmelserna i 80 § 2 mom. i grundlagen redan i sig direkt begränsar tolkningen av fullmaktsbestämmelserna och att bemyndigandet att meddela föreskrifter därmed bör tolkas restriktivt (GrUU 52/2001 rd och GrUU 24/2002 rd). Livsmedelsverkets behörighet att meddela föreskrifter är i lagförslaget exakt avgränsad till detaljer som gäller en bestämd sakhelhet, och den är dessutom av teknisk karaktär. Meddelandet av föreskrifter inbegriper inte heller prövningsrätt i någon större utsträckning.

De ovannämnda bestämmelserna om bemyndigande att utfärda förordningar kan anses vara exakta och noggrant avgränsade med avseende på sitt tillämpningsområde, och syftet med bestämmelserna är endast att i närmare detalj föreskriva om detaljer kring individens rättigheter och skyldigheter. Bemyndigandet av Livsmedelsverket att meddela föreskrifter är i sin tur av teknisk karaktär och avgränsat till detaljer.

De befogenheter att meddela föreskrifter som enligt förslaget ska ges Livsmedelsverket och Tullen handlar huvudsakligen om teknisk reglering av smärre detaljer, och de inbegriper inte prövningsrätt i någon större utsträckning. I detta sammanhang begränsas behörigheten hos den som meddelar föreskrifter förutom av bestämmelserna i lagförslaget även av EU:s lagstiftning. Vidare begränsar 80 § 1 och 2 mom. i grundlagen direkt innehållet i myndighetsföreskrifter och tolkningen av fullmaktsbestämmelser. Det är således inte möjligt att genom myndighetsföreskrifter föreskriva om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller om frågor som i övrigt hör till området för lag.

På ovannämnda grunder kan det anses att de föreslagna befogenheterna att utfärda förordningar och meddela föreskrifter uppfyller de krav som ställs i 80 § 2 mom. i grundlagen. Det har således ansetts att de föreslagna bemyndigandebestämmelserna uppfyller förutsättningarna enligt vilka lagstiftningsmakten kan delegeras enligt 80 § 2 mom. i grundlagen och grundlagsutskottets utlåtandepraxis som gäller det (bland annat GrUU 46/2001 rd.).

I enlighet med vad som nämns ovan anses det att lagförslaget är förenligt med grundlagsutskottets avgörandepraxis och kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom EU:s marknadsordningslagstiftning innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012) 12 g, 13—17, 46 e § och 46 g § 4 mom., av dem 12 g § sådan den lyder i lag 329/2016, 13 och 46 e § samt 46 g § 4 mom. sådana de lyder i lag 1194/2013, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 313/2016 och 1194/2013 samt 16 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2016,

ändras 1—6, 8—12, 12 a, 12 e, 12 f och 18—29 §, 30 § 4 mom., 31 § 1 mom., 32 och 33 a §, 33 b § 2 mom., 33 c § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom., 36 § 1 och 2 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 43 § 1 mom., 46 §, 46 b § 2—4 mom., 46 c § 1 mom., 46 d § 1 mom., 47 och 48 §, 49 § 1—2 mom., 50 §, 51 § 1 och 2 mom., 52 § 1 och 2 mom., 53 § 1 och 3 mom., 54—56 §, 57 § 1 mom., 58 b § 1 mom., 58 c—58 e §, 58 f § 1 mom., 59 § 2 och 3 mom., 60 § 1 mom., 61 § 2 mom., 63—65 §, 70 och 73—79 §, 85 a §, 86 d § 3 mom., 89 och 91 a §, av dem 1 och 12 f §, 46 b § 3—4 mom., 46 c § 1 mom., 46 d § 1 mom., 49 § 1 mom., 50 och 54 §, 57 § 1 mom., 58 c—58 e §, 58 f § 1 mom., 63 § och 86 d § 3 mom. sådana de lyder i lag 1194/2013, 4 och 26 §, 51 § 2 mom. och 64 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1194/2013, 91 a § sådan den lyder i lag 937/2014, 2 §, 30 § 4 mom., 31 § 1 mom., 32 §, 53 § 1 och 3 mom. och 85 a § sådana de lyder i lag 1074/2016, 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1194/2013, 937/2014, 1363/2014, 313/2016, 1074/2016, 375/2017 och 207/2018, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1074/2016, 12 a § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1194/2013 och 1074/2016, 12 e och 19—25 §, 41 § 1 mom., 46 och 56 §, 58 b § 1 mom., 60 § 1 mom. 46 b 2 mom. och 73 § sådana de lyder i lag 207/2018, 33 a §, 33 b § 2 mom., 33 c § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom. och 36 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 375/2017, 40 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 207/2018, 43 § 1 mom. sådant det lyder i lag 565/2021, 47 § och 52 § 1 mom. sådan den lyder i lag 937/2014, 48 och 76 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 937/2014, 79 § sådan den lyder i lag 313/2016 och 70 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2016 samt

fogas till lagen nya 22 a, 22 b, 27 a, 29 a, 29 b, 37 a, 37 b, 37 c och 70 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser för genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, nedan *marknadsordningsförordningen*, och för genomförande av bestämmelserna i avdelning III kapitel III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (*strategiska GJP-planer*) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (*EGFJ*) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (*Ejflu*) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013, nedan *förordningen om strategiska planer*.

Denna lag tillämpas inte på livsmedel, alkoholdrycker eller alkoholpreparat till den del det föreskrivs om dessa i någon annan lag.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utöver vad som föreskrivs i denna lag föreskrivs det i

1) lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) om det nationella stöd inom biodlingssektorn och det stöd till sockerbetsodlare samt det nationella stöd till vissa sektorer i Finland som avses i marknadsordningsförordningen,

2) lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) om verkställighet av det stöd för produktion och saluföring av renar och renprodukter som avses i marknadsordningsförordningen,

3) tullagen (304/2016) om uppbörd av de importtullar och tilläggsimporttullar som avses i marknadsordningsförordningen,

4) lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (/20) om stöd till jordbrukare vid störningar på marknaden.

Bestämmelser om godtagbarheten för avtal, beslut och förfaranden som producent- och branschorganisationer som godkänts med stöd av denna lag ingår, fattar eller iakttar, om bedömningen av godtagbarheten och om övriga avtal, beslut och förfaranden med anknytning till produktion av och handel med jordbruksprodukter samt om behöriga myndigheter i dessa frågor finns i marknadsordningsförordningen och i konkurrenslagen (948/2011).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013,

2) *den gamla marknadsordningsförordningen* rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning),

3) *EU:s marknadsordningslagstiftning* marknadsordningsförordningen, den horisontella förordningen och avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer samt den EU-lagstiftning som antagits med stöd av dem och med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

4) *EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter* bestämmelserna i artikel 189 i marknadsordningsförordningen samt artikel 9 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1237 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller reglerna för tillämpning av systemet med import- och exportlicenser, om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller reglerna om frisläppande och förverkande av de säkerheter som ställs för import- och exportlicenser, om ändring av kommissionens förordningar (EG) nr 2535/2001, (EG) nr 1342/2003, (EG) nr 2336/2003, (EG) nr 951/2006, (EG) nr 341/2007 och (EG) nr 382/2008 och om upphävande av kommissionens förordningar (EG) nr 2390/98, (EG) nr 1345/2005, (EG) nr 376/2008 och (EG) nr 507/2008 och bestämmelserna om import av hampaprodukter i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1239 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller systemet med import- och exportlicenser,

5) *producent* jordbrukare som avses i artikel 3.1 i förordningen om strategiska planer,

6) *stöd till producentorganisationer* i artikel 42 a i förordningen om strategiska planer avsett stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker,

7) *EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker* bestämmelserna om stöd till producentorganisationer i del II avdelning I kapitel II avsnitt 3, del II avdelning II kapitel I, del II avdelning II kapitel III och del IV kapitel I i marknadsordningsförordningen och i den horisontella förordningen, bestämmelserna om åtgärder inom sektorn för frukt och grönsaker i avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer samt bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförande av nämnda bestämmelser,

8) *stöd för biodling* i artikel 42 b i förordningen om strategiska planer avsett stöd inom biodlingssektorn som beviljas av EU-medel,

9) *stöd för privat lagring* i del II avdelning I kapitel 1 avsnitt 3 i marknadsordningsförordningen avsett stöd för privat lagring,

10) *stöd till utdelning i skolan* i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen avsett stöd till utdelning av mjölkprodukter, frukt och grönsaker till skolelever,

11) *EU:s lagstiftning om utdelning i skolan* bestämmelserna om stöd till utdelning i skolan i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen och i den horisontella förordningen samt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/39 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter, kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/40 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter och om ändring av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 907/2014 och rådets förordning (EU) nr 1370/2013 om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter,

12) *EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar* bestämmelserna i artikel 10 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1182 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalorna för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur och bestämmelserna i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1184 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalor för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur,

13) *EU:s lagstiftning om handelsnormer* de bestämmelser som gäller handelsnormer för jordbruksprodukter och beteckningar, märkning, oenologiska metoder, vindruvssorter, lämnande av information, användning av följedokument och dokumentering av uppgifter i fråga om produkter inom vinsektorn i artiklarna 73—123, 147, 223 och 230.1 c i marknadsordningsförordningen och i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem samt i de bestämmelser i EU:s lagstiftning som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

14) *produkter inom olivsektorn* olivolja och bordsoliver enligt artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen,

15) *frukt och grönsaker* frukt och grönsaker, bananer samt bearbetad frukt och bearbetade grönsaker enligt artiklarna 1, 75 och 76 i marknadsordningsförordningen,

16) *produkter inom humlesektorn* humle enligt artiklarna 1, 75 och 77 i marknadsordningsförordningen och bilaga II till den,

17) *produkter inom vinsektorn* i artiklarna 1, 75, 78, 80 och 81 i och bilaga II till marknadsordningsförordningen avsedda produkter inom vinsektorn,

18) *etylalkohol* i artikel 1 i marknadsordningsförordningen avsedd etylalkohol som framställts av jordbruksprodukter,

19) *kalvkött* i bilaga VII till marknadsordningsförordningen avsett kött av nötkreatur som är högst tolv månader,

20) *mjölkprodukter* mjölk och mjölkprodukter enligt artikel 78 i marknadsordningsförordningen,

21) *bredbara fetter* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsedda bredbara fetter,

22) *produkter inom äggsektorn* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsett fjäderfäkött samt i dess bilaga II avsedda produkter inom fjäderfäköttssektorn och kläckägg,

23) *produkter inom fjäderfäköttssektorn* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsett fjäderfäkött samt i dess bilaga II avsedda produkter inom fjäderfäköttssektorn och kläckägg,

24) *EU:s interventionslagstiftning* bestämmelserna i del II avdelning I kapitel I avsnitt 1—4 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i artiklarna 9, 11, 59, 60, 62 och 64 i den horisontella förordningen samt bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförande av dem samt de bestämmelser i EU:s lagstiftning om offentlig och privat lagring av jordbruksprodukter som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

25) *störningar på marknaden* en sådan situation som avses i artiklarna 219—221 i marknadsordningsförordningen.

4 §

Livsmedelsverkets allmänna behörighet och den myndighet som avses i EU:s lagstiftning

Livsmedelsverket är behörig nationell myndighet vid genomförande av marknadsordningen, som ingår i EU:s gemensamma jordbrukspolitik, och av avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer, och svarar för genomförandet av de till marknadsordningen och nämnda kapitel anknyttande åtgärder som den nationella myndigheten ska sköta och för de beslut som genomförandet kräver, om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag.

I 3 kap. i lagen om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken (/20), nedan *planförvaltningslagen*, föreskrivs om myndigheter och organ som avses i EU:s lagstiftning.

5 §

Val av interventionslager

Vid upphandling av lager (*interventionslager*) som ska användas vid offentlig intervention enligt marknadsordningsförordningen (*interventionslagring*) och av tjänster som hänför sig till lagringen ska Livsmedelsverket säkerställa att

1) lagren och lagringsförfarandena uppfyller kraven i EU:s interventionslagstiftning och denna lag,

2) det tillsammans med den aktör som svarar för interventionslagringen (*interventionslagerhållare*) upprättas ett kontrakt som avses i EU:s interventionslagstiftning och där interventionslagerhållarens ersättningsansvar och de övriga omständigheter som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning fastställs,

3) interventionslagerhållaren förbinder sig att föra bok över och anmäla till Livsmedelsverket och den i denna lag avsedda myndighet som svarar för kontroll av lagringen de uppgifter om lagren och lagringsförfarandet som avses i EU:s interventionslagstiftning och denna lag.

6 §

Fullmakt för aktörer som lämnar in erbjudanden eller anbud i fråga om spannmålsprodukter

En aktör som enligt EU:s interventionslagstiftning kan komma i fråga för att lämna in ett erbjudande eller ett anbud som gäller spannmålsprodukter kan ge en annan aktör som kan

komma i fråga för ändamålet fullmakt att på den förstnämnda aktörens vägnar lämna in erbjudanden eller anbud.

Den som fått fullmakt att lämna in erbjudanden eller anbud ska i samband med erbjudandet eller anbudet lämna Livsmedelsverket en redogörelse för fullmakten. Redogörelsen ska innehålla uppgifter om fullmaktsgivaren och dennes samtycke till att de produkter som fullmakten avser före inlagring i interventionslagret kontrolleras i lokaler som används till lagring av produkterna. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter om fullmakten som ska lämnas.

8 §

Betalning av produkter och ersättande av kostnader som hänför sig till interventionslagring

Bestämmelser om rätten för interventionssäljare av spannmålsprodukter att erbjuda produkter till ett interventionslager för att övertas på lagringsplatsen utan transport och om myndighetens skyldighet att i detta fall dra av kostnaderna för transport och utlagring från produktpriset finns i EU:s interventionslagstiftning. Livsmedelsverket beslutar om kostnadsavdraget.

Till övriga delar än vad som avses i 1 mom. finns bestämmelser om grunderna för priset på och ersättande av transportkostnaderna för produkter som inlagras i interventionslager i EU:s interventionslagstiftning. Interventionssäljare ska lämna Livsmedelsverket de uppgifter som behövs för att fastställa produktpriset och ersättningen för transportkostnader. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas vid ansökan om ersättning.

Om kvantiteten utlämnade produkter vid en kontroll i samband med utlagring av spannmålsprodukter konstateras vara mindre än den som interventionsköparen och Livsmedelsverket har kommit överens om och det inte är möjligt att lämna ut den kvantitet som saknas, återbetalar Livsmedelsverket till interventionsköparen en andel av priset som motsvarar den produktkvantitet som saknas. Om den utlämnade kvantiteten konstateras vara större än den överenskomna, ska interventionsköparen betala till Livsmedelsverket ett pris som motsvarar den överskjutande utlämnade kvantiteten.

9 §

Krav på tillverkning av produkter för lagring

Bestämmelser om skyldigheten för anläggningar som tillverkar smör eller mjölkpulver för interventionslagring att ansöka om godkännande och om förutsättningarna för godkännande finns i EU:s interventionslagstiftning. Livsmedelsverket beviljar på ansökan godkännande för en anläggning som uppfyller förutsättningarna för godkännande (*godkänd tillverkare av produkter för lagring*). Godkännandet gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och om förutsättningarna för att ett återkallat godkännande ska kunna börja gälla på nytt finns i EU:s interventionslagstiftning.

Bestämmelser om skyldigheten för godkända tillverkare av produkter för lagring att i förväg underrätta myndigheten om att produktion av produkterna i fråga inleds och bestämmelser om tiden för att göra anmälan samt andra krav som gäller godkända tillverkare av produkter för lagring finns i EU:s interventionslagstiftning. Livsmedelsverket får inom de gränser som anges i EU:s interventionslagstiftning meddela föreskrifter om en tid som infaller senare än den som avses i lagstiftningen i fråga, om detta inte äventyrar ordnandet av produktionsövervakningen.

10 §

Import- och exportlicenser

Bestämmelser om skyldigheten för importörer att visa upp importlicens vid import av jordbruksprodukter från länder utanför EU och för exportörer att visa upp exportlicens vid export av jordbruksprodukter till länder utanför EU samt om uppgifterna i licenserna och licensanvändningen finns i avdelning III kapitlen I och III i marknadsordningsförordningen och i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem.

Livsmedelsverket får meddela de närmare föreskrifter som den i 1 mom. avsedda EU-lagstiftningen tillåter eller kräver när det gäller dels sådana smärre kompletteringar av uppgifterna i licenserna och licensansökningarna samt av licensanvändningen som behövs för att säkerställa produktuppföljningen, dels smärre undantag som inte äventyrar vare sig produktuppföljningen eller tillgången till tillräcklig information för de myndigheter som övervakar importen och exporten av produkter.

11 §

Intyg som krävs vid import av produkter inom sektorn för hampa

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om produkter inom sektorn för hampa vars import från länder utanför EU kräver intyg, om de uppgifter som ska ingå i ansökan om intyg och om villkoren för att utfärda intyg. Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utfärdande av intyg.

Importören ska vid import visa upp intyget för tullkontoret, som vid hänförandet av produkterna till importförfarande gör en anteckning i intyget som motsvarar det importerade partiet.

12 §

Särskilda krav vid import av vissa hampfrön

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om hampfrön avsedda för andra ändamål än utsäde (*hampfrön*), vars import kräver både ett intyg som avses i 11 § och att importören har godkänts för ändamålet (*godkänd importör av hampfrön*). Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan. Godkännandet förutsätter att importören förbinder sig att iaktta de krav på import av hampfrön som anges i EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter och i denna lag. Godkännandet gäller tills vidare.

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om

- 1) godtagbara användningssätt för importerade hampfrön,
- 2) den tid inom vilken hampfröna ska användas,
- 3) skyldigheten för godkända importörer av hampfrön att till myndigheten ge en förbindelse om uppvisande av dokument som gäller användningen av hampfrön.

Godkända importörer av hampfrön ska inom sex månader från utgången av den tidsfrist för användning av hampfrön som avses i 2 mom. 2 punkten lämna Livsmedelsverket dokument som visar hur hampfröna har använts. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka dokument som ska visas upp.

12 a §

Gemensamma bestämmelser om godkännande av producent- och branschorganisationer

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om godkännande av producentorganisationer och branschorganisationer som avses i detta kapitel.

Sökanden ska i sin ansökan visa att förutsättningarna för godkännande uppfylls. Dessutom ska sökanden redogöra för de produkter eller produktgrupper som verksamheten gäller. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan och om de blanketter som ska användas.

Godkännandet gäller tills vidare, om det inte föreskrivs något annat i EU:s lagstiftning.

12 e §

Saluföring av produkter utanför en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Bestämmelser om rätten för en producentmedlem i en producentorganisation att saluföra produkter utanför producentorganisationen finns i artikel 12 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011. Närmare bestämmelser om produkter som den godtagbara försäljningen får omfatta och om deras kvantitet utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

12 f §

Anmälan om uppgifter om producentorganisationens verksamhet

Godkända producentorganisationer ska lämna Livsmedelsverket uppgifter om antalet medlemmar och värdet av den saluförda produktionen samt andra motsvarande uppgifter om sin verksamhet, om EU:s marknadsordningslagstiftning kräver det.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas och om tidpunkten för lämnande av dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Allmänna villkor för stödet till producentorganisationer

Beviljandet av stöd till producentorganisationer förutsätter att

- 1) Livsmedelsverket godkänner det operativa programmet för den producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stödet,
- 2) de åtgärder som producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har vidtagit och kostnaderna för dem är stödberättigande på det sätt som avses i detta kapitel,
- 3) producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har en driftsfond som uppfyller kraven i detta kapitel,
- 4) stödmottagaren uppfyller förutsättningarna för godkännande av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker.

19 §

Operativt program för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Livsmedelsverket godkänner på ansökan ett operativt program utarbetat av en sådan producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stöd, om det operativa programmet uppfyller de krav angående följande omständigheter som anges i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker och detta kapitel:

- 1) en beskrivning av utgångsläget, det operativa programmets mål och kriterier för utvärdering av måluppfyllelsen,
- 2) den tidpunkt då det operativa programmet börjar genomföras och det operativa programmet varaktighet,
- 3) de planerade åtgärderna, kostnaderna och finansieringen,
- 4) en redogörelse för inrättandet av driftsfonden och de åtaganden som förutsätts av producentorganisationerna.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska i ansökan om godkännande av det operativa programmet lämna uppgifter om förutsättningarna för godkännande. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas.

En tidsfrist får bestämmas för ansökan om godkännande av det operativa programmet och för den tidpunkt då det operativa programmet börjar genomföras samt för verksamhetsprogrammet varaktighet. Närmare bestämmelser om krav som gäller det operativa programmet och om tidsfristerna för framläggande av det operativa programmet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Stödberättigande åtgärder av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas för att ersätta kostnader för åtgärder som avses i artikel 47.1 a—i och artikel 47.2 b och i i förordningen om strategiska planer som ingår i ett godkänt operativt program. Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd till producentorganisationer finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärder som anges i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

21 §

Stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker för att ersätta kostnader för genomförandet av miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som ingår i ett operativt program, om åtgärden gäller åtgärder som anknyter till de mål som anges i artikel 46 d—f i förordningen om strategiska planer. Bestämmelser om krav på miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatserna finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

Närmare bestämmelser om de stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som anges i 1 mom. samt om beloppet av stöd som beviljas för dessa insatser utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

22 §

Stödberättigande för kostnader inom stödet till producentorganisationer och stödets maximibelopp

Stödet till producentorganisationer kan ersätta sådana behövliga skäligena kostnader för genomförande av åtgärder och insatser enligt 20 och 21 § som har uppkommit efter det att ett godkänt operativt program börjat genomföras. Bestämmelser om stödberättigande kostnader och om begränsningar som rör dem finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Närmare bestämmelser om de stödberättigande kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Bestämmelser om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer och om förutsättningarna för att höja maximibeloppet finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Närmare bestämmelser om maximibeloppet av stödet och om höjning av det utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

22 a §

Finansiering för en driftsfond som en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker har inrättat samt driftsfondens verksamhet

En producentorganisation ska bestämma de finansieringsandelar som medlemmarna ska betala in till driftsfonden.

Producentorganisationen ska säkerställa att producentmedlemmarna kan delta jämlikt i besluten om användning av driftsfonden och om finansieringsandelarna och att producentmedlemmarna kan utnyttja driftsfonden.

Närmare bestämmelser om finansieringsandelarna, beslutsfattandet och fondanvändningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 b §

Godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker, om driftsfonden uppfyller de krav angående driftsfondens storlek och andra omständigheter som föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning och i denna lag.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska i sin ansökan om godkännande av driftsfonden lägga fram i 1 mom. ovan avsedda uppgifter om förutsättningarna för godkännande. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska läggas fram i ansökan.

En tidsfrist får bestämmas för ansökan om godkännande av en driftsfond som ingår i ett operativt program och för tidpunkten då driftsfonden börjar genomföras samt för driftsfondens varaktighet. Närmare bestämmelser om tidsfristen utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Anmälningar och bokföring som gäller en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker ska årligen anmäla en uppskattning av driftsfondens storlek under det följande året för genomförande av det operativa programmet. Anmälan görs till Livsmedelsverket. Den ska innehålla uppgifter på basis av vilka det är möjligt att uppskatta driftsfondens storlek och värdet av den saluförda produktionen. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska anges i anmälan.

En tidsfrist för anmälan kan fastställas. Närmare bestämmelser om tidsfristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska ordna driftsfondens bokföring på ett sådant sätt att revisorerna årligen kan identifiera, kontrollera och certifiera fondens utgifter. Närmare bestämmelser om kraven på driftsfondens bokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

24 §

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd till producentorganisationer

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om beviljande av stöd till producentorganisationer och om beloppet av stöd till producentorganisationer som beviljas en sökande. Ansökan om stöd ska lämnas in inom utsatt tid. Till ansökan ska fogas en redogörelse för de i 19—23 § avsedda förutsättningarna för beviljande av stödet samt en plan och redogörelse för genomförandet av de åtgärder som stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att de föreslagna åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara.

Stödmottagaren ska föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utbetalning av stöd till producentorganisationer. Till ansökan ska fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för stödutbetalningen är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara och att åtgärderna har genomförts under en godkänd period. En tidsfrist för ansökan om utbetalning får bestämmas.

Närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i ansökningarna och om de i 2 mom. avsedda uppgifter som ska dokumenteras får utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket.

25 §

Ändringar av producentorganisationens operativa program och driftsfond

Ett godkänt operativt program och en godkänd driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker får ändras förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av det operativa programets mål. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Närmare bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ändra sitt operativa program under genomförandeåret utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnåendet av det operativa programets

mål och om organisationen underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit.

26 §

Åtgärder som berättigar till stöd för biodling

Bestämmelser om åtgärder som är sådana att stöd för biodling kan beviljas för ersättande av kostnaderna för genomförande av dem finns i artikel 55.1 a, b i och iv samt c—f i förordningen om strategiska planer. Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärderna och om kraven på dem utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd för biodling finns dessutom i EU:s marknadsordningslagstiftning.

För åtgärdernas genomförande kan det bestämmas en period som kan vara högst fem år. Närmare bestämmelser om perioden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Aktörer som kan ansöka om stöd för biodling

Stöd för biodling kan beviljas registrerade sammanslutningar som företräder biodlingssektorn. Stöd kan sökas av flera stödsökande gemensamt.

En stödsökande kan anlita en annan offentligrättslig eller privaträttslig registrerad sammanslutning vid genomförandet av enskilda åtgärder. Då tillämpas det som i 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om skyldigheten att med den som genomför projektet ingå avtal om understödets användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa. Detta förfarande ska anges i samband med stödansökan.

27 a §

Urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling samt för föreslagna åtgärder

Livsmedelsverket beslutar om valet av stödmottagare och föreslagna åtgärder samt, inom ramen för de medel som kan fördelas, om beloppet av stöd som beviljas sökandena.

Följande urvalskriterier används vid valet av stödmottagare och föreslagna åtgärder:

1) de i projektet föreslagna åtgärdernas effektivitet i fråga om biodlingssektorn och aktörerna inom den,

2) projektets beskaffenhet, genomförbarhet och kostnadseffektivitet,

3) stödsökandens kompetens och ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet.

Om de åtgärder som söks överstiger de medel som finns att tillgå, kan åtgärder finansieras endast delvis.

Närmare bestämmelser om urvalskriterierna och urvalsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Godtagbara kostnader i samband med stöd för biodling samt stödets maximibelopp

Till stöd för biodling berättigar de behövliga och skäligen kostnaderna för genomförande av stödberättigande åtgärder som avses i 26 §. Närmare bestämmelser om de godtagbara kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om den högsta nivån för den nationella finansieringen av stöd för biodling och om villkoren för att höja den finns i artikel 55 i förordningen om strategiska planer. Närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och om höjning av det får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

29 §

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd för biodling

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om beviljande av stöd för biodling. Ansökan om stöd ska ges in under den tid som nämns i ansökningsannonsen. Till ansökan ska det fogas en redogörelse för förutsättningarna för beviljande av stöd samt en plan över genomförandet av de åtgärder stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att åtgärderna och kostnaderna är godtagbara.

Stödmottagaren ska föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utbetalning av stöd för biodling. Till ansökan ska det fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för utbetalning av stöd är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna är godtagbara och att åtgärderna har genomförts under en godkänd period. En tidsfrist för ansökan om utbetalning får bestämmas.

Närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om de uppgifter ansökningarna ska innehålla och de uppgifter som ska dokumenteras enligt 2 mom. får utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket.

29 a §

Ändring av en plan som anknyter till stödet för biodling

En stödmottagare får ändra en plan som avses i 29 § 1 mom. förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av målen för planen. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Närmare bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en stödmottagare ändra planen under genomförandeperioden utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnåendet av målen för planen och om stödmottagaren underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit.

29 b §

Uppföljningsuppgifter om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling

Livsmedelsverket har rätt att av mottagare av stöd till producentorganisationer och stöd för biodling få sådana utredningar och uppföljningsuppgifter som avses i artikel 7 i och bilaga I till förordningen om strategiska planer och som behövs för uppföljning av stöden och bedömning av deras effektivitet.

Närmare bestämmelser om utredningarnas och uppföljningsuppgifternas innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Krav på privat lagring

Den som ansöker om stöd för privat lagring får flytta de produkter stödet avser till ett annat lager bara med tillstånd av Livsmedelsverket. Beviljande av tillstånd förutsätter att omlokaliseringen behövs för att trygga lämpliga förvaringsförhållanden för produkterna eller av någon annan exceptionell och oförutsebar anledning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd för privat lagring att in- och utlagra produkterna inom utsatt tid och om övriga skyldigheter för dem i samband med lagring finns i EU:s interventionslagstiftning.

31 §

Anmälan och dokumentering av uppgifter om privat lagring

De som får stöd för privat lagring ska dokumentera och anmäla till Livsmedelsverket de uppgifter som behövs för att säkerställa att lagringskraven uppfylls. Närmare bestämmelser om kraven på dokumentering och anmälan av uppgifter om lagring av produkter får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd att anmäla uppgifter om inlagring av produkter, lager som används, lagringsförfaranden och utlagring finns dessutom i EU:s interventionslagstiftning.

32 §

Avtal om privat lagring

Bestämmelser om skyldigheten att fastställa ett avtal om privat lagring mellan den myndighet som beviljar stödet och den som ansöker om stöd finns i EU:s interventionslagstiftning. Avtalet upprättas av Livsmedelsverket. Livsmedelsverket ska säkerställa att avtalet innehåller de krav på privat lagring som anges i EU:s interventionslagstiftning och i denna lag.

33 a §

Målgruppen för stöd till utdelning i skolan

Stöd till utdelning i skolan kan beviljas för anskaffning av sådana produkter som avses i 33 § och som är avsedda att på nedannämnda platser delas ut till barn i ett offentligt daghem eller i ett av myndigheterna erkänt privat daghem och till elever som deltar i förskoleundervisning samt till elever vid en skola som ordnar grundläggande utbildning och till studerande vid en läroanstalt på andra stadiet. Stödet kan riktas till en viss åldersgrupp, om detta är motiverat med tanke på effektiviteten i att främja hälsosamma matvanor, det tillgängliga stödbeloppet och en effektiv utdelning. Närmare bestämmelser om fördelningen av stödet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 b §

Beloppet av stöd till utdelning i skolan samt stödperioden

I fråga om beloppet av det stöd som beviljas för en enskild stödberättigande produkttyp och stödperiodens längd kan utöver stödets maximibelopp även det uppskattade antalet barn, elever och studerande samt produkternas pris, kvantitet och produktionsmetoder beaktas. Stödnivån bestäms enligt leveranstidpunkten för produkten. Närmare bestämmelser om beloppet av stöd till utdelning i skolan och om stödperiodens längd utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

33 c §

Kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder för stöd till utdelning i skolan

De kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan genomförs inom ramen för offentlig upphandling. Livsmedelsverket ska i samband med upphandlingen säkerställa att

- 1) den aktör som ansöker om att genomföra åtgärderna ingår en sådan förbindelse som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,
- 2) den aktör som utses att genomföra åtgärderna och de åtgärder denne genomför uppfyller kraven i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,
- 3) det med den aktör som utses att genomföra åtgärderna ingås ett avtal där de skyldigheter och det ansvar enligt EU:s lagstiftning om utdelning i skolan som hänför sig till genomförandet av de kompletterande åtgärderna fastställs,
- 4) den aktör som utses att genomföra åtgärderna förbinder sig att dokumentera och till Livsmedelsverket anmäla de uppgifter som gäller genomförandet av åtgärderna.

34 §

Godkännande av sökande av stöd till utdelning i skolan

Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd till utdelning i skolan att ansöka om godkännande för ändamålet finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan. Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan (*godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan*). Godkännandet förutsätter förutom det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan att sökanden är

- 1) en myndighet eller registrerad juridisk person som svarar för verksamheten vid ett offentligt eller ett av myndigheterna erkänt privat daghem, verksamheten inom förskoleundervisning eller verksamheten vid en skola som ordnar grundläggande utbildning eller en läroanstalt på andra stadiet,
 - 2) en anknuten enhet som handlar på myndighetens vägnar och svarar för upphandlingen av produkterna i fråga.
- Stöd till utdelning i skolan kan sökas på en godkänd sökandes vägnar av en för ändamålet godkänd aktör som till den godkända sökanden levererar sådana produkter som stödet till utdelning i skolan avser (*godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan*). Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan. En förutsättning för godkännande är, utöver det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan, att leverantören visar upp en fullmakt av en

godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan enligt vilken leverantören får ansöka om stödet på dennes vägnar.

En aktör som ansöker om ett godkännande som avses i denna paragraf ska i sin ansökan om godkännande lämna de uppgifter om förutsättningarna för godkännande som anges i denna paragraf. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna.

Ett beviljat godkännande gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och för att ett återkallat godkännande ska kunna återfås finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan.

35 §

Krav på godkända sökande av stöd till utdelning i skolan

Godkända sökande av stöd till utdelning i skolan ska

- 1) säkerställa att de produkter stödet avser delas ut endast till barn, elever eller studerande som hör till målgruppen för stödet,
 - 2) föra bok över de utdelade stödberättigande produkterna, och
 - 3) till Livsmedelsverket anmäla uppgifter om antalet barn, elever och studerande enligt 1 punkten och om de produkter som delats ut till dem.
-

36 §

Krav på godkända leverantörer av produkter för utdelning i skolan

Om stöd till utdelning i skolan söks av en godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan, förutsätter beviljandet av stöd att denne

- 1) sänker priset på de produkter stödansökan avser med åtminstone beloppet av utbetalt stöd så att det sammanlagda beloppet av nedsatt pris och stöd inte överstiger det pris som andra motsvarande kunder betalar till leverantören,
- 2) dokumenterar uppgifterna om sänkning av produktpriserna i ett informationssystem där det kan kontrolleras att kravet enligt 1 punkten uppfylls,
- 3) till Livsmedelsverket på verkets begäran utan obefogat dröjsmål anmäler uppgifter utifrån vilka prissänkningen kan kontrolleras i fråga om varje godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan.

Livsmedelsverket har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. 3 punkten oberoende av sekretessbestämmelserna.

37 a §

Förbud mot dubbelfinansiering

Stöd som avses i denna lag kan inte beviljas för en åtgärd som har beviljats annan offentlig finansiering, om det leder till dubbelfinansiering som avses i artikel 36 i den horisontella förordningen.

37 b §

Kringgående av bestämmelser om förutsättningarna för stöd

Stöd som avses i denna lag kan inte beviljas, om förutsättningarna för att bevilja det har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den berörda lagstiftningen, och arrangemangets uppenbara syfte har varit att kringgå bestämmelserna om beviljande av stöd för att bereda sig orättmätig ekonomisk vinning.

37 c §

Bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling

Om en stödmottagare har underlåtit att följa lagstiftningen om offentlig upphandling betalas stöd inte ut eller upphör stödutbetalningen, och stöd som redan betalats ut återkrävs i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 61 i den horisontella förordningen när det gäller en upphandling som strider mot författningarna.

40 §

Godkännande av slaktkroppsklassificerare

Sådan klassificering av slaktkroppar som avses i EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar får utföras bara av personer som Livsmedelsverket har godkänt för uppdraget (*godkända slaktkroppsklassificerare*). Godkännandet omfattar förutom klassificering också vägning och identifieringsmärkning av slaktkroppen. Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan.

Förutsättningar för godkännandet är dels tillräckliga kvalifikationer som grundar sig på utbildning som Livsmedelsverket har godkänt och som hänför sig till verksamhet enligt 1 mom., dels ett av Livsmedelsverket godkänt arbetsprov som rör klassificering. Närmare bestämmelser om utbildningens och arbetsprovets innehåll och om sättet för genomförande av utbildningen och arbetsprovet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Livsmedelsverket kan besluta om godkännande för högst tre år i sänder. Livsmedelsverket beslutar om ett nytt godkännande, om slaktkroppsklassificeraren ansöker om ett sådant och visar att villkoren för godkännande uppfylls. Sökanden behöver dock inte avlägga ett nytt arbetsprov, om det inte finns särskilda skäl till detta.

41 §

Skyldighet att meddela priser och anmäla andra uppgifter

Om verkställigheten av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter att medlemsstaterna meddelar uppgifter om produkternas priser, kvantitet eller kvalitet eller andra omständigheter eller om produktionen och myndigheterna inte har tillgång till sådana uppgifter och uppgifterna inte kan inhämtas med hjälp av officiell statistik eller särskilda utredningar, är följande skyldiga att anmäla dem (*prisrapport*):

- 1) de som på marknaden första gången efter tillverkningen säljer eller köper mjölk eller mjölkprodukter avsedda för konsumenter,
- 2) slakterier för svin- och fårkött,
- 3) de som bedriver partihandel med fårkött,
- 4) slakterier för fjäderfäkött och äggpackerier,

- 5) de som bearbetar spannmål eller exporterar spannmål till länder utanför Finland samt de som är verksamma inom sektorn för oljeväxter och proteingrödor,
6) de som importerar eller bedriver partihandel med frukt och grönsaker eller bearbetade produkter av frukt och grönsaker,
7) sockerproducenter och sockerraffinaderier,
8) slakterier för nötkött och de som sänder nötkreatur till slakteriet,
9) de som producerar och importerar etylalkohol,
10) övriga aktörer beträffande vilka det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att uppgifter om dem meddelas.
-

43 §

Registrering, användning och utlämnande av anmälda uppgifter samt offentlighet för dem

De myndigheter som avses i 42 § är personuppgiftsansvariga för de uppgifter som de tar emot. Anmälda uppgifter får användas bara på det sätt som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning.

46 §

Krav på branschavtal för sockerbetor

Bestämmelser om kraven på branschavtal för sockerbetor och om skyldigheten för sockerproducenter att anmäla uppgifter om branschavtalen till en myndighet finns i artikel 125 i marknadsordningsförordningen. Uppgifterna ska anmälas till Livsmedelsverket.

Ett branschavtal träder i kraft först efter att Livsmedelsverket genom sitt beslut har godkänt att avtalet uppfyller de krav på minimiinhåll för branschavtal som avses i 1 mom.

46 b §

Behörig myndighet i fråga om ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna

Ansökan och anmälan ska lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när det gäller produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent, om det inte är fråga om import eller införsel som avses i 1 mom.

En ansökan eller anmälan som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer och som gäller tillstånd för packerier för produkter inom äggsektorn eller verksamheten vid ett packeri ska lämnas till den kommunala tillsynsmyndigheten.

I andra fall än de som avses i 1—3 mom. ska ansökan och anmälan lämnas till Livsmedelsverket, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

46 c §

Godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som hänför sig till handelsnormerna

Bestämmelser om godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som beviljas aktörer som svarar för att handelsnormerna iakttas och om förutsättningarna för beviljandet finns i EU:s lagstiftning om handelsnormer. Den behöriga myndighet som avses i 46 b § beviljar godkännandena, intygen, tillstånden och undantagen på ansökan till aktörer som uppfyller villkoren.

46 d §

Anmälan av uppgifter om frukt och grönsaker

I EU:s lagstiftning om handelsnormer finns bestämmelser om frukt och grönsaker som omfattas av handelsnormerna samt bestämmelser om skyldigheten att i förväg underrätta om saluföring av dem. Skyldigheten tillämpas på aktörer som saluför produkter i Finland, oavsett etableringsstat. Uppgifterna ska anmälas till Livsmedelsverket.

47 §

Säkerhetens form, godkännande av borgensman och ställande av säkerhet

Om det med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning krävs att säkerhet ställs för en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud som ska lämnas till Livsmedelsverket, kan kontant inbetalning eller borgensåtagande enligt artikel 52.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet, nedan *förordningen om ekonomisk förvaltning*, användas som säkerhet. Borgensmannen ska vara en för ändamålet *godkänd borgensman*.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan av borgensmannen om beviljande av godkännande. En förutsättning för godkännande är att borgensmannen är ett kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014), ett utländskt kreditinstitut enligt 2 mom. i den paragrafen eller ett utländskt EES-kreditinstitut enligt 3 mom. i den paragrafen, eller ett skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008). Godkännandet gäller tills vidare.

En sökande som använder kontant inbetalning som säkerhet ska deponera den på ett konto som Livsmedelsverket har anvisat. Om sökanden använder borgensåtagande som säkerhet, ska en godkänd borgensman ge in en borgensförbindelse till Livsmedelsverket. Bestämmelser om övriga förfaranden som är tillämpliga vid ställande av säkerhet finns i artikel 64 i den horisontella förordningen och i den EU-lagstiftning som har antagits med stöd av den horisontella förordningen.

48 §

Belastning, frisläppande och förverkande av säkerhet

När en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud vars behandling kräver en säkerhet lämnas till Livsmedelsverket av en sökande belastar Livsmedelsverket den ställda säkerheten i överensstämmelse med det säkerhetsbelopp som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning. En säkerhet som ställts kan inte användas för något annat ändamål vad den belastade delen beträffar.

Livsmedelsverket beslutar om frisläppande eller förverkande av en belastad säkerhet i enlighet med förutsättningarna i EU:s marknadsordningslagstiftning. Säkerheten förverkas dock inte, om beloppet av säkerhet som ska förverkas understiger 100 euro eller om säkerheten inte enligt EU:s marknadsordningslagstiftning ska förverkas.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att medlemsstaterna fastställer vilket dokument eller förfarande den aktör som ställt säkerhet ska använda för frisläppande av säkerheten, får Livsmedelsverket meddela närmare föreskrifter om det dokument eller förfarande som ska användas.

49 §

Allmän styrning av kontroller, inspektioner och granskningar, val av kontrollobjekt, allmänna kontrollförfaranden och rapportering

Livsmedelsverket svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar och av anknytande rapportering, med undantag för prisrapporter. När det gäller prisrapporter är det jord- och skogsbruksministeriet som svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar.

Den myndighet som utför kontroller, inspektioner och granskningar i enlighet med detta kapitel beslutar om antalet kontroller och väljer kontrollobjekten utifrån riskanalys eller slumpmässigt urval, om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning. Närmare bestämmelser om de nämnda omständigheterna får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

50 §

Granskning av ansökningar och anmälningar

Livsmedelsverket granskar de uppgifter om förutsättningar för beviljande och utbetalning av stöd som hänför sig till ansökningar och anmälningar samt de uppgifter om förutsättningar för någon annan åtgärd som avses i ansökningarna eller anmälningarna. Ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna granskas av den myndighet som enligt 46 b och 46 d—46 f § i denna lag svarar för behandlingen av dem.

51 §

Kontroller och inspektioner som hänför sig till lagring

Livsmedelsverket kontrollerar innan interventionslagringen inleds att lokaler som är avsedda för lagring av smör, mjölkpulver och spannmålsprodukter är förenliga med kraven.

Inspektioner av interventionslager, kontroll av lagringsförhållandena och lagringsförfarandena samt kontroll av att de lagrade produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar är förenliga med kraven utförs under lagringen på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning av Livsmedelsverket. När det är fråga om smör, mjölkpulver eller nötkött utförs kontrollerna och inspektionerna dock av Tullen.

52 §

Kontroll och inspektion av tillverkare av produkter för lagring

Livsmedelsverket kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning förutsättningarna för godkännande av aktörer som ansöker om godkännande som tillverkare av produkter för lagring eller är godkända tillverkare av produkter för lagring, samt produktionens överensstämmelse med kraven. Tullen kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning att den bokföring över produktionen som godkända tillverkare av produkter för lagring har är förenlig med kraven.

Livsmedelsverket kan anlita kommunala tillsynsmyndigheter vid kontrollerna, om Livsmedelsverket och den kommun där anläggningen i fråga finns kommer överens om detta. Närmare bestämmelser om de kontrolluppgifter där den kommunala tillsynsmyndigheten bistår Livsmedelsverket utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Kontroll av produkter som in- eller utlagras

Vid inlagring i interventionslager och lokaler som används för privat lagring kontrollerar Livsmedelsverket på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att nötkött som ska urbanas uppfyller kraven på kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar. Närings-, trafik- och miljöcentralen kontrollerar på motsvarande sätt spannmålsprodukter och Tullen övriga produkter. Livsmedelsverket utför provtagning på smör och mjölkpulver avsett för inlagring i interventionslager och undersöker proverna samt undersöker prover som tagits på spannmålsprodukter avsedda för inlagring i interventionslager.

Vid utlagring från lokaler som används för privat lagring kontrollerar Tullen på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar uppfyller kraven. Vid utlagring från interventionslager kontrollerar Livsmedelsverket nötkött som ska urbanas, närings-, trafik- och miljöcentralen spannmålsprodukter och Tullen övriga produkter med avseende på kraven på kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar, om det behövs för att säkerställa att produkterna är förenliga med kraven.

54 §

Kontroller och granskningar vid import och export

Om inte något annat föreskrivs i denna lag kontrollerar Tullen i samband med och under hänförandet av produkter till tullförfarande att import- och exportlicenser, import- och exportdeklarationer och andra dokument som ska visas upp i samband med import och export samt produkter som hänför sig till dem är förenliga med kraven.

Tullen har rätt att för verkställande av inspektion få tillträde till lager, lokaler och andra platser där produkter transporteras, förvaras eller lastas och att i den omfattning som krävs för att säkerställa att produkterna och uppgifterna om dem är förenliga med kraven kontrollera produkterna samt granska dokument som rör produkterna, produktinnehavaren, andra parter och fordon. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Tullen kan i samband med kontrollen kräva att produkter ska framläggas för kontroll och lösas ur fordon samt sätta tullsigill på fordon som står under tullkontroll. Tullen kan hindra import

av produkter till finskt territorium eller export av produkter från Finland, om importen eller exporten med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter import- eller exportlicens men en sådan inte finns eller om importen förutsätter betalning av importtull eller avgift men denna är obetald.

55 §

Kontroll och inspektion i fråga om stödsökande och stödmottagare

Livsmedelsverket kontrollerar stödsökande och stödmottagare som avses i denna lag för att klarlägga villkoren för beviljande och utbetalning av stödet.

Livsmedelsverket har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att åtgärderna är förenliga med kraven och att villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har uppfyllts, få tillträde till utrymmen som innehas av stödsökande och stödmottagare och hänför sig till den verksamhet som stödet avser samt rätt att kontrollera produkter och granska dokument och bokföring. Inspektion får dock inte utföras i rum som används för boende av permanent natur.

56 §

Kontroll och inspektion av godkända aktörer och aktörer som ger prisrapporter

Livsmedelsverket kontrollerar

1) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om godkända importörer av hampfrön och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

2) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om slaktkroppsklassificerare som ansöker om godkännande och godkända slaktkroppsklassificerare och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

3) att den verksamhet som aktörer som svarar för att ge prisrapporter är skyldiga att anmäla är förenlig med kraven,

4) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om producent- och branschorganisationer som ansöker om godkännande och godkända producent- och branschorganisationer och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

5) att kraven i fråga om anmälningsskyldighet och branschavtal för företag inom sockersektorn uppfylls på det sätt som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att den verksamhet som bedrivs av aktörer som svarar för att anmäla uppgifter i anslutning till etylalkohol är förenlig med kraven.

Livsmedelsverket har rätt att för utförande av sina kontrolluppgifter enligt denna paragraf få tillträde till lokaler där aktörer som ansöker om godkännande eller godkända aktörer bedriver den verksamhet godkännandet avser och att kontrollera produkter och anordningar samt granska dokument och bokföring i den omfattning som krävs för att säkerställa att förutsättningarna för godkännande uppfylls och att verksamheten är förenlig med kraven. Om hampfrön som importerats av en godkänd importör av hampfrön används av någon annan än den godkända importören av hampfrön, har Livsmedelsverket dessutom rätt att få tillträde till produktanvändarens lokaler och att kontrollera eller granska de ovannämnda omständigheterna i den omfattning som krävs för övervakningen av att användningen är förenlig med kraven. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Livsmedelsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att anmälningsskyldigheten fullgörs och de anmälda uppgifterna är korrekta, få tillträde till lokaler som innehas av aktörer som svarar för att ge

prisrapporter och lämna uppgifter i anslutning till etylalkohol, och granska dokument och bokföring som hänför sig till den verksamhet anmälningsskyldigheten avser. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

57 §

Kontroll av produkternas användning och destination

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att ett dokument eller förfarande som fastställts för ändamålet används vid övervakning av användningen av produkter som härrör från interventionslager eller andra produkter med anknytning till marknadsordningen eller används vid övervakning av deras ankomst till destinationen, kontrollerar Tullen produkterna och granskar dokumenten. Tullen får meddela sådana närmare föreskrifter om smärre kompletteringar av dokument som tillåts enligt EU:s marknadsordningslagstiftning och gäller den aktör som är ansvarig för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen, om kompletteringarna behövs för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen.

58 b §

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller produkter inom vinsektorn vilkas alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent, med undantag för kontroller och granskningar som avses i 58 a §.

58 c §

Kommunernas kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Den kommunala tillsynsmyndigheten kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller:

1) kalvkött, med undantag för inspektioner på slakterier och anläggningar i anslutning till dem,

2) mjölkprodukter,

3) bredbara fetter,

4) produkter inom äggsektorn, med undantag för kraven i fråga om produktionsmetoder.

I fråga om ordnandet av kontroll-, inspektions- och granskningsuppgifter i kommunerna tillämpas vad som föreskrivs i 27 § i livsmedelslagen (297/2021).

58 d §

Livsmedelsverkets kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Livsmedelsverket kontrollerar, till den del det inte är fråga om kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 a—58 c §, att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen.

Livsmedelsverket svarar för de kontroller, inspektioner och granskningar som behövs för att säkerställa att förutsättningarna uppfylls för beviljande av de godkännanden, intyg, tillstånd eller undantag som det med stöd av 46 b och 46 c § ska sköta.

Livsmedelsverket är i EU:s lagstiftning om handelsnormer avsedd

- 1) samordnande myndighet inom sektorn för frukt och grönsaker, och
- 2) central myndighet inom kalvköttssektorn.

Livsmedelsverket kan dessutom utföra kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 c §.

58 e §

Anlitande av närings-, trafik- och miljöcentralen vid kontroller av handelsnormerna

Livsmedelsverket kan anlita närings-, trafik- och miljöcentralerna vid kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna, när det gäller

- 1) frukt eller grönsaker,
- 2) produktionsmetoder i fråga om produkter inom äggsektorn,
- 3) frivilliga märkningar beträffande produktionsmetoder i fråga om produkter inom fjäderfäköttssektorn.

58 f §

Styrning, rapportering och avgifter samt användning av uppgifter i anslutning till kontroller av handelsnormerna

På planering, styrning och utvärdering av och rapportering om kontroller av handelsnormerna tillämpas 24, 25, 38, 39 och 45 § i livsmedelslagen. Trots sekretessbestämmelserna får man vid kontrollerna använda och för kontrollerna lämna ut uppgifter som har erhållits vid inspektioner, kontroller och besiktningar som avses i livsmedelslagen.

59 §

Anlitande av privata aktörer vid kontroller

Livsmedelsverket kan berättiga en närings-, trafik- och miljöcentral att med samtycke av en interventionslagerhållare för spannmålsprodukter anlita denne vid kontroller av spannmålsprodukter som inlagras i interventionslager, om det behövs för att genomföra kontrollerna på ett ändamålsenligt sätt. Interventionslagerhållaren ska ha de tillräckliga tekniska och administrativa resurser som uppdraget kräver och den personal som interventionslagerhållaren anlitat vid kontrollerna sådan tillräcklig och på erfarenhet eller utbildning baserad yrkesskicklighet som uppdraget kräver. Interventionslagerhållaren ska dokumentera och anmäla till Livsmedelsverket de

uppgifter som hänför sig till genomförda kontroller. Närmare bestämmelser om personalens yrkesskicklighet, de resurser som krävs av interventionslagret och de uppgifter som ska dokumenteras och anmälas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Livsmedelsverket kan med samtycke av en privaträttslig sammanslutning anlita den vid kontroll av klassificering av slaktkroppar, om det behövs för att genomföra kontrollen på ett ändamålsenligt sätt. Sammanslutningen ska för uppdraget ha tillgång till ett tillräckligt antal personer med sådan på utbildning eller erfarenhet baserad yrkesskicklighet som krävs för genomförandet av kontrollerna. Närmare bestämmelser om den yrkesskicklighet som krävs får utfärdas genom förordning av statsrådet. Sammanslutningen ska utse personer som är ansvariga för kontrollerna.

60 §

Kontroller och inspektioner som det attesterande organet utför

Det attesterande organ som avses i 8 § i planförvaltningslagen får, för genomförande av undersökningar som är nödvändiga för lämnande av utlåtanden enligt artikel 12 i den horisontella förordningen och för utförande av andra kontroller som det attesterande organet ska utföra enligt vad som särskilt föreskrivs i EU:s lagstiftning, göra inspektioner hos de myndigheter eller sammanslutningar som utför uppdrag som det föreskrivs att det utbetalande organet ska utföra, och göra inspektioner hos stödmottagare och interventionslagerhållare.

61 §

Provtagning och undersökning av prov

Om genomförandet av en kontroll förutsätter att provernas kvalitet analyseras i ett laboratorium, utförs analysen i ett laboratorium som drivs av den myndighet verkställer kontrollen, i ett officiellt laboratorium som avses i 34 § i livsmedelslagen eller i ett utsett egenkontrolllaboratorium.

63 §

Jord- och skogsbruksministeriets, Livsmedelsverkets och kontrollmyndigheternas rätt att få information

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av statliga och kommunala myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden och gäller sökande, sökandenas ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet samt andra uppgifter om en omständighet som är relevant för behandling av stöd eller något annat ärende som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

De myndigheter som nämns i 1 mom. har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Skatteförvaltningen i anslutning till skatter och av andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag i anslutning till lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgif-

ter avgiftsfritt få uppgifter om hur sökande fullgjort registrerings-, rapporterings- och betalningsåtaganden samt om sökandenas verksamhet, ekonomi och kopplingar, om uppgifterna är nödvändiga för beviljande, utbetalning eller övervakning av stöd.

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av aktörer som bedriver verksamhet som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning få dokument och uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

64 §

Rätt för myndigheter som styr kontrollerna och för myndigheter som avses i EU:s lagstiftning att utföra inspektioner och få information

Det som i detta kapitel föreskrivs om inspektionsrätten för myndigheter som svarar för kontrollen gäller också jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket, vilka svarar för den allmänna styrningen av kontrollen i fråga.

För att säkerställa att EU:s medel förvaltas och används korrekt har Livsmedelsverket rätt att utföra kvalitetskontroll enligt förordningen om ekonomisk förvaltning vid myndigheter som utför uppdrag som ålagts det utbetalande organet.

Det som i detta kapitel föreskrivs om rätten för myndigheter som svarar för kontrollen att utföra inspektioner och få information gäller också de i den horisontella förordningen avsedda personer som utför kontrolluppgifter för Europeiska kommissionens räkning. Motsvarande rätt att utföra inspektioner och få information har också övriga i EU:s lagstiftning avsedda myndigheter vars uppgifter omfattar liknande kontrolluppgifter.

65 §

Myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter

På utlämnandet till andra myndigheter eller till EU:s institutioner av uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och i denna lag avsedda myndigheter som svarar för kontrollen har fått vid verkställigheten av denna lag tillämpas 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs.

70 §

Formkrav på ansökningar och anmälningar

Ansökningar och anmälningar ska göras skriftligen och vara undertecknade.

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet att använda en formbunden ansökan eller anmälan ska ansökan om stöd göras på en blankett som Livsmedelsverket har fastställt för ändamålet.

Den utredning som behövs för behandling av ansökan eller anmälan ska bifogas. Livsmedelsverket får meddela föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna och anmälningarna.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs att försäljning av produkter till eller köp av produkter från interventionslager eller ansökan om stöd eller någon annan åtgärd ska genomföras på basis av erbjudande eller anbud i stället för ansökan, tillämpas på erbjudandet eller anbudet det som i denna lag föreskrivs om ansökan.

70 a §

Elektronisk ansökan

Det kan förutsättas att stöd söks elektroniskt i en nättjänst som utgör en del av livsmedelsförvaltningens informationsresurs, som avses i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs. Sökanden identifieras genom stark autentisering på det sätt som föreskrivs i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). Genom förordning av statsrådet föreskrivs om sådana stöd enligt denna lag beträffande vilka ansökan kan göras bara på det sätt som avses i denna paragraf.

Livsmedelsverket får med avvikelse från 1 mom. meddela föreskrifter om att ett visst stöd ska sökas på något annat sätt än i det elektroniska systemet, om verkställigheten av stödsystemet är så brådskande att detta är nödvändigt.

Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om dokument som ska fogas till ansökan, om de förfaranden som ska iaktas vid ansökan och om det sätt på vilket planer och utredningar ska presenteras.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om stöd tillämpas också på ansökningar, erbjudanden och anbud som hänför sig till interventionslagring.

73 §

Utbetalning av stöd i förskott eller i flera poster

Bestämmelser om förutsättningarna för förskottsutbetalning av stöd finns i EU:s marknadsordningslagstiftning. Närmare bestämmelser om förskottsutbetalning av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet för medlemsstater att betala ut stöd i flera poster kan stöd till producentorganisationer och stöd för biodling på ansökan betalas ut i flera poster på basis av kostnaderna för de genomförda åtgärderna. Dessutom krävs det att beloppet av en enskild post inte är obetydligt. Närmare bestämmelser om utbetalningsposternas minimibelopp, antalet poster och tidsfristerna för ansökningar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

74 §

Upphörande med utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd

Om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning, ska Livsmedelsverket upphöra med utbetalningen av stöd och återkräva stöd som betalats felaktigt eller utan grund, om

- 1) förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av stödet inte har uppfyllts,
- 2) stöd villkoren inte har följts,
- 3) stödmottagaren har lämnat felaktig eller bristfällig information som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av stödet,
- 4) stödmottagaren försummar sin skyldighet enligt 62 § att bistå vid kontroll och inspektion.

Om stöd har beviljats flera stödmottagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för betalningen av stöd som återkrävs. Stödet återkrävs inte, om det belopp som ska återkrävas är högst 100 euro, utan ränta, när det gäller ett enskilt stöd som beviljats inom ramen för ett stödsystem.

75 §

Påföljdsavgift

Om en stödsökande eller stödmottagare bryter mot eller försummar förutsättningarna för beviljande av stöd och överträdelsen eller försummelsen inte är obetydlig, påför Livsmedelsverket med beaktande av överträdelsens eller försummelsens allvar och varaktighet stödsökanden eller stödmottagaren en påföljdsavgift som uppgår till högst skillnaden mellan det ansökta stödet och det stöd som kan beviljas, om det i EU:s marknadsordningslagstiftning inte föreskrivs något annat om förutsättningarna för och påförande av påföljdsavgift. Påföljdsavgift påförs dock inte, om det är fråga om en grund som avses i artikel 59.5 i den horisontella förordningen.

76 §

Ränta på stöd som återkrävs och på påföljds avgift

På stöd som återkrävs ska det betalas ränta som beräknas enligt den tid som börjar 60 dagar efter beslutet om återkrav och slutar när återbetalningen sker, om det inte i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs något annat om sättet att beräkna ränta eller om att avstå från att ta ut ränta.

Ränta på påford påföljdsavgift ska betalas i enlighet med EU:s marknadsordningslagstiftning. På det belopp som återkrävs ska det betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982), om det inte föreskrivs något annat i EU:s marknadsordningslagstiftning.

77 §

Rättelse

I det fall att en stödsökande har fått stöd till ett mindre belopp än vad stödsökanden borde ha fått eller stödet utan grund har avslagits helt och hållet kan Livsmedelsverket trots att beslutet har vunnit laga kraft och utan särskild ansökan rätta det felaktiga beslutet, om medel finns att tillgå för ändamålet.

78 §

Ränta på stöd

Om en rättelse eller begäran om omprövning leder till att sökanden beviljas stöd eller det beviljade stödbeloppet höjs, kan på det stödbelopp som rättelsen eller omprövningen omfattar betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen räknat från den dag då det beslut som rättas eller omprövas fattades fram till den dag då rättelse- eller omprövningsbeslutet ges. Ränta betalas dock inte, om behovet av rättelse eller omprövning har berott på sökanden.

Om sökande av ändring leder till att sökanden beviljas stöd eller stödbeloppet höjs, kan på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen räknat från den dag då det överklagade beslutet fattades fram till den dag då besvärsmyndigheten fattar sitt beslut. Då beslutar besvärsmyndigheten om betalning av ränta.

79 §

Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter

Livsmedelsverket ska återbetala sådana avgifter och påföljdsavgifter som tagits ut och sådana belopp som återkrävts på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp. På det återbetalda beloppet betalas ränta i enlighet med 93 § i tullagen.

85 a §

Administrativa tvångsmedel som anknyter till producent- och branschorganisationer

Om en producent- eller branschorganisation inte lämnar de uppgifter som krävs i EU:s marknadsordningslagstiftning eller i denna lag inom utsatt tid, kan Livsmedelsverket förelägga organisationen att inom utsatt tid lämna de uppgifter som saknas. Livsmedelsverket kan förena ett föreläggande att lämna uppgifter med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen.

86 d §

Kommunens beslut om användning av administrativa tvångsmedel

Beslut om användning av sådana administrativa tvångsmedel enligt 86 a—86 c § som kommunen får använda sig av ska fattas av Livsmedelsverket, om ärendet gäller områden som är större än en kommun. Livsmedelsverket ska utan dröjsmål underrätta de berörda kommunerna om ett sådant beslut.

89 §

Särskilda förfaranden som anknyter till preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter samt statens ersättningsansvar

Om en preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter visar att kvaliteten inte motsvarar kraven i EU:s interventionslagstiftning, beslutar Livsmedelsverket att lasset ska avvisas, och lasset tas inte emot av interventionslagret. Den som erbjudit de avvisade produkterna kan inom utsatt tid ansöka hos Livsmedelsverket om att ett prov som tagits vid den preliminära kvalitetskontrollen av spannmålsprodukter ska analyseras i ett laboratorium. Livsmedelsverket bestämmer den utsatta tidens längd. Om analysen visar att de avvisade produkterna inte motsvarade kraven, svarar den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet för analyskostnaderna.

Om en analys som avses i 1 mom. visar att produkterna uppfyller de föreskrivna kraven, har den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet rätt till ersättning för de skäliga extra transportkostnader som avvisningen har föranlett. Om inlagring av produkter i interventionslager inte längre är möjlig inom den tid som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning och aktören inom en skälig tid efter avvisningen säljer de avvisade produkterna till ett pris som är lägre än det pris som försäljning av produkterna för interventionslagring skulle ha inbringat, har aktören dessutom rätt till ersättning för prisskillnaden mellan interventionspriset och den rådande prisnivån. Aktören ska göra en ansökan om ersättning hos Livsmedelsverket inom sex månader från delgåendet av analysresultaten.

Livsmedelsverket beslutar om ersättning för kostnaderna och prisskillnaden på ansökan. En redogörelse för kostnaderna och försäljningen ska fogas till ansökan. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan.

91 a §

Attesterande organ

Vid förfarandet för att utse det attesterande organet samt på organets uppgifter och befogenheter tillämpas bestämmelserna om attesterande organ i planförvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 september 2022

Statsminister

Sanna Marin

Jord och skogsbruksminister Antti Kurvinen

Lag

om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012) 12 g, 13—17, 46 e § och 46 g § 4 mom., av dem 12 g § sådan den lyder i lag 329/2016, 13 och 46 e § samt 46 g § 4 mom. sådana de lyder i lag 1194/2013, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 313/2016 och 1194/2013 samt 16 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2016,

ändras 1—6, 8—12, 12 a, 12 e, 12 f och 18—29 §, 30 § 4 mom., 31 § 1 mom., 32 och 33 a §, 33 b § 2 mom., 33 c § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom., 36 § 1 och 2 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 43 § 1 mom., 46 §, 46 b § 2—4 mom., 46 c § 1 mom., 46 d § 1 mom., 47 och 48 §, 49 § 1—2 mom., 50 §, 51 § 1 och 2 mom., 52 § 1 och 2 mom., 53 § 1 och 3 mom., 54—56 §, 57 § 1 mom., 58 b § 1 mom., 58 c—58 e §, 58 f § 1 mom., 59 § 2 och 3 mom., 60 § 1 mom., 61 § 2 mom., 63—65 §, 70 och 73—79 §, 85 a §, 86 d § 3 mom., 89 och 91 a §, av dem 1 och 12 f §, 46 b § 3—4 mom., 46 c § 1 mom., 46 d § 1 mom., 49 § 1 mom., 50 och 54 §, 57 § 1 mom., 58 c—58 e §, 58 f § 1 mom., 63 § och 86 d § 3 mom. sådana de lyder i lag 1194/2013, 4 och 26 §, 51 § 2 mom. och 64 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1194/2013, 91 a § sådan den lyder i lag 937/2014, 2 §, 30 § 4 mom., 31 § 1 mom., 32 §, 53 § 1 och 3 mom. och 85 a § sådana de lyder i lag 1074/2016, 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1194/2013, 937/2014, 1363/2014, 313/2016, 1074/2016, 375/2017 och 207/2018, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1074/2016, 12 a § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1194/2013 och 1074/2016, 12 e och 19—25 §, 41 § 1 mom., 46 och 56 §, 58 b § 1 mom., 60 § 1 mom. 46 b 2 mom. och 73 § sådana de lyder i lag 207/2018, 33 a §, 33 b § 2 mom., 33 c § 1 mom., 34 §, 35 § 1 mom. och 36 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 375/2017, 40 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 207/2018, 43 § 1 mom. sådant det lyder i lag 565/2021, 47 § och 52 § 1 mom. sådan den lyder i lag 937/2014, 48 och 76 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 937/2014, 79 § sådan den lyder i lag 313/2016 och 70 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 313/2016 samt
fogas till lagen nya 22 a, 22 b, 27 a, 29 a, 29 b, 37 a, 37 b, 37 c och 70 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser för genomförande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter enligt Europeiska unionens (EU) gemensamma jordbrukspolitik.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser för genomförande av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, nedan marknadsordningsförordningen, och för genomförande av bestämmel-*

Gällande lydelse

Denna lag tillämpas inte på livsmedel, alkoholdrycker eller alkoholpreparat till den del det föreskrivs om dessa i någon annan lag.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utöver vad som föreskrivs i denna lag föreskrivs det i

1) *lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) om det nationella stöd till sektorn för biodlingsprodukter och det stöd till sockerbetsodlare samt det nationella stöd till vissa sektorer i Finland som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, nedan marknadsordningsförordningen,*

2) *lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) om verkställighet av det stöd för produktion och saluföring av renar och renprodukter som avses i marknadsordningsförordningen,*

3) *tullagen (304/2016) om uppbörd av de importtullar och tilläggsimporttullar som avses i marknadsordningsförordningen,*

4) *lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013) om stöd till jordbrukare vid störningar på marknaden.*

Bestämmelser om godtagbarheten för avtal, beslut och förfaranden som producent- och branschorganisationer som godkänts med stöd

Föreslagen lydelse

serna i avdelning III kapitel III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013, nedan förordningen om strategiska planer.

Denna lag tillämpas inte på livsmedel, alkoholdrycker eller alkoholpreparat till den del det föreskrivs om dessa i någon annan lag.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utöver vad som föreskrivs i denna lag föreskrivs det i

1) i *lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) om det nationella stöd till biodlingssektorn och det stöd till sockerbetsodlare samt det nationella stöd till vissa sektorer i Finland som avses i marknadsordningsförordningen,*

2) *lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) om verkställighet av det stöd för produktion och saluföring av renar och renprodukter som avses i marknadsordningsförordningen,*

3) *tullagen (304/2016) om uppbörd av de importtullar och tilläggsimporttullar som avses i marknadsordningsförordningen,*

4) *lagen om Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd (/20) om stöd till jordbrukare vid störningar på marknaden.*

Bestämmelser om godtagbarheten för avtal, beslut och förfaranden som producent- och branschorganisationer som godkänts med stöd

Gällande lydelse

av denna lag ingår, fattar eller iakttar och om bedömningen av godtagbarheten samt om behöriga myndigheter i dessa frågor finns i marknadsordningsförordningen och i konkurrenslagen (948/2011).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008,

2) *den gamla marknadsordningsförordningen* rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning),

3) *EU:s marknadsordningslagstiftning* marknadsordningsförordningen, den horisontella förordningen och den EU-lagstiftning som antagits med stöd av dem och med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

4) *EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter* bestämmelserna i artikel 189 i marknadsordningsförordningen, i artikel 64 i den horisontella förordningen samt artikel 9 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1237 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller reglerna för tillämpning av systemet med import- och exportlicenser, om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller reglerna om frisläppande och förverkande av de säkerheter som ställs för import- och exportlicenser, om ändring av kommissionens förordningar (EG) nr 2535/2001, (EG) nr

Föreslagen lydelse

av denna lag ingår, fattar eller iakttar, om bedömningen av godtagbarheten *och om övriga avtal, beslut och förfaranden med anknytning till produktion av och handel med jordbruksprodukter* samt om behöriga myndigheter i dessa frågor finns i marknadsordningsförordningen och i konkurrenslagen (948/2011).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *den horisontella förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013,

2) *den gamla marknadsordningsförordningen* rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning),

3) *EU:s marknadsordningslagstiftning* marknadsordningsförordningen, den horisontella förordningen och *avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer* samt den EU-lagstiftning som antagits med stöd av dem och med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

4) *EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter* bestämmelserna i artikel 189 i marknadsordningsförordningen samt artikel 9 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1237 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller reglerna för tillämpning av systemet med import- och exportlicenser, om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller reglerna om frisläppande och förverkande av de säkerheter som ställs för import- och exportlicenser, om ändring av kommissionens förordningar (EG) nr 2535/2001, (EG) nr 1342/2003, (EG) nr 2336/2003, (EG)

Gällande lydelse

1342/2003, (EG) nr 2336/2003, (EG) nr 951/2006, (EG) nr 341/2007 och (EG) nr 382/2008 och om upphävande av kommissionens förordningar (EG) nr 2390/98, (EG) nr 1345/2005, (EG) nr 376/2008 och (EG) nr 507/2008 och bestämmelserna som gäller import av hampaprodukter i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1239 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller systemet med import- och exportlicenser,

5) **EU:s lagstiftning om import- och exportlicenser** bestämmelserna i del III kapitel I i marknadsordningsförordningen och bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem samt de bestämmelser i EU:s lagstiftning om import- och exportlicenser som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

6) **exportbidrag** bidrag för export av produkter till länder utanför EU enligt del III kapitel VI i marknadsordningsförordningen och kapitel III i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 510/2014 om systemet för handeln med vissa varor som framställs genom bearbetning av jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 1216/2009 och (EG) nr 614/2009,

7) **förordningen om exportbidrag** kommissionens förordning (EG) nr 612/2009 om gemensamma tillämpningsföreskrifter för systemet med exportbidrag för jordbruksprodukter,

8) **tullkodexen** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen,

8 a) **delegerade förordningen till tullkodexen** kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex,

Föreslagen lydelse

nr 951/2006, (EG) nr 341/2007 och (EG) nr 382/2008 och om upphävande av kommissionens förordningar (EG) nr 2390/98, (EG) nr 1345/2005, (EG) nr 376/2008 och (EG) nr 507/2008 och bestämmelserna om import av hampaprodukter i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1239 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller systemet med import- och exportlicenser,

5) **producent** jordbrukare som avses i artikel 3.1 i förordningen om strategiska planer,

6) **stöd till producentorganisationer** i artikel 42 a i förordningen om strategiska planer avsett stöd till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker,

7) EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker bestämmelserna om stöd till producentorganisationer i del II avdelning I kapitel II avsnitt 3, del II avdelning II kapitel I, del II avdelning II kapitel III och del IV kapitel I i marknadsordningsförordningen och i den horisontella förordningen, bestämmelserna om åtgärder inom sektorn för frukt och grönsaker i avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer samt bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförande av nämnda bestämmelser,

8) **stöd för biodling** i artikel 42 b i förordningen om strategiska planer avsett stöd för biodlingssektorn som beviljas av EU-medel,

Gällande lydelse

9) **förordningen om djurtransporter i samband med exportbidrag** kommissionens förordning (EU) nr 817/2010 om tillämpningsföreskrifter enligt rådets förordning (EG) nr 1234/2007 beträffande de krav på djurskydd under transport av levande nötkreatur som gäller för beviljande av exportbidrag,

10) **producent jordbrukare** som avses i artikel 2 i den horisontella förordningen,

11) **stöd till producentorganisationer** i del II avdelning I kapitel II avsnitt 3 i marknadsordningsförordningen avsett ekonomiskt stöd från gemenskapen till producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker,

12) **EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker** bestämmelserna om frukt- och grönsaksprodukter i del II avdelning I kapitel II avsnitt 3, del II avdelning II kapitel I, del II avdelning I kapitel III, del III kapitel I–III och del IV kapitel I i marknadsordningsförordningen, kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförord-

Föreslagen lydelse

9) **stöd för privat lagring** i del II avdelning I kapitel 1 avsnitt 3 i marknadsordningsförordningen avsett stöd för privat lagring,

10) **stöd till utdelning i skolan** i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen avsett stöd till utdelning av mjölkprodukter, frukt och grönsaker till skol elever,

11) **EU:s lagstiftning om utdelning i skolan** bestämmelserna om stöd till utdelning i skolan i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen och i den horisontella förordningen samt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/39 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter, kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/40 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter och om ändring av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 907/2014 och rådets förordning (EU) nr 1370/2013 om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter,

12) **EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar** bestämmelserna i artikel 10 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1182 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalorna för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur och bestämmelserna i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1184 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalor för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av

Gällande lydelse

ning (EU) nr 543/2011, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/892 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker samt kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker,

13) *stöd för biodling* i artikel 55 i marknadsordningsförordningen avsett ekonomiskt stöd för biodlingsprogram som beviljas av EU-med-

14) *stöd för privat lagring* i del II avdelning I kapitel I avsnitt 3 i marknadsordningsförordningen avsett stöd för privat lagring,

15) punkten har upphävts genom L 9.12.2016/1074.

16) stöd till utdelning i skolan i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen avsett stöd till utdelning av mjölkprodukter, frukt och grönsaker till skolelever,

17) *EU:s lagstiftning om utdelning i skolan* bestämmelserna om stöd till utdelning i skolan i del II avdelning I kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen och i den horisontella förordningen samt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/39 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter, kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/40 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr

Föreslagen lydelse

marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur,

13) *EU:s lagstiftning om handelsnormer* de bestämmelser som gäller handelsnormer för jordbruksprodukter och beteckningar, märkning, oenologiska metoder, vindruvssorter, lämnande av information, användning av följedokument och dokumentering av uppgifter i fråga om produkter inom vinsektorn i artiklarna 73—123, 147, 223 och 230.1 c i marknadsordningsförordningen och i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem samt i de bestämmelser i EU:s lagstiftning som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

14) *produkter inom olivsektorn* olivolja och bordsoliver enligt artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen,

15) *frukt och grönsaker* frukt och grönsaker, bananer samt bearbetad frukt och bearbetade grönsaker enligt artiklarna 1, 75 och 76 i marknadsordningsförordningen,

16) *produkter inom humlesektorn* humle enligt artiklarna 1, 75 och 77 i marknadsordningsförordningen och bilaga II till den,

17) *produkter inom vinsektorn* i artiklarna 1, 75, 78, 80 och 81 i och bilaga II till marknadsordningsförordningen avsedda produkter inom vinsektorn,

Gällande lydelse

1308/2013 vad gäller unionsstöd till utdelning av frukt och grönsaker, bananer och mjölk vid utbildningsanstalter och om ändring av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 907/2014 och rådets förordning (EU) nr 1370/2013 om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter,

18) punkten har upphävts genom L 207/2018.

19) *EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar* bestämmelserna i artikel 10 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/1182 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalorna för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur och bestämmelserna i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1184 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller unionsskalor för klassificering av slaktkroppar av nötkreatur, gris och får och vad gäller rapportering av marknadspriser för vissa kategorier av slaktkroppar och levande djur,

20) *EU:s lagstiftning om sockerproduktion* bestämmelserna i del II avdelning II kapitel II avsnitt 1 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i rådets förordning (EU) nr 1370/2013 om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter, bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 952/2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 318/2006 i fråga om förvaltningen av den inre marknaden för socker och kvotsystemet och bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 967/2006 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 318/2006 i fråga om sockerproduktion utöver kvoterna samt bestämmelserna om produkter inom sockersektorn i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och

Föreslagen lydelse

18) *etylalkohol* i artikel 1 i marknadsordningsförordningen avsedd etylalkohol som framställts av jordbruksprodukter,

19) *kalvkött* i bilaga VII till marknadsordningsförordningen avsett kött av nötkreatur som är högst tolv månader,

20) *mjölkprodukter* mjölk och mjölkprodukter enligt artikel 78 i marknadsordningsförordningen,

Gällande lydelse

rådets förordningar (EU) nr 1307/2013 och (EU) nr 1308/2013 vad gäller anmälan till kommissionen av uppgifter och handlingar och om ändring och upphävande av vissa kommissionsförordningar,

21) **den delegerade förordningen om utbetalande** organ kommissionens delegerade förordning (EU) nr 907/2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, avslutande av räkenskaper, säkerheter och användning av euron,

22) *EU:s lagstiftning om handelsnormer* de bestämmelser som gäller handelsnormer för jordbruksprodukter och beteckningar, märkning, oenologiska metoder, vindruvssorter, lämnande av information, användning av följedokument och dokumentering av uppgifter i fråga om produkter inom vinsektorn i artiklarna 73–123, 147, 223 och 230.1 c i marknadsordningsförordningen, i artiklarna 59, 89 och 90 i den horisontella förordningen och i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem samt i de bestämmelser i EU:s lagstiftning som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

23) *förordningen om utbetalande organ* kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 908/2014 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 med beaktande av utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, regler om kontroller, värdepapper och öppenhet,

24) *produkter inom olivsektorn olivolja och bordsoliver* enligt artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen,

25) *frukt och grönsaker* frukt och grönsaker, bananer samt bearbetad frukt och bearbetade grönsaker enligt artiklarna 1, 75 och 76 i marknadsordningsförordningen,

Föreslagen lydelse

21) *bredbara fetter* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsedda bredbara fetter,

22) *produkter inom äggsektorn* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsett fjäderfäkött samt i dess bilaga II avsedda produkter inom fjäderfäköttssektorn och kläckägg,

23) *produkter inom fjäderfäköttssektorn* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsett fjäderfäkött samt i dess bilaga II avsedda produkter inom fjäderfäköttssektorn och kläckägg,

24) *EU:s interventionslagstiftning* bestämmelserna i del II avdelning I kapitel I avsnitt 1–4 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i artiklarna 9, 11, 59, 60, 62 och 64 i den horisontella förordningen samt bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförande av dem samt de bestämmelser i EU:s lagstiftning om offentlig och privat lagring av jordbruksprodukter som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

25) *störningar på marknaden* en sådan situation som avses i artiklarna 219–221 i marknadsordningsförordningen.

26) *produkter inom humlesektorn* humle enligt artiklarna 1, 75 och 77 i marknadsordningsförordningen och bilaga II till den,

27) *produkter inom vinsektorn* i artiklarna 78 och 81 i och bilaga II till marknadsordningsförordningen avsedda produkter inom vinsektorn,

28) *etylalkohol* i artikel 1 i marknadsordningsförordningen avsedd etylalkohol som framställts av jordbruksprodukter,

29) *kalvkött* i bilaga VII till marknadsordningsförordningen avsett kött av nötkreatur som är högst tolv månader,

30) *mjölkprodukter* mjölk och mjölkprodukter enligt artikel 78 i marknadsordningsförordningen,

31) *bredbara fetter* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsedda bredbara fetter,

32) *produkter inom äggsektorn* ägg enligt artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen, med undantag för kläckägg enligt bilaga II,

33) *produkter inom fjäderfäköttssektorn* i artiklarna 1, 75 och 78 i marknadsordningsförordningen avsett fjäderfäkött samt i dess bilaga II avsedda produkter inom fjäderfäköttssektorn och kläckägg,

34) *EU:s interventionslagstiftning* bestämmelserna i del II avdelning I kapitel I avsnitt 1–4 i marknadsordningsförordningen, bestämmelserna i artiklarna 7, 8, 58–60, 62, 64 och 66 i den horisontella förordningen samt bestämmelserna i EU:s lagstiftning om genomförande av dem samt de bestämmelser i EU:s lagstiftning om offentlig och privat lagring av jordbruksprodukter som antagits med stöd av den gamla marknadsordningsförordningen,

35) *störningar på marknaden* en sådan situation som avses i artiklarna 219–221 i marknadsordningsförordningen.

Gällande lydelse

4 §

Landsbygdsverkets allmänna behörighet och den behöriga myndighet som avses i EU:s lagstiftning

Landsbygdsverket är behörig nationell myndighet vid genomförande av marknadsordningen, som ingår i EU:s gemensamma jordbrukspolitik, och svarar för genomförandet av de till marknadsordningen anknyttande åtgärder som den nationella myndigheten ska sköta och för de beslut som genomförandet kräver, om inte något annat bestäms nedan i denna lag.

Jord- och skogsbruksministeriet är den behöriga myndighet som avses i artikel 1.2 i förordningen om utbetalande organ.

Landsbygdsverket är det utbetalande organ som avses i artikel 7 i den horisontella förordningen.

5 §

Val av interventionslager

Vid upphandling av lager (*interventionslager*) som ska användas vid offentlig intervention enligt marknadsordningsförordningen (*interventionslagring*) och av tjänster som hänför sig till lagringen ska Landsbygdsverket säkerställa att

1) lagren och lagringsförfarandena uppfyller kraven i EU:s interventionslagstiftning och denna lag,

2) det tillsammans med den aktör som svarar för interventionslagringen (*interventionslagerhållare*) upprättas ett kontrakt som avses i EU:s interventionslagstiftning och där interventionslagerhållarens ersättningsansvar och de övriga omständigheter som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning fastställs,

3) interventionslagerhållaren förbinder sig att föra bok över och anmäla till Landsbygdsverket och den i denna lag avsedda myndighet som svarar för kontroll av lagringen de uppgifter om lagren och lagringsförfarandet som avses i EU:s interventionslagstiftning och denna lag.

Föreslagen lydelse

4 §

Livsmedelsverkets allmänna behörighet och den myndighet som avses i EU:s lagstiftning

Livsmedelsverket är behörig nationell myndighet vid genomförande av marknadsordningen, som ingår i EU:s gemensamma jordbrukspolitik, och av avdelning III kapitel III i förordningen om strategiska planer, och svarar för genomförandet av de till marknadsordningen och nämnda kapitel anknyttande åtgärder som den nationella myndigheten ska sköta och för de beslut som genomförandet kräver, om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag.

I 3 kap. i lagen om förvaltning av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken (/20), nedan planförvaltningslagen, föreskrivs om myndigheter och organ som avses i EU:s lagstiftning.

5 §

Val av interventionslager

Vid upphandling av lager (*interventionslager*) som ska användas vid offentlig intervention enligt marknadsordningsförordningen (*interventionslagring*) och av tjänster som hänför sig till lagringen ska Livsmedelsverket säkerställa att

1) lagren och lagringsförfarandena uppfyller kraven i EU:s interventionslagstiftning och denna lag,

2) det tillsammans med den aktör som svarar för interventionslagringen (*interventionslagerhållare*) upprättas ett kontrakt som avses i EU:s interventionslagstiftning och där interventionslagerhållarens ersättningsansvar och de övriga omständigheter som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning fastställs,

3) interventionslagerhållaren förbinder sig att föra bok över och anmäla till Livsmedelsverket och den i denna lag avsedda myndighet som svarar för kontroll av lagringen de uppgifter om lagren och lagringsförfarandet som avses i EU:s interventionslagstiftning och denna lag.

Gällande lydelse

6 §

Fullmakt för aktörer som lämnar in erbjudanden eller anbud i fråga om spannmålsprodukter

En aktör som enligt EU:s interventionslagstiftning kan komma i fråga för att lämna in ett erbjudande eller ett anbud som gäller spannmålsprodukter kan ge en annan aktör som kan komma i fråga för ändamålet fullmakt att på den förstnämnda aktörens vägnar lämna in erbjudanden eller anbud.

Den som fått fullmakt att lämna in erbjudanden eller anbud ska i samband med erbjudandet eller anbudet lämna Landsbygdsverket en redogörelse för fullmakten. Redogörelsen ska innehålla uppgifter om fullmaktsgivaren och dennes samtycke till att de produkter som fullmakten avser före inlagring i interventionslagret kontrolleras i lokaler som används till lagring av produkterna. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter om fullmakten som ska lämnas.

8 §

Betalning av produkter och ersättande av kostnader som hänför sig till interventionslagring

Bestämmelser om rätten för interventions-säljare av spannmålsprodukter att erbjuda produkter till ett interventionslager för att övertas på lagringsplatsen utan transport och om myndighetens skyldighet att i detta fall dra av kostnaderna för transport och utlagring från produktpriset finns i EU:s interventionslagstiftning. Landsbygdsverket beslutar om kostnadsavdraget.

Till övriga delar än vad som avses i 1 mom. finns bestämmelser om grunderna för priset på och ersättande av transportkostnaderna för produkter som inlagras i interventionslager i EU:s interventionslagstiftning. Interventions-säljare ska lämna Landsbygdsverket de uppgifter som behövs för att fastställa produktpriset och ersättningen för transportkostnader.

Föreslagen lydelse

6 §

Fullmakt för aktörer som lämnar in erbjudanden eller anbud i fråga om spannmålsprodukter

En aktör som enligt EU:s interventionslagstiftning kan komma i fråga för att lämna in ett erbjudande eller ett anbud som gäller spannmålsprodukter kan ge en annan aktör som kan komma i fråga för ändamålet fullmakt att på den förstnämnda aktörens vägnar lämna in erbjudanden eller anbud.

Den som fått fullmakt att lämna in erbjudanden eller anbud ska i samband med erbjudandet eller anbudet lämna *Livsmedelsverket* en redogörelse för fullmakten. Redogörelsen ska innehålla uppgifter om fullmaktsgivaren och dennes samtycke till att de produkter som fullmakten avser före inlagring i interventionslagret kontrolleras i lokaler som används till lagring av produkterna. *Livsmedelsverket* får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter om fullmakten som ska lämnas.

8 §

Betalning av produkter och ersättande av kostnader som hänför sig till interventionslagring

Bestämmelser om rätten för interventions-säljare av spannmålsprodukter att erbjuda produkter till ett interventionslager för att övertas på lagringsplatsen utan transport och om myndighetens skyldighet att i detta fall dra av kostnaderna för transport och utlagring från produktpriset finns i EU:s interventionslagstiftning. *Livsmedelsverket* beslutar om kostnadsavdraget.

Till övriga delar än vad som avses i 1 mom. finns bestämmelser om grunderna för priset på och ersättande av transportkostnaderna för produkter som inlagras i interventionslager i EU:s interventionslagstiftning. Interventions-säljare ska lämna *Livsmedelsverket* de uppgifter som behövs för att fastställa produktpriset och ersättningen för transportkostnader. *Livsmedelsverket* får meddela närmare föreskrifter

Gällande lydelse

Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas vid ansökan om ersättning.

Om kvantiteten utlämnade produkter vid en kontroll i samband med utlagring av spannmålsprodukter konstateras vara mindre än den som interventionsköparen och Landsbygdsverket har kommit överens om och det inte är möjligt att lämna ut den kvantitet som saknas, återbetalar Landsbygdsverket till interventionsköparen en andel av priset som motsvarar den produktkvantitet som saknas. Om den utlämnade kvantiteten konstateras vara större än den överenskomna, ska interventionsköparen betala till Landsbygdsverket ett pris som motsvarar den överskjutande utlämnade kvantiteten.

9 §

Krav på tillverkning av produkter för lagring

Bestämmelser om skyldigheten för anläggningar som tillverkar smör eller mjölkpulver för interventionslagring att ansöka om godkännande och om förutsättningarna för godkännande finns i EU:s interventionslagstiftning. Landsbygdsverket beviljar på ansökan godkännande för en anläggning som uppfyller förutsättningarna för godkännande (*godkänd tillverkare av produkter för lagring*). Godkännandet gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och om förutsättningarna för att ett återkallat godkännande ska kunna börja gälla på nytt finns i EU:s interventionslagstiftning.

Bestämmelser om skyldigheten för godkända tillverkare av produkter för lagring att i förväg underrätta myndigheten om att produktion av produkterna i fråga inleds och bestämmelser om tiden för att göra anmälan samt andra krav som gäller godkända tillverkare av produkter för lagring finns i EU:s interventionslagstiftning. Landsbygdsverket får inom de gränser som anges i EU:s interventionslagstiftning meddela föreskrifter om en tid som infaller senare än den som avses i lagstiftningen i fråga, om detta inte äventyrar ordnandet av produktionsövervakningen.

Föreslagen lydelse

om de uppgifter som ska lämnas vid ansökan om ersättning.

Om kvantiteten utlämnade produkter vid en kontroll i samband med utlagring av spannmålsprodukter konstateras vara mindre än den som interventionsköparen och Livsmedelsverket har kommit överens om och det inte är möjligt att lämna ut den kvantitet som saknas, återbetalar *Livsmedelsverket* till interventionsköparen en andel av priset som motsvarar den produktkvantitet som saknas. Om den utlämnade kvantiteten konstateras vara större än den överenskomna, ska interventionsköparen betala till Livsmedelsverket ett pris som motsvarar den överskjutande utlämnade kvantiteten.

9 §

Krav på tillverkning av produkter för lagring

Bestämmelser om skyldigheten för anläggningar som tillverkar smör eller mjölkpulver för interventionslagring att ansöka om godkännande och om förutsättningarna för godkännande finns i EU:s interventionslagstiftning. *Livsmedelsverket* beviljar på ansökan godkännande för en anläggning som uppfyller förutsättningarna för godkännande (*godkänd tillverkare av produkter för lagring*). Godkännandet gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och om förutsättningarna för att ett återkallat godkännande ska kunna börja gälla på nytt finns i EU:s interventionslagstiftning.

Bestämmelser om skyldigheten för godkända tillverkare av produkter för lagring att i förväg underrätta myndigheten om att produktion av produkterna i fråga inleds och bestämmelser om tiden för att göra anmälan samt andra krav som gäller godkända tillverkare av produkter för lagring finns i EU:s interventionslagstiftning. *Livsmedelsverket* får inom de gränser som anges i EU:s interventionslagstiftning meddela föreskrifter om en tid som infaller senare än den som avses i lagstiftningen i fråga, om detta inte äventyrar ordnandet av produktionsövervakningen.

Gällande lydelse

10 §

Import- och exportlicenser

Bestämmelser om skyldigheten för importörer att visa upp importlicens vid import av jordbruksprodukter från länder utanför EU och för exportörer att visa upp exportlicens vid export av jordbruksprodukter till länder utanför EU samt om uppgifterna i licenserna och licensanvändningen finns i EU:s lagstiftning om import- och exportlicenser.

Landsbygdsverket får meddela de närmare föreskrifter som EU:s lagstiftning om import- och exportlicenser tillåter eller kräver när det gäller dels sådana smärre kompletteringar av uppgifterna i licenserna och av licensanvändningen som behövs för att säkerställa produktuppföljningen, dels smärre undantag som inte äventyrar vare sig produktuppföljningen eller tillgången till tillräcklig information för de myndigheter som övervakar importen och exporten av produkter.

11 §

Intyg som krävs vid import av produkter inom sektorn för hampa

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om produkter inom sektorn för hampa vars import från länder utanför EU kräver intyg, om de uppgifter som ska ingå i ansökan om intyg och om villkoren för att utfärda intyg. Landsbygdsverket beslutar på ansökan om utfärdande av intyg.

Importören ska vid import visa upp intyget för tullkontoret, som vid hänförandet av produkterna till importförfarande gör en anteckning i intyget som motsvarar det importerade partiet.

Föreslagen lydelse

10 §

Import- och exportlicenser

Bestämmelser om skyldigheten för importörer att visa upp importlicens vid import av jordbruksprodukter från länder utanför EU och för exportörer att visa upp exportlicens vid export av jordbruksprodukter till länder utanför EU samt om uppgifterna i licenserna och licensanvändningen finns i *avdelning III kapitlen I och III i marknadsordningsförordningen och i EU:s lagstiftning om genomförandet av dem.*

Livsmedelsverket får meddela de närmare föreskrifter som den i 1 mom. avsedda EU-lagstiftningen tillåter eller kräver när det gäller dels sådana smärre kompletteringar av uppgifterna i licenserna *och licensansökningarna* samt av licensanvändningen som behövs för att säkerställa produktuppföljningen, dels smärre undantag som inte äventyrar vare sig produktuppföljningen eller tillgången till tillräcklig information för de myndigheter som övervakar importen och exporten av produkter.

11 §

Intyg som krävs vid import av produkter inom sektorn för hampa

I EU:s lagstiftning om import av hampaprodukter finns bestämmelser om produkter inom sektorn för hampa vars import från länder utanför EU kräver intyg, om de uppgifter som ska ingå i ansökan om intyg och om villkoren för att utfärda intyg. *Livsmedelsverket* beslutar på ansökan om utfärdande av intyg.

Importören ska vid import visa upp intyget för tullkontoret, som vid hänförandet av produkterna till importförfarande gör en anteckning i intyget som motsvarar det importerade partiet.

Gällande lydelse

12 §

Särskilda krav vid import av vissa hampfrön

I EU:s lagstiftning om import av hampprodukter finns bestämmelser om hampfrön avsedda för andra ändamål än utsäde (*hampfrön*), vars import kräver både ett intyg som avses i 11 § och att importören har godkänts för ändamålet (*godkänd importör av hampfrön*). Landsbygdsverket beslutar på ansökan om godkännande. Godkännandet förutsätter att importören förbinder sig att iaktta de krav på import av hampfrön som anges i EU:s lagstiftning om import av hampprodukter och i denna lag. Godkännandet gäller tills vidare.

I EU:s lagstiftning om import av hampprodukter finns bestämmelser om

1) godtagbara användningssätt för importerade hampfrön,

2) den tid inom vilken hampfröna ska användas,

3) skyldigheten för godkända importörer av hampfrön att till myndigheten ge en förbindelse om uppvisande av dokument som gäller användningen av hampfrön.

Godkända importörer av hampfrön ska inom sex månader från utgången av den tidsfrist för användning av hampfrön som avses i 2 mom. 2 punkten lämna Landsbygdsverket dokument som visar hur hampfröna har använts. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka dokument som ska visas upp.

12 a §

Gemensamma bestämmelser om godkännande av producent- och branschorganisationer

Landsbygdsverket beslutar på ansökan om godkännande av producentorganisationer och branschorganisationer som avses i detta kapitel.

Sökanden ska i sin ansökan visa att förutsättningarna för godkännande uppfylls. Dessutom ska sökanden redogöra för de produkter eller produktgrupper som verksamheten gäller. Landsbygdsverket får meddela närmare

Föreslagen lydelse

12 §

Särskilda krav vid import av vissa hampfrön

I EU:s lagstiftning om import av hampprodukter finns bestämmelser om hampfrön avsedda för andra ändamål än utsäde (*hampfrön*), vars import kräver både ett intyg som avses i 11 § och att importören har godkänts för ändamålet (*godkänd importör av hampfrön*). *Livsmedelsverket* beslutar på ansökan om godkännande. Godkännandet förutsätter att importören förbinder sig att iaktta de krav på import av hampfrön som anges i EU:s lagstiftning om import av hampprodukter och i denna lag. Godkännandet gäller tills vidare.

I EU:s lagstiftning om import av hampprodukter finns bestämmelser om

1) godtagbara användningssätt för importerade hampfrön,

2) den tid inom vilken hampfröna ska användas,

3) skyldigheten för godkända importörer av hampfrön att till myndigheten ge en förbindelse om uppvisande av dokument som gäller användningen av hampfrön.

Godkända importörer av hampfrön ska inom sex månader från utgången av den tidsfrist för användning av hampfrön som avses i 2 mom. 2 punkten lämna *Livsmedelsverket* dokument som visar hur hampfröna har använts. *Livsmedelsverket* får meddela närmare föreskrifter om vilka dokument som ska visas upp.

12 a §

Gemensamma bestämmelser om godkännande av producent- och branschorganisationer

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om godkännande av producentorganisationer och branschorganisationer som avses i detta kapitel.

Sökanden ska i sin ansökan visa att förutsättningarna för godkännande uppfylls. Dessutom ska sökanden redogöra för de produkter eller produktgrupper som verksamheten gäller.

Gällande lydelse

föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan och om de blanketter som ska användas.

Godkännandet gäller tills vidare, om det inte föreskrivs något annat i EU:s lagstiftning.

12 e §

Direktförsäljning inom sektorn för frukt och grönsaker

En producentmedlem inom sektorn för frukt och grönsaker får av sina produkter sälja en andel på högst 25 procent direkt till konsumenter på det sätt som avses i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

12 f §

Krav på verksamheten vid producentorganisationer inom mjölksektorn

Godkända producentorganisationer inom mjölksektorn ska varje år före utgången av januari månad lämna Landsbygdsverket uppgifter om antalet medlemmar och mängden obehandlad mjölk som saluförts.

Föreslagen lydelse

ler. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan och om de blanketter som ska användas.

Godkännandet gäller tills vidare, om det inte föreskrivs något annat i EU:s lagstiftning.

12 e §

Saluföring av produkter utanför en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Bestämmelser om rätten för en producentmedlem i en producentorganisation att saluföra produkter utanför producentorganisationen finns i artikel 12 § i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/891 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011. Närmare bestämmelser om produkter som den godtagbara försäljningen får omfatta och om deras kvantitet utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

12 f §

Anmälan om uppgifter om producentorganisationens verksamhet

Godkända producentorganisationer ska lämna Livsmedelsverket uppgifter om antalet medlemmar och värdet av den saluförda produktionen samt andra motsvarande uppgifter om sin verksamhet, om EU:s marknadsordningslagstiftning kräver det.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas och om tidpunkten för lämnande av dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

12 g §

Producentorganisationer inom nöt- och kalvköttssektorn och sektorn för jordbruksgrödor

Också en producentorganisation inom nöt- och kalvköttssektorn enligt marknadsordningsförförordningen samt en producentorganisation inom sektorn för vissa jordbruksgrödor enligt artikel 171 i den förordningen kan godkännas som producentorganisation. På förutsättningarna för godkännande tillämpas bestämmelserna i 12 b §.

Bestämmelser om skyldigheten för producentorganisationer inom nöt- och kalvköttssektorn och sektorn för jordbruksgrödor att lämna information om de produktionsvolymerna som omfattas av avtalsförhandlingar finns i EU:s marknadsordningslagstiftning. Informationen ska lämnas till Landsbygdsverket.

13 §

Förhandsanmälan om ansökan om exportbidrag samt hur exportbidragsprodukter ska läggas fram

I förordningen om exportbidrag finns bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om exportbidrag att lämna Tullen en förhandsanmälan om lastning av och ansökan om exportbidrag för produkter som är föremål för exportbidrag (*exportbidragsprodukt*) och om tid för förhandsanmälan. Tullen får meddela de föreskrifter som tillåts enligt förordningen om exportbidrag om senareläggning av den tid som anges i förordningen.

Förhandsanmälan ska innehålla uppgifter om exportbidragsprodukterna, lastningsplatsen, lastningstiden och transportmedlet. Tullen meddelar inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i förhandsanmälan.

Den som ansöker om exportbidrag ska lägga fram exportbidragsprodukterna på ett sätt som skiljer dem från övriga produkter, så att det är möjligt att identifiera produkterna och transporten samt kontrollera produkterna omedelbart före den tidpunkt för påbörjande av lastning som anges i förhandsanmälan. Tullen får

Föreslagen lydelse

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning meddela närmare föreskrifter om sättet att lägga fram produkter.

14 §

(upphävs)

Exportdeklaration och ansökan om exportbidrag i fråga om exportbidragsprodukter

Bestämmelser om skyldigheten för dem som ansöker om exportbidrag att till den behöriga tullmyndigheten lämna en exportdeklaration som gäller exportbidragsprodukter finns i förordningen om exportbidrag. Den som ansöker om exportbidrag ska i exportdeklarationen lämna de uppgifter som behövs för beräkning av bidraget. Landsbygdsverket meddelar inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning närmare föreskrifter om de uppgifter för beräkning av bidraget som ska lämnas i exportdeklarationen. Bestämmelser om de övriga uppgifter som ska ingå i exportdeklarationen finns i artikel 2 i den delegerade förordningen till tullkodexen.

En exportdeklaration där exportören meddelar att exportbidrag söks och där de uppgifter som avses i 1 mom. ingår anses vara en ansökan om exportbidrag.

En ansökan om exportbidrag ska lämnas till Tullen så att denna före den lastningstidpunkt som anges i förhandsanmälan har tillräckligt med tid att behandla ansökan och bedöma behovet av att kontrollera produkterna. Tullen får meddela närmare föreskrifter om tiden för ansökan.

En ansökan om exportbidrag får inte återtas, om den tid som återstår till den anmälda lastningstiden är kortare än två timmar. Tullkontoret kan emellertid godkänna ett återtagande som görs senare, om återtagandet beror på att det fordon som reserverats för transport av produkterna har gått sönder på vägen till lastningsplatsen eller försenats vid gränsövergången eller om det finns någon annan exceptionell orsak.

Gällande lydelse

15 §

*Godkännande av övervakningsorgan samt
övervakningsorganens verksamhet*

I förordningen om exportbidrag finns bestämmelser om rätten för den som ansöker om exportbidrag att för granskning av de uppgifter om uppfyllande av tullformaliteter för exportbidragsprodukter, de uppgifter om iakttagande av kraven på transporten och de uppgifter om lossning av produkterna som utgör villkor för beviljande av exportbidrag anlita ett företag som specialiserat sig på kontroll och övervakning och som godkänts för ändamålet (*godkänt övervakningsorgan*). Bestämmelser om förutsättningarna och tiden för godkännande och om förutsättningarna för tillfällig upphävning och för återkallelse av godkännandet finns i förordningen om exportbidrag. Landsbygdsverket beslutar om godkännande av övervakningsorgan på ansökan.

Bestämmelser om kraven på godkända övervakningsorgans verksamhet finns i förordningen om exportbidrag och i förordningen om djurtransporter i samband med exportbidrag. Ett godkänt övervakningsorgan ska på Landsbygdsverkets begäran lägga fram de uppgifter som ligger till grund för uppgifterna om uppfyllande av tullformaliteter, transport och lossning.

16 §

*Godkännande av proviantlager samt provi-
antlagrens verksamhet*

Bestämmelser om rätten för dem som ansöker om exportbidrag att vid exportförfarandet för exportbidragsprodukter använda ett proviantlager som godkänts för ändamålet (*godkänt proviantlager*) finns i förordningen om exportbidrag. Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande och om kraven på den verksamhet godkännandet avser finns i förordningen om exportbidrag och i de bestämmelser i artikel 240 i tullkodexen som gäller tullager. Landsbygdsverket beslutar om godkännande av proviantlager på ansökan.

Föreslagen lydelse

(upphävs)

(upphävs)

Gällande lydelse

Godkännandet gäller i tre år. Landsbygdsverket beslutar på ansökan om nytt godkännande. Ansökan ska innehålla en redogörelse för uppfyllandet av förutsättningarna för godkännande.

17 §

Nationell strategi för sektorn för frukt och grönsaker

Jord- och skogsbruksministeriet utarbetar den nationella strategi för åtgärder på frukt- och grönsaksmarknaden som avses i marknadsordningsförordningen.

18 §

Allmänna villkor för stödet till producentorganisationer

Beviljandet av stöd till producentorganisationer förutsätter att

- 1) Landsbygdsverket godkänner verksamhetsprogrammet för den producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stödet,
- 2) de åtgärder som producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har vidtagit och kostnaderna för dem är stödberättigande på det sätt som avses i detta kapitel,
- 3) producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har en driftsfond som uppfyller kraven i detta kapitel.

19 §

Verksamhetsprogram för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Landsbygdsverket godkänner på ansökan ett verksamhetsprogram utarbetat av en sådan producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stöd, om verksamhetsprogrammet uppfyller de krav angående följande omständigheter som anges i

Föreslagen lydelse

(upphävs)

18 §

Allmänna villkor för stödet till producentorganisationer

Beviljandet av stöd till producentorganisationer förutsätter att

- 1) *Livsmedelsverket* godkänner verksamhetsprogrammet för den producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stödet,
- 2) de åtgärder som producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har vidtagit och kostnaderna för dem är stödberättigande på det sätt som avses i detta kapitel,
- 3) producentorganisationen inom sektorn för frukt och grönsaker har en driftsfond som uppfyller kraven i detta kapitel,
- 4) *stödmottagaren uppfyller förutsättningarna för godkännande av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker.*

19 §

Verksamhetsprogram för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Livsmedelsverket godkänner på ansökan ett verksamhetsprogram utarbetat av en sådan producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker som ansöker om stöd, om verksamhetsprogrammet uppfyller de krav angående följande omständigheter som anges i

Gällande lydelse

EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker och detta kapitel:

- 1) en beskrivning av utgångsläget, verksamhetsprogrammets mål och kriterier för utvärdering av måluppfyllelsen,
- 2) verksamhetsprogrammets varaktighet,

3) de planerade åtgärderna, kostnaderna och finansieringen,

4) en redogörelse för inrättandet av driftsfonden och de åtaganden som förutsätts av producentorganisationerna.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska i ansökan om godkännande av verksamhetsprogrammet lämna uppgifter om förutsättningarna för godkännande. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas.

Bestämmelser om tiden för ansökan om godkännande av verksamhetsprogram finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Sådana bestämmelser om senareläggning av tiden som tillåts enligt EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker får utfärdas genom förordning av statsrådet, om det behövs för att säkerställa att producentorganisationen har tillräckligt med tid att sammanställa de uppgifter som ska anmälas.

20 §

Stödberättigande åtgärder av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas för att ersätta kostnader för följande åtgärder enligt EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker som ingår i ett godkänt verksamhetsprogram:

- 1) produktionsplanering,
- 2) förbättring eller bevarande av produktkvaliteten,
- 3) säljfrämjande,
- 4) forskning eller experimentell produktion,
- 5) utbildning eller främjande av tillgången till rådgivningstjänster,

Föreslagen lydelse

EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker och detta kapitel:

- 1) en beskrivning av utgångsläget, verksamhetsprogrammets mål och kriterier för utvärdering av måluppfyllelsen,
- 2) *den tidpunkt då verksamhetsprogrammet börjar genomföras och* verksamhetsprogrammets varaktighet,

3) de planerade åtgärderna, kostnaderna och finansieringen,

4) en redogörelse för inrättandet av driftsfonden och de åtaganden som förutsätts av producentorganisationerna.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska i ansökan om godkännande av verksamhetsprogrammet lämna uppgifter om förutsättningarna för godkännande. *Livsmedelsverket* får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas.

En tidsfrist får bestämmas för ansökan om godkännande av verksamhetsprogrammet *och för den tidpunkt då verksamhetsprogrammet börjar genomföras samt för verksamhetsprogrammets varaktighet. Närmare bestämmelser om krav som gäller verksamhetsprogrammet och om tidsfristerna för framläggande av verksamhetsprogrammet får utfärdas genom förordning av statsrådet.*

20 §

Stödberättigande åtgärder av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas för att ersätta kostnader för åtgärder *som avses i artikel 47.1 a—i och artikel 47.2 b och i i förordningen om strategiska planer som ingår i ett godkänt verksamhetsprogram. Bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd till producentorganisationer finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.*

Gällande lydelse

6) skördeförsäkring som hänför sig till krisförebyggande och krishantering i fråga om marknaden,

7) miljöinsatser.

Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärder som anges i 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Stöd till producentorganisationer kan inte beviljas för åtgärder för vilka annan offentlig finansiering har fått. Bestämmelser om övriga begränsningar som rör de stödberättigande åtgärderna finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

21 §

Stödberättigande miljöinsatser av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker för att ersätta extra kostnader eller kompensera inkomstbortfall som genomförandet av miljöinsatser som ingår i ett verksamhetsprogram föranleder, om åtgärden gäller

- 1) minskad klimatförändring,
- 2) naturskydd och biologisk mångfald,
- 3) främjande av miljö, hälsa eller livskvalitet,
- 4) skydd av naturresurser,
- 5) behandling av avfall, eller
- 6) utbildning eller rådgivning med anknytning till miljöinsatser.

Närmare bestämmelser om de stödberättigande miljöinsatser som anges i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska genomföra åtminstone två miljöinsatser som avses i 1 mom. eller använda åtminstone tio procent av utgifterna inom verksamhetsprogrammet till dem. Bestämmelser om krav på miljöinsatserna finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärder som anges i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

21 §

Stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser av producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker

Stöd till producentorganisationer kan beviljas producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker för att ersätta kostnader för genomförandet av miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som ingår i ett verksamhetsprogram, om åtgärden gäller åtgärder som anknyter till de mål som anges i artikel 46 d–f i förordningen om strategiska planer. Bestämmelser om krav på miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatserna finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

Närmare bestämmelser om de stödberättigande miljö-, klimat-, forsknings- och utvecklingsinsatser som anges i 1 mom. samt om beloppet av stöd som beviljas för dessa insatser utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Gällande lydelse

22 §

*Stödberättigande för kostnader inom stödet
till producentorganisationer och stödets
maximibelopp*

Stödet till producentorganisationer kan ersätta sådana behövliga skäligena kostnader för genomförande av åtgärder och insatser enligt 20 och 21 § som har uppkommit efter det att ett godkänt verksamhetsprogram börjat genomföras. Bestämmelser om stödberättigande kostnader och om begränsningar som rör dem finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Närmare bestämmelser om de stödberättigande kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Bestämmelser om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker.

Bestämmelser om förutsättningarna för att höja maximibeloppet av stöd till producentorganisationer finns i artikel 34 i marknadsordningsförordningen. Närmare bestämmelser om uppnåendet av en marknadsandel på mindre än 20 procent som enligt artikel 34 i den förordningen är en förutsättning för att höja stödets maximibelopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

(ny)

Föreslagen lydelse

22 §

*Stödberättigande för kostnader inom stödet
till producentorganisationer och stödets
maximibelopp*

Stödet till producentorganisationer kan ersätta sådana behövliga skäligena kostnader för genomförande av åtgärder och insatser enligt 20 och 21 § som har uppkommit efter det att ett godkänt verksamhetsprogram börjat genomföras. Bestämmelser om stödberättigande kostnader och om begränsningar som rör dem finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Närmare bestämmelser om de stödberättigande kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Bestämmelser om maximibeloppet av stöd till producentorganisationer *och om förutsättningarna för att höja maximibeloppet finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Närmare bestämmelser om maximibeloppet av stödet och om höjning av det* utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

22 a §

Finansiering för en driftsfond som en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker har inrättat samt driftsfondens verksamhet

En producentorganisation ska bestämma de betalningsandelar som medlemmarna ska betala in till driftsfonden.

Producentorganisationen ska säkerställa att producentmedlemmarna kan delta jämlikt i besluten om användning av driftsfonden och om betalningsandelarna och att producentmedlemmarna kan utnyttja driftsfonden.

Närmare bestämmelser om betalningsandelarna, beslutsfattandet och fondanvändningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

(ny)

Föreslagen lydelse

22 b §

Godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om godkännande av en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker, om driftsfonden uppfyller de krav angående driftsfondens storlek och andra omständigheter som föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning och i denna lag.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska i sin ansökan om godkännande av driftsfonden lägga fram i 1 mom. ovan avsedda uppgifter om förutsättningarna för godkännande. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska läggas fram i ansökan.

En tidsfrist får bestämmas för ansökan om godkännande av en driftsfond som ingår i ett operativt program och för tidpunkten då driftsfonden börjar genomföras samt för driftsfondens varaktighet. Närmare bestämmelser om tidsfristen utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Bestämmelser om skyldigheten för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker att årligen anmäla en uppskattning av driftsfondens storlek under det följande året för genomförande av verksamhetsprogrammet finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Anmälan görs till Landsbygdsverket. Den ska innehålla uppgifter på basis av vilka det är möjligt att uppskatta driftsfondens storlek och värdet av den saluförda produktionen. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska anges i anmälan.

Bestämmelser om tiden för inlämnande av anmälan finns i EU:s lagstiftning om frukt och

23 §

Anmälningar och bokföring som gäller en driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker

Producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker ska årligen anmäla en uppskattning av driftsfondens storlek under det följande året för genomförande av verksamhetsprogrammet. Anmälan görs till Livsmedelsverket. Den ska innehålla uppgifter på basis av vilka det är möjligt att uppskatta driftsfondens storlek och värdet av den saluförda produktionen. Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska anges i anmälan.

En tidsfrist för anmälan kan fastställas. Närmare bestämmelser om tidsfristen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

grönsaker. Sådana bestämmelser om senareläggning av tiden som tillåts enligt EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker får utfärdas genom förordning av statsrådet, om det behövs för att säkerställa att producentorganisationen har tillräckligt med tid att sammanställa de uppgifter som ska anmälas.

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska ordna driftsfondens bokföring på ett sådant sätt att revisorerna årligen kan identifiera, kontrollera och certifiera fondens utgifter. Närmare bestämmelser om kraven på driftsfondens bokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

24 §

Uppgifter som ska lämnas vid ansökan om stöd till producentorganisationer

I samband med ansökan om stöd till producentorganisationer ska det redogöras för de genomförda åtgärderna och insatserna samt för kostnaderna för dem. Bestämmelser om ansökan om och utbetalning av stödet finns dessutom i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas.

Föreslagen lydelse

En producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ska ordna driftsfondens bokföring på ett sådant sätt att revisorerna årligen kan identifiera, kontrollera och certifiera fondens utgifter. Närmare bestämmelser om kraven på driftsfondens bokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

24 §

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd till producentorganisationer

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om beviljande av stöd till producentorganisationer och om beloppet av stöd till producentorganisationer som beviljas en sökande. Ansökan om stöd ska lämnas in inom utsatt tid. Till ansökan ska fogas en redogörelse för de i 19–23 § avsedda förutsättningarna för beviljande av stödet samt en plan och redogörelse för genomförandet av de åtgärder som stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att de föreslagna åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara.

Stödmottagaren ska föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utbetalning av stöd till producentorganisationer. Till ansökan ska fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för stödutbetalningen är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem är godtagbara och att åtgärderna har genomförts under en godkänd period. En tidsfrist för ansökan om utbetalning får bestämmas.

Närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning

Gällande lydelse

25 §

Ändringar av producentorganisationens verksamhetsprogram

Bestämmelser om skyldigheten för producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker att i förväg ansöka om godkännande av ändringar av ett godkänt verksamhetsprogram samt bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av ändringar finns i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker. Landsbygdsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Bestämmelser om tiden för ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ändra sitt verksamhetsprogram under genomförandeåret utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på genomförandet av åtgärderna och om organisationen underrättar Landsbygdsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit.

26 §

Biodlingsprogram och åtgärder som berättigar till stöd för biodling

Jord- och skogsbruksministeriet utarbetar det biodlingsprogram som enligt marknadsordningsförordningen är en förutsättning för beviljande av stöd för biodling.

Bestämmelser om de åtgärder för vilka stöd för biodling kan fås finns i artikel 55 i marknadsordningsförordningen. Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärderna och om kraven på dem utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Föreslagen lydelse

utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i ansökningarna och om de i 2 mom. avsedda uppgifter som ska dokumenteras får utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket.

25 §

Ändringar av producentorganisationens verksamhetsprogram och driftsfond

Ett godkänt verksamhetsprogram och en godkänd driftsfond för en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker får ändras förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av verksamhetsprogrammets mål. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Närmare bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en producentorganisation inom sektorn för frukt och grönsaker ändra sitt verksamhetsprogram under genomförandeåret utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnåendet av verksamhetsprogrammets mål och om organisationen underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit.

26 §

Åtgärder som berättigar till stöd för biodling

Bestämmelser om åtgärder som är sådana att stöd för biodling kan beviljas för ersättande av kostnaderna för genomförande av dem finns i artikel 55.1 a, b i och iv samt c–f i förordningen om strategiska planer. Närmare bestämmelser om de stödberättigande åtgärderna och om kraven på dem utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bestämmelser om

Gällande lydelse

27 §

Aktörer som har rätt till stöd för biodling

Stöd för biodling kan beviljas registrerade föreningar och andelslag som företräder biodlingssektorn och förbinder sig att vidta alla stödberättigande åtgärder. Stöd kan sökas av flera stödberättigade aktörer gemensamt.

En stödberättigad aktör kan anlita en annan offentligrättslig eller privaträttslig registrerad sammanslutning vid genomförandet av enskilda åtgärder. Då tillämpas det som i 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen (688/2001) bestäms om skyldigheten att med den som genomför projektet ingå avtal om understödets användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa.

(ny)

Föreslagen lydelse

förutsättningarna för beviljande av stöd för biodling finns dessutom i EU:s marknadsordningslagstiftning.

För åtgärdernas genomförande kan det bestämmas en period som kan vara högst fem år. Närmare bestämmelser om perioden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Aktörer som kan ansöka om stöd för biodling

Stöd för biodling kan beviljas registrerade sammanslutningar som företräder biodlingssektorn. Stöd kan sökas av flera stödsökande gemensamt.

En stödsökande kan anlita en annan offentligrättslig eller privaträttslig registrerad sammanslutning vid genomförandet av enskilda åtgärder. Då tillämpas det som i 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om skyldigheten att med den som genomför projektet ingå avtal om understödets användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa. *Detta förfarande ska anges i samband med stödansökan.*

27 a §

Urvalskriterier för mottagare av stöd för biodling samt för åtgärder

Livsmedelsverket beslutar om valet av stödmottagare och föreslagna åtgärder samt inom ramen för de till buds stående medlen om beloppet av stöd som beviljas sökandena.

Följande urvalskriterier används vid valet av stödmottagare och föreslagna åtgärder:

1) de i projektet föreslagna åtgärdernas effektivitet i fråga om biodlingssektorn och aktörerna inom den,

2) projektets beskaffenhet, genomförbarhet och kostnadseffektivitet,

3) stödsökandens kompetens och ekonomiska förutsättningar att genomföra projektet.

Om de åtgärder som söks överstiger de medel som finns att tillgå, kan åtgärder finansieras endast delvis.

Gällande lydelse

28 §

Godtagbara kostnader i samband med stöd för biodling samt stödets maximibelopp

Till stöd för biodling berättigar de behövliga och skäligen kostnaderna för genomförande av stödberättigande åtgärder som avses i 26 § 2 mom. Närmare bestämmelser om de godtagbara kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Landsbygdsverket beslutar om maximibeloppet av stöd för biodling som kan beviljas var och en sökande.

29 §

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd för biodling

Landsbygdsverket beslutar på ansökan om beviljande av stöd för biodling. Ansökan om stöd ska ges in under den tid som nämns i ansökningsannonsen. Till ansökan ska det fogas en plan över genomförandet av de åtgärder stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att åtgärderna och kostnaderna är godtagbara.

Stödtagaren ska föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Landsbygdsverket beslutar på ansökan om utbetalning av stöd för biodling. Till ansökan ska det fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för utbetalning av stöd är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna är godtagbara.

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om urvalskriterierna och urvalsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Godtagbara kostnader i samband med stöd för biodling samt stödets maximibelopp

Till stöd för biodling berättigar de behövliga och skäligen kostnaderna för genomförande av stödberättigande åtgärder som avses i 26 §. Närmare bestämmelser om de godtagbara kostnaderna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om den högsta nivån för den nationella finansieringen av stöd för biodling och om villkoren för att höja den finns i artikel 55 i förordningen om strategiska planer. Närmare bestämmelser om stödets maximibelopp och om höjning av det får utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

29 §

Ansökan om samt beviljande och utbetalning av stöd för biodling

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om beviljande av stöd för biodling. Ansökan om stöd ska ges in under den tid som nämns i ansökningsannonsen. Till ansökan ska det fogas *en redogörelse för förutsättningarna för beviljande av stöd* samt en plan över genomförandet av de åtgärder stödet avser och kostnaderna för dem. En förutsättning för beviljande av stöd är att åtgärderna och kostnaderna är godtagbara.

Stödmottagaren ska föra bok över de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan om utbetalning av stöd för biodling. Till ansökan ska det fogas en redogörelse för de genomförda åtgärderna och kostnaderna för dem. En förutsättning för utbetalning av stöd är att de genomförda åtgärderna och kostnaderna är godtagbara och att åtgärderna har genomförts

Gällande lydelse

Närmare bestämmelser om de uppgifter ansökningarna ska innehålla och de uppgifter som ska dokumenteras enligt 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

(ny)

Föreslagen lydelse

under en godkänd period. En tidsfrist för ansökan om utbetalning får bestämmas.

Närmare bestämmelser om den godtagbara perioden för genomförande av åtgärder samt om tidsfristerna för ansökan om utbetalning utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om de uppgifter ansökningarna ska innehålla och de uppgifter som ska dokumenteras enligt 2 mom. får utfärdas genom föreskrift av Livsmedelsverket.

29 a §

Ändring av en plan som anknyter till stödet för biodling

En stödmottagare får ändra en plan som avses i 29 § 1 mom. förutsatt att ändringen inte inverkar väsentligt på uppnåendet av målen för planen. En ändring får inte genomföras förrän den har förhandsgodkänts. Livsmedelsverket beslutar om godkännande av ändringar på ansökan. Närmare bestämmelser om godtagbara ändringar och om tidsfristen för ansökan om ändring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får en stödmottagare ändra planen under genomförandeperioden utan godkännande, om det är fråga om en obetydlig ändring som inte inverkar på uppnåendet av målen för planen och om stödmottagaren underrättar Livsmedelsverket om ändringen utan dröjsmål efter det att ändringsbehovet har framkommit.

(ny)

29 b §

Uppföljningsuppgifter om stöd till producentorganisationer och stöd för biodling

Livsmedelsverket har rätt att av mottagare av stöd till producentorganisationer och stöd för biodling få sådana utredningar och uppföljningsuppgifter som avses i artikel 7 i och bilaga I till förordningen om strategiska planer och som behövs för uppföljning av stöden och bedömning av deras effektivitet.

Närmare bestämmelser om utredningarnas och uppföljningsuppgifternas innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

30 §

Krav på privat lagring

Den som ansöker om stöd för privat lagring får flytta de produkter stödet avser till ett annat lager bara med tillstånd av Landsbygdsverket. Beviljande av tillstånd förutsätter att omlokaliseringen behövs för att trygga lämpliga förvaringsförhållanden för produkterna eller av någon annan exceptionell och oförutsebar anledning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd för privat lagring att in- och utlagra produkterna inom utsatt tid och om övriga skyldigheter för dem i samband med lagring finns i EU:s interventionslagstiftning.

31 §

Anmälan och dokumentering av uppgifter om privat lagring

De som får stöd för privat lagring ska dokumentera och anmäla till Landsbygdsverket de uppgifter som behövs för att säkerställa att lagringskraven uppfylls. Närmare bestämmelser om kraven på dokumentering och anmälan av uppgifter om lagring av produkter får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd att anmäla uppgifter om inlagring av produkter, lager som används, lagringsförfaranden och utlagring finns dessutom i EU:s interventionslagstiftning.

32 §

Avtal om privat lagring

Bestämmelser om skyldigheten att fastställa ett avtal om privat lagring mellan den myndighet som beviljar stödet och den som ansöker om stöd finns i EU:s interventionslagstiftning. Avtalet upprättas av Landsbygdsverket. Landsbygdsverket ska säkerställa att avtalet

Föreslagen lydelse

30 §

Krav på privat lagring

Den som ansöker om stöd för privat lagring får flytta de produkter stödet avser till ett annat lager bara med tillstånd av *Livsmedelsverket*. Beviljande av tillstånd förutsätter att omlokaliseringen behövs för att trygga lämpliga förvaringsförhållanden för produkterna eller av någon annan exceptionell och oförutsebar anledning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd för privat lagring att in- och utlagra produkterna inom utsatt tid och om övriga skyldigheter för dem i samband med lagring finns i EU:s interventionslagstiftning.

31 §

Anmälan och dokumentering av uppgifter om privat lagring

De som får stöd för privat lagring ska dokumentera och anmäla till *Livsmedelsverket* de uppgifter som behövs för att säkerställa att lagringskraven uppfylls. Närmare bestämmelser om kraven på dokumentering och anmälan av uppgifter om lagring av produkter får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning. Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd att anmäla uppgifter om inlagring av produkter, lager som används, lagringsförfaranden och utlagring finns dessutom i EU:s interventionslagstiftning.

32 §

Avtal om privat lagring

Bestämmelser om skyldigheten att fastställa ett avtal om privat lagring mellan den myndighet som beviljar stödet och den som ansöker om stöd finns i EU:s interventionslagstiftning. Avtalet upprättas av *Livsmedelsverket*. *Livs-*

Gällande lydelse

innehåller de krav på privat lagring som anges i EU:s interventionslagstiftning och i denna lag.

33 a §

Målgruppen för stöd till utdelning i skolan

Stöd till utdelning i skolan kan beviljas för anskaffning av mjölkprodukter, frukt och grönsaker som delas ut till daghemsbarn eller elever vid läroanstalter. Stödet kan riktas till en viss åldersgrupp, om detta är motiverat med tanke på effektiviteten i att främja hälsosamma matvanor, det tillgängliga stödbeloppet och en effektiv utdelning. Närmare bestämmelser om fördelningen av stödet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 b §

Beloppet av stöd till utdelning i skolan samt stödperioden

I fråga om beloppet av det stöd som beviljas för en enskild stödberättigande produkttyp och stödperiodens längd kan utöver stödets maximibelopp även det uppskattade antalet barn och elever samt produkternas pris, kvantitet och produktionsmetoder beaktas. Stödnivån bestäms enligt leveranstidpunkten för produkten. Närmare bestämmelser om beloppet av stöd till utdelning i skolan och om stödperiodens längd utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Föreslagen lydelse

medelsverket ska säkerställa att avtalet innehåller de krav på privat lagring som anges i EU:s interventionslagstiftning och i denna lag.

33 a §

Målgruppen för stöd till utdelning i skolan

Stöd till utdelning i skolan kan beviljas för anskaffning av sådana produkter som avses i 33 § och som är avsedda att på nedannämnda platser delas ut till barn i ett offentligt daghem eller i ett av myndigheterna erkänt privat daghem och till elever som deltar i förskoleundervisning samt till elever vid en skola som ordnar grundläggande utbildning och till studerande vid en läroanstalt på andra stadiet. Stödet kan riktas till en viss åldersgrupp, om detta är motiverat med tanke på effektiviteten i att främja hälsosamma matvanor, det tillgängliga stödbeloppet och en effektiv utdelning. Närmare bestämmelser om fördelningen av stödet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 b §

Beloppet av stöd till utdelning i skolan samt stödperioden

I fråga om beloppet av det stöd som beviljas för en enskild stödberättigande produkttyp och stödperiodens längd kan utöver stödets maximibelopp även det uppskattade antalet barn, elever och studerande samt produkternas pris, kvantitet och produktionsmetoder beaktas. Stödnivån bestäms enligt leveranstidpunkten för produkten. Närmare bestämmelser om beloppet av stöd till utdelning i skolan och om stödperiodens längd utfärdas genom förordning av statsrådet inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning.

Gällande lydelse

33 c §

Kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder för stöd till utdelning i skolan

De kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan genomförs inom ramen för offentlig upphandling. Landsbygdsverket ska i samband med upphandlingen säkerställa att

1) den aktör som ansöker om att genomföra åtgärderna ingår en sådan förbindelse som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,

2) den aktör som utses att genomföra åtgärderna och de åtgärder denne genomför uppfyller kraven i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,

3) det med den aktör som utses att genomföra åtgärderna ingås ett avtal där de skyldigheter och det ansvar enligt EU:s lagstiftning om utdelning i skolan som hänför sig till genomförandet av de kompletterande åtgärderna fastställs,

4) den aktör som utses att genomföra åtgärderna förbinder sig att dokumentera och till Landsbygdsverket anmäla de uppgifter som gäller genomförandet av åtgärderna.

34 §

Godkännande av sökande av stöd till utdelning i skolan

Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd till utdelning i skolan att ansöka om godkännande för ändamålet finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan. Landsbygdsverket beslutar om godkännande på ansökan. Godkännandet förutsätter förutom det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan att sökanden är ett offentligt eller ett privat av myndigheterna erkänt daghem, en offentlig eller en privat av myndigheterna erkänd förskola eller läroanstalt på grundskolestadiet eller på andra stadiet eller

Föreslagen lydelse

33 c §

Kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder för stöd till utdelning i skolan

De kompletterande åtgärder och utvärderings- och informationsåtgärder som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan genomförs inom ramen för offentlig upphandling. *Livsmedelsverket* ska i samband med upphandlingen säkerställa att

1) den aktör som ansöker om att genomföra åtgärderna ingår en sådan förbindelse som avses i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,

2) den aktör som utses att genomföra åtgärderna och de åtgärder denne genomför uppfyller kraven i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan,

3) det med den aktör som utses att genomföra åtgärderna ingås ett avtal där de skyldigheter och det ansvar enligt EU:s lagstiftning om utdelning i skolan som hänför sig till genomförandet av de kompletterande åtgärderna fastställs,

4) den aktör som utses att genomföra åtgärderna förbinder sig att dokumentera och till *Livsmedelsverket* anmäla de uppgifter som gäller genomförandet av åtgärderna.

34 §

Godkännande av sökande av stöd till utdelning i skolan

Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om stöd till utdelning i skolan att ansöka om godkännande för ändamålet finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan. *Livsmedelsverket* beslutar om godkännande på ansökan (*godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan*). Godkännandet förutsätter förutom det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan att sökanden är

1) *en myndighet eller registrerad juridisk person som svarar för verksamheten vid ett offentligt eller ett av myndigheterna erkänt privat daghem, verksamheten inom förskoleundervisning eller verksamheten vid en skola*

Gällande lydelse

en myndighet som svarar för deras verksamhet (*godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan*).

Stöd till utdelning i skolan kan sökas på en godkänd sökandes vägnar av en för ändamålet godkänd aktör som till den godkända sökanden levererar sådana produkter som stödet till utdelning i skolan avser (*godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan*). Landsbygdsverket beslutar om godkännande på ansökan. En förutsättning för godkännande är, utöver det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan, att leverantören visar upp en fullmakt av en godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan enligt vilken leverantören får ansöka om stödet på dennes vägnar.

En aktör som ansöker om ett godkännande som avses i denna paragraf ska i sin ansökan om godkännande lämna de uppgifter om förutsättningarna för godkännande som anges i denna paragraf. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna.

Ett beviljat godkännande gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och för att ett återkallat godkännande ska kunna återfås finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan.

35 §

Krav på godkända sökande av stöd till utdelning i skolan

Godkända sökande av stöd till utdelning i skolan ska

1) säkerställa att de produkter stödet avser delas ut endast till barn eller elever som hör till målgruppen för stödet,

2) föra bok över de utdelade stödberättigande produkterna, och

3) till Landsbygdsverket anmäla uppgifter om antalet barn och elever enligt 1 punkten och om de produkter som delats ut till dem.

Föreslagen lydelse

som ordnar grundläggande utbildning eller en läroanstalt på andra stadiet,

2) *en anknuten enhet som handlar på myndighetens vägnar och svarar för upphandlingen av produkterna i fråga.*

Stöd till utdelning i skolan kan sökas på en godkänd sökandes vägnar av en för ändamålet godkänd aktör som till den godkända sökanden levererar sådana produkter som stödet till utdelning i skolan avser (*godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan*). Livsmedelsverket beslutar om godkännande på ansökan. En förutsättning för godkännande är, utöver det som föreskrivs i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan, att leverantören visar upp en fullmakt av en godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan enligt vilken leverantören får ansöka om stödet på dennes vägnar.

En aktör som ansöker om ett godkännande som avses i denna paragraf ska i sin ansökan om godkännande lämna de uppgifter om förutsättningarna för godkännande som anges i denna paragraf. *Livsmedelsverket* får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna.

Ett beviljat godkännande gäller tills vidare. Bestämmelser om förutsättningarna för att återkalla godkännandet och för att ett återkallat godkännande ska kunna återfås finns i EU:s lagstiftning om utdelning i skolan.

35 §

Krav på godkända sökande av stöd till utdelning i skolan

Godkända sökande av stöd till utdelning i skolan ska

1) säkerställa att de produkter stödet avser delas ut endast till barn, elever *eller studerande* som hör till målgruppen för stödet,

2) föra bok över de utdelade stödberättigande produkterna, och

3) till *Livsmedelsverket* anmäla uppgifter om antalet barn, elever och studerande enligt 1 punkten och om de produkter som delats ut till dem.

Gällande lydelse

36 §

Krav på godkända leverantörer av produkter för utdelning i skolan

Om stöd till utdelning i skolan söks av en godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan, förutsätter beviljandet av stöd att denne

1) sänker priset på de produkter stödansökan avser med åtminstone beloppet av utbetalt stöd så att det sammanlagda beloppet av ned-satt pris och stöd inte överstiger det pris som andra motsvarande kunder betalar till leveran-tören,

2) dokumenterar uppgifterna om sänkning av produktpriserna i ett informationssystem där det kan kontrolleras att kravet enligt 1 punkten uppfylls,

3) till Landsbygdsverket på verkets begäran utan obefogat dröjsmål anmäler uppgifter uti-från vilka prissänkningen kan kontrolleras i fråga om varje godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan.

Landsbygdsverket har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. 3 punkten oberoende av sekretessbestämmelserna.

(ny)

Föreslagen lydelse

36 §

Krav på godkända leverantörer av produkter för utdelning i skolan

Om stöd till utdelning i skolan söks av en godkänd leverantör av produkter för utdelning i skolan, förutsätter beviljandet av stöd att denne

1) sänker priset på de produkter stödansökan avser med åtminstone beloppet av utbetalt stöd så att det sammanlagda beloppet av ned-satt pris och stöd inte överstiger det pris som andra motsvarande kunder betalar till leveran-tören,

2) dokumenterar uppgifterna om sänkning av produktpriserna i ett informationssystem där det kan kontrolleras att kravet enligt 1 punkten uppfylls,

3) till *Livsmedelsverket* på verkets begäran utan obefogat dröjsmål anmäler uppgifter uti-från vilka prissänkningen kan kontrolleras i fråga om varje godkänd sökande av stöd till utdelning i skolan.

Livsmedelsverket har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. 3 punkten oberoende av sekretessbestämmelserna.

37 a §

Förbud mot dubbelfinansiering

Stöd som avses i denna lag kan inte beviljas för en åtgärd som har beviljats annan offent-lig finansiering, om det leder till dubbelfinan-siering som avses i artikel 36 i den horison-tella förordningen.

(ny)

37 b §

Kringgående av bestämmelser om förutsätt-ningarna för stöd

Stöd som avses i denna lag kan inte beviljas, om förutsättningar för att bevilja det har skapats på ett konstlat sätt, i strid med målen för den berörda lagstiftningen, och arrange-mangets uppenbara syfte har varit att kringgå

Gällande lydelse

(ny)

40 §

Godkännande av slaktkroppsklassificerare

Sådan klassificering av slaktkroppar som avses i EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar får utföras bara av personer som Landsbygdsverket har godkänt för uppdraget (godkända slaktkroppsklassificerare). Godkännandet omfattar förutom klassificering också vägning och identifieringsmärkning av slaktkroppen. Landsbygdsverket beslutar om godkännande på ansökan.

Förutsättningar för godkännandet är dels tillräckliga kvalifikationer som grundar sig på utbildning som Landsbygdsverket har godkänt och som hänför sig till verksamhet enligt 1 mom., dels ett av Landsbygdsverket godkänt arbetsprov som rör klassificering. Närmare bestämmelser om utbildningens och arbetsprovets innehåll och om sättet för genomförande av utbildningen och arbetsprovet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Landsbygdsverket kan besluta om godkännande för högst tre år i sänder. Landsbygdsverket beslutar om ett nytt godkännande, om slaktkroppsklassificeraren ansöker om ett sådant och visar att villkoren för godkännande uppfylls. Sökanden behöver dock inte avlägga ett nytt arbetsprov, om det inte finns särskilda skäl till detta.

Föreslagen lydelse

bestämmelserna om beviljande av stöd för att bereda sig orättmätig ekonomisk vinning.

37 c §

Bristande efterlevnad av regler om offentlig upphandling

Om en stödmottagare har underlåtit att följa lagstiftningen om offentlig upphandling betalas stöd inte ut eller upphör stödutbetalningen, och stöd som redan betalats ut återkrävs i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 61 i den horisontella förordningen när det gäller en upphandling som strider mot författningarna.

40 §

Godkännande av slaktkroppsklassificerare

Sådan klassificering av slaktkroppar som avses i EU:s lagstiftning om klassificering av slaktkroppar får utföras bara av personer som *Livsmedelsverket* har godkänt för uppdraget (*godkända slaktkroppsklassificerare*). Godkännandet omfattar förutom klassificering också vägning och identifieringsmärkning av slaktkroppen. *Livsmedelsverket* beslutar om godkännande på ansökan.

Förutsättningar för godkännandet är dels tillräckliga kvalifikationer som grundar sig på utbildning som *Livsmedelsverket* har godkänt och som hänför sig till verksamhet enligt 1 mom., dels ett av *Livsmedelsverket* godkänt arbetsprov som rör klassificering. Närmare bestämmelser om utbildningens och arbetsprovets innehåll och om sättet för genomförande av utbildningen och arbetsprovet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Livsmedelsverket kan besluta om godkännande för högst tre år i sänder. *Livsmedelsverket* beslutar om ett nytt godkännande, om slaktkroppsklassificeraren ansöker om ett sådant och visar att villkoren för godkännande uppfylls. Sökanden behöver dock inte avlägga ett nytt arbetsprov, om det inte finns särskilda skäl till detta.

Gällande lydelse

41 §

*Skyldighet att meddela priser och anmäla
andra uppgifter*

Om verkställigheten av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter att medlemsstaterna meddelar uppgifter om produkternas priser, kvantitet eller kvalitet eller om produktionen och myndigheterna inte har tillgång till sådana uppgifter och uppgifterna inte kan inhämtas med hjälp av officiell statistik eller särskilda utredningar, är följande skyldiga att anmäla dem (*prisrapport*):

- 1) de som på marknaden första gången efter tillverkningen säljer eller köper mjölk eller mjölkprodukter avsedda för konsumenter,
- 2) slakterier för svin- och färskött,
- 3) de som bedriver partihandel med färskött,
- 4) slakterier för fjäderfäkött och äggpackerier,
- 5) de som bearbetar spannmål eller exporterar spannmål till länder utanför Finland,
- 6) de som importerar eller bedriver partihandel med frukt och grönsaker eller bearbetade produkter av frukt och grönsaker,
- 7) sockerproducenter och sockerraffinaderier,
- 8) slakterier för nötkött och de som sänder nötkreatur till slakteriet,
- 9) de som producerar och importerar etylalkohol.

43 §

*Registrering, användning och utlämnande av
anmälda uppgifter samt offentlighet för dem*

De myndigheter som avses i 42 § är personuppgiftsansvariga för de uppgifter som de tar emot. Anmälda uppgifter får användas bara för fastställande av ett genomsnittligt pris

Föreslagen lydelse

41 §

*Skyldighet att meddela priser och anmäla
andra uppgifter*

Om verkställigheten av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter att medlemsstaterna meddelar uppgifter om produkternas priser, kvantitet eller kvalitet eller *andra omständigheter* eller om produktionen och myndigheterna inte har tillgång till sådana uppgifter och uppgifterna inte kan inhämtas med hjälp av officiell statistik eller särskilda utredningar, är följande skyldiga att anmäla dem (*prisrapport*):

- 1) de som på marknaden första gången efter tillverkningen säljer eller köper mjölk eller mjölkprodukter avsedda för konsumenter,
- 2) slakterier för svin- och färskött,
- 3) de som bedriver partihandel med färskött,
- 4) slakterier för fjäderfäkött och äggpackerier,
- 5) de som bearbetar spannmål eller exporterar spannmål till länder utanför Finland samt de som är verksamma inom sektorn *för oljeväxter och proteingrödor*,
- 6) de som importerar eller bedriver partihandel med frukt och grönsaker eller bearbetade produkter av frukt och grönsaker,
- 7) sockerproducenter och sockerraffinaderier,
- 8) slakterier för nötkött och de som sänder nötkreatur till slakteriet,
- 9) de som producerar och importerar etylalkohol,
- 10) *övriga aktörer beträffande vilka det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att uppgifter om dem meddelas.*

43 §

*Registrering, användning och utlämnande av
anmälda uppgifter samt offentlighet för dem*

De myndigheter som avses i 42 § är personuppgiftsansvariga för de uppgifter som de tar emot. Anmälda uppgifter får användas bara på sätt som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning.

Gällande lydelse

inom en produktsektor på det sätt som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning.

46 §

Krav på branschavtal för sockerbetor

Bestämmelser om kraven på branschavtal för sockerbetor och om skyldigheten för sockerproducenter att anmäla uppgifter om branschavtalen till en myndighet finns i EU:s lagstiftning om sockerproduktion. Uppgifterna ska anmälas till Landsbygdsverket.

Om verkställigheten av EU:s lagstiftning om sockerproduktion förutsätter att en oavhängig expert som en myndighet godkänt utses eller att något annat förvaltningsbeslut som hänför sig till branschavtalen fattas, är jord- och skogsbruksministeriet behörig myndighet i ärendet.

46 b §

Behörig myndighet i fråga om ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna

Ansökan och anmälan ska lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när det gäller produkter inom vinsektorn, om det inte är fråga om import eller införsel som avses i 1 mom. (6.4.2018/207)

En ansökan eller anmälan som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer och som gäller tillstånd för packerier för produkter inom äggsektorn eller verksamheten vid ett packeri ska lämnas till den kommunala livsmedelstillsynsmyndigheten.

I andra fall än de som avses i 1—3 mom. ska ansökan och anmälan lämnas till Livsmedels säkerhetsverket, om inte något annat bestäms i denna lag.

Föreslagen lydelse

46 §

Krav på branschavtal för sockerbetor

Bestämmelser om kraven på branschavtal för sockerbetor och om skyldigheten för sockerproducenter att anmäla uppgifter om branschavtalen till en myndighet finns i *artikel 125 i marknadsordningsförordningen*. Uppgifterna ska anmälas till *Livsmedelsverket*.

Ett branschavtal träder i kraft först efter att Livsmedelsverket genom sitt beslut har godkänt att avtalet uppfyller de krav på minimiinhåll för branschavtal som avses i 1 mom.

46 b §

Behörig myndighet i fråga om ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna

Ansökan och anmälan ska lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när det gäller produkter inom vinsektorn *vilkas alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent*, om det inte är fråga om import eller införsel som avses i 1 mom.

En ansökan eller anmälan som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer och som gäller tillstånd för packerier för produkter inom äggsektorn eller verksamheten vid ett packeri ska lämnas till den kommunala tillsynsmyndigheten.

I andra fall än de som avses i 1—3 mom. ska ansökan och anmälan lämnas till *Livsmedelsverket*, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Gällande lydelse

46 c §

Godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som hänför sig till handelsnormerna

Bestämmelser om godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som beviljas aktörer som svarar för att handelsnormerna iakttas och om förutsättningarna för beviljandet finns i EU:s lagstiftning om handelsnormer. Den behöriga myndighet som avses i 46 b § beviljar godkännandena, intygen, tillstånden och undantagen på ansökan till aktörer som uppfyller villkoren. *Tillstånd för packerier för produkter inom äggsektorn beviljas dock utan någon separat ansökan i samband med den registrering som avses i lagen om ett system för identifiering av djur (238/2010). Livsmedelssäkerhetsverket tilldelar packerierna en kod som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer.*

46 d §

Anmälan av uppgifter om frukt och grönsaker

I EU:s lagstiftning om handelsnormer finns bestämmelser om frukt och grönsaker som omfattas av handelsnormerna samt bestämmelser om skyldigheten att i förväg underrätta om saluföring av dem. Skyldigheten tillämpas på aktörer som saluför produkter i Finland, oavsett etableringsstat. Uppgifterna ska anmälas till Livsmedelssäkerhetsverket.

46 e §

Anmälan av uppgifter om produkter inom vinsektorn

Bestämmelser om anmälningsskyldighet för aktörer som lagrar produkter inom vinsektorn, om de uppgifter som ska anmälas och om tiderna för anmälningarna finns i EU:s lagstiftning om handelsnormer. Uppgifterna ska anmälas till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

Föreslagen lydelse

46 c §

Godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som hänför sig till handelsnormerna

Bestämmelser om godkännanden, intyg, tillstånd och undantag som beviljas aktörer som svarar för att handelsnormerna iakttas och om förutsättningarna för beviljandet finns i EU:s lagstiftning om handelsnormer. Den behöriga myndighet som avses i 46 b § beviljar godkännandena, intygen, tillstånden och undantagen på ansökan till aktörer som uppfyller villkoren.

46 d §

Anmälan av uppgifter om frukt och grönsaker

I EU:s lagstiftning om handelsnormer finns bestämmelser om frukt och grönsaker som omfattas av handelsnormerna samt bestämmelser om skyldigheten att i förväg underrätta om saluföring av dem. Skyldigheten tillämpas på aktörer som saluför produkter i Finland, oavsett etableringsstat. Uppgifterna ska anmälas till *Livsmedelsverket*.

(upphävs)

Gällande lydelse

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter som ska anmälas och om de undantag från anmälningsskyldigheten som EU:s lagstiftning om handelsnormer tillåter och som inte äventyrar tillsynen över produkterna eller medlemsstaternas anmälningsskyldighet.

46 g §

Registrering, användning och utlämnande av uppgifter som hänför sig till saluföring

Bestämmelser om registrering av anläggningar och kläckerier för kycklingar av fjäderfå som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer finns i lagen om ett system för identifiering av djur.

47 §

Säkerhetens form, godkännande av borgensman och ställande av säkerhet

Om det med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning krävs att säkerhet ställs för en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud, kan kontant inbetalning eller borgensåtagande enligt artikel 51.1 i förordningen om utbetalande organ användas som säkerhet. Borgensmannen ska vara en för ändamålet godkänd borgensman.

Landsbygdsverket beslutar på ansökan av borgensmannen om beviljande av godkännande. En förutsättning för godkännande är att borgensmannen är ett kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014), ett utländskt kreditinstitut enligt 2 mom. i den paragrafen eller ett utländskt EES-kreditinstitut enligt 3 mom. i den paragrafen,

Föreslagen lydelse

46 g §

Registrering, användning och utlämnande av uppgifter som hänför sig till saluföring

(upphävs)

47 §

Säkerhetens form, godkännande av borgensman och ställande av säkerhet

Om det med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning krävs att säkerhet ställs för en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud som ska lämnas till *Livsmedelsverket*, kan kontant inbetalning eller borgensåtagande enligt artikel 52.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroll, säkerheter och öppenhet, nedan förordningen om ekonomisk förvaltning*, användas som säkerhet. Borgensmannen ska vara en för ändamålet godkänd borgensman.

Livsmedelsverket beslutar på ansökan av borgensmannen om beviljande av godkännande. En förutsättning för godkännande är att borgensmannen är ett kreditinstitut enligt 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014), ett utländskt kreditinstitut enligt 2 mom. i den paragrafen eller ett utländskt EES-kreditinstitut enligt 3 mom. i den paragrafen,

Gällande lydelse

eller ett skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008). Godkännandet gäller tills vidare.

En sökande som använder kontant inbetalning som säkerhet ska deponera den på ett konto som Landsbygdsverket har anvisat. Om sökanden använder borgensåtagande som säkerhet, ska en godkänd borgensman ge in en borgensförbindelse till Landsbygdsverket. Bestämmelser om övriga förfaranden som är tillämpliga vid ställande av säkerhet finns i den delegerade förordningen om utbetalande organ.

48 §

Belastning, frisläppande och förverkande av säkerhet

När en sökande gör en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud vars behandling kräver en säkerhet beslutar Landsbygdsverket om belastning av den ställda säkerheten i överensstämmelse med det säkerhetsbelopp som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning. En säkerhet som ställts kan inte användas för något annat ändamål vad den belastade delen beträffar.

Landsbygdsverket beslutar om frisläppande eller förverkande av en belastad säkerhet i enlighet med förutsättningarna i EU:s marknadsordningslagstiftning. Säkerheten förverkas dock inte, om beloppet av säkerhet som ska förverkas understiger 100 euro eller om säkerheten inte enligt EU:s marknadsordningslagstiftning ska förverkas.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att medlemsstaterna fastställer vilket dokument eller förfarande den aktör som ställt säkerhet ska använda för frisläppande av säkerheten, får Landsbygdsverket meddela närmare föreskrifter om det dokument eller förfarande som ska användas.

Föreslagen lydelse

eller ett skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008). Godkännandet gäller tills vidare.

En sökande som använder kontant inbetalning som säkerhet ska deponera den på ett konto som *Livsmedelsverket* har anvisat. Om sökanden använder borgensåtagande som säkerhet, ska en godkänd borgensman ge in en borgensförbindelse till *Livsmedelsverket*. Bestämmelser om övriga förfaranden som är tillämpliga vid ställande av säkerhet finns i *artikel 64 i den horisontella förordningen och i den EU-lagstiftning som har antagits med stöd av den horisontella förordningen*.

48 §

Belastning, frisläppande och förverkande av säkerhet

När en ansökan, ett erbjudande eller ett anbud vars behandling kräver en säkerhet lämnas till *Livsmedelsverket* av en sökande belastar *Livsmedelsverket den ställda* säkerheten i överensstämmelse med det säkerhetsbelopp som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning. En säkerhet som ställts kan inte användas för något annat ändamål vad den belastade delen beträffar.

Livsmedelsverket beslutar om frisläppande eller förverkande av en belastad säkerhet i enlighet med förutsättningarna i EU:s marknadsordningslagstiftning. Säkerheten förverkas dock inte, om beloppet av säkerhet som ska förverkas understiger 100 euro eller om säkerheten inte enligt EU:s marknadsordningslagstiftning ska förverkas.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att medlemsstaterna fastställer vilket dokument eller förfarande den aktör som ställt säkerhet ska använda för frisläppande av säkerheten, får *Livsmedelsverket* meddela närmare föreskrifter om det dokument eller förfarande som ska användas.

Gällande lydelse

49 §

Allmän styrning av kontroller, inspektioner och granskningar, val av kontrollobjekt, allmänna kontrollförfaranden och rapportering

Landsbygdsverket svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar och av anknytande rapportering, med undantag för prisrapporter, *klassificering av slaktkroppar och handelsnormer*. När det gäller prisrapporter och *klassificering av slaktkroppar* är det jord- och skogsbruksministeriet som svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar.

Den myndighet som utför kontroller, inspektioner och granskningar i enlighet med detta kapitel beslutar om antalet kontroller och väljer kontrollobjekten utifrån riskanalys eller slumpmässigt urval, om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning.

50 §

Granskning av ansökningar och anmälningar

Landsbygdsverket granskar de uppgifter om förutsättningar för beviljande och utbetalning av stöd som hänför sig till ansökningar och anmälningar samt de uppgifter om förutsättningar för någon annan åtgärd som avses i ansökningarna eller anmälningarna. *Exportdeklarationer granskas emellertid av Tullen i samband med utförsel*. Ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna granskas av den myndighet som enligt 46 b och 46 d—46 f § i denna lag svarar för behandlingen av dem.

Föreslagen lydelse

49 §

Allmän styrning av kontroller, inspektioner och granskningar, val av kontrollobjekt, allmänna kontrollförfaranden och rapportering

Livsmedelsverket svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar och av anknytande rapportering, med undantag för prisrapporter. När det gäller prisrapporter är det jord- och skogsbruksministeriet som svarar för den allmänna styrningen av kontroller, inspektioner och granskningar.

Den myndighet som utför kontroller, inspektioner och granskningar i enlighet med detta kapitel beslutar om antalet kontroller och väljer kontrollobjekten utifrån riskanalys eller slumpmässigt urval, om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning. *Närmare bestämmelser om de nämnda omständigheterna får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.*

50 §

Granskning av ansökningar och anmälningar

Livsmedelsverket granskar de uppgifter om förutsättningar för beviljande och utbetalning av stöd som hänför sig till ansökningar och anmälningar samt de uppgifter om förutsättningar för någon annan åtgärd som avses i ansökningarna eller anmälningarna. Ansökningar och anmälningar som hänför sig till handelsnormerna granskas av den myndighet som enligt 46 b och 46 d—46 f § i denna lag svarar för behandlingen av dem.

Gällande lydelse

51 §

Kontroller och inspektioner som hänför sig till lagring

Livsmedelssäkerhetsverket kontrollerar innan interventionslagringen inleds att lokaler som är avsedda för lagring av smör, mjölkpulver och spannmålsprodukter är förenliga med kraven.

Inspektioner av interventionslager, kontroll av lagringsförhållandena och lagringsförfarandena samt kontroll av att de lagrade produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar är förenliga med kraven utförs under lagringen på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning av

1) Tullen när det är fråga om smör, mjölkpulver eller nötkött, (30.12.2013/1194)

2) Landsbygdsverket när det är fråga om att bena ur nötkött under interventionslagringen,

3) Livsmedelssäkerhetsverket när det är fråga om spannmålsprodukter.

Föreslagen lydelse

51 §

Kontroller och inspektioner som hänför sig till lagring

Livsmedelsverket kontrollerar innan interventionslagringen inleds att lokaler som är avsedda för lagring av smör, mjölkpulver och spannmålsprodukter är förenliga med kraven.

Inspektioner av interventionslager, kontroll av lagringsförhållandena och lagringsförfarandena samt kontroll av att de lagrade produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar är förenliga med kraven utförs under lagringen på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning av *Livsmedelsverket*. När det är fråga om smör, mjölkpulver eller nötkött utförs kontrollerna och inspektionerna dock av Tullen.

52 §

Kontroll och inspektion av tillverkare av produkter för lagring

Livsmedelssäkerhetsverket kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning förutsättningarna för godkännande av aktörer som ansöker om godkännande som tillverkare av produkter för lagring eller är godkända tillverkare av produkter för lagring, samt produktionens överensstämmelse med kraven. Tullen kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning att den bokföring över produktionen som godkända tillverkare av produkter för lagring har är förenlig med kraven. (14.11.2014/937)

Livsmedelssäkerhetsverket kan anlita kommunala livsmedelstillsynsmyndigheter vid kontrollerna, om Livsmedelssäkerhetsverket och den kommun där anläggningen i fråga finns kommer överens om detta. Närmare bestämmelser om de kontrolluppgifter där den kommunala livsmedelstillsynsmyndigheten

52 §

Kontroll och inspektion av tillverkare av produkter för lagring

Livsmedelsverket kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning förutsättningarna för godkännande av aktörer som ansöker om godkännande som tillverkare av produkter för lagring eller är godkända tillverkare av produkter för lagring, samt produktionens överensstämmelse med kraven. Tullen kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s interventionslagstiftning att den bokföring över produktionen som godkända tillverkare av produkter för lagring har är förenlig med kraven.

Livsmedelsverket kan anlita kommunala tillsynsmyndigheter vid kontrollerna, om *Livsmedelsverket* och den kommun där anläggningen i fråga finns kommer överens om detta. Närmare bestämmelser om de kontrolluppgifter där den kommunala tillsynsmyndigheten bistår *Livsmedelsverket* utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gällande lydelse

bistår Livsmedelssäkerhetsverket utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 §

Kontroll av produkter som in- eller utlagras

Vid inlagring i interventionslager och lokaler som används för privat lagring kontrollerar Landsbygdsverket på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att nötkött som ska urbanas uppfyller kraven på kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar. Närings-, trafik- och miljöcentralen kontrollerar på motsvarande sätt spannmålsprodukter och Tullen övriga produkter. Livsmedelssäkerhetsverket utför *emellertid* provtagning på smör och mjölkpulver avsett för inlagring i interventionslager och undersöker proverna samt undersöker prover som tagits på spannmålsprodukter avsedda för inlagring i interventionslager.

Vid utlagring från lokaler som används för privat lagring kontrollerar Tullen på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar uppfyller kraven. Vid utlagring från interventionslager kontrollerar Landsbygdsverket nötkött som ska urbanas, närings-, trafik- och miljöcentralen spannmålsprodukter och Tullen övriga produkter med avseende på kraven på kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar, om det behövs för att säkerställa att produkterna är förenliga med kraven.

54 §

Kontroller och granskningar vid import och export

Om inte något annat bestäms i denna lag kontrollerar Tullen i samband med och under hänförandet av produkter till tullförfarande att import- och exportlicenser, import- och exportdeklarationer och andra dokument som

Föreslagen lydelse

53 §

Kontroll av produkter som in- eller utlagras

Vid inlagring i interventionslager och lokaler som används för privat lagring kontrollerar *Livsmedelsverket* på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att nötkött som ska urbanas uppfyller kraven på kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar. Närings-, trafik- och miljöcentralen kontrollerar på motsvarande sätt spannmålsprodukter och Tullen övriga produkter. *Livsmedelsverket* utför provtagning på smör och mjölkpulver avsett för inlagring i interventionslager och undersöker proverna samt undersöker prover som tagits på spannmålsprodukter avsedda för inlagring i interventionslager.

Vid utlagring från lokaler som används för privat lagring kontrollerar Tullen på det sätt som avses i EU:s interventionslagstiftning att produkternas kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar uppfyller kraven. Vid utlagring från interventionslager kontrollerar *Livsmedelsverket* nötkött som ska urbanas, närings-, trafik- och miljöcentralen spannmålsprodukter och Tullen övriga produkter med avseende på kraven på kvantitet, kvalitet, förpackningssätt och förpackningsmärkningar, om det behövs för att säkerställa att produkterna är förenliga med kraven.

54 §

Kontroller och granskningar vid import och export

Om inte något annat föreskrivs i denna lag kontrollerar Tullen i samband med och under hänförandet av produkter till tullförfarande att import- och exportlicenser, import- och exportdeklarationer och andra dokument som

Gällande lydelse

ska visas upp i samband med import och export, produkter som hänför sig till dem *samt exportbidragsprodukter och dokument som hänför sig till dem är förenliga med kraven. Bestämmelser om den myndighet som utför kontroller enligt artikel 2 i förordningen om djurtransporter i samband med exportbidrag vilka utgör en förutsättning för beviljande av exportbidrag för nötkreatur finns dock i 27 § i lagen om transport av djur (1429/2006).*

Tullen har rätt att för verkställande av inspektion få tillträde till lager, lokaler och andra platser där produkter transporteras, förvaras eller lastas och att i den omfattning som krävs för att säkerställa att produkterna och uppgifterna om dem är förenliga med kraven kontrollera produkterna samt granska dokument som rör produkterna, produktinnehavaren, andra parter och fordon. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. *Bestämmelser om den inspektionsrätt för gränsveterinärer som hänför sig till kontroller enligt artikel 2 i förordningen om djurtransporter i samband med exportbidrag finns i 28 § i lagen om transport av djur.*

Tullen kan i samband med kontroller kräva att produkter ska framläggas för kontroll och lossas ur fordon samt sätta tullsigill på fordon som står under tullkontroll. Tullen kan hindra import av produkter till finskt territorium eller export av produkter från Finland, om importen eller exporten med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter import- eller exportlicens men en sådan inte finns eller om importen förutsätter betalning av importtull eller avgift men denna är obetald.

Om en sökande av exportbidrag i syfte att säkerställa att produkter som exportbidraget avser når destinationen använder det system som avses i kommissionens förordning (EG) nr 2584/2000 om införande av ett system för överföring av uppgifter om vissa leveranser av nöt- och griskött som fraktas med vägtransport till Ryska federationen, tar Tullen emot samt behandlar och verifierar uppgifterna i fråga på det sätt som avses i den förordningen.

Föreslagen lydelse

ska visas upp i samband med import och export samt produkter som hänför sig till dem är förenliga med kraven.

Tullen har rätt att för verkställande av inspektion få tillträde till lager, lokaler och andra platser där produkter transporteras, förvaras eller lastas och att i den omfattning som krävs för att säkerställa att produkterna och uppgifterna om dem är förenliga med kraven kontrollera produkterna samt granska dokument som rör produkterna, produktinnehavaren, andra parter och fordon. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Tullen kan i samband med kontroller kräva att produkter ska framläggas för kontroll och lossas ur fordon samt sätta tullsigill på fordon som står under tullkontroll. Tullen kan hindra import av produkter till finskt territorium eller export av produkter från Finland, om importen eller exporten med stöd av EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätter import- eller exportlicens men en sådan inte finns eller om importen förutsätter betalning av importtull eller avgift men denna är obetald.

Gällande lydelse

55 §

Kontroll och inspektion i fråga om sökande av stöd och stötagare

Landsbygdsverket kontrollerar på det sätt som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning sökande av stöd och stötagare som avses i denna lag för att klarlägga om villkoren för beviljande och utbetalning av stödet är förenliga med kraven. Landsbygdsverket kontrollerar dessutom mottagare av stöd för bi odling för att klarlägga om villkoren för beviljande och utbetalning av stöd är förenliga med kraven.

Landsbygdsverket har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att åtgärderna är förenliga med kraven och att villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har uppfyllts, få tillträde till utrymmen som innehas av sökande av stöd och stötagare och hänför sig till den verksamhet som stödet avser samt rätt att kontrollera produkter och granska dokument och bokföring. Inspektion får dock inte utföras i rum som används för boende av permanent natur.

56 §

Kontroll och inspektion av godkända aktörer och aktörer som ger prisrapporter

Landsbygdsverket kontrollerar

1) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om övervakningsorgan och proviantlager som ansöker om godkännande samt godkända övervakningsorgan och proviantlager, och att övervakningsorganens och proviantlagrens verksamhet är förenlig med kraven,

2) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om godkända importörer av hampfrön och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

3) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om slaktkroppsklassificerare som ansöker om godkännande och godkända slaktkroppsklassificerare och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

Föreslagen lydelse

55 §

Kontroll och inspektion i fråga om stödsökande och stödmottagare

Livsmedelsverket kontrollerar stödsökande och stödmottagare som avses i denna lag för att klarlägga om villkoren för beviljande och utbetalning av stödet är förenliga med kraven.

Livsmedelsverket har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att åtgärderna är förenliga med kraven och att villkoren för beviljande och utbetalning av stöd har uppfyllts, få tillträde till utrymmen som innehas av stödsökande och stödmottagare och hänför sig till den verksamhet som stödet avser samt rätt att kontrollera produkter och granska dokument och bokföring. Inspektion får dock inte utföras i rum som används för boende av permanent natur.

56 §

Kontroll och inspektion av godkända aktörer och aktörer som ger prisrapporter

Livsmedelsverket kontrollerar

1) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om godkända importörer av hampfrön och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

2) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om slaktkroppsklassificerare som ansöker om godkännande och godkända slaktkroppsklassificerare och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

3) att den verksamhet som aktörer som svarar för att ge prisrapporter är skyldiga att anmäla är förenlig med kraven,

Gällande lydelse

4) att den verksamhet som aktörer som svarar för att ge prisrapporter är skyldiga att anmäla är förenlig med kraven,

5) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om producent- och branschorganisationer som ansöker om godkännande och godkända producent- och branschorganisationer och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

6) att kraven i fråga om anmälningsskyldighet och branschavtal för företag inom sockersektorn uppfylls på det sätt som förutsätts i EU:s lagstiftning om sockerproduktion.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att den verksamhet som bedrivs av aktörer som svarar för att anmäla uppgifter i anslutning till etylalkohol är förenlig med kraven.

Landsbygdsverket har rätt att för utförande av sina kontrolluppgifter enligt denna paragraf få tillträde till lokaler där aktörer som ansöker om godkännande eller godkända aktörer bedriver den verksamhet godkännandet avser och att kontrollera produkter och anordningar samt granska dokument och bokföring i den omfattning som krävs för att säkerställa att förutsättningarna för godkännande uppfylls och att verksamheten är förenlig med kraven. Om hampfrön som importerats av en godkänd importör av hampfrön används av någon annan än den godkända importören av hampfrön, har Landsbygdsverket dessutom rätt att få tillträde till produktanvändarens lokaler och att kontrollera eller granska de ovannämnda omständigheterna i den omfattning som krävs för övervakningen av att användningen är förenlig med kraven. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Landsbygdsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att anmälningsskyldigheten fullgörs och de anmälda uppgifterna är korrekta, få tillträde till lokaler som innehas av aktörer som svarar för att ge prisrapporter och lämna uppgifter i anslutning till etylalkohol, och granska

Föreslagen lydelse

4) att förutsättningarna för godkännande uppfylls i fråga om producent- och branschorganisationer som ansöker om godkännande och godkända producent- och branschorganisationer och att deras verksamhet är förenlig med kraven,

5) att kraven i fråga om anmälningsskyldighet och branschavtal för företag inom sockersektorn uppfylls på det sätt som förutsätts i EU:s marknadsordningslagstiftning.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att den verksamhet som bedrivs av aktörer som svarar för att anmäla uppgifter i anslutning till etylalkohol är förenlig med kraven.

Livsmedelsverket har rätt att för utförande av sina kontrolluppgifter enligt denna paragraf få tillträde till lokaler där aktörer som ansöker om godkännande eller godkända aktörer bedriver den verksamhet godkännandet avser och att kontrollera produkter och anordningar samt granska dokument och bokföring i den omfattning som krävs för att säkerställa att förutsättningarna för godkännande uppfylls och att verksamheten är förenlig med kraven. Om hampfrön som importerats av en godkänd importör av hampfrön används av någon annan än den godkända importören av hampfrön, har *Livsmedelsverket* dessutom rätt att få tillträde till produktanvändarens lokaler och att kontrollera eller granska de ovannämnda omständigheterna i den omfattning som krävs för övervakningen av att användningen är förenlig med kraven. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Livsmedelsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att, i den omfattning som krävs för att säkerställa att anmälningsskyldigheten fullgörs och de anmälda uppgifterna är korrekta, få tillträde till lokaler som innehas av aktörer som svarar för att ge prisrapporter och lämna uppgifter i anslutning till etylalkohol, och granska

Gällande lydelse

dokument och bokföring som hänför sig till den verksamhet anmälningsskyldigheten avser. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

57 §

Kontroll av produkternas användning och destination

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att ett dokument eller förfarande som fastställts för ändamålet används vid övervakning av användningen av produkter som härrör från interventionslager eller *är föremål för exportbidrag* eller andra produkter med anknytning till marknadsordningen eller används vid övervakning av deras ankomst till destinationen, kontrollerar Tullen produkterna och granskar dokumenten. Tullen får meddela sådana närmare föreskrifter om smärre kompletteringar av dokument som tillåts enligt EU:s marknadsordningslagstiftning och gäller den aktör som är ansvarig för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen, om kompletteringarna behövs för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen.

58 b §

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller produkter inom vinsektorn, med undantag för kontroller och granskningar som avses i 58 a §.

Föreslagen lydelse

dokument och bokföring som hänför sig till den verksamhet anmälningsskyldigheten avser. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur.

57 §

Kontroll av produkternas användning och destination

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning förutsätts att ett dokument eller förfarande som fastställts för ändamålet används vid övervakning av användningen av produkter som härrör från interventionslager eller andra produkter med anknytning till marknadsordningen eller används vid övervakning av deras ankomst till destinationen, kontrollerar Tullen produkterna och granskar dokumenten. Tullen får meddela sådana närmare föreskrifter om smärre kompletteringar av dokument som tillåts enligt EU:s marknadsordningslagstiftning och gäller den aktör som är ansvarig för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen, om kompletteringarna behövs för att bevisa användningen av produkter eller produkternas ankomst till destinationen.

58 b §

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller produkter inom vinsektorn *vilkas alkoholhalt överstiger 2,8 volymprocent*, med undantag för kontroller och granskningar som avses i 58 a §.

Gällande lydelse

58 c §

Kommunernas kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Den kommunala livsmedelstillsynsmyndigheten kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller

1) kalvkött, med undantag för inspektioner på slakterier och anläggningar i anslutning till dem,

2) mjölkprodukter,

3) bredbara fetter,

4) produkter inom äggsektorn, med undantag för kraven i fråga om produktionsmetoder.

I fråga om ordnandet av kontroll-, inspektions- och granskningsuppgifter i kommunerna tillämpas vad som föreskrivs i 32 § i livsmedelslagen (23/2006).

58 d §

Livsmedelssäkerhetsverkets kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Livsmedelssäkerhetsverket kontrollerar, till den del det inte är fråga om kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 a—58 c §, att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller

1) frukt eller grönsaker,

2) produkter inom olivsektorn,

3) besiktning av kalvkött på slakterier och anläggningar i anslutning till dem,

4) produktionsmetoder i fråga om produkter inom äggsektorn,

5) produkter inom fjäderfäköttsektorn,

6) import från länder utanför EU, den första lossningen vid införsel från EU:s medlemsstater eller export av mjölkprodukter, bredbara

Föreslagen lydelse

58 c §

Kommunernas kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Den kommunala tillsynsmyndigheten kontrollerar att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen, när det gäller:

1) kalvkött, med undantag för inspektioner på slakterier och anläggningar i anslutning till dem,

2) mjölkprodukter,

3) bredbara fetter,

4) produkter inom äggsektorn, med undantag för kraven i fråga om produktionsmetoder.

I fråga om ordnandet av kontroll-, inspektions- och granskningsuppgifter i kommunerna tillämpas vad som föreskrivs i 27 § i livsmedelslagen (297/2021).

58 d §

Livsmedelsverkets kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna

Livsmedelsverket kontrollerar, till den del det inte är fråga om kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 a—58 c §, att verksamheten hos de aktörer som avses i EU:s lagstiftning om handelsnormer samt de produkter och dokument som de innehar är förenliga med kraven, på det sätt som avses i den nämnda lagstiftningen.

Gällande lydelse

fetter, kalvkött, produkter inom fjäderfäköttssektorn eller produkter inom äggsektorn.

Livsmedelssäkerhetsverket svarar för de kontroller, inspektioner och granskningar som behövs för att säkerställa att förutsättningarna uppfylls för beviljande av de godkännanden, intyg, tillstånd eller undantag som det med stöd av 46 b och 46 c § ska sköta.

Livsmedelssäkerhetsverket är i EU:s lagstiftning om handelsnormer avsedd

- 1) samordnande myndighet inom sektorn för frukt och grönsaker, och
- 2) central myndighet inom kalvköttssektorn.

Livsmedelssäkerhetsverket kan dessutom utföra kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 c §.

58 e §

Anlitande av närings-, trafik- och miljöcentralen vid kontroller av handelsnormerna

Livsmedelssäkerhetsverket kan anlita närings-, trafik- och miljöcentralerna vid kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna, när det gäller

- 1) frukt eller grönsaker,
- 2) produktionsmetoder i fråga om produkter inom äggsektorn,
- 3) frivilliga märkningar beträffande produktionsmetoder i fråga om produkter inom fjäderfäköttssektorn.

58 f §

Styrning, rapportering och avgifter samt användning av uppgifter i anslutning till kontroller av handelsnormerna

På planering, styrning och utvärdering av och rapportering om kontroller av handelsnormerna tillämpas 30, 31, 47, 48 och 52 § i livsmedelslagen. Trots sekretessbestämmelserna får man vid kontrollerna använda och för kontrollerna lämna ut uppgifter som har erhållits vid inspektioner, kontroller och besiktningar som avses i livsmedelslagen.

Föreslagen lydelse

Livsmedelsverket svarar för de kontroller, inspektioner och granskningar som behövs för att säkerställa att förutsättningarna uppfylls för beviljande av de godkännanden, intyg, tillstånd eller undantag som det med stöd av 46 b och 46 c § ska sköta.

Livsmedelsverket är i EU:s lagstiftning om handelsnormer avsedd

- 1) samordnande myndighet inom sektorn för frukt och grönsaker, och
- 2) central myndighet inom kalvköttssektorn.

Livsmedelsverket kan dessutom utföra kontroller, inspektioner och granskningar som avses i 58 c §.

58 e §

Anlitande av närings-, trafik- och miljöcentralen vid kontroller av handelsnormerna

Livsmedelsverket kan anlita närings-, trafik- och miljöcentralerna vid kontroller, inspektioner och granskningar som hänför sig till handelsnormerna, när det gäller

- 1) frukt eller grönsaker,
- 2) produktionsmetoder i fråga om produkter inom äggsektorn,
- 3) frivilliga märkningar beträffande produktionsmetoder i fråga om produkter inom fjäderfäköttssektorn.

58 f §

Styrning, rapportering och avgifter samt användning av uppgifter i anslutning till kontroller av handelsnormerna

På planering, styrning och utvärdering av och rapportering om kontroller av handelsnormerna tillämpas 24, 25, 38, 39 och 45 § i livsmedelslagen. Trots sekretessbestämmelserna får man vid kontrollerna använda och för kontrollerna lämna ut uppgifter som har erhållits vid inspektioner, kontroller och besiktningar som avses i livsmedelslagen.

59 §

59 §

Anlitande av privata aktörer vid kontroller

Landsbygdsverket kan berättiga en närings-, trafik- och miljöcentral att med samtycke av en interventionslagerhållare för spannmålsprodukter anlita denne vid kontroller av spannmålsprodukter som inlagras i interventionslager, om det behövs för att genomföra kontrollerna på ett ändamålsenligt sätt. Interventionslagerhållaren ska ha de tillräckliga tekniska och administrativa resurser som uppdraget kräver och den personal som interventionslagerhållaren anlitar vid kontrollerna sådan tillräcklig och på erfarenhet eller utbildning baserad yrkesskicklighet som uppdraget kräver. Interventionslagerhållaren ska dokumentera och anmäla till Landsbygdsverket de uppgifter som hänför sig till genomförda kontroller. Närmare bestämmelser om personalens yrkesskicklighet, de resurser som krävs av interventionslagret och de uppgifter som ska dokumenteras och anmälas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Landsbygdsverket kan med samtycke av en privaträttslig sammanslutning anlita den vid kontroll av klassificering av slaktkroppar, om det behövs för att genomföra kontrollen på ett ändamålsenligt sätt. Sammanslutningen ska för uppdraget ha tillgång till ett tillräckligt antal personer med sådan på utbildning eller erfarenhet baserad yrkesskicklighet som krävs för genomförandet av kontrollerna. Närmare bestämmelser om den yrkesskicklighet som krävs får utfärdas genom förordning av statsrådet. Sammanslutningen ska utse personer som är ansvariga för kontrollerna.

60 §

Kontroller och inspektioner som det attesterande organet utför

Det attesterande organ som avses i 39 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) får, för genomförande av undersökningar som är nödvändiga för lämnande av

Anlitande av privata aktörer vid kontroller

Livsmedelsverket kan berättiga en närings-, trafik- och miljöcentral att med samtycke av en interventionslagerhållare för spannmålsprodukter anlita denne vid kontroller av spannmålsprodukter som inlagras i interventionslager, om det behövs för att genomföra kontrollerna på ett ändamålsenligt sätt. Interventionslagerhållaren ska ha de tillräckliga tekniska och administrativa resurser som uppdraget kräver och den personal som interventionslagerhållaren anlitar vid kontrollerna sådan tillräcklig och på erfarenhet eller utbildning baserad yrkesskicklighet som uppdraget kräver. Interventionslagerhållaren ska dokumentera och anmäla till *Livsmedelsverket* de uppgifter som hänför sig till genomförda kontroller. Närmare bestämmelser om personalens yrkesskicklighet, de resurser som krävs av interventionslagret och de uppgifter som ska dokumenteras och anmälas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Livsmedelsverket kan med samtycke av en privaträttslig sammanslutning anlita den vid kontroll av klassificering av slaktkroppar, om det behövs för att genomföra kontrollen på ett ändamålsenligt sätt. Sammanslutningen ska för uppdraget ha tillgång till ett tillräckligt antal personer med sådan på utbildning eller erfarenhet baserad yrkesskicklighet som krävs för genomförandet av kontrollerna. Närmare bestämmelser om den yrkesskicklighet som krävs får utfärdas genom förordning av statsrådet. Sammanslutningen ska utse personer som är ansvariga för kontrollerna.

60 §

Kontroller och inspektioner som det attesterande organet utför

Det attesterande organ som avses i 8 § i planförvaltningslagen får, för genomförande av undersökningar som är nödvändiga för lämnande av utlåtanden enligt artikel 12 i den horisontella förordningen och för utförande av

Gällande lydelse

utlåtanden enligt artikel 9 i den horisontella förordningen och för utförande av andra kontroller som det attesterande organet ska utföra enligt vad som särskilt föreskrivs i EU:s lagstiftning, göra inspektioner hos de myndigheter eller sammanslutningar som utför uppdrag som det föreskrivs att det utbetalande organet ska utföra, och göra inspektioner hos stöddagare och interventionslagerhållare.

61 §

Provtagning och undersökning av prov

Om genomförandet av en kontroll förutsätter att provernas kvalitet analyseras i ett laboratorium, utförs analysen i ett laboratorium som drivs av den myndighet verkställer kontrollen, i ett referenslaboratorium som avses i 37 § i livsmedelslagen (23/2006) eller i ett laboratorium som godkänts för undersökning av myndighetsprov.

63 §

Jord- och skogsbruksministeriets, Landsbygdsverkets och kontrollmyndigheternas rätt att få information

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av statliga och kommunala myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden och gäller sökande, sökandenas ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet samt andra uppgifter om en omständighet som är relevant för behandling av stöd eller något annat ärende som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

Föreslagen lydelse

andra kontroller som det attesterande organet ska utföra enligt vad som särskilt föreskrivs i EU:s lagstiftning, göra inspektioner hos de myndigheter eller sammanslutningar som utför uppdrag som det föreskrivs att det utbetalande organet ska utföra, och göra inspektioner hos stödmottagare och interventionslagerhållare.

61 §

Provtagning och undersökning av prov

Om genomförandet av en kontroll förutsätter att provernas kvalitet analyseras i ett laboratorium, utförs analysen i ett laboratorium som drivs av den myndighet verkställer kontrollen, i ett *officiellt* laboratorium som avses i 34 § i livsmedelslagen eller i ett *utsett egenkontroll* laboratorium.

63 §

Jord- och skogsbruksministeriets, Livsmedelsverkets och kontrollmyndigheternas rätt att få information

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av statliga och kommunala myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden och gäller sökande, sökandenas ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet samt andra uppgifter om en omständighet som är relevant för behandling av stöd eller något annat ärende som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

De myndigheter som nämns i 1 mom. har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Skatteförvaltningen i anslutning till skatter

Gällande lydelse

Jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av aktörer som bedriver verksamhet som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning få dokument och uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

64 §

Rätt för myndigheter som styr kontrollerna och för myndigheter som avses i EU:s lagstiftning att utföra inspektioner och få information

Det som i detta kapitel bestäms om inspektionsrätten för myndigheter som svarar för kontrollen gäller också jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket, vilka svarar för den allmänna styrningen av kontrollen i fråga.

För att säkerställa att EU:s medel förvaltas och används korrekt har Landsbygdsverket rätt att utföra kvalitetskontroll enligt förordningen om utbetalande organ vid myndigheter som utför uppdrag som ålagts det utbetalande organet.

Det som i detta kapitel bestäms om rätten för myndigheter som svarar för kontrollen att utföra inspektioner och få information gäller också de i den horisontella förordningen avsedda personer som utför kontrolluppgifter för Europeiska kommissionens räkning. Motsva-

Föreslagen lydelse

och av andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag i anslutning till lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter avgiftsfritt få uppgifter om hur sökande fullgjort registrerings-, rapporterings- och betalningsåtaganden samt om sökandenas verksamhet, ekonomi och kopplingar, om uppgifterna är nödvändiga för beviljande, utbetalning eller övervakning av stöd.

Jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och de myndigheter som svarar för kontroller i enlighet med detta kapitel och som anlitas vid dessa kontroller har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av aktörer som bedriver verksamhet som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning få dokument och uppgifter som är nödvändiga för behandling av ärenden som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning eller för utförande av kontroll eller rapportering som avses i denna lag eller EU:s marknadsordningslagstiftning.

64 §

Rätt för myndigheter som styr kontrollerna och för myndigheter som avses i EU:s lagstiftning att utföra inspektioner och få information

Det som i detta kapitel föreskrivs om inspektionsrätten för myndigheter som svarar för kontrollen gäller också jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket, vilka svarar för den allmänna styrningen av kontrollen i fråga.

För att säkerställa att EU:s medel förvaltas och används korrekt har Livsmedelsverket rätt att utföra kvalitetskontroll enligt *förordningen om ekonomisk förvaltning* vid myndigheter som utför uppdrag som ålagts det utbetalande organet.

Det som i detta kapitel föreskrivs om rätten för myndigheter som svarar för kontrollen att utföra inspektioner och få information gäller också de i den horisontella förordningen avsedda personer som utför kontrolluppgifter för Europeiska kommissionens räkning. Motsva-

Gällande lydelse

rande rätt att utföra inspektioner och få information har också övriga i EU:s lagstiftning avsedda myndigheter vars uppgifter omfattar liknande kontrolluppgifter.

65 §

Myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket beslutar om utlämnande till EU:s institutioner av sådana uppgifter som de har fått vid verkställigheten av denna lag och som medlemsstaterna med stöd av EU:s lagstiftning är skyldiga att lämna ut. Samma rätt har också andra myndigheter som enligt denna lag ska lämna ut uppgifter. En i denna lag avsedd myndighet som svarar för kontroll eller för insamling av uppgifter kan, om den godtar det, ha hand om utlämnandet av uppgifter som anges i ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet eller Landsbygdsverket.

Uppgifter som erhållits vid utförandet av uppdrag som hänför sig till tillsynen över efterlevnaden av denna lag får trots bestämmelserna om sekretess lämnas ut till åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredning av brott.

70 §

Formkrav på ansökningar och anmälningar

Ansökningar och anmälningar ska göras skriftligen och vara undertecknade. *En ansökan om exportbidrag ska emellertid göras med en sådan elektronisk exportdeklaration som avses i tullkodexen, om det inte är fråga om en situation som avses i artikel 6.3 eller 6.4 i tullkodexen.*

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet att använda en formbunden ansökan eller anmälan ska ansökan om stöd göras på en blankett som Landsbygdsverket har fastställt för ändamålet.

Den utredning som behövs för behandling av ansökan eller anmälan ska bifogas. Landsbygdsverket får meddela föreskrifter om de

Föreslagen lydelse

rande rätt att utföra inspektioner och få information har också övriga i EU:s lagstiftning avsedda myndigheter vars uppgifter omfattar liknande kontrolluppgifter.

65 §

Myndighetens rätt att lämna ut uppgifter till andra myndigheter

På utlämnandet till andra myndigheter eller till EU:s institutioner av uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet, Livsmedelsverket och i denna lag avsedda myndigheter som svarar för kontrollen har fått vid verkställigheten av denna lag tillämpas 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs.

70 §

Formkrav på ansökningar och anmälningar

Ansökningar och anmälningar ska göras skriftligen och vara undertecknade.

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet att använda en formbunden ansökan eller anmälan ska ansökan om stöd göras på en blankett som *Livsmedelsverket* har fastställt för ändamålet.

Den utredning som behövs för behandling av ansökan eller anmälan ska bifogas. *Livsme-*

Gällande lydelse

uppgifter som ska lämnas i ansökningarna och anmälningarna.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs att försäljning av produkter till eller köp av produkter från interventionslager eller ansökan om stöd eller någon annan åtgärd ska genomföras på basis av erbjudande eller anbud i stället för ansökan, tillämpas på erbjudandet eller anbudet det som i denna lag bestäms om ansökan.

(ny)

Föreslagen lydelse

delverket får meddela föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökningarna och anmälningarna.

Om det i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs att försäljning av produkter till eller köp av produkter från interventionslager eller ansökan om stöd eller någon annan åtgärd ska genomföras på basis av erbjudande eller anbud i stället för ansökan, tillämpas på erbjudandet eller anbudet det som i denna lag föreskrivs om ansökan.

70 a §

Elektronisk ansökan

Det kan förutsättas att stöd söks elektroniskt i en nättjänst som utgör en del av livsmedelsförvaltningens informationsresurs, som avses i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs. Sökanden identifieras genom stark autentisering på det sätt som föreskrivs i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). Genom förordning av statsrådet föreskrivs om sådana stöd enligt denna lag beträffande vilka ansökan kan göras bara på det sätt som avses i denna paragraf.

Livsmedelsverket får med avvikelse från 1 mom. meddela föreskrifter om att ett visst stöd ska sökas på något annat sätt än i det elektroniska systemet, om verkställigheten av stödsystemet är så brådskande att detta är nödvändigt.

Livsmedelsverket får meddela närmare föreskrifter om dokument som ska fogas till ansökan, om de förfaranden som ska iakttas vid ansökan och om det sätt på vilket planer och utredningar ska presenteras.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om stöd tillämpas också på ansökningar, erbjudanden och anbud som hänförs till interventionslagring.

Gällande lydelse

73 §

Utbetalning av stöd i förskott eller i flera poster

På förskottsutbetalning av exportbidrag tillämpas utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om *förskottsutbetalning av stöd* också artikel 37 i förordningen om exportbidrag.

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet för medlemsstater att betala ut stöd i flera poster kan stöd till producentorganisationer på ansökan betalas ut i flera poster under de *förutsättningar som anges i EU:s lagstiftning om frukt och grönsaker*. Dessutom krävs det att beloppet av en enskild post inte är obetydligt. Närmare bestämmelser om utbetalningsposternas minimibelopp får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Stöd för biodling kan på ansökan betalas ut i flera poster i proportion till kostnaderna för de genomförda åtgärderna, dock inte oftare än en gång per månad.

74 §

Återkrav av stöd

Landsbygdsverket ska i enlighet med det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om förutsättningar för återkrav återkräva stöd som betalats felaktigt eller utan grund. På återkrav av stöd för biodling som betalats felaktigt eller utan grund tillämpas 21 och 22 § i statsunderstödslagen.

Stödet återkrävs inte, om det belopp som ska återkrävas understiger 100 euro, utan ränta, när det gäller ett enskilt stöd som beviljats

Föreslagen lydelse

73 §

Utbetalning av stöd i förskott eller i flera poster

Bestämmelser om förutsättningarna för förskottsutbetalning av stöd finns i EU:s marknadsordningslagstiftning. Närmare bestämmelser om förskottsutbetalning av stöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver det som i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs om skyldighet för medlemsstater att betala ut stöd i flera poster kan stöd till producentorganisationer och stöd för biodling på ansökan betalas ut i flera poster på basis av kostnaderna för de genomförda åtgärderna. Dessutom krävs det att beloppet av en enskild post inte är obetydligt. Närmare bestämmelser om utbetalningsposternas minimibelopp, antalet poster och tidsfristerna för ansökningar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

74 §

Upphörande med utbetalningen av stöd samt återkrav av stöd

Om inte något annat föreskrivs i EU:s marknadsordningslagstiftning, ska Livsmedelsverket upphöra med utbetalningen av stöd och återkräva stöd som betalats felaktigt eller utan grund, om

- 1) förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av stödet inte har uppfyllts,*
- 2) stöd villkoren inte har följts,*
- 3) stödmottagaren har lämnat felaktig eller bristfällig information som i väsentlig grad har påverkat beviljandet eller utbetalningen av stödet,*
- 4) stödmottagaren försummar sin skyldighet enligt 62 § att bistå vid kontroll och inspektion.*

Om stöd har beviljats flera stödmottagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för betalningen av stöd som återkrävs. Stödet

Gällande lydelse

inom ramen för ett stödsystem. I fråga om exportbidrag beräknas beloppet på 100 euro dock med tillämpning av bestämmelserna i förordningen om exportbidrag.

75 §

Påföljdsavgift

Bestämmelser om förutsättningarna för att påföra avgifter som sanktion eller påföljd finns i EU:s marknadsordningslagstiftning. Sådan påföljdsavgift påförs av Landsbygdsverket. Påföljdsavgift med anknytning till exportbidrag påförs dock inte, om beloppet av den per exportdeklaration är 100 euro eller mindre.

76 §

Ränta på stöd som återkrävs och på påföljdsavgift

På stöd som återkrävs ska det betalas ränta som beräknas enligt den tid som börjar 60 dagar efter beslutet om återkrav och slutar när återbetalningen sker, om det inte i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs något annat om sättet att beräkna ränta eller om att avstå från att ta ut ränta.

Om exportbidrag som återkrävs återbetalas i sin helhet, inklusive ränta, inom den tid som utsatts i beslutet om återkrav, anses betalningen vid beräkningen av räntan bli gjord på det sätt som avses i förordningen om exportbidrag den tjugonde dagen efter beslutet om återkrav.

Ränta på påförd påföljdsavgift ska betalas i enlighet med EU:s marknadsordningslagstiftning.

På det belopp som återkrävs ska det betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982), om det inte föreskrivs

Föreslagen lydelse

återkrävs inte, om det belopp som ska återkrävas är högst 100 euro, utan ränta, när det gäller ett enskilt stöd som beviljats inom ramen för ett stödsystem.

75 §

Påföljdsavgift

Om en stödsökande eller stödmottagare bryter mot eller försummar förutsättningarna för beviljande av stöd och överträdelsen eller försummelsen inte är obetydlig, påför Livsmedelsverket med beaktande av överträdelsens eller försummelsens allvarlighetsgrad och varaktighet stödsökanden eller stödmottagaren en påföljdsavgift som uppgår till högst skillnaden mellan det ansökta stödet och det stöd som kan beviljas, om det i EU:s marknadsordningslagstiftning inte föreskrivs något annat om förutsättningarna för och påförande av påföljdsavgift. Påföljdsavgift påförs dock inte, om det är fråga om en grund som avses i artikel 59.5 i den horisontella förordningen.

76 §

Ränta på stöd som återkrävs och på påföljdsavgift

På stöd som återkrävs ska det betalas ränta som beräknas enligt den tid som börjar 60 dagar efter beslutet om återkrav och slutar när återbetalningen sker, om det inte i EU:s marknadsordningslagstiftning föreskrivs något annat om sättet att beräkna ränta eller om att avstå från att ta ut ränta.

Ränta på påförd påföljdsavgift ska betalas i enlighet med EU:s marknadsordningslagstiftning.

På det belopp som återkrävs ska det betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982), om det inte föreskrivs

Gällande lydelse

något annat i EU:s marknadsordningslagstiftning

77 §

Rättelse

I det fall att en sökande av stöd har fått stöd till ett mindre belopp än vad sökanden borde ha fått eller stödet utan grund har avslagits helt och hållet kan Landsbygdsverket trots att beslutet har vunnit laga kraft och utan särskild ansökan rätta det felaktiga beslutet, om medel finns att tillgå för ändamålet.

78 §

Ränta på stöd

Om en rättelse eller begäran om omprövning leder till att sökanden beviljas stöd eller det beviljade stödbeloppet höjs, kan på det stödbelopp som rättelsen eller omprövningen omfattar betalas en årlig ränta på sex procent räknat från den dag då det beslut som rättas eller omprövas fattades fram till den dag då rättelse- eller omprövningsbeslutet ges. Ränta betalas dock inte, om behovet av rättelse eller omprövning har berott på sökanden.

Om sökande av ändring leder till att sökanden beviljas stöd eller stödbeloppet höjs, kan på beloppet betalas en årlig ränta på sex procent räknat från den dag då det överklagade beslutet fattades fram till den dag då besvärsmyndigheten fattar sitt beslut. Då beslutar besvärsmyndigheten om betalning av ränta.

79 §

Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter

Landsbygdsverket ska återbetala sådana avgifter och påföljdsavgifter som tagits ut och sådana belopp som återkrävts på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp. På det återbetalda beloppet betalas ränta i enlighet med 93 § i tullagen.

Föreslagen lydelse

något annat i EU:s marknadsordningslagstiftning.

77 §

Rättelse

I det fall att en stödsökande har fått stöd till ett mindre belopp än vad stödsökanden borde ha fått eller stödet utan grund har avslagits helt och hållet kan *Livsmedelsverket* trots att beslutet har vunnit laga kraft och utan särskild ansökan rätta det felaktiga beslutet, om medel finns att tillgå för ändamålet.

78 §

Ränta på stöd

Om en rättelse eller begäran om omprövning leder till att sökanden beviljas stöd eller det beviljade stödbeloppet höjs, kan på det stödbelopp som rättelsen eller omprövningen omfattar betalas en årlig *dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen* räknat från den dag då det beslut som rättas eller omprövas fattades fram till den dag då rättelse- eller omprövningsbeslutet ges. Ränta betalas dock inte, om behovet av rättelse eller omprövning har berott på sökanden.

Om sökande av ändring leder till att sökanden beviljas stöd eller stödbeloppet höjs, kan på beloppet betalas en årlig *dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen* räknat från den dag då det överklagade beslutet fattades fram till den dag då besvärsmyndigheten fattar sitt beslut. Då beslutar besvärsmyndigheten om betalning av ränta.

79 §

Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter

Livsmedelsverket ska återbetala sådana avgifter och påföljdsavgifter som tagits ut och sådana belopp som återkrävts på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp. På det återbetalda beloppet betalas ränta i enlighet med 93 § i tullagen.

Gällande lydelse

85 a §

Administrativa tvångsmedel som anknyter till producent- och branschorganisationer

Om en producent- eller branschorganisation inte lämnar de uppgifter som krävs i EU:s marknadsordningslagstiftning eller i denna lag inom utsatt tid, kan Landsbygdsverket förelägga organisationen att inom utsatt tid lämna de uppgifter som saknas. Landsbygdsverket kan förena ett föreläggande att lämna uppgifter med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen.

86 d §

Kommunens beslut om användning av administrativa tvångsmedel

Beslut om användning av sådana administrativa tvångsmedel enligt 86 a—86 c § som kommunen får använda sig av ska fattas av Livsmedelssäkerhetsverket, om ärendet gäller områden som är större än en kommun. Livsmedelssäkerhetsverket ska utan dröjsmål underrätta de berörda kommunerna om ett sådant beslut.

89 §

Särskilda förfaranden som anknyter till preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter samt statens ersättningsansvar

Om en preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter visar att kvaliteten inte motsvarar kraven i EU:s interventionslagstiftning, beslutar Landsbygdsverket att lasset ska avvisas, och lasset tas inte emot av interventionslagret. Den som erbjudit de avvisade produkterna kan inom utsatt tid ansöka hos Landsbygdsverket om att ett prov som tagits vid den preliminära kvalitetskontrollen av spannmålsprodukter ska analyseras i ett laboratorium. Landsbygdsverket bestämmer den utsatta tidens längd. Om analysen visar att de avvisade produkterna inte motsvarade kraven,

Föreslagen lydelse

85 a §

Administrativa tvångsmedel som anknyter till producent- och branschorganisationer

Om en producent- eller branschorganisation inte lämnar de uppgifter som krävs i EU:s marknadsordningslagstiftning eller i denna lag inom utsatt tid, kan *Livsmedelsverket* förelägga organisationen att inom utsatt tid lämna de uppgifter som saknas. *Livsmedelsverket* kan förena ett föreläggande att lämna uppgifter med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen.

86 d §

Kommunens beslut om användning av administrativa tvångsmedel

Beslut om användning av sådana administrativa tvångsmedel enligt 86 a—86 c § som kommunen får använda sig av ska fattas av *Livsmedelsverket*, om ärendet gäller områden som är större än en kommun. *Livsmedelsverket* ska utan dröjsmål underrätta de berörda kommunerna om ett sådant beslut.

89 §

Särskilda förfaranden som anknyter till preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter samt statens ersättningsansvar

Om en preliminär kvalitetskontroll av spannmålsprodukter visar att kvaliteten inte motsvarar kraven i EU:s interventionslagstiftning, beslutar *Livsmedelsverket* att lasset ska avvisas, och lasset tas inte emot av interventionslagret. Den som erbjudit de avvisade produkterna kan inom utsatt tid ansöka hos *Livsmedelsverket* om att ett prov som tagits vid den preliminära kvalitetskontrollen av spannmålsprodukter ska analyseras i ett laboratorium. *Livsmedelsverket* bestämmer den utsatta tidens längd. Om analysen visar att de avvi-

Gällande lydelse

svarar den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet för analyskostnaderna.

Om en analys som avses i 1 mom. visar att produkterna uppfyller de föreskrivna kraven, har den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet rätt till ersättning för de skäligen extra transportkostnader som avvisningen har föranlett. Om inlagring av produkter i interventionslager inte längre är möjlig inom den tid som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning och aktören inom en skälig tid efter avvisningen säljer de avvisade produkterna till ett pris som är lägre än det pris som försäljning av produkterna för interventionslagring skulle ha inbringat, har aktören dessutom rätt till ersättning för prisskillnaden mellan interventionspriset och den rådande prisnivån. Aktören ska göra en ansökan om ersättning hos Landsbygdsverket inom sex månader från delfäendet av analysresultaten.

Landsbygdsverket beslutar om ersättning för kostnaderna och prisskillnaden på ansökan. En redogörelse för kostnaderna och försäljningen ska fogas till ansökan. Landsbygdsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan.

91 a §

Attesterande organ

Vid förfarandet för att utse det attesterande organet samt på organets uppgifter och befogenheter tillämpas bestämmelserna om attesterande organ i lagen om verkställighet av jordbruksstöd.

Föreslagen lydelse

sade produkterna inte motsvarade kraven, svarar den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet för analyskostnaderna.

Om en analys som avses i 1 mom. visar att produkterna uppfyller de föreskrivna kraven, har den aktör som lämnat erbjudandet eller anbudet rätt till ersättning för de skäligen extra transportkostnader som avvisningen har föranlett. Om inlagring av produkter i interventionslager inte längre är möjlig inom den tid som avses i EU:s marknadsordningslagstiftning och aktören inom en skälig tid efter avvisningen säljer de avvisade produkterna till ett pris som är lägre än det pris som försäljning av produkterna för interventionslagring skulle ha inbringat, har aktören dessutom rätt till ersättning för prisskillnaden mellan interventionspriset och den rådande prisnivån. Aktören ska göra en ansökan om ersättning hos *Livsmedelsverket* inom sex månader från delfäendet av analysresultaten.

Livsmedelsverket beslutar om ersättning för kostnaderna och prisskillnaden på ansökan. En redogörelse för kostnaderna och försäljningen ska fogas till ansökan. *Livsmedelsverket* får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas i ansökan.

91 a §

Attesterande organ

Vid förfarandet för att utse det attesterande organet samt på organets uppgifter och befogenheter tillämpas bestämmelserna om attesterande organ i *planförvaltningslagen*.

Denna lag träder i kraft den 20 .